

In freta dum fluvii
Lustrabunt convexa
Semper honos, nomenq

A Spice igitur fronte
lum, quod licet
obumbrare: majora qu
Nam, teste Plutarco:
vula accipere, & largiri

E VIC. ^{te}

DOMI

FIL

PLURIBUS

RAY

RECVLA CLERI,

SEV

MAGISTERIUM CLERICI:

AVCTORE

JACOBO PLANAT

DOCTORE THEOLOGO.

NUNC NOVISSIME IN
lucem editum Mandato Illmi.

Dñi D. JOANNIS ELIÆ GOMEZ
DE TERAN Oriolensis Epif.

copi, Regiique Con-
filiarii, &c.

UNA CUM EJUSDEM
Dñi. Illustrissimi Pastoralis
Epistola.

AD USUM

COLLEGII SEMINARII SUÆ

Erectionis, nempe: Cōcilij Tri-

dentini, & Exercitandorum ad

Sacros Ordines sub directione

Piorum Sacerdotum: totiùsque

Cleri suæ Diœcesis.

Oriola, ex Offici. Josephi Vinc.
Alagarda, & Eysarch, anno

M. DCC. LIV.

Quicumque hãc
Regulam secuti
fuerint, pax su-
per illos, & mi-
sericordia. Ad
Galat. 6. vers. 16.

IHS.

Reimprimatur.

Dr. D. Josephus Ximenez Lozano.

V. G.

LICENCIA DEL CONSEJO.

D. JUAN DE PEÑUELAS
Secretario de Camara, y
de Gobierno, del Consejo, por
lo tocante à los Reynos de
la Corona de Aragon.

Certifico, que por los Señores de él se ha cõcedido licencia à los Padres de el Seminario de S. MIGUEL de la Ciudad de ORIHVELA, para que por una vez puedan reimprimir, y vender el Libro intitulado *REGULA CLERI, seu Magisterium Clerici*: su autor *D. Jacobus Planat*, con que la dicha reimpresion se haga por el impresso que sirve de Original, y que antes que se venda se trayga al Consejo, junto con el, y Certificacion del corrector General de estar conforme para que se tasse el precio

cio à q̄ se hà de vèder, guardãdo
en su reimpressiõ lo dispuesto
por leyes , y prãmaticas de
estos Reynos. Y para que cons-
te doi esta Certificaciõ en Ma-
drid à diez y ocho de Julio,
de mil fetezientos cinquenta
y quatro.

D. Juan de Peñe!

FEB

FEE DE ERRATAS.

Pag 3 lin 5 nuquam , lege
 numquam. Lin. 6. nisi animo
 marum Cure? leg. nisi anima-
 rum Cure , Pag. 12. lin 13 bre-
 ve imperium , leg. breve im-
 perium? Pag. 14. lin. 1. pos-
 sesso leg. possessio. Pag. 24 lin.
 ult. metiatos leg. mitratos,
 Pag. 27. lin. 22. uullum, leg:
 nullum. Pag. 30. lin. 18. porta,
 leg. portat. Pag. 32. lin 10. nun-
 dum sciunt sua vitia . Lege:
 nondum sciunt sua vitia , Pag:
 33. lin. 2. profieri, leg. profiteri:
 Pag. 51. l. 14. apperere, leg. appa-
 rere. Pag. 53. lin. 12. qui in dum,
 lege , qui dum. Pag. 135. lin.
 23. fit quid , lege , quid fit.
 Pag. 244. lin. 2. exigir, lege,
 exigit, Pag. 338. lin. 7. *De per-*
tractione , lege , *De pertracta-*
tionem. P. 364. lin. 8. *Strictionem*;
 lege *strictionem*. Pag. 368. lin.
 ult.

ult. faciūt, tē operēntur mīsteriā
in verē Deo vivēdo, lege: Fac
ut in te operentur mīsteria, verē
Deo vivēdo. Pag. 435. lin. 23.
exercitii, lege exercitii.

Salvas estas erratas corres-
ponde bien a su antiguo, que lle-
ve de original, el Libro, cujus
Titulus: est *Regula Cleri seu Ma-
gisterium Clerici, & Autor D.
Jacobus Planat*, Madrid Seis de
Septiēmbre de 1754.

*Licenciado D. Manuel Licardo
de Rivera,*

Corrector Genl. pr. Su Magd.

TAS

T A S S A.

D· JUAN de Peñuelas,
Secretario de Camara
del REY, Nuestro Se-
ñor, y de Gobierno del
Consejo por lo tocante à
los Reynos de la Coro-
na de Aragon.

Certifico que habiendo
se visto por los Señores
el Libro, intitulado: *Regula
Cleri, seu Magisterium Clerici*,
su Autor Don Santhiago Pla-
nat, que con su licencia ha
sido reimpresso, le tassaron à
seis maravedís cada pliego, el
qual parece tiene diez y nue-
ve, que à dicho respecto
monta ciento, y catorze ma-
ravedís de Vellon à cuyo pre-
cio, y no à mas mandaron
se vendiesse, y que esta Cer-
tifi-

ficacion se ponga al principio de cada Libro, para que se sepa el precio à que se ha de vender. Y para que conste doi esta Certificacion en Madrid, à seis de Septiembre de mil setecientos cinquenta y quatro.

Don Juan de Peñuelas:

PASTO:

1

PASTORALIS EPÍSTOLA
Ilkni. D. D. Ioannis Elię
Gomez de Teran Episcopi
Oriolensis qua omnes Dice-
cesis suę Ecclesiasticos ad-
hortatur ad hunc librũ: *Re-
gula Cleri*. perlegendum,
ut onus quisque suum ac-
munus, & agnoscat, & ad-
impleat.

CUM de Status Ecclesiasti-
ci, ubi primum rationis
lumen affulsit, optione cogita-
remus, & nos ad eum in dies
Altissimus provocaret: incidit
in manus nostras libellus, cu-
jus titulus: *Regula Cleri, seu Ma-
gisterium Clerici*, quem adeo
jam tum obnixè fuimus ample-
xi, ut nullo umquam tempo-
re de manibus deponere nobis
visũ sit. Non enim frustra existi-
mamus, quòd, cùm omnes Sanctę

Ecclesie Religionēs canones suos habeant, quos Patriarchis seu Fundatoribus à Deo suggestos, ipsa comprobarit Apostolica Sedes; Clericorum cœtus, unde Religiones cunctæ sumere principium, debeat vniuersali Regula præmuniri, qua illi ad Perfectionis fastigium, quò huiusmodi Clericalis status collimet oportet, dirigantur. Quod si reliqua Instituta id in unum conspirant, ut nempe Perfectionis apicem attingant, in qua per ipsum Iesum-Christum constitutus est Clericorum status, eorumque Sacerdotium, cuius idem Iesus-Christus tres supra triginta annos vitam mortalem ducens, primam demonstravit esse Regulam atque Prototypum, non istos modò ad imaginem suam efformandi, verum, & omnes cuiusvis cõditionis, &

status Ecclesie sue ad ipsorum
 predestinationem ; cum item
 eterno suo Patri semetipsum
 in cruce offerret tamquam eter-
 nus Sacerdos , qui seipsum fe-
 cit Aram , Oblationem , & Sa-
 crificium : pro comperto ha-
 betur , eum autorem fuisse Or-
 dinis , & Sacerdotii , vi cuius
 panis , & vini substantiam in
 corpus vivum , vivumque illius
 Sanguinem convertit Sacerdos.
 Est insuper idem Christus Sa-
 cerdos , Offerens , Oblatio , &
 idem Sacrificium in hoc in-
 cruento , quo singulis diebus
 cruentum illud recolitur , quam
 quod inter seiva Crucis ter-
 menta , ultimum effundens
 alitum , celebravit. Hinc dedu-
 citur , quo Sanctitatis gradu,
 qua vite Sanctimonia , quo conf-
 scientie nitore fulgeant oportet,
 quotquot Summi Sacerdotis Je-
 su Christi esse Coministros pre-
 optant,

optant. Iam verò, si reliquorum
 Sanctitas Christianorum, velut
 gratiæ rivuli è Fonte Iesu-Chri-
 sto excurrentes, consideratur:
 quanta decebit illos, qui ex
 plenitudine Summi Sacerdotis
 tii profusuri acceperè.

PRÆTEREA cùm laicorum
 status, sanctitatis mons
 velut insidens radicem, saltem
ad sufficientem justiciam ex D.
 Bernardo teneatur, ad custodiē-
 da scilicet Dei, & Ecclesiæ præcep-
 ta, juxta illud Matth. 19. 17. *Ser-
 va mandata*: Religiosorum or-
 do *ad abundantem gratiam* con-
 stringatur, ad conscendendum
 nempe ipsum sanctitatis mon-
 tem per Votorum observantiam;
 Sacerdotum verò status *ad su-
 pereminentem Sanctimoniam*, ut-
 pote qui in montis cacumine,
 unde gratiæ flumina disfluunt
 uberiora, consistere reputantur:

quanta hos gratia exornari, quanta
subniti perfectione, quot vir-
tutum radiis splendescere ne-
cesse erit? presertim, dicente
D. Ioanne Apocal. 22. V. 11.

*Qui iustus est, iustificetur adhuc:
et Sanctus Sanctificetur adhuc.*

aliunde Sacerdos à Deo ele-
ctus, supra ceteros erectus ho-
mines, sit impar, quantum-
vis Sanctus, quæ statui suo res-
pondet, Sanctitatem attingere.

QUO igitur pacto digni
erunt Sacerdotes in Sa-
cerdotio Ministri, quin Iesum
Christum tamquam exemplar
intueantur, quin eiusdem ves-
tigia itidem infectentur? Quod
si credunt, eum fuisse Sacer-
dotem, eum oblationem, eum
Sacrificium, quod incessanter
de se ipso faciebat, ex quo
in Virgineo claustro Sanctis-
sime suæ Matris Mariæ car-

nem assumfit, indeque natus; matutinum Sacrificium peragens, usque ad vespertinum illud in cruce, atque cruentum protraxit: quomodo fieri poterit, ut expressius in Missæ Sacrificio eum representent, ad idque iure disponantur, quin prius se ipso, & de se ipso suum quisque exercuerit Sacerdotium, offerens in cordis sui Ara quicquid sit, quantumque à Deo acceperit, Sacrificans quoque, & mactans omnes suas adfectiones, & Perfectionis impedimenta, numquam desistens ab studio sibi scientiam comparandi, quæ perfectum Christi in Sacerdotio suo imitatore prorsus efficiat, recta præbens consilia, sanam doctrinam dispendens, animas in salutis viam adducens, easque à vitiorum liberans servitute?

* * * * *

HÆC etenim Sacerdotis sci-
 entia est perdifficilis ut
 adquiratur, atque ut in pra-
 xim absque certis regulis rite
 deducatur. Iam ergo supra me-
 moravimus, Iesum Christum,
 cum vitam fluxam perageret,
 fuisse Regulam, & Normam Sa-
 cerdotes formandi, secundum
 quam secula prima primos fe-
 liciter ediderunt. At frigescen-
 te paulatim Caritatis fervore,
 sublatis è conspectu visibilibus
 prædictorum exemplis, habitis
 pro nihilo tot libris, qui cle-
 ricorum Sãctitatem concernunt:
 usque adeo exolevit huiusmodi
 status sublimitas, & perfectio,
 ut apud plurimos tantum mu-
 nus, tantumque onus turpiter
 ignorantes, nomen, res minimè
 cognoscatur. Idcirco horum
 temporum Sacerdotes adeò ab
 antiquioribus degenerasse vi-
 dentur, ut attentius nequeat

considerari, quin oculi exundarent lacrimis, pectusque conteratur dolore. Certè potiori jure possumus condolere, quàm Israelis Seniores, & Sacerdotes, qui cùm, viso Zerobabellis templo, in memoriam invocarent Salomonis templum Magnificum, quod, priùs demolitum, fuit postea per ipsum Zerobabelem restitutum; alterum alteri comparantes *Seniores, qui viderant templum prius, & hoc templum in oculis eorum, flebant voce magna.*

Lib. I. Esd. cap. 3. v. 13.

ENIM vero, ingenti plantatu eò Sacerdotes illi lugebant, quin sibi lacrimas possent temperare, quòd cernerèt, quantum distaret templum, quod reedificavit Zerobabel, à sumtuosissimo, quod Salomon primò construxit. Sed quàm uberior

riores nos fundere licet rivos
 lacrimarum , ubi presentem
 Clericorum statum adeo expe-
 rimur declivem , adeo dispari-
 lem primo , quem Rex eter-
 nus Iesus-Christus idemque Sa-
 cerdos summus erexit
 ac stabilivit?

TUNC temporis Christus
 omnes erudit , quod
 ad Titum scribit D. Paulus C.
 2. v. 12. *ut abnegantes impie-
 tatem, & Secularia desideria, so-
 briè , & iusto , & piè vivamus in
 hoc seculo : piè erga Deum; So-
 briè erga nosmetipsos ; iuste er-
 ga proximos nostros , ut in te-
 rris coelicolarum vitam duce-
 remus . Cùm autem moriens
 perdifficile sui Sacerdotii obi-
 ret ministerium , & Apostolos,
 & Discipulos suos , id quod
 postea prestiterunt , edocuit.
 Nam , ubi ad se tyranni illos de-*

ferri

ferri tamquam reos jubebant,
neque eorū perhorrebant con-
spectum, neque ulla minarū mo-
le ad Deorum cultū perducipar-
tiebantur: quin potius tormen-
te hilari expectantes animo iu-
cundiūs subibant, ut dicitur
*Act. 5. v. 41. Et illi quidem
ibant gaudentes à conspectu Con-
ciliū, quoniam digni habitū
sunt pro nomine Iesu con-
tumeliam pati.*

HORUM itaque exemplo
reliquorū fideiū caritas
tam ardens flagrabat, ut marty-
rium subeundi aviditas unā cum
eiusdem mora illis augeret mar-
tyrium: quocirca Martyrum nu-
mero interdum erat impar car-
nificum. Sed, quam deplora-
bilis successit temporum vicif-
situdo! Eam quippe pro Chri-
sto contumelias patiendi anxie-
tatem, qua seculis primis fide-
lium

lium corda tenebantur, est con-
sequuta sollicitudo terrenorum
molesta, insana mundi estima-
tio, execrabilis auri fames, de-
testabilis honorum ambitio, ef-
frenata dominandi cupiditas,
etenim monstra peperit Su-
perbię monstrum, quę non aliąs
magis quàm his tempori-
bus triumphare
visa est.

TAM ergo prorsus evanuit fi-
deliũ illa fortitudo, qua con-
stater Imperatorum tyrannidem
aspnabantur, qua glorię sibi
ducebant, quod opulentiã egestas,
libertatem servitus, oppressio-
nem poena capitis sequeretur.
Colebant tunc temporis, & ve-
rebantur humiliter Supremum
Iesu-Christi Summi Sacerdotis
imperium, quem non corpus
modò, verum, & animam occi-
dere in eternum posse firma fi-

de credebant, pēnitus menti fixū habētes illud Matth. 10. v. 28. *Et nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum, qui potest, & animam, & corpus perdere in bennam.* Nunc verò Christianus populus, etiam Clericorum status, evasit tam turpiter desidiosus, vel imò tam serviliter timidus, ut non spectet tyrannorum ferociam, quò à suo creatore deficiens, foedus, quod inivit cum Christo, omnino dissolvat.

TUNC quoque, qui primùm Sacerdotio sunt functi, Apostoli, nempe, & Iesu-Christi Discipuli, tam Fideliter, & perfectè admirabiles Divini sui Magistri virtutes imitatione prosequuti fuere; ut verissimè, & absque jactationis nevo

(cre-

Erant quippe satis humilitate suffulti) seiplos tamquam exemplaria , & Archetipos fidelibus exhibere potuerint , ut eorum vite res gestas similiter , ac iidem Iesu-Christi , in se rescribere conarentur , pro-
 scripsit D. Paulus ad Corinth. Epist. I. c. 4. v. 16. *Rogo ergo vos , imitatores mei estote , sicut , & ego Christi.* Id ipsum etiam rescribit c. 11. v. 1. Quapropter , aureo illo seculo notum est evenisse id , quod postea de omnibus Ecclesiasticis Tridentinum perstringit ses. 22. Cap. 1. de reformatione : *Cum enim à rebus saculi in altiore sublati locum conspiciantur ; in eos tamquam in speculum reliqui oculos conjiciunt ex iisque sumunt quod imitentur.* Itaque fideles cum imitari accuratissimè niterentur Sacerdotes illos , quorum incorrupti mores ante oculos

obversabantur, factum fuit, ut
 tot Christianorum millia san-
 guinem pro Christo fuderint,
 ut tot Pontifices Confessores,
 tot Confessores non Pontifices,
 tot virgines, tot matrimonio
 date, tot vidue, mundum
 que fucatam gloriam pro
 nihilo existimaverint.

SCILICET is fructus ad A-
 deles redundans, atque ad
 Apostolorum imitatione veluti
 radice ducens originem, fuit
 sanè, quem D. Paulus maxima
 cum Spiritus sui consolatione
 agnovit in Thessalonicensibus,
 idemque laudibus exornavit
 Epist. 1. c. 1. v. 6. *Et vos imi-
 tatores nostri facti estis, & Do-
 mini, excipientes verbum in tri-
 bulatione multa cum gaudio Spi-
 ritus Sancti v. 7. Ita ut facti
 sitis forma omnibus Credentibus
 in Macedonia, & in Achaja. Hoc*

ergo

Ergo modo erant Sacerdotes illi
 revera Lux mundi secundum
 Christi doctrinam, & manda-
 tum Matth. 5. 14. *Vos estis
 lux mundi. Quoniam ex cornu
 vite amore, ac doctrinâ fideq;
 ad discere studebant omni-
 um virtutum praxim, quibus
 paratur iter ad cœlestem pa-
 triam, quò, aliis alios insequen-
 tibus, omnes perveniebant. At,
 hoc tempore apparet tanta bo-
 ne Sacerdotum partis ignoran-
 tia, tantaque relaxatio, ut non
 minus re convicti, quàm do-
 lore perculsi affirmare possi-
 mus mundi lucem in eis ex-
 tinctam esse, totumque mun-
 dum in tenebris versari, jux-
 ta illud Sacerdotis Eldre lib.
 4. c. 14. v. 20. *Positum est er-
 go Saculum in tenebris, & qui
 habitant in eo sine lumine. Un-
 de deducitur, ut cœci cùm si-
 mus duces nos sacerdotes, pos-**

simus jure timere, ne unà cum
 reliquis à nobis egrè conductis
 in eternam projiciamur abissum,
 secundùm illam Christi senten-
 tiam Matth. 15. 14. *Cæci sunt,*
& duces cæcorum: cæcus autem
si cæco ducatum præstet,
in foveam cadunt. Proinde,
 culares si prius erant similes Sa-
 cerdotibus, quorum optimum
 amplectebantur exemplum; h
 tempore Sacerdotes sunt simil
 Sæcularibus, quos mundi ille
 cebris pertractos, genio indul-
 gentes, temporique inservien-
 tes imitantur atque sequuntur
 Dei Ministri, in se veram facien-
 tes Isaie 24. 2. & Ossee 4. 9.
 prophetiam: *Et erit sicut*
populus, sic Sacerdos.

PROPTEREA, hanc statu
 Ecclesiastici magnam re-
 laxatione ac perversionem con-
 side.

siderans Divus Bernardus, sic;
 licet aliàs Mellifluus, ad ca-
 rissimum, & venerabilem disci-
 pulum suū Eugeniū Papā te-
 tiū scribit: *De Clericis quid dicam?*
Nam aliud sunt, aliud dicunt;
ad videri volunt. In haben-
dis temporalibus sunt ut laici, in
habendis præbendis sunt ut Clerici,
in plateis sunt ut milites, in vesti-
mentis sunt ut mulieres. Non la-
borant ut laici, non predicant ut
Clerici, non pugnant ut milites,
non fructificant ut mulieres. Cu-
jus ergo ordinis sunt? Nullius.
Sed credo eos esse ordinandos, ubi
nullus ordo, sed sempiternus
horror inhabitat.

POTISSIMA verò causa, un-
 de hæc nocumenta, imo;
 & reliqua omnia suboriuntur,
 quibus Status afficitur Clerica-
 lis, est proculdubiò ignoran-
 tia, qua certè ~~primi~~ neque

munus suum, neque status ipsius regulas agnoscunt. Quare Concilium Toletanum 4. can. 14. eam appellavit omnium errorum matrem: *Ignorantia*, inquit, *maer cunctorum* *maximè in Sacerdotibus De-*
tanda est. Què super locū illusterrimus Abelly in Sacerd. Christi-
 6. 6. ait: *Addi p. uest cunctorum pe-*
ne vitiorum, Scandalorum, &
reliquorum malorum, qua in
Doc. est a Christi boriumur.

SED unde in Clero tanta ignorantia, nisi ex incredibili studendi, ac perscrutandi onera statûs segnitie? Unde nisi ex eo, quod plures ad Ordines promoveri studuerint avaritię perciti vitio? Quidam à me quondam rogatus, ut quid ordinibus fuerit initiatus? Patrimonium, dixit, ut pinguius efuicerem: & me quidem sta-

tūc hujus summopere poenitentis
 nam multò commodiùs, equè
 ac faciliùs mercaturâ, quantum
 liber à Rege prohibita meâque
 industriâ id perficerem Sæculari
 ris: nunc autem Clericus, licet
 aliud mihi congrua desit sus-
 tentatio, prorsus non audeo,
 utpote utramque, & Ecclesiasti-
 cam, & Regiam timeam Po-
 tentiam. Alios insuper curâ
 ad Sacerdotale Officium rite
 obeundum exhortarer, ex me
 quæsierunt: Num titulo Patri-
 nonii tantùm ordinatus subit
 fortè aliud onus, quàm Cano-
 nicas horas Deo persolvendi.

Nam vel Sacrum peragere
 neque teneri videtur.

FATEOR, his auditis, me fuisse
 se undique transfixam do-
 lore, tacitisque mihi cogita-
 tionibus: Heu! dixi, heu!
 Quàm miserandum, quàm la-
 erimis prosequendū, quod tam
 multi

multi videantur Sacerdotes of-
 ficii sui gravissimè negligentés,
 qui Clericatus munera penitus
 cum ignorent, haud tuta pace
 conquiescunt! Hujuscemodi au-
 tem ignorantia illis suffraga-
 bitur minimè in tremendo Dei
 tribunali, ubi, dissipatis tem-
 bris, quæ nunc eorum offus-
 cant conscientiam, videant fui-
 sse culpabilem ignorantiam,
 qua inaniter se justificandos
 putabant. Nam Sacerdos insci-
 us, quid agere vi status sui
 cogatur, hac ideo versatur in-
 scitiâ, quia Ordinis perdisce-
 re munera omnino contemnit;
 atque ideo contemnit, quia
 non vult studere; & ideo non-
 vult, sive, quia ab utili quo-
 cumque labore maximè litte-
 rario magnopere abhorret; si-
 ve, quia secularibus præpedi-
 to negotiis, ac recreationibus
 immoderatè addicto, ut evol-
 vat

vāt libros nōn vacat, qui de
vita ac statu Clericali, de Theo-
logia Dogmatica, & Morali
pertractant; sive quia quę sibi
sunt munera, usque a deo aver-
satur obire, ut nec illa qui-
e cognoscere patiatur.

QUID tum? hęc omnia non-
ne affert secum ignoran-
tia graviter culpabilis, qua
sacerdos ignarus ultimo se dis-
criminari infeliciter exponit? Cer-
to certius est. Si enim studio li-
terarum, uti ad scientiam sibi
comparandam tenetur, vacaret
Sacerdos, & nihilominus eam cu-
mulatissimè vel mediocriter non
posset nancisci: excusationē ha-
beret. At quid nobis de illo licet
judicandū, qui vel tēpus stu-
dio exiguum, vel exiguam li-
bris pecuniam recusat impen-
dere? Quomodo Perfectionis,
ad quam aspirare tenetur, per-
cipiet regulas; si libros de il-

La tractantes perlegere non con-
 fuefcit, imò illos odio profe-
 quitur inimicabili? Quomo-
 do Sacris rubricis erit, ut
 oportet, instructus; si nun-
 quã eas oculis percurrit? quin
 potius cùm cepisset Sacra-
 mentum quamplurimis forte ce-
 lestibus exercere Miffæ celes-
 brans Sacrificium, illos lapsu-
 temporis, & multiplicavit, &
 aggravavit propter nimiam ce-
 leritatem, ac indevotionem,
 qua tam Sanctum peragit Sa-
 crificium. Quomodo Theolo-
 giæ Moralis erit fufficienter pe-
 ritus, se aptum constituens ad
 sacramenta rite administranda,
 atque ad edocendum populum
 ea, quæ sunt ei ad salutem ne-
 cessaria, si libros ad id non ha-
 bet, nisi forsitan Moralem su-
 mam pulvere, non usu detri-
 sam? Audi Sacrum Conc. Trid.
 fec. 23. cap. 14. de Ref. Hi

Sune

Sunt (loquitur de promovendis ad Sacerdotium) qui ad populum docendum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ad ministranda Sacramenta, diligenti examine praesente, idonei comprobentur. Hanc igitur scientiam debet habere Sacerdos, quamvis animarum cura non fuerit ei demandata, neque Confessoris munus exercendum suscepit.

VERUM enim verò, quid contingere hac super re experimur? Quod si quis ad statum hunc sublimiorem promovendi desiderat, Theologiae Morali parumper dat operam, approbationem extorquet, si minus aperta vi, importunis soltem precibus, nonnumquam per intercessores, quos fortè donis

corrumpit : & ubi Sacerdotiū
 fuerit nactus , valetē , inquit ,
 libri , valetē : immerito sibi
 confidens , quod , cū anima-
 cum curę non p̄ficiatur , ad
 Missam dumtaxat , & ad offi-
 cium Divinum constringatur .
 hisque , jam credit ministerio
 suo integrē satisfecisse . Sciant
 attamen sacerdotes , qui eter-
 nas sedes occupaturos se putant ,
 istam esse perversam ac falsis-
 simam opinionem , simulque se-
 dulam adhibeant operam , ut
 spiritualem animarum salutem
 verbo , & opere procurent . In
 Synodo itaque Tusculana an-
 no . 1703 . ab , Eminent . Cardi-
 nali Ursini , Archiepiscopo Be-
 neventano , deinde Pontifice
 Maximo , ac Benedicto XIII .
 dicto , celebrata , id ipsum
 apertissimē p̄notatur . Ibi enim
 can . 10 . sic legitur : *Id sibi sua-
 deant , ut omnino ab eorum men-
 tibus*

ribus eliminetur falsissima, ac
 prava illa opinio, qua nonnulli
 infeliciter vincuntur, ut sibi pu-
 tent, curam animarum non ha-
 bentes, sola Missa celebratione,
 ac Divini Officii recitatione Sa-
 crile tali Ministerio satisfecisse:
 cum potius meminisse debeant, se
 à Deo electos, ut sint lux mun-
 di, & sal terræ, ideoque doctri-
 nâ lucere, Iustitiâ operibus, bo-
 narumque virtutum exemplo alio-
 rum animas condire, & carita-
 tis operibus eorum corda præ-
 servare teneantur. Ecce obliga-
 tiones, quas singuli Ecclesiæ Sa-
 cerdotes, licet beneficio paro-
 chiali non gaudeant, vi Ordinis
 inierunt. Nec quidquam eis pro-
 derit ad finem ultimum assequen-
 dum, quod probè vixerint, seu
 ad propriam perfectionem aspi-
 raverint, nisi secundum sua
 quisque talèta fidelium quoque
 salutem susceperit procurandâ.

Nam ut optimè scripsit doctus Ludovicus Habert in sua Theol. ad usum Seminarii Catalaunen-
 sis tom. 7. part. 3. cap. 3. Ordo quippe, ex sapius dictis, non est ad salutē propriā suscipiēdis sicut Sacramentum Pœnitentiæ, est institutus ad salutem aliorum procurandam, figuraturque per talentum, quod Dominus Matth. 25. Servis suis distribuit, ut in illo negotientur, & cum usuris reddant, alioquin experturi iudicium servi inutilis, qui inde reiectus est in tenebras exteriores, quod acceptum talentum integrum quidem, sed sine lucro retulerit.

NEQVE se purgare præsumant, quominus proximorum saluti spiritali prospiciant, umbratili excusatione, quam nonnulli prætexere solēt, dicentes: Se non capere Theo-

logiam Dogmaticā, Scholasticā, Moralem, & Mysticam (his enim omnibus debet esse Sacerdos aliquantulum intinctus) ut per Dei Mandatorum viam haud parum implexam fideliter dirigere audeant. Atqui debet à se propellere hujusmodi ignorantia, studiose Auctores evolventes, qui de his argumētis differāt. Quod si ignorantiā laborant, eò solùm quod litterarum studiū refugiāt; cùm omīssio sit volūtaria, & culpabilis, etiā est culpabilis, & volūtaria ignorantia, ac omnia quæ ab ea sequuntur.

CÆTERUM, cum fieri possit, ut aliqui ingenii sui tenuitatem adducentes, se haud jure excusare nitantur, quòd nequeant prædictā scientiam adipisci: audiant Illustrissimum Genetum tom. 5. cap. 5. *At se*

hoc verum est, veniam enixè à Deo postulare debent, quòd Sacerdotio se ingesserint sine talentis necessariis ad utiliter operandum in vinea Domini: ideoque omnem operam adhibere debent ad hunc defectum reparandum, & si ad hoc non sint ad aliquod munus exercendum in Ecclesiastico statu suis viribus proportionatum. Verà insuper pœnitentiâ supplex ad Dei confugiat Misericordiam, quisquis non illius vocatione, sed suâ, vel fortè aliorum ductus voluntate, Statum hunc audacter arripuerit; quãdoquidem nullum vocat Deus ad Sacerdotium, quin talenta habeat necessaria, omnia ejusdem onera subiturus. Postulet item ab eo lumen, ad debitam sibi scientiam comparandam; prætereà, quantum in se fuerit, in studium ferventer incumbat. Intereà, honeste vitę testimonio suppleat,

quod aliter in animarum salutem prestare non sit sufficiens: siquidem hæc una superest via, ut Justorum gloriæ sit particeps Sacerdos ille, qui à propria via aberravit, se ingerens in altarium, ad quem Deus non advocaverat.

N IHILOMINUS, quamvis idoneitatem, quæ inesse debet Sacerdotibus, ut fidelium populo cum doctrinâ, tum prædicatione sint utiles, præmittamus: non est in dubium tamen vertendum, quin ad hunc finem cooperari teneantur omnium optimo virtutum exemplo, quod proculdubio est ratio efficacissima ad eundem consequendum, ut ait Conc. Trid. Ses. 22. cap. 1. de Reform: *Nil est, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita, &*

exemplum, qui se Divino ministerio dedicarunt. Ideo statim subjicit modum, quo debent opera sua vel levissima exteriùs ordinare, ut fideli populo præluceant, atque animi candore sic elucescant, ut à defectibus minimis sibi cavere studeant.

Perpensa quippe graviori malitia, quam Sacerdotum crimina tecum adferunt; perpensis quoque effectibus, qui in proximum quemque derivantur, dum illos vident levissimas culpas parvipendere: non est cur minime, sed maximæ debeant appellari.

Quapropter (prosequitur Sacros. Conc.) sic decet omnino Clericos in sortem Domini vocatos vitam moresque suos omnes componere, ut habitus, gestus, incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nihil nisi grave, moderatum, ac religione plenum præferant; levia etiam delicta, que

*in ipsis maxima essent, effugiant,
ut eorum actiones cunctis
offerat venerationem.*

HOC absque præclaro exē-
plo est prorsus inutilis
sacerdotis doctrina & prædica-
tio, ut Magnus jam dixit His-
palensis Archiepiscopus S. Isi-
dorus lib. 3. Sent. cap. 36. Sa-
cerdotis prædicatis operibus con-
firmenda est; ita ut, quod do-
cet verbo, instruat exemplo. Ve-
ra est illa doctrina, quam viven-
di sequitur forma. Nam nihil tur-
pius est, quàm si bonum, quod
quisque sermone prædicat, ex-
plere opere negligat. Ergo, si o-
pere non expleri id, quod ser-
mone prædicatur, res est adeo
turpissima, ac reprehensibilis;
quàm longe turpius, & perquam
reprehendum erit, operibus pra-
vis pravum exhibere exēplum? Nul-
lum equidem videtur delictum,

quod tanto Deus odio averse-
 rur. Audiamus S. Greg. Mag-
 num hom. 17. in Luc. 10. *Nul-
 lum puto, ait, Fratres carissimi,
 ab aliis majus præjudicium quam
 à Sacerdotibus tolerat* *quæ-
 quando eos, quos ad aliorum cor-
 rectionem posuit, dare de se
 exempla pravitate cernit: quan-
 do ipsi peccamus, qui compesce-
 re peccata debuimus. Hæc etenim
 cum sint certissima, sunt non
 pauci Sacerdotes, qui hanc
 gravissimam, ut alias pluri-
 mas Status sui obligatio-
 nes, omnimodè ig-
 norant.*

A B hujusmodi insuper igrorantia alii quamplurimi descendunt quoque errores practici. Nam, si officium suum ejusdemque onera ignorat Ecclesiasticus, in pluribus deficiat necesse est. Si Theologiâ Dog-

maticâ, & Morali non est, prout oportet, imbutus: neque fidelem populum edocere, neque Sacramenta ei, quin multos committat errores, & peccata, valebit administrare. Si linguam Latinam non intelligit, imò Latinam perlegere vel mediocriter nescit: quare ratione Horas Canonicas Deo rite persolvat? Si pariter ignorat, quid sit Missæ Sacrificium, quibus constet partibus, quæ ceremoniæ ab Ecclesia præscriptæ: quomodo illud, qua decet Sanctitate, conficiet?

IDEO tam multi videntur Sacerdotes tam indevoti, tam præcipites, tam irreligiosi in Missæ celebratione, ut nullo cultu, reverentiâ nullâ Christum habeant sub Sacramento, eum tamquam quid prophænum con-

trectantes: quod vehementi ani-
mi sui dolore Cardin. Bellar-
minus lib. *De Gemitu Colūba*, his
verbis conquerebatur: *Sic enim
aliqui sine spiritu, sine affectu,
sine timore, & tremore Sacrum
perficiunt, quasi fide Christum
Dominum non viderent, aut
eo se videri non crederent.* Inde
fideles pravo afficiuntur exem-
plo, ut prænotavit Ludovicus
Havert tom. 5. de Eucharistia
part. 2. cap. 16. *Fideles, qui
adsunt, male de celebrante sen-
tiant, dum in id intentum
vident, ut quàm celerrimè
Missam absolvat.*

HÆC de Sacerdotibus quo-
ad Missæ Sacrificiū: quid
vero de Ecclesiasticis quoad Of-
ficij Divini recitationem? Hoc
itaque debet recitari, & studio-
sè, & devotè, ut præcipit Ec-
clesia in Cap. *Dolentes de Cele-*
bra-

bratione Missarum his verbis: *Divinum Officium Nocturnum pariter, & Diurnum, quantum eis Deus dederit, studiose celebrent, pariter, & devotè.* Glossa autem id ipsum magis exponens sic *Studiose, id est, ut verba probe profertur.* Concilium item Basileense Ses. 2. cap. *Qualiter Hora Canonica*, addit: *Ne non gutture, vel interdentes, seu deglutiendo, & sincopando dictiones, vel verba, sed reverenter verbis distinctis Officium persolvatur.* Verùm id cùm sit certissimum, frequenter satis contingit, ut Ecclesiasticorum nonnulli propter ignorantiam, incuriam, oblivionem, harumve contemptum regularum, ac Ecclesie legum, quavis parte, quovis situ, atque nullo Religionis indicio Officium Divinum recitent, perinde ac si Gentilium fabulas, seu ineptias, seu ani-

cula commenta perlegerent. Ad hæc accedunt tanta celeritas, tanta præcipitatio, tamque corrupta pronuntiatio, ut non plures solùm litteræ, sed etiam syllabæ omittantur: quo fit, ut litteræ, vel syllabæ corruptione, integra corrumpatur periculis significatio; præsertim cùm duo vel plures in choro, seu extra, recitant alternis, & alter incipit alternare, antequam socius, vel socii versum suum absolverint; quod proculdubio lethali culpa non vacat, quamvis aliquando ob materiæ parvitatem esse possit venialis.

HÆC est igitur potissima ratio, cur Clericorum plures recitent ore tenus (quãvis defectibus nuper prædictis) Officii verba absque eo, quod eorundem verborum, quæ proferunt, sensum & significatio-

nem percipiant, nec meditentur: quare non rarò evenit, ut aliud dicant, aliud faciant. Adducantur, exempli gratiá, versus 33. 34. Psalm. 118. quem singulis diebus ad Tertiam recitat Ecclesiasticus, dirigens in Deum hæc verba: *Legem pone mihi, Domine, viam justificationum tuarum: & exquiram eam semper. Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam: & custodiam illam in toto corde meo. Quasi diceret: Fac, Domine, animo meo adhareat lex tua, tuarum via justificationum, & quàm possim diligentissimè, nūquam ab illius investigatione desistam. Intellectui meo tua lux illucescat, & meditabor, quid velis me facere, ut protinus totis viribus illud opere libentissimè amplectar.*

PORRO lex ista, quæ etiam
 est via Iustificationû Dei,
 nedum est lex Naturalis om-
 nes homines, & Ecclesiastica
 singulos fideles complectens;
 verum etiam, quæ statum Cle-
 ricalem, & Sacerdotalem sp-
 etat, cujus exacta observatio-
 ne, & se ipsum Sacerdos justifi-
 ficat, & aliorum promovet jus-
 tificationem. Hæc est lex illa, ad
 cujus studium omnem operam,
 & curam, ut integram servet,
 & inviolatam, se jugiter colla-
 turum fore relatis supra versi-
 culis pollicetur. Sed, cum plu-
 rima comprehendat scitu dig-
 nissima, intellectu difficillima,
 intellectum à Deo deprecatur,
 ut eam penitus exquirat. Id ve-
 rò maximè dolendum est, quod
 multi, qui præcitatos versus
 quotidie recitant, nullam adhi-
 beant diligentiam ad Dei le-

gem perscrutandam : sed ignorantia, quæ culpam non excludit, miserrimè excæcati, frequentissimè proruunt, maximè in his, quæ nesciunt ob defectum applicationis.

HIS etiam confirmatur assertum, quod modò statuimus, plures, nempe, ore tenus officium recitare conceptu verborum nullo, nullo pio erga Deum affectu, utpote qui verba pronuntiant velut aviculæ illæ, quæ absque mente ut intelligant, absque voluntate ut efficiant, garrunt ea, quibus edocentur. Hujus generis ipse vidi Psittacos duos, quos, Austurum cum esset Princeps Rex D. Ferdinandus (cujus vitam Deus secundet per sæcula plura) dono accepit. Hi quidem vicissim apertè, & distinctè, nisi aliquã

do illos celeritas confunderet; recitabant Rosarium, multa diei intervalla in hoc exercitio instrumentes. Ceterum, cum non essent participes intellectus, & voluntatis; solam vocum pronuntiationem, ecquis afficiet? Orationem fuisse verè Religionis. At, quid excusationis Clericus utriusque potentie ornamento præditus coram Deo afferre poterit, dum videat vel invitus, se Preces Horarum tamquam Psittacum percurrisse? Quot culpas non modò leves, sed etiam graves in Divino Officio recitando inveniet se commisisse? Si aliunde huic numero, quas singulis diebus in tremendo Missæ Sacrificio committit, superaddas: proh! bone Deus! quantum excrescet multitudo! Cùm ergo in sola Missæ, & Officii recitatione tam sepe prolabi possit, & prolaba-

tur Clericus desidiosus ; quid fiet in reliquis status Sacerdotalis officiis , quæ cum sint satis multa , ac difficilioris executionis , ob locordiam in studendo passim ignorantur ?

EX eadem radice unâ cum immoderata cupidine erga omnia , quæ vivendi fovent licentiam , oritur , quòd in usu opinionum plures facilè decipiantur , existimantes sufficienter probabiles opiniones illas , quæ eorum favent libertati , cum vix tenui , forsitan nulla probabilitate nitantur , ut optimè exponit Alapide Matth. 6. 22. *Vnde error , & vitium anime in operando nascitur ex errore , & vitio intellectus , quod tamen vitium sæpe oritur ex prava inclinatione , & cupiditate affectus. Quod enim affectus concupiscit , eodè trahit intellectus , ut judicet illud si-*

*probi bonum, & profequendū. Idē
Interpres Matth. 20. 30.: Cæcus
enim affectus secū rapit intellectū
eumque excæcat, ut iudicet
agendū ob cupiditatē,
quod vetitum est.*

N E Q U E in his opinionibus eligendis errare solent dumtaxat, qui motus animi turbulentos nondum coercentes curarunt; sed etiam, qui virtutis addicti studio affectionū vim cohibere insistant, nondum tamen de illis integrum reportavere triumphum. Inconcussū V. G. est apud Theologos Morales, posse aliqua de causa, quantumvis levi, alterari intra diei spatium tempus pro privata Officii Divini recitatione præscriptum. Nihilominus in terribili Dei tribunali videbimus, non fuisse legitimas omnes causas, quæ legitimæ

reputantur; ut judicari licet ex eo, quod S. Severino Episcopo Coloniensi accidisse ferunt S. Petrus Damianus opusc. 34. cap. 5. aliique Auctores. Sanctus Itaque hic Antistes adeo Divinam sui promeruit Munificentiam, ut cum praesens adesset S. Martino Episcopo Turonensi è vivis excedenti, Deus illi manifestaverit hujus animam ad aeternas evolantem arces, Angelorum stipatam choris, quorum suavissimo concentu fuit etiam divinitus recreatus. Quapropter, cum aliàs esset vitâ irreprehensibilis, Pastoralis cura solers admodum, ad miracula perpetranda virtute insignis, omnium oculos in sui admiratione converterat. Idcirco, dum ultimum obivit diem, suffragiorum ope non indigere ipsis visus est. Evénit autem, ut, cum Presbyter quidam ejusdem S. Severini Diœ-

cesa-

cesanus amnem quemdam trans-
 grederetur, vi compulsus, quo
 vehebatur, equus subsisteret. O-
 culos hinc inde circūferens, vidit
 inter ūdas virum Episcopi speciē
 referentem, aspectu tamen mœs-
 tissimum. Quisnam esset, ab eo
 rogavit? Episcopus tuus, re-
 pondit, sum Severinus in Pur-
 gatorio detentus: adi, age, me-
 am Cathedralem, fac capitulum
 admoneas, ut celebret pro me
 suffragia, totique Diæcesi ad
 idem ipsum persuadeat. Pres-
 byter verò stupore affectus:
 Sancte Pater, reposuit, si totus
 terrarum orbis te Sanctum pro-
 fitetur, atque æterna Beatitudi-
 ne illico post mortem fuisse do-
 natum, quis mihi fidem habeat
 afferenti in Purgatorio te immo-
 rari? At qua, dicas mihi, de
 causa hujusmodi pœnis adstric-
 tus es, cum vitam traduxeris us-
 que adeo infontem? Tunc enim:

An-

'Anxius ego', respondit, omnes
 ad me negotiorum causâ confu-
 gientes citiùs consolandi, etiam-
 que expediendi, quæ ad onus
 Pastorale attinerent; ea verò,
 quæ mihi Imperator commenda-
 bat, quam exactissimè, & ci-
 tissimè possem, absolvendi: in-
 tegrum Horarum pensum matu-
 tino tempore persolvebam, ut
 hoc onere levatus reliquum diè
 percommode prædictis negotiis
 possem dedicare. Responso tan-
 dem his verbis finem imposuit:
*Ob hanc itaque negligentiam Ho-
 rarum hujus ardoris fero supplicium.*
 His dictis, manum sibi porrige-
 re à Presbytero postulavit, eam-
 que suâ comprimens, tanto com-
 busit ardore, ut, carne absum-
 ta, ossa ei quoque torruerit. Is-
 tam, inquit, manum ostendens,
 crede fore ut tibi fides habeatur;
 tuncque suffragia, quibus egeo,
 pro anima mea applicabunt.

Cùm autem in Cælestem patri-
am emigraverim, caro manus
tuæ ad pristinam redactæ for-
mam rursus accrescet. Profectus
Presbyter, re Capitulo fideliter
enarravit, quod manus argu-
mento convictum integræ si-
fidem præbere non dubitavit.
Haud mora præcepit, ut in sin-
gulis Ecclesiis Missæ, aliaque pia
opera pro Episcopo suo offerre-
tur. Quo facto, Presbyter re-
cuperavit manus sanitatem, in-
deque omnes credidère, Sanctum
Severinum, è Purgatorii flam-
mis subductum, jam in-
ter Cælicolas Deum
intueri.

EX hoc itaq. casu colligitur;
Quantâ nosmetipsos sedu-
cere facilitate possimus, cùm
quoad nostras sententias, tum
quoad opinionum electionem,
& usum, præsertim ubi nostræ
favent

favent libertati, seu nostram vor-
 luptatem arrident: Et quàm
 meritò in omni operatione ti-
 mere omnes debeamus, Sãctissi-
 mi Job exemplo perducti, cujus
 probitatem, & justitiam licet
 nullus in terra, secundùm testi-
 monium Divinum, suæ posset æ-
 dæquare; tamen: *Verebar*, in-
 quit, *omnia opera mea, sciens*
quod non parceres delinquenti.
 Job. 9. 28. Si ergo vir iste per il-
 lustris omnibus numeris absolu-
 tus, Divino Oraculo Justissimus,
 ita verebatur: si prædictus S. Se-
 verinus de animæ suæ custodia
 tã sollicitus, atque in cõsulendo
 gregis sui salutem infatigabilis,
 culpis nõ caruit venialibus, quã-
 vis inter hujus generis essent
 levissimæ, quas plenà absque
 deliberatione commisit, quin
 egregia ipsius opera obstiterint,
 quominus Purgatorio eum De-
 us affligeret: quo tremore, ne

dum timore ; possumus jurè
 concuti omnes Sacerdotes, qui,
 præterquam quod Officium
 mille distractionibus, mille
 defectibus recitamus, ob quam-
 libet causam, etiam nullius mo-
 menti, temporis circumstan-
 tiâ præterimus? Quid est, quod
 nõ contremiscant, quotquot Of-
 ficiam in tempus vespertinum,
 fortasse nocturnum, paulo ante
 quàm lectum arripiant, inte-
 grum differant persolvendum?
 Ah. ! quàm horrendum nos ma-
 net Purgatorium equè ac diu-
 turnum! Utinam, quas ob culpa-
 bilem nostram ignorantiam cul-
 pas reputamus levissimas, haud
 sint ejusmodi coram Deo
 momenti; ut ad eterna de-
 trudi supplicia condignè
 promereamur.

* * * * *

* * * * *

ALIAS similiter quamplu-
 res Sacerdotum possemus
 singulatim percurrere obliga-
 tiones, quas multi prætermittunt,
 siue quia numquam eas cal-
 luere, siue quia tractu tempo-
 ris illarum abiecere memori-
 am. Hoc modo parato intellec-
 tui accedit voluntatis pravitas.
 Voluntas cupiditatum furore
 devicta, hinc inde facilè agita-
 tur ac pertrahitur: unde mente
 obcæcatâ, dictamen conscien-
 tiæ erroneum, quo miserimè
 in tuto se collocant, sibi con-
 fingunt. Interea vitam agentes
 placidè jucundam, cum nullum
 præsentiant remorsum, nullâ
 afficiuntur molestia, utut in pec-
 cata commissionis, & omisso-
 nis innumera frequentissime
 prolabantur. Neque dubitan-
 dum est, actualis advertentiæ
 defectum malitiâ culpam non

Evacuare: nam confusa ignorantia (de qua hic sermo) cognitio, nisi media quis adhibeat eam superaturus, ut peccati malitia contrahatur, ex omnium sententia sufficiens est. Quippe ad peccatum formale, ex Theologorum consensu, sufficit voluntarium in causa, qualis proculdubio est ignorantia, horum consequentium radix foecundissima.

QUID quod, cum sint non pauci Sacerdotes praedictos subeuntes errores, qui nedum perfectionem sibi propriam, aliorumque spiritualem salutem negligunt procurare; sed vitam ducentes saecularem cum saecularibus agunt familiariter in vicis, in plateis, in ludis, in spectaculis, in choreis &c. horum insequantur placita ac mores? Cumque etiam alios
videant

videant sibi similes Sacerdotes
 litterarum doctrinâ cultos, re-
 rûque tēporaliû prudentes satis:
 fit inde, ut alii aliorû exemplum
 inspicientes majori laborent cœ-
 citate, suisque erroribus obfir-
 mentur, existimantes fieri non
 posse, ut tam multi, quorum
 pravo exemplo ipsi decipiuntur,
 errore procedant, maximè si
 eorum doctrinæ fama in
 omniû ore versatur.

HINC subsequitur, ut ne-
 que Sanctorum doctrinâ,
 neque Conciliorum legibus, neq̃
 vel ipsâ quidem Sacrà Scripturâ
 eis persuaderi possit, ut corri-
 gant mores suos. Quinimò eò
 devenit nonnumquam eorum te-
 meritas, ut horum Auctorita-
 tem accipiant contemptu, quasi
 futilis alicujus historię locum
 exaudirent. Horum enim car-
 pit Deus insaniam Prov. cap. 18.

v. 2. & 3. *Non recipit stultus
 verba prudentia, nisi ea dixeris,
 quæ versantur in corde ejus. Im-
 pius cum in profundum venerit
 peccatorum, contemnit. Quod si-
 quis caritate vel zelo cōpulsus,
 eorum defectus corrigere, seu
 officii admonere in animum ali-
 quando induxerit: non solùm
 nullas rependunt grates memori
 animo; sed indignatione affec-
 tos se præstant, perinde ac si
 gravissimam illis contumeliam
 intulisset; sicque Phreneticis
 similes medelam, quæ salutem
 esset allatura, insanè propul-
 sant. Quod sanè est manifestum
 obstinationis argumentum, ut
 celeberrimus P. Mendoza, qui
 libros Regum exposuit, ait su-
 per 1. Reg. 2. 27. *Pessima hæc
 est peccatorum in suis malis obs-
 tinatio, qui non solùm malè agunt,
 sed etiam omne suis malis curan-
 dis remedium excludunt: dum**

*benevolas admonitiones malevo-
lis auribus adversantur.*

GENERIS hujus ignorantia,
& mentis obcœcatio, qua
plures Sacerdotes sunt consepul-
ti, est causa, propter quam
neque Dignitatis suæ celsitudi-
nem, neque ipsi annexum onus
animadvertunt. Veniet, autem,
veniet hora, quam nunc tem-
poris nec meditantur, nec per-
horrent, cùm innotescant aper-
tâ luce omnia sua munera unâ
cum virtutum, & pietatis ope-
rum, quę ad eos pertinebant,
neglectu, omnesque transgres-
siones, quibus præcepta negati-
va violarunt. Hoc enim erit Ju-
dicium Dei, quod in Sacerdo-
tem injustum irruet incautum:
*Quia, qua hora non putatis, Filius
hominis veniet. Luc. 12. 40. Vbi
coram ipso Jesu-Christo tre-
mendæ Majestatis Rege, quem*

in altaris Ara neque fuit veritus, neque pertimuit, sistet tamquam reus, testimonio suæ conscientiae omnium delictorum convictus: quippe tunc omnia apparebunt, quantâquantâ fuerint enormitate commissa, ut dicitur Sapient. 4. 20. *Venient in cogitatione peccatorum suorum timidi, & traducent illos ex aduerso iniquitates ipsorum.*

IBI etenim videbit altissimum Dignitatis suæ fastigium, utramque potestatem, qua Christuseam exornavit, & circa Corpus ipsius Physicum, & circa Corpus ipsius Mysticum: reliquas etiam facultates, quæ à supræma ista Dignitate descendunt. Videbit humilitatem profundam, paupertatem spiritus, castitatem Angelicam, temperantiam, sobrietatem, pa-

tientiam invictam, potentiarum,
 sensuum, carnisque mortificatio-
 nem, spirituales vitiorum, cu-
 piditatum, pravorumque affec-
 tuum crucifixionem, fidem vi-
 vam, Spem firmam, Caritatem
 ferventem, & cæteras Virtutes,
 quas adquirere, & exercere de-
 buit, omniumque perfectio-
 nem, ad quam aspirare teneba-
 tur. Videbit Religionis Virtu-
 tem, quam debuit sepiissime
 exercere, Deo cultum exhiben-
 do Patriæ, quæ in ministerio
 Ecclesiastico ei debetur. Vide-
 bit orationis donum Dignitati
 suæ respondens. Videbit vene-
 rationem exteriorem, & inte-
 riorum, pios quoque volunta-
 tis affectus, quibus velut Mi-
 nister Ecclesiæ publicus debitas
 Deo laudes persolvere cogeba-
 tur, itidemque sibi, ac universo
 mundo postulare gratias in pu-
 blica Horarum oratione, & in

Sacrosancto Missæ Sacrificio;
 cujus inenarrabilem tunc cog-
 noscet præstantiam, sicut etiam
 gravissimam obligationem in il-
 lius celebratione observandi ri-
 tus vel minimos ab Ecclesia
 præscriptos, se preparan-
 di, & gratias Altissi-
 mo postea refe-
 rendi.

V IDEBIT similiter litterarum doctrinam, qua oportuit exornari, atque obligationem eam procurandi Sacrae scripturae studio, rerum Mysticarum, & Moralium. Videbit Apostolicum zelum salutis animarum, cui debuit incumbere, quàm potuit efficacissime, nunc oratione, nunc doctrinâ, nunc exemplo, non rarò Sacramentorum quoque administratione. Videbit optimam Ecclesiasticorum reddituum distributionem,

quibus pauperum miseras debuit sublevare. Videbit tandem reliquas omnes Status sui obligationes cum uberrimis gratiæ, & gloriæ fructibus, quos, si perfectè eis satisfecisset, sibi ipse cumulasset, quique proximos usque ad consummationem sæculi forsitan transcendissent.

VIDEBIT etiam æterno sed inani dolore, & in seipsum furore, quod vixerit culpabiliter ignarus, & cæcus, quin Dignitatis suæ excellentiã, neque munerum suorum numerũ, & pondus adverteret, eo quod non adhibuerit media opportuna, & necessaria, nimirum, orationem, lectionem spiritualem, & studium Auctorum, maxime Moralium, ex quorum voluntaria omissione sequuta fuit

ignorantia, ab ista q̄ otiosa vivē-
 di ratio, quin profectui suo, ne-
 que proximorum consulere stu-
 duisset. Videbit similiter com-
 missionis crimina opere, verbo,
 & mente commissa, quibus in-
 fregit legē Divino naturalē, quā
 ut homo, Ecclesiasticam, quam
 ut Christianus, Propriam sta-
 tus sui, quam ut Sacerdos de-
 buit custodire. Horum omnium
 erit conscientia testis irrefraga-
 bilis, quę partes accusatoris
 aget terribilis, eumque accusa-
 tum omnino convincet: *Testi-
 monium reddente illis conscientia
 ipsorum, & inter se invicem co-
 gitationibus accusantibus.* Ad
 Rom. 2. 15. Neque erit solum-
 modo accusandus, omniumque
 suarum omissionum, & commis-
 sionum convincendus; verū
 etiam omnis spiritualis progres-
 sus, quem, adimplente eo sui
 Officii munera, proximi unde-

cūmque fecissent, sed eò non fecerunt, quod ille fuerit omis-
sus. Et quod longè terribilius
est, erit quoque reus damno-
rum omnium spiritualium ac
eternorum, quæ fidelium ani-
mis pravo suo exemplo intule-
rit, vel fuerit occasio; aliorum
insuper malorum effectuum,
qui adinvicem concatenati non
modò usque ad mortis suæ
tempus, sed etiam ad us-
que mundi interitum
forsitan conse-
quentur.

HÆC omnia in Divino Tri-
bunali meridianâ luce
clariora Sacerdoti impio pate-
scent eternâ sui indignatione, ac
timore horribili, juxta illud
Psalm. 111. 10. *Peccator videbit,
& irascetur.* Et Sap. 5. 2. : *Vi-
dentes turbabuntur timore horri-
bili.* Unde deducunt horrendam

illam æternamque illationem:

Ergo erravimus à via veritatis. Sap: 5.6.

CUM igitur inter Pastoralis nostri muneris partes fit, omni sollicitudine, opera, & labore spirituali Gregis nostri salutem cooperari, atque intentiori cura Ecclesiasticos ordines, præstantiorem illius partem ac nobiliorem, ad Virtutis, & Perfectionis studium excitare, utpote in horum probitate, proboque exemplo totius populi Christiani Virtus ac Perfectio fulcitur: libellum istum, *Regula Cleri*, prælo mandari iussimus, haud parum confidentes, crebram ejusdem lectionem ad eum finem summopere collatum ire. Et primò quidem nondum ad Sacros Ordines promotis, qui tamen promoveri ambiunt, præsentamus, ut singulis lex

men-

mensibus ; quibus in Seminario S. Michaelis, à Nobis erecto, ad singulos majores Ordines (præter decem dies secundum D. Ignatii normam) Apostolica Constitutione immorari coguntur; addiscant, & intelligant Status Sacerdotalis onera multa, & gravia sibi obeunda, simulque omnes regulas, quas toto vitæ intervallo sunt observaturi : præcipue verò primis sex mensibus serâ meditatione ac reflexione considerent, quàm necessaria sit Dei Vocatio ad hujusmodi ingrediendum Statum, nullamque prætermittant diligentiam ad eam investigandam, ut hac prævia dispositione sit prudens Electio, Deumque habeant propitium, qui ad tantum onus eis inoffenso pede sustentandum suppetias ferat : minoris equidem haud est momenti ac ponderis

deris Statûs prudens Electio;
 quàm mors pretiosa in conspectu Domini. Si mors etenim est principium Æternitatis faustæ, vel miserrimæ; miserimæ, vel faustæ mortis principium est Status Electio, ut affirmat Doctus Marchantius in Candelabro Mystico tract. 8. lect. 2. prop. 3.: *O momentum, ex quo pendet Æternitas, quando de Status Electione decernitur.*

AT, quoniam toto mentis affectu pariter exoptamus, ut, quotquot in Sacerdotio constituti reformatione se noverint indigere (quos certè in nostra Diœcesi haud plures esse nobis persuademus) statim reformentur; quotquot verò Pietate ac Religione fuerint insigniti (quos bene mul-

tos mirā animi rēcreatione cre-
 dimus extituros) in Virtutis
 perfectione ardentius progredi-
 antur: idcirco præsentem li-
 brum utrisque quoque duximus
 offerendum, ut illum apud se
 habeant, atque attentè ac de-
 votè singulis diebus lectitent,
 piè considerantes, singula hu-
 jus Regulæ verba esse totidem
 voces Jesuchristi, qui velut Pa-
 ter Amantissimus blando eis ore
 alloquitur, admonet, ac hor-
 tatur ad strenuam vitiorum fu-
 gam, ad pulchram virtutum
 praxim, ad sedulam status cu-
 ram, integramque munerum
 exequutionem. Hac ergo ratio-
 ne Sacerdotum vita rectè insti-
 tuta secundum hujus Regulæ
 regulas, erit illorum quisque
 Regula totius populi vivens,
 efficax Virtutis stimulus, a-
 damantinus vitiorum malleus,
 exactissimum Jesu-Christi ex-

emplar: qui licet in suo tribu-
nalli appareat Judex severus ac
rigidus, atque ab eis requi-
rat, ut reddant talenti sui ra-
tionem; exaudient dulcissimam,
quam Servus fidelis exaudivit,
sententiam: *Intra in gaudiũ Do-
mini tui.* Matth. 25. 21. Hæc
eandem est vita æterna, quam
vehemētissimè peroptamus cū-
ctos Diæcesis nostræ Ecclesiast-
ticos adipisci, quaque illos, be-
nedictione nostrâ impertitòs, à
Jesu-Christo donari etiam at-
que etiam rogamus. Dat. sub
spiritualem Visitationem oppidi
Monforte nono Kalendas No-
vembris anno 1754.

*JOANNES ELIAS, EPISCO-
PUS ORIOLENSIS.*

De mandato Illmi. Dñi. mei
Episcopi.

*D. D. Emmanuel Sanchez Sab-
rosimia, Secretarius.*

DISCIPLINA
CHRISTI,
SEU
MAGISTERIUM
CLERICI.

LECTIO I.
DE CHRISTI SACERDOTIO.

Pro Dominica prima anni.

ILI, ego sum Sa-
cerdos magnus,
qui in diebus
suis placuit Deo,
& inventus est
iustus, & in tem-
pore iræ Dei factus est reconci-

lia-

liatio. Sicut omnes Christiani sunt meæ fontis gratiæ Rivi; Ita & omnes Clerici sunt mei plenitudinis Sacerdotij Commistri, & ideo ego solus nuncupor per excellentiam Pontifex maximus: quia omnis alius Clericus, cuiuscumque sit ordinis, per Ecclesiam est ad me ordinatus; per me omnes coram Deo Clerici sistunt, per me omnes Diaconi altari deserviunt, per me Sacerdotes regnant, & per me Pontifices imperant: in me solo sancto non solum residet omnis origo Sanctitatis; sed etiam in me summo Domino stat omnis plenitudo spiritualis potestatis. Debestu igitur me sequi, & imitari, qui sum forma factus gregis ex animo, & regula Cleri meo exemplo: In me invenies, quomodo debeas proximo proficere, & Deo tuo servire: Illa enim duo non solum sunt complementa totius legis; sed etiam & munera

Clerici , & Sacerdotis : qui cum sit persona publica ab Ecclesia ordinata, á Deo deputata ad cultum Religionis , & ad curam salutis, nuquam est talis , qualis esse requiritur: nisi animarum curæ? & Dei gloriæ promovendæ sese totum applicare conetur. Idcirco qui his duobus non intendit vacare, nunquam audeat se ministerio reputare : militi non licet gladium gestare , nisi pro duce , & populo audeat decertare. Certa ergo tu ut bonus miles , pugna pro rege, & patria , idest labora pro Christo, & Ecclesia , & Deus erit merces tua , & populus Dei erit gaudium tuum , atque corona , dignus enim est operarius sua mercede , & athleta vincens suo diademate.

Fili non est Religiosus erga Deum , qui non habet spiritum meum : & ideo non est verè Clericus , nisi ille in quo inhabitat

Christus: Laico enim sufficit spiritus mei habere partem, sed necesse est Clerico eiusdem effundere plenitudinem: tu erras, si putas, quod satis est tibi redolere Christum, ut membrum Christi, qui totum Christum toti Ecclesiae debes infundere corpori; quomodo autem servato tibi necessario dabis alijs sufficientiam, nisi in te contineas plenam, confertam, & superfluentem mensuram: Igitur tecum habeto Christum, qui in te maneat, & in alios se quoque effundat: quia gratia Christiani copia est rivi, iustitia verò Clerici abundantia est fontis æterni. Forsitan hoc credis, sed tamen non excedis. Nam curas potius bonis abundare terrenis, quam cœlestibus superfluere donis. Quare ergo fecisti te Clericum, si non vis in te gerere Christum? Tenes optimi servi locum, & fortè beneficium, & non habes nisi laici sæcularis

genium, & signum: Et sic te habendo non mei es auxilium Sacerdotij; sed potius excidium mei domini, & regni: ille qui verè est nobilis est modica expressio Regis, & qui est in Ecclesia Clericus, est quasi novus in mundo Christus; qui artem docet hominibus colendi Deum, & curandi proximum, non tam dominando, quàm ministrando: non tam agendo, quàm patiendo, non tam denique loquendo, quàm bene operando: posteriora enim exemplaria nullum habent vigorem: nisi primi, & maximi referant similitudinem: eris ergo verè Clericus: si in te appareat Christus, qui venit in mundum non ministrari, sed ministrare: non frui, sed pati: non arte benedicendi decipere, sed arte benè operandi salvare. Stude igitur sedulò, ut in te, & per te, idest, ex copia gratiæ & abundantia justitiæ, Christus loqua-

tur & operetur, nō solū in exercitijs spiritualibus, ut omnis qui audit, & videt te, præter id quod audit de te: aut videt de te, ex Deo reputet aliud esse in te; quod sēper sic erit si sēper intus in te fuerit gratia, & extra aparuerit modestia.

Fili, quis potest intelligere mei ministerij apicem, & echaracterem? Quis dignè referet meum Sacerdotium, & officium? Sicut enim omnes Diaconi propter Presbyteratum, & omnes Presbyteri ob Pontificatum, ita omnes Dei ministri sunt propter meum ministerium: omnes Martyres unam in Christo passo faciunt victimam, & omnes Sacerdotes unam in Christo off:rente Sacerdotem & Aram. Magnum ergo debes de meo Sacerdotio concipere amorem, & æstimationem: multū enim munus ponderat, quod totum religionis exercitium portat: in me solo reperitur ara, & victima, Sacerdos

dos summas, & Deus, & finis denique pro quo totus Religionis conficitur cultus: ara Sacrificij est persona verbi: quia sicut altare sanctificat aurum, ita & subsistentia verbi sanctificat humanitatis meæ compositum. Hostia sacrificij est humanitas Christi: quia Hostiæ est non extolli, sed subijci, non dominari, sed immolari, quod quidem idem meæ convenit humanitati: Sacerdos ministerij est filius Dei sub forma servi: quia sicut Dei est recipere, ita & ministri est Deo offerre: Deus cui latriæ redditur cultus, est ipsemet Solus Deus: quod enim Soli Deo debetur, Soli Deo offertur: & quia ego sum cum Patre, & Spiritu Sancto unus Deus: ideo mihi confertur adorationis, & Sacrificij cultus. Finis denique pro quo Sacrificium conficitur, & offertur, est ipsemet Deus, cui omnishonor, & gloria sine fine

tur: Et ideo in me, Fili, solo invenies quidquid in tuo Sacrificio quæres, Aram, scilicet, & Hostiam, Sacerdotem, qui offerat, & Deum cui Sacerdos adstat, & finem omnis Sacrificij, quia Deus rerum omnium est ultimus finis. O si tu illa quinque perpenderes, & prout sancta sunt cogitares, quam magnam haberes de meo Sacerdotio scientiam, & quàm altam de tuo Ministerio Sacro Idæam: non est meus igitur dignè Clericus, qui non multum ponderat celsitudinem tam alti status, in quo nihil est modicum, imò nec ipsum peccatum: quia in Clerico totum, si-ve bonum, si-ve malum, reperitur magnum. Esto, Fili, mei Sacerdotij vestigium, & speculum, imago, & similitudo: ut omnes, qui tuum mirantur ministerium, ad Dei ferantur nominis cultum. Sacerdotis enim est, & Clerici alios instruere, & movere, & verbo

veritatis, & exemplo sanctitatis; quod tamen nemo potest recte facere, nisi studeat ad ministerij perfectionem adipirare. O quàm gloriosa est illa Ecclesia, in qua Clericus possidet perfectionem sui gradus: ibi enim vitium omne confunditur, & virtus omnis exaltatur; Sanctorum Spiritus introducit, & Apostolorum zelus renovatur; mundus cum carne crucifigitur, & crux cum spiritu elevatur. Fili, duo in me sunt, quæ manent in æternũ, scilicet, sacerdotiũ; nam scriptũ est, tu es Sacerdos in æternũ: Et regnũ; nam similiter est scriptũ, Dominus regnabit in æternũ: Sacerdotium Christi manet in æternum, quia in æternum serviet patri cum Ecclesia: & regnum ejus est regnum omnium sæculorum: quia in cœlo regnabit gloria, & in inferno regnabit vindicta: in ore autem duorum bonorum testium stat omne verbum:

ait autem Doctor gentium, gratia Domini nostri Jesu Christi vita æterna. Et Salvator omnium dicit: hæc est vita æterna, ut homines cognoscant te verum Deum, & Jesum Christum. Similiter ait præcursor: ignem Inferni esse inextinguibilem, quia sanguinis agni occisi non admittit virtutem. Et ipse Salvator dicet: Ite maledicti in ignem æternum, quia ignis ille est æternus, quem accendit æterna manus, ut culpa quæ fit contra æternum puniatur in sempiternum. Fili hæc audiendo cave. Esto Sacerdos in cœlis, & non eris reus in Inferis.

* * * * *

LECTIO II.

DE SORTE CLERICI.

Pro Dominica 2.

Fili tu es fors mea, & ego sum
 pars tua, magnam fecit Do-
 minus misericordiam cum fors
 Dei

Dei cecidit super Mathiam, & grandem feci tibi gratiam, cum tuam elegi Personam, ut tibi traderem regendam Ecclesiam meam. Singulare fuit Eliezer privilegium, cum sponsæ Isaac deducendæ ab Abrahamo accepit curam: & speciale est tuum donum cum à Deo onus accipis regendi Christi Domini sponsam: Paranimphus enim diceris agni, cum Ecclesiam ipsius sponsam deducis ad Thalamum sponsi: & in aulam introducis cœlestis Paradisi: quã mercedem recipies, si tali munere sedulo, & serio, discretè, & modestè te gesseris: erit pars tua in cœlis, & fors tua cum omnibus sanctis: imò hæreditatem Dei in funiculo distributionis alijs divides, cum Angelos Dei cum Apostolis iudicabis. O mira Cleri dignitas! qui enim potest de regno disponere, & de rege; reginam, & sponsam deducere; thesauros,

& nummos distribuere; fores, & claves totius regni tenere: non habet amplius quid ambiat; sed id totū possidet, ad quod cor hominis adspirat. Vide, Fili, quanta est tua possessio: nullo enim clauditur termino, quia de regno est æterno, & in Deo fundatur infinito; qui tua est in terra viventium ineffabilis portio. Si coram oculis semper haberes tui juris dominiū, nonne citius despiceres istius sæculi breve imperium, sicut enim major lux extinguit minorem, ita & summa potentia infimam despiciat potestatem. Non te moveat regum magnificentia, nec totius mundi corona: hæc enim Sacerdotalis non est nec minima umbra. Quanto enim iste mundus ab authore suo distat, scilicet, infinite, tantò potentia Clerici ab imperio totius mundi discrepat, videlicet, immense.

Fili, omnis tua est perfectio, ut

tu

tu Dei sis portio: & omnis tua
sanctitas, ut Deus sit tua hæredi-
tas: si enim Deus non te possideat,
quem possidebit in hoc mundo?
Cùm ille sit Clericus, per quem
debet totum orbem regere Deus,
& totius mundi perfrui imperio;
si & Deus non est tua hæreditas,
quam hæreditatem habebit, ille
qui expresse omnibus renúciavit?
Deus elegit te, ut aliis domine-
tur per te: detrudis ergo Deum
de suo solio, cùm eum non relin-
quis in corde tuo: & illius des-
truis regnum, cum ipsius evertis &
thronum. Si sapientia non fuerit
in corde regis, non prosperatur
respublica; sed justitia pessunda-
tur: & si gratia Dei non fuerit
in mente Sacerdotis, non sanctifi-
catur Ecclesia; sed anima ei com-
missa dilaniatur. Utrumque enim
quotidie cernitur, & infaustra ex-
perientia comprobatur. Tu simi-
liter elegisti Deum in tuum domi-
nium,

nium, ut ipso possesso totum posses despiciere mundum. Cur igitur tam ardentem Clericus currit ad temporale beneficium, cum tam salutare possideat thesaurum? hoc sine dubio fit, & accidit: quia Deum in cruce inopem, & pendentem non aspicit, sed Deum in terra divitem, & in Ecclesia dominantem quærit: vult spoliari & simul supervestiri: Cum enim abjicit bona paternæ familiæ, beneficia respicit Sacrosanctæ Ecclesiæ non ut frugaliter vivat, diligenter serviat, & abundanter distribuat; sed ut lautius in domo comedat, segnius in choro satisfaciat, & splendidius in mundo effulgeat. Gaude Fili, si in Deo totā hæreditatem constituas. Nil enim proderunt alia, nisi Deum habeas in tua conscientia: ille est dives, cui Deus solus satisfacit: ille avarus, cui totus Deus non sufficit.

Fili non fecit taliter Deus alte-

ri, & mysteria sua non revelavit: te autem elegit supra multos socios, & coætaneos: ut te suum institueret Clericum, & in peculiarem assumeret servum: vides Dei gratiam quia fors cecidit in tuam personam: poterat enim eligere de tua provincia meliorem contemporaneum; de tua parochia nobiliorem socium, & de tua familia sanctiorem forté germanum: & tamen multis te in tempore prætulit, & tam grande officium contulit: quia ab æternitate te præ aliis ad id munus elegit: accipe sortem, sequere vocem, sume tibi honorem, & gratiarum redde actionem: si enim Deus fecisset te laicum, te constituisset aut vilicum, aut fabrum, aut emporum, aut medicum, aut caudicum, aut armigerum: Hæc autem quid sunt, nisi majora salutis pericula, rudiora vitæ onera, minora gloriæ insignia, & evi-

dentio.

dentiora virtutis impedimenta; sed fors Clerici eminent super omnia hujus vitæ officia, sicut Sol elucet super omnia cœli astra: nobilius est colere Ecclesiam, quàm pastinare terram; nobilius est offerre sacrificium, quàm emundare argentum: nobilius est dispensare gratiam, quàm vendere annonam: nobilius est solvere coram Deo reum, quàm curare in mundo ægrotum: nobilius est divinam movere misericordiam, quàm curialem depromere causã: nobilius est cruce confundere sæculum, quàm totum ense devincere mundum. Dum ergo fecit te Deus Clericum, supra totum te constituit universum; & hæc est pars tua, & hæc est fors tua, quæ cecidit super Mathiam. cùm Deus elegit tuam personam. Quid retribues Domino pro tam singulari beneficio? Si te dederis totum, nil adhuc dederis, cùm Deum se to-

tum tibi commisisse agnosceis. Da igitur quidquid dare potes; quia nūquā dabis secūdū quod debes: fac citò, quod necesse erat te fecisse ab initio; relinque extranea, relinque tua, relinque omnia, relinque etiā te, si vis ut Deus sit hæreditas tua æterna. Si enim id adhuc nō fecisti, fortè audisti Dei vocem, accepisti Cleri ordinem, intrasti in Domini sortem; sed officij tui nondum attigisti debitum finem.

* * * * * i * * * * *

LECTIO III.

DE VOCATIONE CLERICI.

Pro Dominica 3.

Fili, nemo venit ad me, nisi Pater meus traxerit eum: nec quisquam debet sibi sumere honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron: non enim habet spiritum ordinis, qui non habet gratiam vocationis: quia deficit ædificium, ubi non adstruitur funda-

mentum : malum initium, malum prælagit & progressum, sed fœlix iam tenet facti dimidium, qui faustum rei reperit inchoamentum: Unde pereunt tam multi Clerici, nisi quia à Deo nunquam fuerunt vocati? Cui tamen soli competit jus suos eligendi domesticos, & vocandi servos: hujus enim est eligere, cujus est & remunerare, & hujus est vocare, cujus est mercedem persolvere. O quàm Deo sũt crudeles, & Clero infideles: qui cum in sui locum alium substituunt, & mihi novum domesticum instituunt, non eligunt magis idoneum; sed assumunt magis cognatum: & cum dant, aut permutant beneficia, non quæ mea sunt respiciunt, sed sua: qui modo suæ satisfaciunt avaritiæ, non curant quæ sunt Dei gloriæ, nec attendunt quæ sunt ovium curæ. Illorum memoria pereat, & non sit qui misereatur illis, scrutetur

scenerator omnem substantiam eorum; ut eorundem nequitia coram omnibus appareat: maledictione feriantur æterna, & omnia incurrant meæ vindictæ supplicia, quia Ecclesiam Dei, quæ est domus orationis; ipsi fecerunt telonium negotiationis: non enim hi sunt mei famuli, aut servorum meorum amici, sed mei patrimonij fures, & bonorum meorum latrones, quibus potius debetur æterni ignis supplicium, & patibulum, quàm Ecclesiæ gubernaculum, & crucis adorabile lignum.

Fili Clericus qui non vocatur nisi ab homine, zelum ordinis nunquam sentit in corde, eum nemo det, quod non habet: sed Clericus qui vocatur à Domino, sancti movetur spiritus zelo: quia cū solet Deus aliquid præcipere, novit & gratiam exequendi conferre: alij principes dum suos famulos eligunt, non ad munus suum

ap=

aptos efficiunt : sed jam idoneos esse supponunt : & solus cœlorum Dominus , dum aliquem ad aliquid advocat , à ventre matris eum segregat , à iuventute eum ad bonum provocat , & ad officium peragendum injunctum eundem coaptat : elegit Aaron , & eum fecit in lege Sacerdotem magnum : commisit præ aliis Petrum , & eum fecit in orbe dignum sui Juris Vicarium ; vocavit Samuel puerum , & eum inter Prophetas Sanctissimum instituit unctum : vocavit Andream omnium Discipulorum primum , & eum effecit magnum Apostolum , & in terris hominem mirabiliter crucifixum . Statim atque tetigit Christi Discipulos cœlestis vocis gratia ; ipsi reliquerunt patrem , & retia ; imo & omnia : qui enim vere vocatur ad Deum cito relinquit cætera , ut possit dicere , Dominus est pars , & hæreditas mea . Novit enim Deus

sanct-

sanctificare, quos novit, & vocare: quia ipse dat, quod imperat, ut homo faciat, quod ipse ab eo expectat. Gratia autem vocationis ad ministerium, spretis aliis omnibus solum respicit Deum. Audi hæc, Fili, & vide: es enim Clericus, si tibi est omnia Deus: es vere Clericus, si tibi desipit mundus: es vere Clericus, si in te habitat Christus: es vere Clericus, si es sobrius & castus corpore: es vere Clericus, si es pius, & devotus mente: es vere Clericus, si es aptus, & contentus tuo munere: es vere Clericus, si es mitis, & humilis corde: si tenet te zelus glorię Dei: si urget te desiderium salutis proximi: si te movet miseria pauperum: si te tangit ruina peccantium: si te possidet sanctarũ studium scripturarum: si te agitat tuarum sollicitudo. & decentia Ecclesiarum: si te delectat Sacrarum exercitium cæremoniarum: si te regit supe-

riorum authoritas potentiarum;
dicito te esse Clericum, & à Deo
te ad Clerum esse vocatum.

Fili multi in ministerio putan-
tur vocari, & pauci videntur sac-
tificari: quia vocantur ab homi-
nibus ut fiat latrocinium bonorū
in Ecclesia, vocantur à parenti-
bus, ut fiat subtractio filiorum
in familia; & ferè omnes vocan-
tur ad temporale beneficium; &
non ad spirituale officium; nō vo-
cantur ad spiritus sancti dona; sed
ad temporanei juris bona: quæ-
ritur messis, & non cultura: non
quætitur vitis, sed vindemia: quæ-
ritur plenus campus grani, sed
non plenus cantus chori: quæri-
tur vellus, & tellus, sed non quæ-
ritur crux, neque thus, quæritur
rete & littora, ut conchilia capiā-
tur; sed non quæritur mare, &
pericula, ut Margaritæ invenian-
tur: quæritur honos, sed non quæ-
ritur onus: quærantur opes: &

teruntur oves: queritur villici decima: & despicitur rustici anima, & sic accidit quod in domo Dei multi sunt honorum comendarij, & pauci animarum comendarij: innumeri sunt mercenarij, qui carent vocatione & ferè nulli operarij, qui portent pondus diei, & æstus. Fili hoc sæpe considera, hoc sedulò pensa, quod multi Clerici sũt ordinati, sed pauci electi, multi deputati, sed pauci vocati, multi beneficiis temporalibus onerati, & pauci gratiis spiritualibus sunt ornati, multi sunt titulati, & pauci litterati, multi quæriunt præesse, & pauci prodesse, multi ascendunt in cathedram, & pauci legunt scripturam: vides hic electionis signa, & vocationis insignia, ex quibus potes cognoscere, an à Deo venisti, vel te ipsum ingefisti: si ego elegi te, verifica per tuam vitam hanc electionis quam accepisti gratiam, si vocavi te

manifesta per effectum tuæ vocationis ministerium, quicumque videt te, videat & me: tuum enim debitum est, bonum ferre exemplum. Et quicumque audit te, audiat & me; nam tuum officium est meum de promere verbum.

* * * * *

LECTIO IV.

DE RENVNCIATIONE CLERICI.

Pro Dominica 4.

Fili, tu non es de mundo, sicut & ego de mundo non sum; nõ quod non sis creatura Dei, sed quod non debeas esse servus hujus mūdi: abrenunciasti sæculo, dum factus es Clericus; sicut renunciasti Diabolo, dum factus es Christianus: vestiũ, & capillorum reliquisti superflua, ut nil tibi amplius esset cum sæculi pompa: non enim decet mundanos esse inter modestos, nec calamistratos inter mitratos; sed sit compositus in

veste, ille qui debet esse pacificus in mente, & nil possideat super-
vacaneum, hic qui Deum habendo suum omne possidet necessarium: renunciat bello, qui pacem annunciat mundo: renunciat foro, qui laudem Dei annunciat in choro: renunciat auro, qui crucifixum annunciat nudum in ligno: renunciat peccato, qui gratiam annuntiat Sacramento, sed seipsum totum debet abnegare qui toti mundo ausus est renunciare. Nam parum est relinquere quæ sunt hujus sæculi: nisi Clericus studeat, & abnegare quæ sunt sui voti, ut totus sit toti, & unus uni: Deus enim est hæreditas, & pars Clerici, ergo Clericus debet esse hæreditas, & portio Dei. O mirabile commercium! O inefabile lucrum: Deus fit hæreditas Clerici, ut ipse illi sit stipendium in tempore & merces in æternitate; & Clericus est possessio Dei, ut Dei

fit in hoc sæculo servus, & in futuro amicus, O Fili si sæpe cogitares in corde tuo quod renuntiasti sæculo, ut adhereres soli Deo, quã magnus in te esset mudi contemptus, & quam pius tuus erga tuum Dominum cultus: transires per mundum quasi Alphæus per Oceanum: esses in sæculo sicut vitrum in terræ medutullio, ipsum enim non corrumpitur: etiamsi inter corrupta locetur; nec puritatem perdit Diaphani, quãvis superspergatur pulvere soli. Nam mundus non te corrumpere, sed virtus tua mundum converteret: & quia non quæreres, nisi solum Deum, posses ad te rapere totum etiam mundum.

Fili facile est spondere; sed difficile est implere; brevi momento promittitur, sed longo intervallo adimpletur; ad promittendum unica requiritur gratia; sed

ad

ad adimplendum desideratur plurima causa: ideo antequam Christianus se offerat, ut eum Ecclesia ad Clericorum cœtum promoveat, debet diu cogitare, & pensare: an possit promissis debitis stare: quis enim rex est præliaturus, aut quis Dominus turrim ædificaturus; qui non prius supputat, ille an satis habeat militiæ, ad hostes profligandos, & iste pecuniæ ad sumptus, qui necessarij sunt faciendos: dignius sane est atque salubrius non vovere, & Deo servire ut bonus laicus, quam promittere, & non tenere, ut facit malus Clericus: multi petunt tōsuram, qui tōsuræ nō merentur coronam: & multi gestant coronam, qui coronæ non possident gloriam: multi postulant clericalem vestem qui de bona vita nullum afferunt testem: multi volunt regere spirituales Dei Ecclesiam Christi quæ ducere sponsam, qui nondum capaces

paces sunt regendi civilem familiam, nec ducendi aliquam foeminam, nec ætate, nec maturitate, minus etiam capacitate, & sanctitate: quamvis multum inter se differant præesse in domo viri, & regere Ecclesiam Dei: sicut autem maledicta est terra, cujus rex est puer, ita misera est Ecclesia, cujus sponsus nondum est puber. Omnia mortalium cæcitas: omnes quærunt quæ sunt sui fisci, sed non quærunt quæ sunt Iesu Christi, & sic multi sunt Ecclesiæ Clerici, & pauci Dei servi.

Fili qui non intrat per me in ovile, hic fur est, & latro: non enim quærunt peccatorum redditus, sed beneficiorum redditus: non venit ob amorē crucifixi, sed laborat pro se per secretam speciem lucris: non servit Deo ex zelo, sed proprio providet comodo: non intraret in Ecclesiam, nisi Ecc. haberet præbendam, & quia ferè omnes Clerici non in-

tendunt Dei servitium ; sed præ-
tendunt loci beneficium: ideo pau-
ci instructi , & multi intrusi , do-
mus Dei sunt duces , & multi the-
sauri Sacri sunt fures: intrare enim
per me , est ingredi per gratiam
vocationis , & spiritum devotio-
nis , per abdicationem rerum sæ-
culariũ , & per religionẽ donorũ
Cœlestiũ , nõ quia id placet homi-
nibus sed quia id desiderat Deus: Et
sicut mei discipuli fuerunt vocati,
non ad divitias , & delicias , non
ad honores , & favores , sed ad
pauperiem , & mortificationem , ad
cruces , & persecutiones ; tu qui
eorum sustines sortem , eorundem
habeto mentem. Noli querere quæ
fovent carnem hominis ; sed quæ
exaltant crucem Iesu Christi , de-
sidera non magnos cumulare num-
mos , sed multos salvare populos:
intende Religiose vivere , & non
deliciose ambulare ; non te teneat
fastus , & superbia Phariseorum ,
sed

sed moveat te zelus, & pietas meorum discipulorum: possum enim te sanctificare eadem gratia, si tu volueris te juvare eadem patientia, patientia perfectum opus habet, & ipsi bene patientes fuerunt dum Evangelium annuntiaverunt quia non humana sectati sunt, sed divina, & ideo tamquam nihil habentes omnia possederunt, dum propter me omnia reliquerunt: eundem habeto animum, eundem, & zelum. Et ego tibi tradam idem dominium, & idem regnum: Clericus qui omnibus renunciat, omnibus imperat: cum enim Deum secum habeat, secum omnia porta: nihil est quod timeat, & totum id possidet quod prætendat. Fili bene capis & recte sentis, quod tibi dico esse omnia vera, si de Deo tuo totum feceris necessarium: inhient alij ad beneficia, tu vero curre ad mea dona, mea enim sola apud te

suavis præsentia est, præciosior
omni almutia, infula, & mitra.

* * * * *

LECTIO V.

DE EDUCATIONE CLERICI.

Pro Dominica 5.

Fili elegi meos discipulos ut
eant, & fructus ubique fe-
rant: sive secundum quam acce-
perunt gratiam, sive secundum
quam audierunt doctrinam: ar-
bores enim bonæ sunt omnes fru-
giferæ, sive secundum quam reci-
piunt pluviam, sive secundum
quam habent culturam: quod si
multi Clerici frondent, & florent,
& pauci frugescent, & maturef-
cunt; hoc provenit quod antequã
dolentur, & aptentur, adolescunt,
& senescunt; omnis ars habet su-
um tyrocinium, in quo poliuntur
tyrones: sola ars artium, Dei sanc-
tum ministerium, nullum ferè vi-

detur habere magisteriū , in quo elevētur Sacerdotes. Fili mei discipuli permāserūt mecū in tētationibus , & me audierunt in prędicationibus per triennium : antequam promoverentur ad Clericorum gradum : & hodie multi eodem passu , quo lingunt domum patris intrant in Templum Dei: nondum sciunt sua vitia . & putant scire Dei mysteria ; nondum sciunt domum suam regere , & regnum Dei audent administrare: nondum possunt orare , & accedunt ad altare: nondum noverunt canere ; & ascendunt ad chori sedile , vellent cito alios absolvere , & seiplos nesciunt extricare : resecant cæsariem , sed duplicant ventrem ; relinquunt familiam , sed pinguem acquirendo prębendam: currunt cito ad Ecclesiam , sed fugiunt Christi Domini Scholam ; cum tamen necesse sit unumquemque Clericum sapientem habere

(c) 2006 Ministerio de Cultura
magis

magistrum : juxta quem discant
 oblivisci seculum, & profiteri
 Christum, mortificationis regu-
 lam, & orationis formam, prædi-
 candi methodum, & sacra facien-
 di modum, vitia comprimere, vir-
 tutes exercere, conscientias diri-
 gere, & bono exemplo ubique lu-
 cere : non enim potest artem ali-
 quam profiteri, nisi qui audierit
 docentis vocem magistri: qui vo-
 lunt juris prudentiam scire, aut
 artem medicam pluribus annis, &
 pluribus vigiliis laborant, & va-
 cant, pluribus libris, & multis
 magistris se dicant, & consecrant
 quid non igitur deberet facere
 Clericus, cui incumbit officium
 prædicandi Dei mandata, & appli-
 candi Christi Sacramenta? Non est
 nobilior legista, quam Evange-
 lista, neque nobilior medicus,
 quam animarum curatus.

Fili bonum est viro si portave-
 rit jugum Domini sui ab adoles-

centia, quidam senescentes Sacro
iniciantur ministerio, & alij ado-
lescentes Sancto sese offerunt pri-
us magisterio, & hoc melius est
sine ullo dubio, facilius enim sub-
ditur disciplinæ; & regulæ juven-
tus, quam senectus, & promptius
discitur, quod cito traditur quam
illud quod tardé docetur. Ars est
artium esse Clericum, quia ars est
colendi Deum, & curandi proximi-
mum: ars est despiciendi omnino
mundum, & abnegandi omnino
se ipsum: ars est prædicandi Dei
verbum, & omnis virtutis præbe-
re exemplum: ars est offerendi
Missæ Sacrificium, & conferendi
gratiæ Sacramentum: ars est ser-
vandi omne dilectionis mandatum
& adspirandi ad omne perfectio-
nis consilium: ars est integrum ser-
vandi Evangelium, & in se inte-
grum exhibere Christum: quis
igitur talem callebit artem, nisi
competentem conveniat Doctorem?

Eunuchus Candacis reginæ legendo Isaíam, Isaíæ dicebat, se non habere intelligentiam, sine interprete, aut Doctore: quomodo igitur sciet Clericus, Deum, & gratiam, Christum, & Ecclesiam, nisi sapientem audierit magistrum, & ad cœlestē recurrerit Scholam? in qua possit discere quid sit Clericum esse, & Clerici munus rite obire. Fili si non es instructus ab hominibus, fac ut te erudiat Christus per internam unctio-nem, cœlestem illuminationem: ille enim qui suos elegit, & docuit Apostolos per visibilem præ-sentiam, humiles, & devotos Clericos potest vocare, & educare per gratiam invisibilem, & internam: modo vacent solitudini, & orationi, & non quærant quæ sua sunt, sed quæ sunt Dei, & Christi.

Fili ego qui semper fui sapientia Altissimi, & Doctor totius mundi, juvenis steti in medio

Doctorum, eorum audiendo dicta, & recipiendo responsa, ut forma esset omnium Clericorum, qui antequam exerceant ministerium, debent cœleste adire Magisterium: Samuel juvenis diu mansit apud Sacerdotem Heli antequam Deo ministraret, & litaret: & si ille indigeret discere, qui tantum debet Sacras veritatis tractare effigies, quanto magis egebit ille erudiri, qui divinas tenetur obtractare veritates: primi arbitri Synagogæ non iudicant, nisi prius Spiritum Moyſis habeant; quanto minus spirituales Ecclesiæ iudices judicare audebunt, nisi prius acceperint Spiritum Christi mundum judicaturi in veritate, & æquitate. Caveant, & paveant Clerici, qui tam divinum exercent ministerium rudes, & inhabiles, scriptum enim est: maledictus homo, qui facit opus Dei negligenter: ille autem opus Dei spernit,

qui opus Dei non discit, sed opus tractat spirituale, & divinum ut opus servile, & mechanicum: qui vult optime scire vitam civilem, & gestit nescire vitam spiritualē; qui studet placere mundo & non vacat servire Deo, rejiciatur illius à Deo servitium, sicut olim Cain abjecit Deus Sacrificium. Nam sicut Deus bene omnia fecit pro hominis usu, homo Clericus debet omnia bene facere pro Dei cultu, quod quidem nescit homo bene facere, nisi & studeat munus suum bene præficere. Fili quæ tua sunt, recte facito sic enim tibi profunt: & proximo proficiunt, & quæ Dei sunt, perfectius satage: alioquin te non sanctificant; proximum non ædificant, nec Deum ipsum delectant: non novit Deus nisi bene facere, quod ipse agit: nec etiam novit approbare, nisi id quod opus perfectum sapit non est autem tyronis, sed opificis perfecte

perfecte agere, quod est iuxta artis, idcirco petit Apostolus ut non sit Neophyta Episcopus: quia qui nescit divina ex habitu, non ea tractat cum debito ritu. Stude igitur Fili arti divine Cleri, non humanę sapientię, non verbose eloquentię, non mundanę œconomix, & non annosę famę; sed mortificationi vitiorum, interpretationi Bibliorum, contemptui sæculi, & amori Crucifixi.

LECTIO VI.

DE OBLIGATIONE CLERICI.

Pro Dominica 6.

Fili vir Clericus debet esse perfectus: quod quidem nequit fieri; nisi noverit vitam suam regulari; perfecte scilicet servando legis præcepta, & pro ut decet ad Evangelij tendendo consilia: sicut enim multum supra laico-

rum statum ipsius conditio eminet, ita supra communem fidelium sanctitatem ejusdem perfectio splendescere debet: cum mihi binos meos discipulos in omnem terram, hanc illis ego dedi cœlestem regulam, ut in via neminem salutarent, ut ubique Evangelium prædicarent, ut ægrotos manu imposita curarent, ut servos diaboli ab oppressione liberarent, ut nudis fere pedibus incederent, ut unicam tunicam gererent, ut peram, & pecuniam abjicerent, & omnino paternæ Dei curæ se se committerent, & consecrarent: & quia tot Evangelicę perfectionis servarunt principia, ideo potuerunt tam cito totius orbis per fidem devincere regna, Filii, si tu non potes tam austeram servare regulam, strictè saltem quoad litteram, illam tamen serva quo ad moralem intelligentiam: non enim licet salutare nec here-

hæreticum, nec ullum nominatim excommunicatum. Si non potes Evangelizare eloquio, debes tuo prædicare exemplo: si nequis ægrotos curare, incumbit tibi ex officio eos visitare: si non tibi datur liberare energumenos, potes à culpis solvere contritos: si non audes nudis pedibus ambulare, debes affectus tuos à terrenis omnibus evacuare: si indiges uti duplici tunica, vestium teneris dare pauperi superflua: si cogaris portare zonam, & crumeam, poteris, & dare aliis eleemosynam; sed in omnibus noli de tua nimium confidere abundantia; sed humiliter depende à divina cura: quæ omnibus providet, maxime vero illi, qui relictis omnibus Deo confidenter adhæret: eris autem magnus Clericus, imò, & vir Apostolicus, si ad litteram servata hac regula, pro nomine Christi renunciaveris omnibus

bus, multiplicata eleemosyna, non duplicata tunica, large distributa tua pecunia, & tua multum contempta crumena.

Fili, Clericorum regula est plurima; sicut enim sunt ordinati in Ecclesia, ita necesse est ut sint bene ordinati in vita. Prima sumitur ab ordinis gratia. Secunda à status eminentia. Tertia ab interna animæ conscientia. Et quarta denique ab externa Ecclesiæ politia. Unicuique datur gradus secundum quod plus aut minus erit in Christi domo, & ideo quia Clerici sunt in Ecclesia primi in ordine, ipsi debent esse & primi in sanctitate, cum obligatio sanctitatis sequatur mensuram gratiæ, & charitatis. Paveant autem multi Clerici, & gaudeant plurimi laici, quia aliquando erunt novissimi primi, & primi novissimi: quo magis autem aliqui præ aliis eminent, eo magis de perfec-

tione habere debent: sicut quo magis aliqui habent conscientiam circa legem Dei, & voluntatem clariorem, eo magis tenentur habere devotionem, & perfectionem sublimiorem: cum vero sit Clericorū mandata Dei aliis depromere, ipsorum est in sanctiori conscientia eminere: denique qui subsunt, perfecti sunt, si superioribus suis perfecte obediunt, qui autem præsumunt indigni sunt, si subditis suis non profunt. Est igitur Clericorum quod suspectas non teneant fœminas, & quod non frequentent cauponas, quod ludis non vacent publicis, nec vanis se exhibeant choreis, quod sæcularibus non se immisceant negotijs, nec venatibus indulgeant clamorosis: quod indigna, & arma non ferant, tonsuram vero, & Clericalem vestem ubique gerant, otium vitæ effugiant, servitium suæ Ecclesiæ præbeant, in loco parochiæ resi-

deant, patrimonium Christi large distribuant, necessarium sibi modeste attribuāt: Saera prophanis non communicent, bonis Sacramenta zelo applicent, de bonis thesauros nullos accumulent, & de suis beneficiis contra ius pauperum suos non ditent: quod in verbo, & doctrina laborent Domini, & recte bono exemplo praeeant Ecclesiae gregi, quod vitam suam dirigant secundum Sacros Canones, & non sequantur sensus contrarii rationes. Hoc enim Clericis hic praecipit, qui Ecclesiam unicam regit: multum datur iudicio personae particularis, & parum tribuitur oraculo Ecclesiae generalis: servantur rigide constitutiones monachorum, & violantur impune Canones Clericorum. Primum est bonum magnum, & secundum est magnum malum, quia multi sunt, & flens dico, non servi crucifixi, sed inimici crucis patibuli, qui nulli disciplinae Ecclesiae

clesiæ obediunt, sed sicut Jannes, & Mambre Moisi, ita, ipsi & suo superiori contradicunt, quorum Deus est proprius sensus, & infamia vitæ flagitiosæ interitus sempiternus.

Fili summa omnium Clericorum regula hæc est semper aspernari temporanea, & continuo contemplari cœlestia, humana nunquam sapere, & divinis incessanter vacare, super autem omnia se despecto, Deo unico, & soli ardenti charitate inhærere: qui vir Clericus est ex hominibus assumptus, & Deo applicatus ut offerat Deo dona, & accipiat ab eo beneficia, continuam orationem exerceat, & omnem pro aliis benedictionem obtineat, qui autem hanc regulam sequutus fuerit, super eum exuperans erit, quia impossibile est Deo diu servire, & Deum interiorius non gustare, gustus autem Dei est pax cordis

dis humani. Audi Fili tuam regulam, & tuæ vitæ dato mensuram, quæ requiritur ut homo Clericus non sibi vivat, sed mihi: non suæ setviat libidini, sed meæ præstantiæ Maieftatis. Quàm contentus, & quietus est ille Clericus, qui secundum Ecclesiæ vivit canonem, quia de sua vita ubique potest æquam dare rationem: quàm verò turbatus, & confusus est ille servus Domini, qui non implet Dei voluntatem, sed sui sensus explet libidinem, non profunt illi ullius ordinis insignia, quia foetet vitiorum nota: etsi inter homines cum laude recipiatur, mundana adulatione decipitur: nam re ipsa etiam apud suos non honoratur, & tandem in baratrum perditionis detruditur, quia conscientia quidem eius concutitur, iustitia Dei satis apprehenditur, sed illius vita nunquam fere mutatur, currus autem Dei habet faciem hominis,

minis,

minis, & leonis, quia universæ vię
 misericordię Domini lenitas, &
 severitas, gestat quoque faciem
 bovis, & volucris: quia univer-
 sę vię iustitię Domini sunt tar-
 ditas, & velocitas; post oleum
 applicat Deus acetum, & post tar-
 dam patientiam emittit citatam
 vindictam. Nam sæpissime post-
 quam Deus diu sustinuit malos
 Clericos luxuriari mala consuetu-
 dine: tandem permittit eos con-
 sumi mala morte.

* * * * * i * * * * *

LECTIO VII.

DE TONSURA CLERICI.

Pro Dominica 7.

Fili, oportet Clericum orna-
 tum esse interius, & exte-
 rius: Tonsura Clerici est corona
 uncti Domini: illam gestas in ca-
 pite, quia ego coronam habui in
 cruce: non ut imperes austeritate,

& potentia; sed ut regnes humilitate, & patientia. Noli eam, aut despiciere, aut celare, quia ipsa est nota tui ordinis, & signum tuę potestatis: qui enim alicuius dignitatis abjicit insignia: ipsius dignitatis non meretur possidere iura: non tenetur Laicus te reputare Clericum, nisi te videat Tonsura coronatum: nec tibi debetur honos, qui exhibetur Clericis, nisi in te appareat Tonsura, & toga clericalis: cum autem te voluntarie privas tali honore, Deum tuum privas proprio iure, non enim honoratur servus propter seipsum, sed propter proprium Dominum. Si autem debes rationem reddere de vel minimo verbo inutiliter prolato, quanto magis reddes rationem de honore Deo tuo voluntarie ablato: semper igitur gesta Tonsuram Clerici, & vestem, & Deo tuo semper novum obtinebis honorem: ille enim de-

bet coronari, qui debet prior in Christiana militia decertare: ille debet coronari, qui debet diabolum, & mundum sibi subiicere: ille debet coronari, qui captivos, à peccati servitute debet absolvere: ille debet coronari, qui in fine sæculi reos cum Christo debet iudicare: ille debet coronari, qui populos Ecclesiæ regali maiestate debet regere: ille denique debet coronari, qui regibus, & coronatis potest benedicere, & gratiam dare: hæc autem omnia facit Ecclesiæ Sacer Clericus: & ideo plene sit benedictus, & insignitus; honoratus, & coronatus, in tempore, & in eternitate: qui verè cundatur gestare in terra Tonsumram, non meretur in cœlis portare coronam: quia prius est quod est dedecoris, quam illud quod est honoris; meæ crucis patibulum præcessit meæ gloriæ thronum.

Fili, ego pro te tuli coronam

de spinis , ut per me ferres diadema ex rosis. Nam per mei Sacerdotij opprobrium , & patibulum, obtinuisti tui ministerii imperiũ, & thronum. Esto igitur unctus gratiæ , plenitudine lenitudinis. Esto togatus sapientiæ , multitudine pacis , & esto similiter coronatus Ecclesiæ , amplitudine Maiestatis: olim quidam coronabantur cedro , ut imperatores : quidam lauro ut doctores : quidam myrtho , ut amatores : quidam cypresso, ut mortuorum portitores : quidam palma, ut triumphatores : quidam oliva , ut pacificatores : quidam vinea, ut insignes vinitores: quidam denique verbena, ut magni sanctificatores. Tu vero mundi rector, fidei doctor , Dei amator , mortui curator , diaboli triumphator , pacis prædicator , populi Domini dispensator; & ejusdem corporis, & sanguinis sacrificator cum sis, aut

esse possis, iure merito coronaris. Quotiescumque igitur tuam Tonfuram, aut negligis, aut abscondis, omnes tantæ dignitatis titulos, aut abjicis, aut contemnis, & sic non mereris regnare cum Christo in patria: quia non amas cum eo coronari in via: si autem diligis tua Tonfura distingui, & insigniri, ostende per eius, aut brevitatem, aut magnitudinem, tui in Clericali gradu ordinem, & iurisdictionem servando non morem irregularium, sed exemplum observantium, & Canonem Sanctorum Patrum, qui cæsariem docent abraderi; primo, ut Clericus discat cuncta superflua abdicare, nullisque teneri in mundo vinculis: secundo, capite & mente conversari in cœlis, unde magnus Apostolus qui vult ut homines orent detecto capite, ait, nostra conversatio in cœlis est.

Fili, tui abrasio pili est abne-

gatio affectus superflui, fac ut hoc sit spiritaliter in corde, quod apparet visibiliter in capite. Nihil enim prodest exterius cultus, ubi cessat interius spiritus: quid proficit cæremonia extrorsum exhibita, nisi fuerit introrsum operata: parum est te esse rasum in cute, nisi sis circumcisus in corde: longa barba est Philosophorum, raso vero Clericorum: illi enim volunt videri venerabiles longa barba; sed isti spectabiles debent apperere bona vita: attamen quemadmodum sicut multi sunt inter monachos barbati: qui carnis curis non sunt omnino mortui: Ita innumeri sunt obrasi inter Clericos, qui vanos affectus non habent penitus resecatos; ex quo accidit, quod illi negligenter incedunt, sed tamen carnaliter sapiunt: isti vero sepe pilos abradunt, sed sepe flua beneficia aut affectus nunquam dimittunt.

Dum autem Fili tua abraditur cæsaries; tuæ pateant aures, ut facilius suscipias verbum Dei, & audias mandatum Domini tui: multum mihi placet Clericus, qui fidelis est minimis, quia invenitur etiam observator in magnis, raro relinquit necessaria, qui exequitur supererogatoria, & vix est sine devotionis spiritu, qui exteriori se insignem exhibet cultu: quando populi videbunt te optime Tonsuratum, & Coronatum, modestum, & mortificatum, judicabunt te esse talem moribus, & affectibus, qualis appares externis moribus, & ritibus: & sic ordinem in te reddes conspicuum, & aliis pro gloria Dei te ostendes proficuum: cum enim laici vident Clericos magnos esse observatores constitutionis Canonice, concludunt facile se debere tanto magis factores esse legis divinæ, quia dispensatio potest cadere in legem

gem

gem hominum ; sed nulla tribuitur derogatio in jus divinum. Filii , relinque igitur caput tuum resecatum secundum debitum ritum , sed stude te habere cor á mundo omnino separatum: eris enim gratus Domino servus, si in nullo bono creato cor tuum apposueris, & te ab omni humano solatio libenter privaveris. Cito enim per contemplationem ad cœlos cum Paulo rapitur , qui in dum in capite abraditur, in corde ab omni re visibili abstrahitur, & à mûdo interiorius, & exteriorius alienatur. O si tu scaperes! ò si tu scires illam tam altam sapientiam profiteri, & tam intimam abstractionem mereri; superaret tuorum abrasio capillorum, ornatum barbæ omnium Philosophorum, qui reliquerunt omnia, ut sapientiæ facilius discerent mysteria ; sed quia seiplos non abnegarunt, ad veritatis cognitionem omnino non pervenerunt.

* * * * *

LECTIO VIII.

DE TOGA CLERICI.

Pro Dominica 8.

Fili, Dominus decorem induit, cum suam humanitatem assumpsit, indutus est fortitudinem, cum orbem domuit per crucem: & præcinxit se virtute, & linteo, cum pedes lavit Discipulorum in cænaculo strato, ut transiens ministraret discumbentibus. Tu qui debes similiter ex officio ministrare ubique fidelibus Dei prædicando verbum, & Christi dando Sacramentum, ubique debes habere tuo statui congruum vestimentum, cum enim Clericus incedit sua Tonsura distinctus, & sua tunica insignitus, eius minus Sacrum vituperatur ministerium, & bonum ejusdem uberius proficit exemplum: est enim eius in-

do-

domū cujusque ingressus pacificus: quia pacis gestat in veste testimonium, & illius ē quocunque loco egressus est magnificus: quia sapientiæ post se relinquit honorificum signum. Si vis igitur ut Deus custodiat introitum tuum, & exitum tuum in omni loco, in quem pes tuus ingressus fuerit, cave ne abjicias oblongum tui Sancti Officij indumentum: **Tota** tua non est quidem vestis Pharisæorum, & Scribarum; quæ dilatata habeat Philacteria: neque antiquorum chlamys Levitarum, quæ sonantia ferebat tintinnabula, & mala granata; sed est talaris poder priscorum Ecclesiæ Clericorum, lacrymis irrorata, ipsorum præcibus fumigata, ipsorum virtutibus scutulata, ipsorum bonis operibus honestata, ipsorum carismatibus sanctificata, ipsorum denique sanguine, & passionibus purpurata. Cur audet jam

Clericus illud genus tunicæ,
 aut relinquere aut deferere?
 Quod tot fuit omnium primitivæ
 Ecclesiæ Clericorum gestis, &
 factis tam inclyte nobilitatum:
 Gauderes Fili si posses semper te-
 cum alicujus martyris deferre pel-
 lem. Cur igitur non exultas te
 semper posse omnium majorum
 Ecclesiæ Sanctorum portare ves-
 tem: si non eandem in numero,
 saltem eandem ex officio? Si anti-
 qui Levitæ qui tui erant tantum
 figuræ sine ephod non audebant
 incedere, quomodo audes tu sine
 tua tunica ambulare.

Fili, ego semper tuli tunicam
 inconsutilem, ut tu semper feras
 tunicam Clericalem: quam enim
 semel assumpsi, nunquam dimisi:
 donec Judæi super vestem meam
 miserunt fortem. Fac & tu simi-
 liter pro me quod ego feci pro te:
 non dimittas Clericalem vestem;
 nisi dum veneris ad tuam mor-

tem:

tem : quia pro tunc honorifice mutaberis, cum eris vestitus in albis; ut in conspectu meo appareas, & mecum ad regnandum conseedas. Interim Esto Togatus inter Clericos : quia cito eris honoratus inter sanctos: si ego sum sponsus, Clericus est paranympus: debet autem paranympus sponsi imitari vestem, & habitum: nisi nuptiarum velit consuetum mutare ritum. Si tu cogitares serio, & sedulo pensares, quanto honore afficeris, quando tui ordinis vestibus insigniris: non enim tua Toga oneraris, sed ornaris, non deprimeris, sed qualis sis exprimeris; semper in te hominem interiorem, per habitum ostēderes exteriorem; sed aut deceptus errore, aut tentatus á carne putas onus, quod est honos: & sic forsitan vis ditari, ut insignis Clericus, & tamen quæris ornari, ut infimus aulicius: Ego autem nescio

cio te, nec te reputo meum domesticum: quia domus meæ non gestas colores nec vestimentum: servus regis, regis semper gestat insignia; sed servus Dei, Dei abjicit signa, & hoc sæpe advenit, quia quæ Christi sunt prodigit, & quæ mundi sunt ambit.

Fili, in veste tua, curiosi vita pretium quoad materiam, & mundani fuge modum quoad formã: cole singularem nitorem; sed incongruum ne ostendas colorem: tuus denique externus habitus, interni demonstret modestiam status, quia nescit mundus suum reformare luxum, si à Clerico non sumat exemplum: memento te esse mundo absconditum, & mortuum: hoc autem debet aliquo modo tuum annunciare vestimentum, & noli assimilari his, quibus semper placet novitas ad placendum mundo vestitus, & semper displicet novitas in Deo serviendo

viendo ornatus; fac tibi sufficientia, & eroga superflua: ante autē omnia charitas sit tuū opertoriū, & Christus vestimētū, oportet enim Clericum esse ornatum, ut Paulus prædicat, & ordinat: non quidem vanitate, sed charitate: non monilibus, sed virtutibus: non auro, sed Christo: ut luceat omnibus, qui in domo Dei sunt; alioquin nulla ei nec populo christiano ornamenta profunt; si vero alii quærunt cultum vestium, quære tu iubar virtutum: non enim Tonsura, aut Toga, non præbenda, aut mensa facit Clericum; sed virtus & gratia: nō pinguis beneficii titulus; sed magni meriti gradus. Clericus igitur ut bene sit togatus, nullo vitii nævo sit inodatus: non sit raptor fœminarum, sed rector animarum, non credulus dissipator patrimonii Domini; sed fidelis dispensator fisci crucifixi: non sit causidi-

in foro, sed psalmidicus in choro:
 non ditator familiarum, sed do-
 tator Ecclesiarum: sit curationum
 spiritualium medicus, & non obla-
 tionum temporalium mendicus,
 sic erit Togatus ut Clericus, &
 non ornatus ut Phariſæus.

* * * * *

LECTIO IX.

DE CAMERA CLERICI.

Pro Dominica 9.

Flli, pontificum est Sacra ha-
 bitare palatia, & Regum su-
 perba tenere castella: illi enim
 tenentur fidelium sublevare mi-
 seriam: isti vero sæpe coguntur
 subditorum protegere vitam: Cle-
 ricorum vero est non amplum ha-
 bere palatium, sed modestum in-
 colere tectum: qui enim renun-
 ciarunt vanitatibus sæculi, non
 debent splendorem quærere mun-
 di. Sit autem Clerici camera non
 sæcu-

ſæcularium locus chorearum; ſed
ſpiritualium nidus deliciarum:
non vanorum theatrum ludorum,
ſed Sacrorum reſpoſitorium libro-
rum: non fumoſarum Heroum re-
conditorium ſimilitudinum: ſed
devotarum Sanctorum repertoriũ
imagium: non ſuperfluum pre-
tioſarum mercenium ſupellecti-
lium, ſed cœleſte divinarum vir-
tutum telonium: non denique ha-
bitaculum vanæ lætitię, ſed ora-
culum pœnitentię; ſemper, niſi
urgeat quædam neceſſitas, clau-
datur fœminis, & ſæpè dum exi-
git charitas, aperiatur viris, ut ſa-
crę cõſciētię videant ſpeculũ, do-
mus ſacrę vidēdo ornatũ: nō enim
decet eam ſqualore vitiorum fœ-
tere, ſed debet exemplari virtu-
tum bene olere, ut lux luceat om-
nibus, qui in hac domo ſunt, aut
aliquando pertranſeunt. Fili vide
modo, qualis ſis in tua domo: ſi
enim bene ſcis domui tuę præeſſe,
po-

poteris cuncta in Ecclesia Dei bene componere: sed si in domo tua es male compositus, in domo Dei non eris bene ordinatus. Fac autem ut domus tui cordis sit, ob incorruptibilitatem cedrina, & laquearia ejus ob mortificationem cy pressina; sit lectus sponsi floridus justitia, & hortus conclusus magna cautela.

Fili in domo tua non quæras nec plures cellas nec ancillas, sed plures angulos, & angelos ad orandum, & conversandum: sit autem cubiculum tuum testis tuæ poenitentiae, & modestiae: pudoris, & fervoris, orationis, & mortificationis, studii, & silentii, vigilantiae, & diligentiae, puritatis, & sobrietatis, fortitudinis adversus tentationes, & mansuetudinis contra irascendi occasiones: ipsa à te illuminetur, & alios illuminet, à te sanctificetur, & alios sanctificet, si autem est tibi chara

non

non erit tibi rara : sed quantum poteris illic stabis , ut vites frequentiam hominum , & mercaris contubernium Angelorum : gaudent enim Angeli esse cum Clerico , qui stare novit in secreto , ut sæpius oret , & Deo vacet. Noli igitur discurrere de domo ad domum nisi oporteat te prædicare verbum : si autem necesse est te frequenter vagari , & cū laicis conversari , ama cito redire ad tuam domum , ut tuum in oratione spiritualiter reficias animum : quia domus tua domus est orationis , si tu in illa servaveris cum Deo tuo secretum conversationis : erit autem spelunca latronum , si tu cum tuis fueris Ecclesiæ dissipator bonorum. Sit igitur tua habitatio , sicut tabernaculum Jacob , quam Deus eligat , & benedicat , redolet ex nitore , sed non refulgeat ex splendore : non pretiositate , aut curiositate turgeat , sed vilitate ,

& humilitate tangat; superbiam non in tapetibus, sed in virtutibus quærat.

Fili meorum tectum Clericorum, non sit sicut domicilium priscorum Phariseorum, sub quo fovebantur tanquam ova aspidum incentiva vitiorum: ibi recedebantur latrones in angulo sicut magni dracones in antro: dum vero homines egrediebantur simulantes, erant tanquam crocodyli plorantes: non ut ad veram moverent pœnitentiam cordis: sed ut plebem meam vorarent, ut escam panis. In domo igitur frangebatur legis tabula, & in vico dilatabatur mandati vitta: & sic legis doctores non erant sanctitatis authores, sed impietatis primi fautores. O quam immane est illud malum, cum Clericus est Angelus in mea Ecclesia, & Diabolus in sua camera: cum sub pelle ovina delitescit fames lupina: maledictus est,

qui

qui foris dicit non mechandum,
& intus facit sacrilegium, aut fo-
vet meretricium, aut erigit diver-
sorium; qui in platea clamat non
furandum, & in cella aut emit be-
neficium, aut vendit sacrificium,
aut facit de sacris publicum telo-
nium; horreat auris hæc in au-
diendo, & rigeat oculus in legen-
do: quia non est malitia, supra
malitiam nequam Clerici, sicut
non est iustitia supra iustitiam bo-
ni servi. Cave Fili ne te abripiat
hypocrisis Pharisæorum: esto talis
sub tecto, qualis es in vico, pius,
scilicet, & modestus, pacificus,
& castus, compositus, & ornatus;
habebis benedictionem ordinis si
ubique fueris vir frugis: eris talis
si internam domum conscientia
tuæ super omnia curaveris: si eam
scopis pœnitentiæ singulis diebus
mundaveris, & tapetibus virtutum
cōtinuò exornaveris. Dū autē desi-
deras Horas recitare, esto solus

in oratorio cum Breviario : dum cupis litteris vacare , esto solus in librario cum horatio : cum potes contemplando orare , esto solus in augulo cum libello , dum denique licet tibi cubare , esto solus in tuo lecto cum dilecto . Nullus enim , si possit fieri , sit tibi in thalamo socius , nisi solus cœlestis sponsus , cui dicere poteris , sicut habetur in canticis : dormio , sed cor meum vigilat , qui causam meam cum meo amico pertractat .

LECTIO X.

DE MENSA CLERICI.

Pro Dominica 10.

Fili , mensa Clerici non fit sicut mensa epulonis , qui quotidie epulabatur splendide ; sed , si dives fuerit , fit quasi mensa Salomonis , qui bonis utebatur

frugaliter, & superflua distribu-
 bat sapienter: non sit convocatio
 divitum, sed sublevatio inopum:
 micæ cadentes non dentur cani-
 bus, sed reliquæ redundantes dis-
 tribuantur pauperibus; non sit
 cellarium ebrietas fervorum, sed
 sanitas egenorum: non sit horreū
 cibus æquorum, sed penus popu-
 lorum. Qui enim comedit panem
 crucis, manducat panem doloris,
 cujus omne frustulum, si male su-
 mitur, est mortale venenum. Ta-
 lis ergo mensa non sit regalis, sed
 frugalis: non sit lauta absontiis,
 sed lata eleemosinis, sit parca, &
 pauca, quia natura paucis est con-
 tenta; sit silentiosa, & non tu-
 multuosa, quia Clericus debet si-
 mul & carnem reficere, & men-
 tem pascere, cū sit homo spiri-
 tualis; sit deniq̄ levis, & brevis,
 quia Clericus non est homo car-
 nalis: multi autem sunt, qui hanc
 regulam non audiunt, quia mul-

ti sunt, qui patrimonium Christi male insumunt. Clericus dives, & prodigus, est ille singularis ferus, qui depastus est vineam, eò quòd absorbeat Ecclesiam meam. Exterminat eam aper de sylva, si ejus consideretur expensa: & vulpeculæ demoliuntur vineas, cùm illius servi pauperum malè vorant annonas. Fili ego multos habeo domesticos, paucos verò servos: multi quotidie mea reperiuntur in mensa, & pauci assiduè mea obsequuntur in ara, unde sepe adhuc escæ sunt in ore eorum, & ira Dei ascendit super eos.

Fili, si es pauper Clericus, & tuus victus modicus, memento, modò sis iustus, quia melior est iusto sufficientia quàm peccatori abundantia. Plus tibi proficit buccella panis cum gratiarum actione, quàm mensa epulonis cum iniquitatum maledictione. Clericus non est porcus: non enim vivit,
ut

ut comedat, sed Dei servus, qui comedit, ut serviat. Cum igitur tibi comedendum est, cum pudore manduca, servata semper mortificationis regula, & moderationis mensura: quia ser-vo Dei frequens cœna est angens pœna, videt enim tantum tempo-ris esse necessitatibus corporis, & parùm dari sacris exercitationi-bus mentis. Unde ipsius anima do-let, ubi caro audet, illiusque cau-tela dat tantùm corpori id quod non potest negari necessitati. Fœ-lix autem est, qui sic vivit inter homines, ut nullo modo sapiat seniuales. Circa mensam hominis esto parùm curiosus, sed circa mē-sam Domini multùm studiosus, quotidie degustando mente mys-teria, & sacra corde percipiendo dona: non enim scit quàm dulcis, & suavis sit Dominus, nisi Cleri-cus purus & pius, quia abūdātet de-gustat quod fr equēter pertractat.

Fili,

Fili, Beatus servus, & prudens quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram. Si enim bené suam ordinaverit conscientiam: si rectè suam moderatus fuerit concupiscentiam: si patienter suam sustinuerit penuriam, vel si prudenter suam distribuerit copiam, partim dando templorum reparationi, partim tribuendo pauperum subventioni, & partim concedendo suæ vitæ & mensæ, necessitati & dignitati: beatus, inquam, ille servus; quia meus meretur esse domesticus; sed si laicus qui sui horrei abscondit frumentum, maledicitur à populo: quanto magis Clericus qui sui patrimonij redditum prodigit, maledicetur á Deo: eius enim mensa est quasi caupona, residuum vanitatis, aut ebrietatis comedit bruchus, id est inutilis famulus: residuum bruchi comedit eruca, id

est

est infamis ancilla: residuum eruce comedit ærugo, id est, nepotum multitudo: residuum æruginis comedit locusta, id est, vana domus expensa, & sic mensa illius fit ei in scandalum, & ara illius seu oratio in peccatum. Tu verò hæc audi, & cave, quia melius est tibi vivere cum lupinis, quam comedere cum lupis. Antiqui Clerici edebant herbarum cacumina, & hortorum legumina, & eructabant potenter regni Dei mysteria, & Evangelij verba. Plures huius sæculi comedunt delicata obsonia, & horrent communia: vix verò cognoscunt fidei dogmata, aut discernunt ab humanis divina. Canes muti sunt, qui multum student comedere, & parum audent latrare: multum sub tecto pro ventre dormire, & parum sub die pro grege vigilare. Circumeant civitatem Dei, & famem patiantur, ut canes: quia eorum

Deus venter est, & quia non Deo, sed suo servierunt abdomini: forte ejicientur ut canes de cœna agni, & Domini.

LECTIO XI.

DE VITA CLERICI.

Pro Dominica II.

Fili, vita Clerici est tabula legis, forma gregis, typus crucis, exemplar laici, antithesis mundi, & gloria crucifixi. Sicut doctrina eius est Evangelium theoreticum, & credendum: ita vita illius est Evangelium practicum, & sequendum. Major est vitæ copia in corde & capite, quam in toto corpore & parte; & major est gratiæ abundantia in Clerico, & Christo, quam in toto Populo Christiano. Ideò vita Clerici qui recte est Clericus, non est vitæ

spiritualis participatio : sed aliquo modo dici debet vitæ Christianæ radiatio , sicut vita Christi vitæ Evangelicæ est supereffluens plenitudo, & origo. Dum ipse benè vivit , multi alij benè vivunt; sicut dum malè vivit , omnes malè vivere incipiunt. Pretiosa est coram Domino mors sanctorum, sed non minùs est pretiosa vita Clericorum: si enim de bona morte Sanctorum lætantur in Cœlis Angeli : de bona vita Clericorum in terris mutantur iniqui. Mors bona Sanctorum , est vita gloriæ, & vita bona Clericorum, est mors nequitiæ. Mors bona Sanctorum est triumphus virtutum , & bona vita Clericorum est debellatio vitiorum. Dum benè moritur aliquis Sanctus, in eo vivit Deus: dū benè vivit aliquis Clericus , in eo moritur mundus. Fili, crudelis est Deo, & intolerabilis, Clerici mala vita , & mala fama : quia mul-

torum est casus, & ruina : sicut è contra delectabilis est Christo, & amabilis sui servi justitia, & gloria : quia plurimorum est salus, aut saltem salutis causa. Vide, qualis est tua vita, & scies qualis erit mea erga te aut amicitia, aut vindicta : si enim benè vixeris, & simul bonum exemplum præbueris, ero merces tua magna nimis : si autem malè vixeris, & scandalum pusillis dederis, nullam à me misericordiam consequeris, non enim ullam meretur gratiam, qui cum gratiæ abundantia, justitiæ voluit ferre penuriam. Hoc Fili, te moveat, illud te terreat, quod tibi jam dicitur, & prædicatur, videlicet quòd nisi Clericus fuerit vivendo Angelus; nisi multùm misereatur Dominus, moriendo fiet diabolus : quid faciet igitur, qui vivit sicut porcus ?

Fili, ut benè bonus vivat in Christo Clericus, non sufficit

quòd nullum faciat malum : sed
 necesse est quoque, ut omne ope-
 retur bonum, imò requiritur
 quòd dum facit bonum, hoc lu-
 ceat ad populum, & quod dum
 non facit malum, etiam suspican-
 di malum non præbeat argumen-
 tum : tunc enim verè bene vivit,
 cum malum non facit, cum bonū
 producit, cum ostendit, & ne de
 malo argui possit apparenti, om-
 nem occasionem occludit. Quis
 est autem hic, nisi qui verus est
 imitator Jesu Christi, & ideò tot
 pereunt laici, quia pauci benè vi-
 vunt Dei ministri. Malum est dum
 christianus laicus non sanctiùs vi-
 vit, quàm Ethnicus, paganus: ini-
 quum est cum Clericus non sanc-
 tiùs vivit quàm laicus christianus;
 quid ergo dicendum de Clerico,
 qui sceleratiùs vivit pagano, imò,
 & sæpe minùs est erga Deum pius,
 & Religiosus, quam nequam dia-
 bolus? Hoc tamen sæpe advenit,

unde omnis ferè Ecclesia ingemiscit, & parturit usque adhuc, donec venerit in perfectam libertatem, & iudex vivorum, & mortuorum inceperit iudicium à domo Dei: tunc enim Ecclesia quæ jam subicitur, non volens, iniquitati mali Clerici, clamabit ad Cœlum, ut veniat vindicta supremi Iudicis, & tunc potentes potenter tormenta patientur: quia illi qui malè utuntur in Ecclesia sua à potentia, duplici supplicio punientur. Vix enim solus perditur, qui in regendo alios condemnatur, nam perditio personæ publicæ sæpè fit exitium innumeræ aliorum sequelæ.

Fili, vita Clerici, & Sacerdotis debet fieri similis vitæ Angelicæ custodis, ipse enim Sacerdos est Ecclesiæ custos. Et sicut Angelus sine intermissione vacat & cœlesti contemplationi Deum semper videndo, & sanctæ operationi continuo

tinuò hominem custodiendo : ita & Sacerdos , si benè velit vivere , & rationem de sua villicatione strictè reddere , debet semper divina meditari , & sancta operari : Deo suo servire , salvandis hominibus subvenire . Si enim Dominus dicit quòd Christianus debet semper orare , quid non debet Clericus vel Sacerdos facere ? Et si Deus mandavit unicuique de proximo suo ; quid dicendum de Sacerdote , & Clerico , cui incumbit officium ut oret pro populo ? Hęc audiendo , Fili , considera qualis tua vita : si enim est iniqua , terribilis tibi restat expectatio iudicij , quia nil tibi prodest mysterij hostia : si vero est sancta , atque devota , quàm pacifica est tua conscientia , & læta tua anima ? Quàm digna tua perseverantia , & mors tua pretiosa ? Nil tibi potest terrorem incutere , neque tentatio , neque persecutio , nec infirmitas , ne-

D 3

que

que paupertas, nec mundus, neque diabolus, neque ulla inæqualis fors, neque violenta mors: quia non times eos, qui possunt corpus occidere, sed eum solum times, qui potest & perdere, & in gehennam deputare. Sæpè enim legisti, & studuisti, quòd Christus dicit in Evangelio, qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam, salvat eam: ideo tuam vitam, & animam non times in cruce Christi perdere, ut utramque in throno Dei valeas invenire: sic fac, & benè vives. Filii, ut securiùs in tuo statu vivas, te ipsum sine alieno consilio non dirigas: si autem ab alio duceris, cave ne decipiaris: & si alios dirigis, cave ne illaqueeris, munera non conferas, nec etiam accipias, ne liges, aut ligeris. Noli dirigendo, tuis alios ducere semitis, sed cujuscumque te accomoda viis, quia charitas fit omnia omnibus,

ut

ut omnes sibi obtineat Christus. Rarò loquaris cum juvenibus, & rariùs, & hoc non sine testibus cum mulieribus: sæpè putetur esse fervoris gratiæ stimulus, quod est amoris naturæ instinctus. Cum autem dicis statum tuum internum, aut audis alienum, id sit: Primò de conscientie fragilitatibus. Secundo, de naturæ dispositionibus. Tertio, de gratiæ inspirationibus. Quarto, de concupiscentiæ rebellionibus. Quintò, de internis tentationibus. Sexto, de externis persecutionibus. Septimò, de supernis visitationibus. Octavò, denique de progressu in via Domini: & hoc secretè, breviter & prudenter; sed nunquam sit sermo de inutilibus, quia ad tentationem tunc patet Demoni aditus. Finis autem directionis est: Primò animam ducere secundum fidem, non verò secundum suspectum lumen. Secundo, eam movere ad solidam

virtutem , non ad fallacem devotionem. Tertiò, eam semper introducere ad cordis pacem , & non ad indiscretam asperitatem. Quartò , denique eam in omnibus elevare ad puram Dei conformitatem , humilem per resignationem, & non excessivã contemplationẽ.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XII.

DE FAMA CLERICI.

Pro Dominica 12.

Fili, oportet Clericum testimonium habere bonum, non solum ex privata conscientia , sed etiam ex publica fama, non solum ab iis qui in domo Dei vivunt, sed etiam & ab his qui foris sunt , ne blasphemetur verbum Domini, neque vituperetur ministerium Christi. Si omnes Christiani sunt bonus odor Christi : quantò magis singulares Dei. Bene igitur Cle

rici in vita oleant, tu melius in doctrina placeant: eorum enim celebris reputatio est crucis exaltatio, veritatis predicatio, erroris condemnatio, virtutum annunciatio & vitiorum refutatio. Cum Clerici bene olent coram Domino, quasi altare thymiamatis admittuntur in odorem suavitatis: cum vero fragrant coram populo, sicut arca foederis, trahunt ad se omnem congregationem plebis. Flores sine bono odore non sunt grati in sereno, & Clerici sine bonae famae honore non sunt inclyti in Clero: ideo melius est Dei domesticis omnium reddituum pati penuriam: quam nullam virtutum habere famam: non enim Domum Dei extollunt opes, sed elevant virtutes: nec eam eruditionis sola illustrat scientia, nisi eam honestet aliqua sanctimoniae fama. Sicut igitur Rex curat suam gloriam, pater suam filiam, cor suam ani-

mam, & oculus suam pupillam:
 ita & servus Dei servet suam conf-
 cientiam, & famam: ut qui ex ad-
 verso est, vereatur in clerum effu-
 tire injuriam. Fili, tu qui servus
 es Dei, labora, ut apud Deum, &
 homines tua sit celebris fama: non
 quidem famam querendo, sed glo-
 riam Domini extendendo: Scrip-
 tum est enim, in memoria æterna
 erit justus ab auditione mala non
 timebit, sed desiderium peccato-
 rum peribit. Nam quia peccato-
 res non Dei gloriam ex devotione,
 sed sui famam ex ambitione zelant
 in tempore: idcirco eorumdem
 vanum desiderium perit in æter-
 nitate. Nam sæpè cùm de honore
 hujus sæculi inter se contendunt,
 in puncto ad inferna descendunt:
 sed quia veri, ac fideles Dei servi
 non querunt gloriam proprii no-
 minis; sed Domini sui conantur
 exaltare trophæum honoris; prop-
 ter eà non semper teguntur sub hu-
 mili-

militatis modio; sed tamen exponuntur honorandi in cœli throno. Fili, obsequium præstas Domino, qui cùm non indigeat honore hominum, suam gloriam fideli communicat servo,

Fili, noli assimulari Scribis, & Phariseis, qui quærebant in cœnis primos recubitus, & in cathedris adspirabant ad primos gradus: qui protendebant longas orationes in publico & beneficientes se se exponebant in manifesto: qui jejunando exterminabant suas facies, & deambulando dilatabant amplissimas vestes: qui se jactabant de conversione profelyti, & desiderabant vocari Rabbi: & qui denique Deo in altari grates agebant, quia sicut alij peccatores, non se peccare putabant, quia in ore eorum non erat veritas, sed in corde eorum tumebat vanitas, nisi enim abundaverit justitia Clericorum, plus quàm munditia Pha-

risæorum, non intrabunt in Regnum Cœlorum. Cave igitur à fermento Phariseorum, hypocrisis: noli pro captanda vana tantùm apud homines memoria, te ipsum abnegare, & crucem portare, mūdum alpernari, & Christum imitari; sed id purè operari pro Dei tui gloria. Deus enim tuus ille est qui honorantes se honorificat, glorificantes se glorificat, magnificantes se magnificat, & exaltantes se in immensum exaltat. Si tu ei servieris ex pura conscientia, tua per Ecclesiam portabitur fama. Noli erubescere Evangelium, neque crucifixi scandalum, stulta enim mūdi, & infima elegit Deus, ut confundat sæcularis sapientiæ regnum. Quid prodest iis celebris memoria, qui laudantur ab hominibus, & cruciantur à Dæmonibus? Periit eorum ambitio, & superbia; sed semper erit damnatio, & pœna. Noli tu illudi sicut mūdani

dani à fastu, & luxu, à pompa,
& vana fama: non quærit ditari
in mundo cochleis: qui intendit
coronari cum Christo Margaritis.
Servus qui sperat habere gloriam
regni sui Domini, non studet pos-
sidere pretiosã sarcinam dominij
sui Captivi. O Fili, quàm magna
est gloria domus Dei, & ingens
locus illius imperij! Noli igitur
te ipsum erga caduca afficere, qui
jis pro æternis habendis dignatus
es renunciare. Relinque mundum
cum sua morte corruere, & seque-
re Christum, qui novit cum cru-
ce de omnibus triumphare.

Fili, de me reperitur scriptum
quòd fama Jesu exiit in univer-
sam terram, factus enim sum apud
homines conspicuus, sive virtuti-
bus, sive bonis operibus, sive col-
latione donorum, sive etiam de-
monstratione signorum, sive effi-
cacia verbi, sive gratia boni exem-
pli; & tamen mea fama, & vita

perierunt in ligno, scandalo, & tormento: ut tu scires, & disceres, non debere nimis zelare famam, si aliquando defecerit per publicam calumniam, nec nimium tuam debere servare vitam, si eam perdere contigerit ad majorem Dei Gloriam. Licet Clerico seclusa omni suspecta conversatione, omni deposita simulatione, omni exhibita devotione, & omni observata iustificatione obtinere apud homines famam ad majorem domus Dei decorem: sed si aliquo casu advenerit, quod illius opinio apud mortales obscurata fuerit, non debet se nimio mœiore conficere, sed totum negotium Deo confidenter committere. Non enim permittit Deus diu opprimi innocentiam sui servi: Christus apparuit reus in triduo, sed fuit iustificatus citò resurrectionis mysterio. Modò servus habeat testimonium suę bonæ conscientię,

non debet timere rumorem falsæ calumniæ. Removeat solum modò à se occasionem malæ ædificationis, & relinquat postea Deo causam suæ iustificationis: quia si patiens & confidens fuerit, citò videbit gloriam Dei, cum post diem tentationis, adveniat dies visitationis.

LECTIO XIII.

DE INCOLATV CLERICI.

Pro Dominica 13.

Fili, Oportet Clericum in omnibus esse optimè ordinatū; & cum sit deputatus ut ministerium exhibeat in domo Domini, debet habitare in loco convenientis consortij. Ecce quàm bonum, & quàm iucundum habitare fratres in unum, sicut unguentum suave, quod descendit in barbam Aaron, & sicut ros qui defluit à monte

monte Hermon. Apostoli mei & omnes Discipuli simul habitaverunt usque dum per totum orbem terre peragrarent: eratque eorum societas ad eum perfecta, ut eorum omnium essent omnia communia, eorum unum, & anima una. Miles est fortior in medio exercitus quam dum militat solus; arbor est securior in medio nemoris, quam sola plantata in cacumine montis: sic & Clericus est minus tentationi expositus, & minus rerum sollicitudini deditus, magis elongatus à vitio, magisque separatus ab omni carnis otio, si fuerit cum aliis Clericis in eadem Domini domo. Bonum est aliquando servare solitudinem ad profitendam altiorum contemplationem: nam Christus sæpius relinquebat suorum Apostolorum consortium in nocte, ut orationi quietius vacaret in monte: attamen qui potest inter fratres convivere, non debet so-

lus

lus habitare ; scriptum enim est :
 vœ soli, quia si ceciderit, non ha-
 bebunt sublevantem se: benè autem
 est viventi cum fratrum societate,
 quia percipit emolumentum so-
 cietatis suæ. Olim Levitæ simul
 victitabant in templo, & primi
 Ecclesiæ Clerici stabant in eodem
 cœnaculo. Magis servatur chari-
 tas in societatis commercio, quàm
 in separato diversæ habitationis
 tecto. Mane igitur, Fili cum tuis
 sociis, si id potest fieri, quoniam
 homo solus in devotione frigescit
 in occupatione pigrescit, in me-
 ditatione marcescit. Dimidium ha-
 bet suæ salutis, quia inter bonos
 ratiùs ruit & citiùs surgit, pauca
 mala efficit & multa bona produ-
 cit, verbo suadetur, & exemplo
 ad bonum movetur, cautiùs con-
 versatur & breviùs ad Deum ele-
 vatur, promptius, sequitur spiri-
 tum & libentiùs mortificat sen-
 sum, generosiùs proprium abne-

gat iudicium & ferventiùs suum negligit lucrum, ardentius Deum suum diligit & ferventiùs proximo suo succurrit, quia cù majoré ad omne bonum faciendum habeat occasionem, & omnem ab omni malo patrando elongationem, purius sine dubio vivit, securius é vita discedit.

Fili, si non potes manere in societate Clericorum, saltem morare in solitudine Sanctorum. Si patrem & matrem habes, & in méssa eorum cogaris vivere, & in domo eorum permanere, elige tibi aliquod latibulum, in quo sæpè in die possis ad Deum elevare cor tuum, & sine laicos, quæ sæculi sunt, gerere: tu verò quæ Dei sunt, stude curare: non enim factus es in Ecclesia Clericus, ut sæcularium rerum sis œconomus; sed ut rerum divinarum sis procurator zelosus. Extricate te ab omnibus, & eris vir Apostolicus ad liben-

bentius orandum, & ferventius
saluti animarum vacandum. Cur
te dares ad congregandas divitias
si potes ex officio reformare con-
scientias? Stultus est qui colligit
quisquilias, cum possit coacerva-
re gemmas. Fili si domum tibi eri-
gis, & illius statum componis, at-
tentè considera, quis tibi conve-
nit domesticus, & sit tibi necessa-
rius? Servus enim nequam aut in-
utilis, non tibi confert virtutis
honorem, sed adauget vanitatis
splendorem: non est vitæ tuæ op-
portunum auxilium, sed tuæ cor-
ruptelæ domesticum periculum:
non crucem tecum prædicat, sed
carnem tuam ad malum tentat.
Quod si illum nutris de tuis bene-
ficiis; treme, pave, horre. Qui
enim hodie malè comedit panem
pauperum, tecum aliquando fa-
mem patietur canum & damnato-
rum. Cur audes ea bona dare Por-
cis, quæ teneris distribuere Eccle-
siaz

fixæ membris? Noli in hoc sæculo
 hos tibi facere adversarios, quos
 in futuro velles tibi esse amicos.
 Quid tibi prodest in hoc mundo
 temporaneo sequelam pomposam
 habere divitis, & in regno sempi-
 terno ignominiam despectam pati
 pauperis? Nonne scis quod si hic
 dederis pauperibus necessaria, ius-
 tè administrando beneficia, & lar-
 gè distribuendo superflua, ipsi te
 recipiēt in æterna tabernacula: ubi
 pacificè perfrueris vita, & requie
 sèpiterna; non sunt despiciendi,
 quibus Deus contulit tantam au-
 thoritatem, & potestatem. Eos
 igitur hic admitte domesticos, &
 illic ipse te constituent Domini
 Dei conservos. Non te decipiat
 vanitas sæculi, quia te illuminat
 veritas Christi. Compone igitur,
 ut decet, tuam domum, semper
 curam habendo pauperum, qui
 enim nescit benè suæ præesse do-
 mui, quomodo rectè diriget do-

mum

mum Domini sui?

Fili, si persona cum qua habitas, aut cum qua frequentas, male olet, jam tua & vita, & fama dolet; quia communius est mundum pervertere Clericum, quàm Clericum convertere mundum. Noli igitur habitare, aut sæpè frequentare cum mulieribus etiã beneficientibus, nisi cum deditis testibus; quia est scriptum quòd melior est iniquitas viri, id est, minùs periculosior: quàm mulier beneficiens. Si Petrus ancillam in domo non reperisset; forsitan nunquam Christum Dominum suum negasset. Noli etiam conversari nimium cum hominibus, maximè sæcularibus, quia scriptum est, quòd omnes declinaverunt, non est qui faciat bonum, non est usque ad unum. Si enim nimis conversatus fueris cum laicis, aliquos in te defectus invenient, & tandem tuum gradum despicient. Si

vis

vis vitiliter conversari, cōversare tantum, aut cum sociis, aut cum Angelis, aut cum mortuis cum est studendum in ipsorum libris: aut cum vivis, cum est prædicandum in Sanctorum Ecclesiis. Sed cum tibi conversandum erit cum mortalibus, sit semper in te modestia gestuum, custodia sensuum: nunquam te inveniat mundus sine circumspectione, alioquin existimabit te esse sine tui status unctione.

* * * * *

LECTIO XIV.

DE COELIBATU CLERICI

Pro Dominica 14

Fili, oportet Clericum pudicum esse, & castum, quia simul est Dei Sacerdos victima, altare, & templum: domum autem Dei, & ministerium eius non decet turpitudine; sed eis convenit sanctitudo. Deus mundus est, &

munus

munditiam diligit, quia ipse quæ
carnis sunt, omninò non sentit.
Oportet autem quòd servus ut
placeat, in se possideat, quòd
Dominus ab eo desiderat & in se-
ipso commendat. Sit Clericus cas-
tus pede; sicut enim se habet pe-
tis corporis: ita & se habet vitiũ
carnis. Tria autem requiruntur ut
pestis vitetur, promptè fugere,
longè petere, & tardè redire. Si-
militer ille Clericus est castus,
qui citò vitat periculum, qui lon-
gè linquit præcipitium, & qui
nunquam redit ad occasionis lo-
cum. Facilè temeritate concidit,
qui in se ipso temeritate confidit.
Sit Clericus castus carne, qui enim
tangit picem, picis contrahit sor-
dem. Maledictus sit ille Clericus,
qui cùm officio possit fieri Ange-
lus, ex vitio tamen efficitur por-
cus: qui focariam facit fornica-
riam: sordescat in muli stercore,
qui non vult esse in Dei decore:

Corvus qui adhæret cadaveri, locum non inveniatur in arca Noemi: qui nescit vivere sine fœmina, moriatur sine fama: qui audet Christo, & scorto dare simul osculum, solet esse populo & Clero jure scandalum: nullum illuminationis internæ admittit auxilium, & nullum correctionis fraternæ exaudit remedium, & ided periret in æternû. Clericus sit castus ore, non enim licet ei dicere, quod nō licet ei facere. Clericus sit castus luce; non enim licet ei curiosè videre, quod non ei licet luxuriosè possidere. Clericus sit castus corde: qui enim debet cor suum ab omnibus abstrahere, non potest corde ulli rei etiam licitæ adhærere. Clericus denique sit castus mente, nam non debet concipere, quod potest inficere illum qui inviolabilis debet permanere. Horrescat idola vanitatis cogitare, qui excelsa divinitatis debet continuo adorare.

Fili, verus castus, qui legem observat cœlibatus, tenetur abstinere omnino à carnalibus etiam si eum colaphizet Angelus Sathanae per rebellionem concupiscentiæ: ibi enim est castitatis majus meritum, & dignius præmium, ubi fuerit sævius carnis desiderium, & sensualitatis bellum. Obligatur etiam cavere à sensualibus, non solum illicitis, sed etiam & licitis: nam solent sensibilia quæcumque concupiscentiam fovere, & ejus desideriis indulgere. Multi currunt ad prohibita: quia nulla abijciunt concessa; sicut incurabilis morbus provenit sæpe à modica ægritudine: ita & ardens impetus carnis multoties procedit à rara sensus coercitione. Idcirco non vult efficaciter esse immunis ab omni concupiscentiæ tyrannide, qui non vult efficaciter seipsum comprimere sensuum mortificatione. Imò Clericus ut sit

perfectè castus, studeat se abstrahere à spiritualibus, id est, à sensibilibus gratiarum Dei consolationibus. Securior est castitas dum cor desolatione comprimitur, quàm cum caro consolatione dilatatur. Verus amator castitatis est magnus amator crucis: cor suum non solum evacuat à sensuum recreationibus, sed etiam illud sæpe privat internis spiritus consolationibus. Scit enim, quòd perfecta puritas non est flos inter delicias, sed lilium inter spinas, & ideo consolationem quidem recipit, sed eam non fugit: sensibilitatem non rejicit, sed eam non lambit, quia amat purificari, diligit probari variis & tentationibus, & persecutionibus. Si autem sobrietatem observat in deliciis spiritus, quantò magis abstinentiam tenet in usu eius, & potus non eum latet, id non luxuriari corpus, quod mortificatione at-

teritur, sed quod repletionem agitur. Relinquit autem delectationes carnis belluis, & quærit satisfactiones mentis cum Angelis. Quod si aliquando audet multum comedere & bibere, solet in cellam vinariam sponsi intrare; & se inebriare, scilicet colloquio, sed non corruptibili vino.

Fili, si Clericus velit esse pudicus, debet quadruplici uti remedio, ut carnem subjiciat rationis imperio. Primum est orationis exercitium. Secundum mortificationis studium. Tertium fugere carnis otium, & quartum vitare mulieris consortium. Assidua mentis ad Deum elevatio, est securam carnem ad nihilum depressio; dum fumus thymiamatis erigitur, corpus thuris consumitur, & dum mentis ardor accenditur, carnis fœtor comburi videtur. Dum mulus virgis ceditur, illius ferocitas subjicitur, & dum corpus asperis con-

tunditur, ejus impetuositas refræ-
natur. Vult autem luxuriari, qui
gaudet otiosi, campus enim qui
non fert uvas, solet producere
spinas & animus qui non vacat
spiritus exercitijs, quærit indul-
gere sensus oblectamentis; & qui
amat periculum, periculi non fu-
git profundum. Fili, memento
quòd qui profitetur cœlibatum,
tacitum facit castitatis promissum,
& ideò illius Clerici gloria est si-
ne macula, qui castè vixerit in
carne humana. Sentis tu consola-
tionem mentis, cùm conjugati ha-
bent tribulationem carnis, serua
tuum honorem & decorem, ser-
uando tuam puritatem, & castita-
tem, quam si semel amiseris, nun-
quam omninò recuperabis. Vesi-
tis etsi pretiosè refarcita, nunquã
est sicut integra, & nova. Fili cū
nullo in eas amicitiam sine utilita-
te, ad nullum mittas epistolam
sine necessitate: pro nullo violes

mo-

modestiam, nisi in infirmitate: à nullo admitte complacentiam, nisi cum austeritate, & sic clarebis insigni puritate.

LECTIO XV.

DE PŒNITENTIA CLERICI.
Pro Dominica 15.

Fili oportet Clericum pœnitentiam agere, & pœnitentiam prædicare. Scriptum est: inter vestibulum, & altare plorabunt Sacerdotes, & Ministri Domini. Quidquid autem voce depromitur, citiùs à plebe recipitur, si à præcone exemplo demonstratur, quia suadet quidem eloquium: sed insuper urget exemplum. Prædicavit Ioannes pœnitentiam, sed multùm mortificando suam vitam. Prædicavit Iesus pœnitentiam, sed magnam in deserto tolerando inediae pœnam. Pœ-

E 3

niten-

nitentia est dura sensibus, & difficilis peccantibus, & ideó nisi vita humili comprobetur, facile eloquentia non persuadetur. Cúm autem nil sit tam necessarium quám prædicare Pœnitentiam mundo: quia omnes ob peccatum pereunt coram Deo, est enim regnum Cœlorum predicatio pœnitentiæ, & dispensatio meæ gratiæ; nam per pœnitentiam vetus homo destruitur, & per gratiam novus reformatur, ut resurgat Dominus ubi perit Adamus: Idcirco quia Clericus, Dei regnum prædicat; pœnitentiam in se ipso ostendat; ut omnes illius videntes vitam pœnitentialem, suam relinquunt sensualem. Non est Apostolus, qui vivit ut populus, nec dignus præco Crucifixi, qui est homo huius sæculi, vana dicens, & vana sentiens; mundana docens & mundana sapiens. Vita ver: Clerici est tabula Regni Dei,

in

in qua contra peccatum lex statuitur, & pro virtute mandatum novum annuntiatur. Vide, Fili, & considera si talis est tua vita, quòd sit ab omni crimine irreprehensibilis, & sanctæ pœnitentiæ forma cælestis: non enim debet cruciari pro peccatis propriis; sed mortificari pro alienis, quia oportet Clericum, esse irreprehensibilem, iustum, & sanctum. Ob eam sine dubio causam olim Clericis non imponebatur pœnitentia solemnis: qui non debet de suo pœnitere in publico, qui non debet delinquere etiam in occulto. Debet pœnitere Clericus ut in illo potius destruat vitium, quàm ut puniatur peccatum: ut vetus homo crucifigatur, & non ut novus reparetur. Quod si multùm peccaverit, timeat, & perhorrescat, nisi multùm pœnituerit. Nam si laicus nõ meretur veniam, nisi dignam fecerit pœnitentiam, quid fiet Cle-

rico, qui ex professo nil debet habere de peccato, saltem gravi & notabili. Antiqui olim dabant personam Ecclesiam; sed moderni sæpe dant Ecclesiam personam, & sic Deus non colitur; sed homo luxuriatur: quia non virtuosus eligitur, sed vitiosus præfertur.

Fili, ille Clericus pœnitet, qui in nullo vitio jacet, qui nullo peccato foetet: qui flet, dum mundus ridet: qui ieiunat, dum mundus vorat; qui orat, dum mundus saltat: qui gemit, dum mundus perit: qui se deprimat, dum mundus se extollit: qui se exuit, dum mundus ditescit: qui se abluit, dum mundus putrescit: qui se abstinet ab illicitis, qui timet ab illecebris, qui non sibi favet in divitiis, qui non se fovet in deliciis, qui vanis non vacat lætitiis, qui passim se privat à necessariis, & qui se mortificat in multis licitis, & permisis. In his autem vides,

quomodo potes quotidie ex multis satisfacere, si soles in multis peccare; ubi apparet fragilitas hominis, lucet misericordia Salvatoris. Unde utere diligenter tuæ vitæ inevitabilibus necessitatibus & absolves te quotidie à culpis venialibus, quia secreta est coram Deo pœnitentia; muta in corde patientia, quæ non ad murmur movetur, dum asperis hujus vitæ exercetur: omnes enim temporis labores, corporis dolores, & mentis angores, vel sunt solutiones pro contractis apud Deum debitis, aut acquisitiones pro meritis de novo habendis. Unde verus est mercator cœlorum, qui aut solvit debita, aut colligit lucra, quando stando in patientia, sua benè utitur vita.

Fili, tu scis tam grande, & altum christianæ conditionis commercium, cur ergo in tuo statu amplum non extruis telonium?

Habes ex officio quòd frequentius quàm laici ores, frequentius plores, frequentius vigiles, frequentius jejunes, frequentius relinquas tumultum sæculi, & frequentius circumferas mortificationē Christi, frequentius quoque psalmos pœnitentiæ recites, aut Evangelium pœnitentię prædices. Esto frequentius motus compunctionis stimulo, qui frequentius pertractas de contritionis exercitio. Noli assimilari iis, qui dapes aliis præparant, & easdem nunquam degustant. Sit tua pœnitentia frequentior, non quòd si tua culpa crebrior, aut mala conscientia gravior, aut tua vita scelestior, aut tua fama obscurior; sed eo quod cognitio quam de Deo habes, est clarior, dilectio est purior, lectio scripturę communior, & annūciatio verbi divini singularior. Magis quàm laicus cognoscis culpam, quia ex officio à lepra di-

stin-

stinguis lepram, magis quàm secularis apprehendis Dei offensam, quia ex studio plus perpendis, quàm alij, Domini Dei tui causam. Ergo debes habere amariorem, devotio- rem, ferventio- rem, efficacio- rem, & purio- rem pœnitentiam, si stric- tior- em geris coram Deo tuo con- scientiam.

Fili, intellige, & time: plus de- bet pœnitere illuminatus Clericus de modicis; quàm ignarus laicus de magnis peccatis: sive quia pec- catum Clerici multum superat erratum laici: sive quia Clericus plus debet Deo, quàm laicus pro suo peccato: sive quia Clericus tenetur Deum magis cognoscere, diligere, & servire, quàm laicus qui non solet ad Deum tam sæpe accedere, se recolligere, & devo- vere: sive denique quia non laicus debet plorare pro Clerico; sed Clericus debet gemere, intercede- re, & orare pro laico. O Fili, mul-

torum attonitus, & stupefactus
 considera viam, recogita vitam,
 libra conscientiam, & pondera
 culpam, & videbis eos viam se-
 qui spatiosam, vitam ducere deli-
 ciosam, conscientiam gestare one-
 rosam, & culpam committere fla-
 gitiosam. Non purgantur myste-
 riis, sed aggravantur Sacramentis:
 vivunt ut canes, & moriuntur ut
 Dæmones: nam sine ulla vera pœ-
 nitentia relinquunt, dum disce-
 dunt, non sua vitia, sed peccato-
 rum objecta. Tu verò hodie, &
 quotidie, aut sæpe saltem in die
 & sæpe in nocte pro te, & pro gre-
 ge plora, ulula, & clama: Quis
 dabit capiti meo fontem æternum
 lacrymarum, ut plurem diu noc-
 tuque supra perditionem anima-
 rum? Omnes enim ferè pereunt:
 quia pauci sunt, quos
 verè Dei iudicia
 tangunt.

LE C

LECTIO XVI.

DE CONSCIENTIA CLERICI

Pro Dominica 16.

Fili, Doctoris est magnam habere scientiam, sed Sacerdotis est bonam tenere conscientiam. Scientia sine conscientia gladius est sine vagina, qui occidit omnem illum, qui talem tangit gladium. Scientia sine conscientia fax est sine mensura, quæ non tam lucet, ut homo videat, quàm ardet, ut caro concupiscat. Scientia sine conscientia videt cuncta bona; sed audet cuncta mala. Multi sunt Clerici qui sæculi vanam possident scientiam, qui tamen cauteriatam habent conscientiam: alieno enim populo prædicant, & gregi proprio debitam denegant curam: lætantur de reformatione morum, & non cogitant de suorum extinctione

tione vitiorum : laudant pauper-
 tatem Apostolorum , non se eva-
 cuant à pluralitate beneficiorum :
 absolvunt libenter alios à vinculis
 peccatorum , & seiplos non expe-
 diunt à retribus sæcularium nego-
 tiorum : splendet eorum cella , &
 foetet ipsorum conscientia : quæ-
 runt nitorem in paropside : & pu-
 ritatem habere nolunt in corde :
 sæpe lavant manus coram homini-
 bus in cœna & rarò abluuntur
 cum innocentibus in Ecclesia . Ma-
 ledicta illa conscientia quam Sa-
 cra non instruit scientia , nec ulla
 purgat pœnitentia , nec Missæ ter-
 rent Mysteria ; nec tanta , quæ
 pertractat , Sanctificant Sacramen-
 ta . Diabolica est talis scientia ,
 quia non viget ut benè faciat ; sed
 semper vigilat ut male agat . Cave ,
 Fili , dum tam nefanda audis , for-
 té prædicas non mœchandum , &
 mœcharis , quia laqueis alicujus
 creaturæ teneris : forsitan annun-

cias

cias non furandum, & furaris, quia patrimonio Christi malè uteris. Cave, quia duo tantum sunt quæ conscientiam solent continere, timor Dei, & honor hominis iusti: qui timorem Dei abjicit, est semiperditus, & qui honorem hominis iusti negligit, est perditione absorptus: intellige autem timorem non servilem, sed filialem, & honorem non mundanæ vanitatis, sed honorem virtuosæ honestatis.

Fili, Conscientia Clerici est testimonium Dei, quia quod Deus loquitur, coram omnibus ipsa testatur: conscientia Clerici est Evangelium Christi, debet enim prædicare ex ore, quod debet renunciare in corde. Conscientia Sacerdotis est oraculum veritatis: non enim debet ille esse author mendacij, qui est præco verbi divini: conscientia Sacerdotis est sanctuarium pietatis; nam

quo-

quomodo posset diu sentire devo-
tionem; nisi servando spiritus unc-
tionem: conscientia Sacerdotis est
locus internæ pacis: ibi enim sen-
titur rationis tranquillitas, ubi
cessat sensualitatis tempestas, con-
scientia Sacerdotis est alienæ por-
tus salutis: securé enim deducun-
tur homines ad cœlum, cùm Sa-
cerdotem habent conscientium &
doctum. O quàm magna est illa
gratia, quàm immensa Dei mise-
ricordia, cùm ipse dat suo popu-
lo talem Doctorem, qui proprios
quæstus non colligit, sed salutem
animarum intendit! Bonus est
nauta qui navis non quærit mer-
cennium, sed pro navigantibus
expetit portum: verus est dux qui
non tam prædam prosequitur hos-
tium, quàm militum desiderat sa-
lutem, arque triumphum: mag-
nus est medicus, qui magis con-
siderat suorum salutem ægrotan-
tium, quàm propriæ cupiditatis

lucrū. Fili, si tu habes bonam conscientiam, non quæras tua, sed te: non aliena, sed aliorum coronam. Stude tibi interiùs: cùm enim conscientia Clerici nō potest reformare malitiã mūdi, mūdi malitia nititur pervertere innocentia Clerici.

Fili, ut tua bona sit conscientia, ista quatuor habeat ornamenta: vacua sit ab omni vitij nævo, plena sit omni Domini dono, immunis sit ab omni simulationis fūco, & imbuta cœlestis devotionis succo. Erit tua anima bona, si fidei luce erudiatur, si timore Domini custodiatur, si lege gratiæ dirigatur, si Spiritus Sancti dono moveatur, si amore virtutis confortetur, si stimulo sinderesis excitetur, si oculo simplicis intentionis determinetur. Est autem mala conscientia, si timore non concutitur, si correctione non convertitur, si spe non erigitur, si amore non conteritur, si malo non

confunditur, nec bono commo-
vetur. Bona conscientia ipsa sibi
cœna, quia invenitur scriptum:
secura mens jure convivium; ma-
la verò conscientia ipsa sibi pœ-
na quia est dictum: Ponam in
Hierusalèm hericum, qui tot
pungar aculeis, quod corruit pec-
catis: sentit Diabolũ tortorẽ, qui
Deũ nõ audit monitorẽ: imò mi-
serior est illa conscientia, quam
nulla consequitur pœna, quàm ea
quæ tot suspicatur irruentia mon-
stra, quot videt moveri folia in syl-
va: quia peccatorem Deus dese-
ruit, cùm peccator Deum stimu-
lantem non sentit. O quàm multi
sunt Clerici, qui tam insensibilem
habent conscientiam! scitent
enim vitiis, & nullis tenentur
conscientiæ pœnis: irruat ergo
formido super eos. Tu verò, Fili
si bonam habes conscientiam, eam
servato intactam: si autem malam
tenes, reverte, reverte, & Deus

habitabit in te, ut te possideat, & alius per te proficiat. Fili, vitâ bona vitâ incidere in talem animæ incorrigibilitatem, & conscientię insensibilitatem: quia nemo corrigere potest quem Deus despexerit, quia cùm peccator in profundum malitiæ venerit, omne gratiæ auxilium, & correctionis remedium petulanter contemnit. Nemo etiam ad tale barathrum cadit faciliùs, quàm sacrilegus domùs Dei famulus, qui sacra non ad proprium convertit sanctitatis auxilium; sed ad cupiditatis commutat lucrum. Desperatus est stomachus, qui meliora, & delicatiora obsonia, mortale convertit in toxicum, & non in vitale alimentum.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XVII.

DE SCIENTIA CLERICI

Pro Dominica 17.

Fili, oportet Clericum docto-
rē esse non vanitatis, sed ve-
ritatis; labia Sacerdotis custodiūt
scientiam, quia de ore eius debet
Spiritus Sanctus depromere or-
thodoxam. Ideò Clericus sine lite-
ris est orator sine figuris, Philo-
sophus sine elenchis, medicus sine
aphorismis, & iudex sine legibus,
& institutis. Sacerdos ignarus, &
indevotus in oratorio est sicut sti-
pes medius in vico: nam cum aliis,
ut videtur, orat; sed interiūs, ut
probatur, Deo non vacat: Sacer-
dos ignarus, & indevotus in cho-
ro est sicut tibicen in foro, qui
alios exilarat, & in seipso nun-
quam exultat: Sacerdos ignarus,

&

& indevotus in cōfessionario, est sicut carnifex in theatro : quotquot enim obtrectat , tot etiam mactat : Sacerdos ignarus & indevotus in Missæ Sacrificio , est sicut hostis impius in Templo , qui Sacra tabernacula dissipat, & mysteria cuncta profanat : Sacerdos ignarus, & indevotus in cathedra, est sicut organum sine aura : os enim aperit , verbum tamen non prodit : Sacerdos ignarus , & indevotus in animarum cura, est sicut leo in sylva , quotquot oves abripit, tot vorat & perdit: Sacerdos denique ignarus , & indevotus in hoc sæculo , est sicut sol obscuratus in mundo, qui egritudini favet , & sanitati nocet. O quam mihi infestus , & scelestus est ille Episcopus, qui ignarum & indevotum promovet ad ordinem Clericum , non enim meam gloriam extendit , sed me , & Ecclesiam meam magna contumelia afficit:

ficit : non meam domum bene or-
 dinat ; sed novum in ea idolum
 exaltat. O quàm crudelis, & infi-
 delis est ille patronus, qui ad mu-
 nus sacrum, ut beneficium, non
 nominat strenuum, sed ignarum!
 Si enim sibi constitueret domesti-
 cum, idoneum eligeret, & non
 ineptum, quasi servitium, quod
 impeditur homini, præcellat illud
 quod debetur & mihi. O quàm
 Diabolus est ille impius, aut simo-
 niacus, qui curam animarum com-
 mittit pretio pecuniarum, aut mo-
 tivo humanarum gratiarum, non
 magis idoneo, sed magis grato.
 Expediit ei ut suspendatur in col-
 lo ejus mola asinaria, & demerga-
 tur in profundum maris, quia ma-
 lé utitur privilegio sui juris, &
 scandalum ingerit parvulis. Fili,
 non queror sine causa ; quia quæ-
 ror sine pausa ; debet enim quæri
 sine interruptione, qui debet ha-
 beri sine intermissione.

Fili,

Fili, parùm prodest si Clericus calleat, quid docuerit Socrates, quid invenerit Aristoteles, quid sapuerit Plato, quid finxerit Virgilius Maro, quid fecerit Zeno, aut quid dixerit Tullius Cicero: relinquenda sunt profana profanis, & danda sunt Sancta sanctis. Scientia Clericorum est Scientia Sanctorum, sed sicut arca foederis imperante Moysse fuit mundanis monilibus decorata: ita & scientia Sacerdotis potest ex antiquis etiã profanorum sententiis accipere documenta: loquuti enim sæpe sunt non solùm ratione movente, sed & Deo prævidente. Attamen scientia Clerici sit præcipuè sana, & non vana, id est, christiana & non pagana: sciat ergo Deum & mundum, Christum, & Paulum: Infernum & Paradisum, sanctorum historiam, canonum politiam, gratiæ œconomiam, & conscientiarum doctrinam, vitiorum exitium, vir-

tutum exercitium, Missæ sacrificium, & sacramentorum usum: non eum etiam lateat cultus Religionis, & gustus devotionis: discat quoque scripturæ claves, hæresis errores, Diaboli artes, mundi denique, & carnis fraudes. Caveat autem super omnia ne eum scientia inflet, sed in eo charitas ædificet; melior est enim Clericus indoctus, & devotus, quia ab eo Deus religiosè colitur, cum sociis gratiosè convescitur, humiliter superioribus subjicitur, & leniter inferioribus dominatur; quàm Clericus doctus, & elatus, qui semper novam conquirat scientiam, & nunquam animarum, aut alicujus Ecclesiæ suscipit curam; non enim obedit superiori dum rectè imperat, sed propriæ rationi, dum illi aliquid bonum esse interiùs dicitur, nec cætum queritat sanctorum, sed fastum profitetur Pharisæorum. Heu, quàm immane

malum est illud in Ecclesia, cum ille qui ædificare debuerat sub pretextu privilegij Doctorum, Ecclesiam & opus dissipat Cleri, & sanctorum!

Fili, si ignarus es, stude, & si doctus es, cave. Noli gubernare Ecclesiam, nisi Ecclesię habeas sufficientem doctrinam; noli alienam curare conscientiam; quia eam, si indoctus es, pertrahes ad ruinam. Quid autem facies cum iudex totius mundi advenerit, qui ovem requireret de manu pastoris, dentem pro dente, pedem pro pede, oculum pro oculo, & brachium pro brachio: imò, & animam exquiret non pro ratione anime meriti, sed secundum mensuram illius, quo emptam est, pretij? O quàm horrendum erit anime mali Sacerdotis incidere in manus Dei viventis! Audi illud sacrum oraculum, & vita tam magnum

Feris peri-

vericulum, modò Deo vacando,
 modò litteris operam dando ; si
 enim volueris, quidquid tibi ne-
 cessarium est, citò scire poteris,
 modò non des tempus tui ustudij
 otio, aut innutili negotio. Si au-
 tem multa te scire existimas, vi-
 de ante subjicere valeas, non enim
 sepe majoris seculi Doctores opus
 Dei efficiunt, sed humiles, & in
 zelo ferventiores. Melior est hu-
 milis devota conscientia, quàm
 docti amplissima toga : Ille enim
 Deo famulatur ex animo, & iste
 sibi complacet ex fastu professo:
 ille Christum, prout scit, prædi-
 cat, iste verò sub nomine Christi
 se jactat : ille dat opes, ut pascat
 oves, iste dat oves, ut quærat ho-
 nores. Vide ergo, Fili, si es aut
 de numero devotorum, aut de cõ-
 sortio Doctorum ; & esto Doctor
 illuminatus, si possis, non vacan-
 do vigiliis curiosi studij, sed se-
 pe meditando librũ quem vides in

cathedra crucis; ut postea possis fundere, quidquid potueris in hoc fonte haurire. Fili, olim Sacerdos summus antiquæ legis super ephod mundissimum gestabat in pectore rationale, in quo scriptum erat, doctrina, & veritas; in humero verò ferebat humerale, in quo erant duodecim nomina tribuum filiorum Israel stylo inculpta, sed in fronte portabat laminam nomine Dei insignitam, & in vestimenti fimbria erant mandata Dei intexta, ut per ea tu disceres quod sicut rationale erat catenis ligatum cum humerali, ita in Clerico doctrina veritatis debet conjungi cum potentia dignitatis. Si autem nomen Domini erat per laminam mitræ in fronte, & lex Dei per oram vestis in pede: hisce denotabatur, quomodo Clericus debet Deum semper gestare in mente, & in via mandatorum Dei currere ex charitate. Rationale a u

tem, & humerale, Ephod super
imponerentur; quia in Clerico nō
splendet scripturarum scientia,
nec lucet animarum cura, nisi
præeat gratiarum sanctimonia.

* * * * *

LECTIO XVIII.

DE CONVERSATIONE CLERICI.

Pro Dominica 18.

Fili, oportet Clericum modestum esse, & benè compositum non solum in omni loco sed maximè coram Deo & proximo. Cùm precatur aut contemplatur, cum Deo suo intimo conversatur, & cùm concionatur aut extra operatur, cum proximo commoratur. Coram Deo est astrum in cœlo quod dum illuminat, illuminatur, & dum inflammat, inflammatur; quia à Deo accipit omne id bonum quod coram Deo concipit, dicit, & facit; coram vero proximo est
lux

lux in mundo quæ lucet, dum docet, & movet dum fovet; nam conversatio Clerici, si sancta fuerit, est tacita reformatio mundi: bona Cleri conversatio, est sola boni conservatio, apparet expertis quod corruptio gentium est vitiosa conversatio Clericorum. Ubi servi Dei cum zelo gloriam Dei promovent, cuncta santimoniam redolent, ubi vero sub vitio Clerici jacent, omnia sub squalore criminum foetent. Qualia sunt exemplaria, talia sunt & exemplata: qualia semina, talia & spicarum grana: quales prototypi, tales & configurati; & tales sunt discipuli, quales sunt ipsorum magistri. Unde, Fili, dum conversaris cum laicis, vide quid cogites, stude quod pronuncies, & cave, ut bene ædifices. Si Diabolus invenerit te vana pensantem dum inter Clericos stas, suggeret tibi inutilem curiositatem; si te viderit vana lo-

quentem, inducet te ad vilem scurrilitatem; si te reperit vana degentem, movebit te ad degenerem defectibilitatem, & sic nocebis tuo proximo aliquo malo exemplo, & multa mala facies unico malo: nam Dei gloriam nova jactura diminues, propriam animam nova macula imbues, proximi conscientiam novo veneno inficies, & Cleri famam novo nœvo involves. Illa omnia tamquam notatu digna attentâ mente pondera: Deus enim fecit te Clericum ut per te possit ad se convertere mundum. Quoties igitur á tali tui instituti fine recedis, toties novum Dei iudicium incurris, qui Clericum iudicabit non habentem zelum suæ gloriæ secundum rigorem suæ vindictæ.

Fili, dum conversaris cum Deo, esto similis altari legis æneo, esto in quadro positus, id est in stabili modestia immobiliter, constitu-

tus:

tus : esto intùs vacuus , id est , ab omni rei creatæ specie evacuatus : esto extrà jugi igne accensus , id est , flagranti charitate iustimatus. Cùm verò conversaris cum proximis , maximè laicis , esto similis arcæ antiqui fœderis , gesta tabulam legis per sanctam instructionem , aut virgam Aaronis per sapientem correptionem , aut manna absconditum per suavem pertractationem ; ex auro denique sis , & imputribili ligno per incorruptibilem conscientix dispositionem , quia tandem aut tu mutabis mundum in melius , aut mundus te mutabit in deterius : unum aut alterum adveniet , sed ne ultimum contingat , sapiens Clericus cavet : securius est enim sæpissimè servo Dei conversari in deserto cum lupis , & ursis : quàm commorari in sæculo cum laicis , & perversis. Nonne discis me diu fugisse mundi conversationem , & perditionem ,

qui tamen erā impeccabilis? Quare igitur tu tam citò illius desidiæ & malitiæ te exponis, qui es adeò fragilis? Nonne audis me dixisse meis discipulis: cavete ab hominibus, quia sæpe sunt nequiores Dæmonibus: Dæmones enim potes fugare aquà benedicta, sed sæpè homines nō poteris mutare vitā admodum sanctā. Sal nil facit carni jam corruptæ, sed soli potest prodesse integræ: tu ergo cūm sis sal terræ quomodo liberabis à corruptione id quod ferè ubique est corruptionis tabescens sanie? Sal ex aqua provenit, & in aqua seipsum dissolvit, & Clericus veniens de sæculo sæpe dissolvitur, & corrumpitur in sæculi mundo. Time, & treme hæc audiendo, sæpe enim es in evidenti periculo, etiā cūm putas esse in securissimo loco. Nonne Rex David timendo clamabat dum in medio mundi vivebat, circumdederunt me dolo-

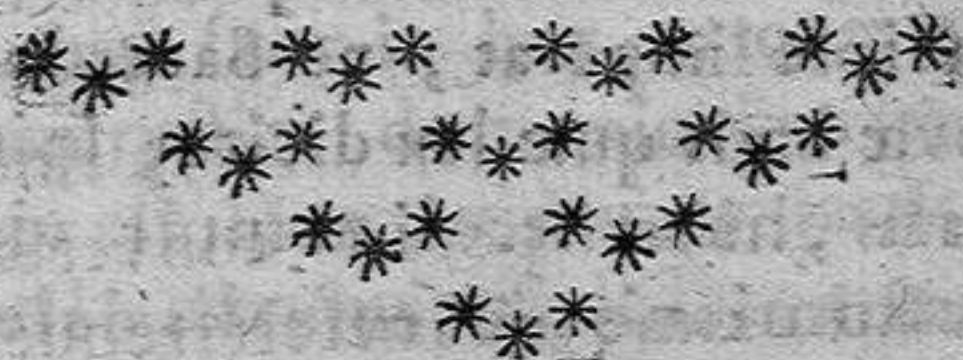
res mortis, & pericula inferni invenerunt me? Si autem ille qui poterat dicere ex Dei magno, quē sentiebat, amore: quid mihi Domine est in cœlo, & à te quid volui super terram; timet in medio sæculi, nonne tu plus debes timere, qui habes forsitam animam multis vānis adhuc illaqueatam in medio mundi? Qui gaudet se exponere, gaudet se destruere: fuge igitur, fuge, dilecte mi & factus similis mihi; assimilare capræ, hinnuloque cervorum super montes Betel. Nonne vides quòd conversatio talis fœminæ est irriamentum concupiscentiæ? Nonne calles quòd contubernium talis personæ est periculum tuæ conscientiæ? Relinquat citò alium, qui tenetur relinquere seipsum: relinquat mundum, qui non vult relinquere Deum.

Fili, de conversatione cum laico Clericus egrediatur cautior, & ex

conversatione cum Clerico laicus efficiatur sanctior. Noli in conversando aulici facere complimenta, aut politici habere sentimenta, aut vaniloqui quærere ornamenta, aut denique mundi sapere elementa. Sit tuum eloquium sacrum Dei verbum, sit tuum exercitium aliquod boni factum, & sit tuum commercium alicujus animæ lucrū. Conversare prudenter sed simpliciter, sapienter sed suaviter, sed de Deo pertracta aliquid semper; cum magnis magna, & cum parvulis parva. Quæ Dei sunt demonstra; coram superioribus serva silentium, coram inferioribus vita imperium, & cum æqualibus observa modum. Omnibus, dum opus est libenter te da, sed tempus, & locum cum Deo conversandi convenienter reserva; non enim utiliter potest conversari cum proximo, qui nescit frequenter pertractare cum Deo. Non est

utile

utile hominibus, nisi id quod inspirat Spiritus Sanctus : enim vero cùm sola natura loquitur, sola ratio illustratur : sed cùm gratia lingua hominis utitur, voluntas hominis inflammatur. Quale est principium, talem crede esse effectum: qui humana loquitur, humana operatur, sed qui divina fatur, divina etiam machinatur. Fili, memento quòd Clericus conversando debet cavere ab hominibus, scriptum est enim in lege veteri : non contaminabitur Sacerdos in moribus civium suorum; & in nova lege dictum est cuidam: sine mortuos sepelire mortuos, tu vero sequere vivos.

LECTIO XIX.

DE SPIRITUALITATE CLERICI.

Pro Dominica 19.

Fili, si malum est laicum esse carnalē, monitum est Clericum non esse spiritualem: ille enim debet semper ambulare in spiritu, cujus officium est alios admonere & docere, ut carni non indulgeant, & secundum spiritum vivant. Deus antiquis prohibuerat Levitis, ne dum fungebantur Sacerdotali Officio, multo vterentur vino, ut scientiam haberent discernendi inter commune & speciale, prophanum & sacrum, pollutum & sanctum: quantò magis ipse imperat, ne Sacerdotes novæ legis quæ lex dicitur spiritualis, hujus sæculi utantur vino prostitutionis, & sensualis delectationis, cùm ipsorum sit habere

dis-

discretionem spirituum & spiritum discretionis, ut sciant discernere inter lepram & maculam, onus grave & peccatum leve, verum animæ dubium & vanum conscientiaë scrupulum, errorem & fidem, dolum passionis & lumen rationis: motum naturæ & impulsu gratiaë; amoris proprii impetum, & amoris divini zelum Angelum veræ lucis, & Angelum umbraë mortis, viam spatiosam secretaë illusionis, & viam arctam christianaë mortificationis, volitum hominis & beneplacitum Dei. O quàm pauci sunt illi qui vias Domini & flatus Spiritus Sancti caleant: quia pauci orationi & mortificationi prout res exigit vacant! O quàm innumeri sunt illi Clerici, qui sunt in hac arte tamquam rustici: dum enim serviendum est Deo, videntur inepti: dum loquendum est de Deo apparent muti, & dum subveniendum est

est proximo, deteguntur esse confusi: & ideo non mirum, si laici tam parum sciunt regni mysteria, quia certum est quod Clerici raro eructant divina. Fili, si vis fieri spiritualis, quatuor sunt tibi necessaria: lectio, scilicet, meditatio, exercitatio, & imitatio. Quomodo scires artem vivendi secundum crucem: nisi illius regulas legendo Evangelium discas, & nisi accipias unctionem de caelo per exercitium orationis? Quomodo poteris degustare quae sunt spiritus, & abnegare quae sunt sensus? Si autem vexatio dat intellectum, assidua exercitatio si cum magna resignatione suscepta fuerit, Deo communicabit spiritum. Denique fit spiritualis, qui spirituales homines sequitur, & imitatur: nam sancti omnes post Christum caelestem edocuerunt methodum, videlicet, secundum spiritum vivendi, aliosque regendi. Si intus soles continuo Deo

tuo vacare, & fortis potes te ab omni vano desiderio evacuare, quid sit homo spiritualis, jam sentis; sed insuper eris magnus contemplativus, si omne externum solatium audes abjicere, internum etiam non desiderare; externum hominem crucifigere, & internū quoque omninò abnegare. At quis est hic? Nā ille omnia judicat, & à nemine iudicatur, eò quòd profunda omnia considerat, & profūda quæque scrutatur; ipse enim rarior est etiam inter spirituales quam spiritualis inter carnales. Si autem tu vis ita fieri, considera, quòd amor proprius tui plus tibi nocet quàm omnis alia res totius mundi: undè si fuerit amor tuus ab omnire, insuper & à te extricatus, & ad dilectum tuum omninò rectificatus, incipies cognoscere sit quid virū spiritualem esse.

Fili, si tu es Clericus, & specialis Dei servus, quod sis etiam

spiritualis, aut contemplativus; non est tibi de consilio, sed de precepto. Quomodo enim susceptum posses explere officium, & alios ad spiritualem promovere profectum; si tu nescias viam Dei? Fortasse multa calles circa temporalia, & pauca tenes circa spiritualia. Non es electus, & vocatus, ut terrena sapias, sed ut cœlestia discas: non vult Deus te esse magnum mundi œconomum, sed strenuum cœli magistrum. Pudeat te igitur tam subtilia inter sensuales scire, & tam modica inter spirituales depromere. Si rariùs vacares sæculo, & frequentiùs stude- res Crucifixo, esset sine dubio caro tua humilior, mens tua sublimior, conscientia tua clarior, anima tua ferventior, & vita tua sanctior: sed quia multùm te immisces sæcularibus negotiis, parùm gustas de cœlestibus deliciis. Sæpe te das externis, & rarò intra te

ipsum te convertis : ideò circa ea quæ sunt sensus , magnus es Philosophus ; & circa ea quæ sunt spiritus , vix es adhuc congruus grammaticus. Stude, quæso, Fili, jis quæ sunt tui muneris ; quæ sunt hujus sæculi, relinque mundanis : & sic in divinis eris habilis , & in humanis rudis : in hoc enim est totus honostuus , & onus. Beati Clerici qui Deo vacare gestit : beati qui se ab omni negotio sæculi excutiunt , quia hisce mediis spirituales fiunt : beati eorum oculi , qui vanitatem non aspiciunt sæculi , sed formam supercœlestem Dilecti , quia exterioribus sunt clausi , interioribus autem aperti ; beatæ eorum aures , quæ spernunt magnæ famæ rumores , sed ausculant Dei præcipientis voluntates , non foris tantùm secundum corticem litteræ , sed intus secundum sensum spiritualis medullæ : beata eorum labia quæ eruntant

divina eloquia, & mundi ignorant vanitatis idiomata, quæ clauduntur sumptuosæ deliciis mensæ & aperiuntur divinæ mysteriis cœnæ: beatæ manus eorum qui feriantur in sæculo, & multum operantur in cœlo: beati eorum pedes, qui non currunt ad temporale beneficium, sed ad spirituale animarum lucrum. Qui sic habent sensus suos erga terrena mortificatos, & erga divina reformatos, magni sunt homines spirituales, qui plus proficiunt sibi, & aliis unico anno, quàm omnes sensuales etiam integro ævo.

LECTIO XX.

DE MATVRITATE CLERICI

Pro Dominica 20.

Fili, oportet Clericum prudentem esse, quia prudentia Clerici est regula mundi, quâ om

nia ut media referuntur ad Dei honorem tanquam ad proprium finem. Non debet regi Ecclesia, nisi à summa prudentia, quia Christi regnum est omnium regnorum supremum, cuius tamen administratio traditur Clerico, ut pro Christo agat in hoc sæculo. Prudentia autem Clerici debet primo esse in ipsius locutione, quia nugæ sæculariũ, sæcularibus nugæ sunt, sed Sacerdotibus sacrilegia sũt: debet loqui cum pondere, qui debet ex verbo ædificare: debet loqui cum numero, qui debet semper instruere verbo: debet loqui cum mēsurā qui loquēdi est omnibus forma. Secundò prudentia Clerici debet apparere in illius actione: quia cū sit exemplar virtutis, & probitatis laicis, debet id solum operari, quod debeat laicus imitari, & id omne vitare scandali, quod potest petra

esse

esse offendiculi. Graviter fari & leviter operari non bene conveniunt; quia actio, & locutio debent esse ejusdem ordinis, cum sint ejusdem rationis & finis. Tercio prudentia Clerici debet etiam delitescere sub illius intentione, qui enim non potest agere nisi propter finem debitum, & iustum, non debet similliter velle, nisi id quod est tali fini simile, & conforme. Prudentis est non solum bene facere, aut bene sapere, sed etiam bene eligere, & bene sancire: non autem recte ordinat, si intentionem suam ad finem non recte coequat.

Fili, non te deprimat in loquendo scurrilitas, non te subripiat in agendo velocitas, nec te decipiat in appetendo levitas. Fac ut in omnibus in te appareant gravitas, maturitas, & majestas: homo magni est ponderis; qui portitor est crucis: vir est magni

mōmenti, qui minister est Christi. Si olim qui vanam profitebantur philosophiam, adeo erāt graves, vt omnes eorum mirarentur prudentiam: quantō magis hi qui veram Dei moderantur Ecclesiam, debent esse prudentes, vt cūcti laici eorundem imitentur solertiam. Verē prudens eris & sapiens, si non secutus fueris levitatem hominum: sed maiestatem Angelorum: Dei enim servus dicitur Angelus, quia à Deo est missus, non ut humana doceat, sed ut divina sapiat. Quā verecundum est, & ridiculum videre Clericum se dare nugis, & rebus hujus sæculi vanis! Tria odit maximē Dominus: divitem dolosum, pauperem fastuosum, & senem in fatuatum; dives dolosus est Clericus callidus, qui sub specie pietatis abscondit venenum cupiditatis: pauper fastuosus est Clericus superbus, qui quamvis

non

non habeat virtutis meritum, virtutis tamen audet tenere imperiū: senex verò infatuatus est Presbyter stolidus, qui cūm deberet in omnibus demonstrare similē prudentiam, ostendit potiùs puerilē naturam. Heu! quanti sunt Clerici qui desipiunt ut pueri, & non sapiunt ut Angeli, qui tamen denominantur Dij iuxta quod scriptum est; ego dixi quòd Dij estis vos.

Fili, si vis esse prudens, noli sæpiùs conversari cum iuvenibus, sed conversare cum senibus. Noli diū stare inter inexpertos, sed inter peritos: noli quærere diverticula vanitatis, sed exercitia pietatis: ne legas inutilia, sed sacra: nunquam sis omnino ab interna recollectione vacuus, neque ad externam occupationem omninò conversus: cum loqueris, loquere quasi sermones Dei: cūm ministraveris, ministra quasi ex

vir-

virtutē Christi; cuncta ordina;
cuncta trutina, ad cuncta dicen-
da aut facienda solerter pensa, &
graviter cuncta dispensa. Prudē-
tia autē tua magis luceat, & ful-
geat in quatuor, videlicet, in dis-
pensatione gratiarum, in absolu-
tione conscientiarum, in adminis-
tratione Ecclesiarum, & in direc-
tione animarum: dūm enim præ-
dicas, aut administras, noli sanc-
tum dare canibus, neque projice-
re margaritas ante porcos, sed
tanquam sapiens œconomus, & fi-
delis servus, da Christi gratiam,
prius subditorum parando animā
& tuam sanctificando vitam: da
omnibus affluenter, sed pruden-
ter; non desiderii sequendo arbit-
rium, iudicii servando modum;
non enim omnium est eadem sa-
pientia, nec in omnibus eadem est
servanda mensura. Cūm solvis,
aut ligas conscientias, serva quo-
que prudentiæ regulas, quia oportet

tet discernere scabiem à lepra, fragilitatem à malitia, hebetudinem à cōtumacia, consuetudinem à casuali nequitia, & legem denique à conscientia. Oportet reos solve-
re, sed non perdere: oportet im-
pios ligare, sed non damnare, &
semper in his non curiositatis sed
charitatis, non levitatis, sed ma-
turitatis, non excandescentiæ, sed
patientię dare testimonium, ut
utile sit pœnitentiæ forum. Dum
Ecclesias regis, impera cum suavi-
tate, sed non cum austeritate: or-
dina cum dexteritate, sed non cum
calliditate. Omni petenti te tri-
bue, à nullo dante accipe: cave-
re enim debes ne apud subditos
passiva contrahas debita, & inde-
bita non accipias munera, ne obli-
geris aliquando facere illicita: abs-
conde te præesse, & ostende te
prodesse magnis, & parvulis, &
maxime tuis. Dum autem agis, no-
li prostituere vires, sed discretio-

nis sequere ordines, quia zelus sine prudentia est cursus sine distantia debite meta. Quod si, ut æquum est, animas dirigis in vita spirituali & via Dei non omnes sub eadem regula subjicias, sed ostendes tuam prudentiam si quatuor in hoc consideraveris: scilicet Primò, statum conditionis: quia non omnes easdem habent obligationes. Secundò, genus orationis, quia non omnes easdem habent spiritus motiones. Tertiò, scopum vocationis: quia non omnes habent easdem talenti perfectiones. Quartò, tempus operationis, quia non omnes easdem habent operandi occasiones. Quædam vocantur tantum ad præcepta, & quædam ad consilia: quædam ad virtutes tantum particulares, & quædam ad exemplares: quædam vocantur ad meditationem, & quædam ad contemplationem: quædam ad vilia, & quæ-

dam ad ardua : quædam ad modica , & quædam ad magna pro ut recta judicaverit prudentiæ solertia ; sanguinolentos mortifica , pituitosos excita , biliosos retine , & melancolicos solare ; esto proximo auxilio , sed non Deo impedimento , qui sæpe ostendi interiùs , quid director conscientiæ debeat ordinare exteriùs ; duc tu in altum per divinæ sapientiæ raptum , ascende ad altitudinem maris sicut Dominus , & sine periculo sequetur te Petrus ; id est , anima non peribit sub tuo regimine , si tu ama-veris in Deum multum confidere , parum de te credere , nil præter Deum quærere , & alios diligenter salvare.

Fili , prudentes in Ecclesia Clerici sunt sicut animalia currus Dei , oculis plena retrò & intus , pericula de longé prævident , & parùm desupervenientibus timēt : quia maturé ab hostium insidiis

cauent : non invertunt rerum ordinem confundendo media , & finem , sed omnibus utuntur sapienter tanquam transitorio medio , & soli Deo innituntur immobiliter tanquam bono sēpiterno. O quā mihi sunt grati , imò necessarij tales in palatio meo domestici ! qui omnia sciunt , & tamen se nihil scire credunt , qui in me solo confidunt , & de suo studio multū diffidunt , qui applicant quidem omnibus agendis suam prudentiā , sed in omnibus eventibus meam spectant providentiam ; qui reperiuntur æquo esse animo , dum res alio modo succedit quàm apparen-ter succedere debuerit , gaudent de profectu , dolent de defectu , respondent de conatu , sed non se cruciant de malo eventu , sciunt portare sua onera , novērunt adorare mea iudicia , & ideò illis revelabo mea mysteria. O si tu esses unus ex illis sapientibus

non hujus sæculi, sed domus Dei, quam melius esset tua ordinata conscientia, tua curata Ecclesia, tua elevata sapientia! Si enim non auderes alios regere, saltem scires te mirabiliter gubernare. Si talis autem es, molles punge stimulo, fortes retine fræno, mites mulce gratiâ, & audaces percute virga, & sic apparebit tua prudentia.

LECTIO XXI.

DE UNCTIONE CLERICI.

Pro Dominica 21.

Fili, oportet Clericum esse unctum, aut ad unctionem paratum: ungentur autem tria genera personarum, ungentur reges, ungentur vates, ungentur & Sacerdotes. Reges unctione tanguntur, quia sicut rex apum est sine aculeo, ita & princeps popu-
lo,

lorum regat sine amaritudinis zelo. Vates unctioe insigniuntur, quia sicut spiritus Domini nō est turbo, sed sibilus aure tenuis, ita & vatis spiritus non fit cæca præcipitatio, sed flatus Dei luavis. Unctioe similiter consecrantur Sacerdotes, quia sicut Dominus non cogitat cogitationes afflictionis, servus illius non loquatur, nisi locutiones pacis. Ter David fuit ideò unctus, fuit enim rex, vates, & psaltes ad Dei laudes depromendas, & instituendas; similiter Christus Dominus omni genere unctioe spiritualis fuit præ aliis delibutus, juxta quod idem David dixerat, dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem, propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ præ participibus tuis; fuit unctus unctioe substantiali, quia Christus est personaliter Filius Dei, fuit unctus unctioe formali, quia ipse est ple-

nus gratia Spiritus Sancti, & fuit etiam unctus dum conceptus, unctione capitali, quia de plenitudine ejus acceperunt omnes homines justi; ut ob eam triplicem unctionem ipse constitutus est supra omnem principem, vatem, & Sacerdotem; primatum enim tenet in omnibus, quia super omnia est unus maximus Dei Christus, à quo omnes alij reges elevantur, vates illuminantur, & Sacerdotes consecrantur. Tu autem, Fili, cum sis unctus tam mirabilis Christi, illius demonstra mansuetudinem; si illius participas unctionem, sit ingressus tuus ubique pacificus, & egressus tuus de omni loco quietus; si abdicasti secularium arma, relinque sæcularibus bella, stude verò cuncta componere dissidia per tuæ mansuetudinis lenocinia. Monstrum est, & portentum Clericum videre vindicem, aut crudelem, quia ipse ex officio debet

Evan-

Evangelizare pacem in mundo
 juxta quod legitur: quàm pul-
 chri sunt pedes Evangelizantium
 pacem, & Evangelizantium bona.
 Tu qui es incola solitudinis, esto
 antesignanus mansuetudinis, si-
 cut enim solitudo fugit strepitum
 ita & mansuetudo odit bellum.
 Mansuetudo tua sit sicut unguen-
 tum quod descendit in Barbam,
 Barbam Aaron, quia ipsa debet te
 reddere conspicuum, & per te
 transire usque ad populum, sit
 quoque sicut ros Hermon, qui
 descendit usque ad oram vestimē-
 ti ejus: quia debet pertingere, si
 fieri potest, usque ad Ecclesiæ
 tuæ extremum. Magnum est po-
 pulorum solatium, cùm Clericus
 māsuetus est omnis dissidij ama-
 bilis compositor, & publicæ con-
 cordiæ reparator; tenet enim lo-
 cum Salvatoris, qui est princeps
 inter alios pacis.

Fili, Clerici animus sit semper

quietus, si enim Sacerdos fuerit
 Altissimi, est præ aliis unctus: reg-
 net potiùs mansuetudine, quàm
 austeritate, quia regnum Clerici
 regnum est Christi, fundatum ex
 agni mansuetudine, & pacis mul-
 titudine: regnum autem eodem
 spiritu ducitur, quo sancitur. Ec-
 clesia abhorret à sanguine, quia
 tanquam sponsa fuit redempta sui
 sponsi sudore, & cruore, cruce,
 & morte: omnis etiam Clericus
 quasi sponsi, & sponsæ paranym-
 phus debet à crudelitate cavere,
 ne ei contingat sponso & sponsæ
 displicere. Esto igitur mansuetus,
 quia illius es discipulus, qui ait:
 discite à me, quia mitis sum, &
 humilis corde. Omnes virtutes de-
 bent micare in Clerico sicut gem-
 mæ in Salomonis throno, sed præ-
 cipuæ illæ existimantur duæ, quæ
 à Christo Domino commendan-
 tur. Clericus enim est homo ad
 Deum assumptus, & supra popu-

lum ordinatus, quomodo autem placebit Dei majestati, nisi multū studeat humilitati, quia Deus superbis resistit, humilibus autem gratiam tribuit? Religione Deus colitur, sed si religio humilitate Deo non subjiciatur, Deus prout requiritur, mente non adoratur. Quomodo etiam lucrabitur Deo proximum suum sine mansuetudine, cūm omnis ferè vinci non possit nisi dulcedine? Quædam animalia sunt quæ sola cicurantur asperitate, & quædam quæ non domantur nisi benignitate: homo verò cūm fit animal liberū non nisi humanitati concedit cor suum. Esto igitur, Fili, omnium humillimus, & eris Deo piissimus: esto omnium mitissimus, & erga proximum invenieris efficacissimus.

Fili, olim Sacerdos legis Moysaicæ ungebatur, dum consecratur, sanguine victimæ, in dex-

tera aure, dextero pede, & in dextero manus pollice, & hoc propter te mysticè: ut tu scires te debere gestare aurem, pedem, & manum intinctam sanguine Crucifixi propter ardorem martirij. Christus enim mundum ingrediendo, audito martirij nuncio, aurem præbuit, juxta illud: in capite libri scriptum est de me, Deus meus, ut faciam voluntatem tuam corpus autem aptasti mihi, & aures perforasti mihi: transeundo per mundum, accepto martirij decreto, pedem citò movit, juxta illud: baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur? Et egrediendo è mundo, oblato martirij patibulo, manum illicò dedit, juxta id: quem quæritis? Jesum Nazarenum; Ego sum, & rursus foderunt manus meas, & pedes meos, & dinumeraverunt omnia ossa mea. O Fili, si tu scires quale debet esse tuum

erga

erga Dei gloriam desiderium, sēper in mente haberes desideratum martyrium, & posses sæpe dicere cūm contingeret aliqua occasio patiendi, aut intus per tentationem, aut foris per persecutionem: O crux diū desiderata, sollicitè amata, sine intermissione quæsitata, & jam cupienti animo præparata, accipe me ab hominibus, & redde me magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te me redemit. Tota ambitio boni famuli est mortem obire similem morti Domini sui. Fili, igitur audito nuncio martyrij, aut alicujus tibi parati supplicij, noli fugere, nisi sit necesse, sed verbis eurrere, & manum denique dare; quoties enim consecras, manus extendis super oblata: ut discas te sortem ingredi victimæ, ut sicut agnus mansuetus patienter perferas tibi onus impositum cuiuscunque poenæ. Noli timere tormentorum violen-

tiam, cum patientiâ possidebis animam tuam.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XXII.

DE MISSIONE CLERICI:

Pro Dominica 22.

Fili, oportet Clericos esse vel à Christo missos, ut Apostolos: vel à Petro commissos, ut ordinis Ecclesiastici servos. Quomodo enim populi audient verbum Dei, nisi Clerici loquãtur? Quomodo autem loquentur, nisi mittantur? Et quomodo mittentur, nisi instituantur? Debent igitur primò institui, & postea mitti, ut eant, fructus faciant, & fructus eorum permaneant. Mittuntur autem ut Domini ad servos, ut medici ad ægros, ut nuncij ad populos, ut œconomi ad egenos, & ut benefici ad reos. Mittuntur etiam non ad bellum indicendū, sed

sed ad bonum pacis denunciandum. Sicut autem minor à maiore benedicitur : ita inferior à superiore mittitur , & delegatur, quia ordo in ordine observatur. Non licité mittit , qui non habet auctoritatem , nec rectè mittitur, qui non habet capacitatem : quia non est mittendus ineptus , sed idoneus , ut gregis non periclitetur salus , Caveat igitur qui mittit, ut mittendum eligat congruū, & studeat missus, ut animarum publicum promoveat bonum : nam unusquisque eorum rationem est de suo onere redditurus , ille suæ villicationis , iste vero suæ operationis. Non autem mittendi sūt iniquitatis operarii, sed multiforis gratiæ Dei veri ministri: quia illi gregem non salvant, sed maculant : isti vero salvant, cùm alios secum sanctificant.

Fili , vide tu quomodo messis est magna , & operarii pauci , &

roga Dominum messis, ut mittat operarios, similis mei Apostolis, atque Discipulis. Illi enim missi tantum fuerunt sicut agni ad medium luporum: non fuerunt, inquam, missi ad requiem, sed ad laborem: non ad gloriam, sed ad infamiam: non ad regnum, sed ad patibulum: non ad vitam & famam, sed ad mortem, & crucem: tamen fideles inventi sunt in suo suscepto onere, infatigabiles in suo labore. Eutesibant, & flebant mittentes semina sua, venientes autem venerunt portantes manipulos suos. Vide, Fili, an tu mittaris, a quo mittaris: A Deo mediante Petro, & Ecclesia mitteris, ad populum acquisitionis mitteris, & pro salute omnium promovenda mitteris: legatione enim pro Deo fungeris Christo exhortante per te; noli predicare te ipsum, noli querere tuum lucrum, noli fodere tuum talentum, noli perdere tuum fru-

fructum : quia multi mittuntur, qui iustitiam Dei non quærunt, nec regnum. Audi, Fili, & time quod dimissæ vaccæ à Bethsamitis ut traherent currum, & arcam etiamsi non fuerint coaptatæ iugo, & habuerint vitulos suos in stabulo : tamen non declinaverunt sed rectè ad filios Israel perrexerunt : boves autem iugo assueti, trahendæ arcæ deputati declinaverunt, & arcam corruentem Oza tetigit, & statim periit. Similiter quotidie advenit, multæ mulierculæ inveniuntur religiosiores ad Christum sacro gregi ferendum, quæ tamen in domo ab-lactant pueros ; quàm multi Clerici, ad eundem Christum annūciandū, qui nihil aliud habēt faciendū quàm sacros perlegere libros, & sic populus Dei cadit, & perit.

Fili, misit Dominus suos discipulos binos : sive quia debebant prædicare Deum, & Christum.

five quia debebant ad unū ovile
 vocare, Judæum, & Græcū : five
 quia debebant dare vetus testa-
 mentum, & novum : five quia
 debebāt imprimere Dei timorem,
 & amorem; five quia homines de-
 bebant vacare ad gratiam, & glo-
 riam : five quia debebant offerre,
 & conferre sacrificium, & Sacra-
 mentum : five quia debebant im-
 ponere legē dilectionis erga Deū,
 & dilectionis erga proximum: si-
 ve denique quia secum ferebant
 Christum hominem, atque Deū,
 sicut exploratores duo fuerunt,
 qui racemum olim terræ promi-
 sse ad filios Abrahę portaverunt:
 ex aratro cum cultro, & duobus
 bobus fit opus, dum terra exsul-
 catur, & colitur ab agricola : Ita
 ex Petro regente, & Paulo præ-
 dicante, & cruce pastinante, to-
 tius mundi iugera coluit manus
 divina; ut iam non amplius ferat
 tubos nequitię, & cupidinis; sed

fructus gratiæ , & charitatis , aut saltem cœlestis iustitiæ semina crescant inter mundi huius zizania usque ad messem : id est omnium finem. Vide , Fili , hæc audiendo , an sis missus cum socio , videlicet cum Christo ? Si enim quæris in tuo beneficio , aut ordinis officio , non primò servire Domino , sed proprio favere eommodo , solus mitteris , & periclitaris. Nonne legis in sacris : vae iohi , quia si ceciderit , non habet sublevantem se , sed si cum socio fuerit , habet emolumentum societatis suæ. Si tu semper cum Christo ambulas , tuam & alienam salutem procuras , sed si solus gaderis , ab hoste iam teneris. Fili , considera fines propter quos missus es , & evacua te ab omni alia intentione , quam ut carnalis homo habere potes : alioquin non eris in domo Domini domesticus , sed deprædatorius servus : non fi-
delis

delis depositarius, sed infidelis mercenarius.

Fili, Angelus primæ Hierarchie mittit, sed ab alio non mittitur: Angelus mediæ mittit, & mittitur; & Angelus infimæ non mittit, sed mittitur. Sed qui mittitur, primò purgat: deinde illuminat, & denique inflammat: purgat autem unitate, quia unitas expellendo extranea, colligit quæ sunt pura: illuminat veritate, quia veritas fugando tenebras, erroris nullas patitur umbras: & inflammat charitate, quia charitas, dum inducit divinam similitudinem, ad Dei elevat unionem. Fili, quod fit in Ecclesia Angelica, servatur in humana: nam quidam mittit, & non mittitur, ut Deus: quidam mittit, & mittitur ut Petrus: & quidam non mittit sed mittitur, ut Clericus delegatus. Quicumque autem mittit aut mittitur, procedit ab auctoritate,

tate, & intendit aut saltem debet
 intendere charitatem: tenetur
 enim Deum prædicare, & proxi-
 mum salvare, quæ duo non be-
 né fiunt, si ex charitate non pro-
 veniunt. Fac ut talis charitas in te
 sit, quam opus tuum requirit: si
 enim illam cor tuum possidet,
 amor tui proprii commodi non te
 tenet: charitas enim non quærit
 quæ sua sunt, sed ea quæ ad Dei
 gloriam profunt. Habes missio-
 nis legitimæ spiritum, si sentis
 perfectæ dilectionis zelum, si non
 attendis ad lucrum temporales;
 sed ad bonum spirituale: si agis
 ex devotione, & non ex simula-
 tione: si pateris ex patientia, &
 non ex avaritia: si tuo oneri, &
 operi incumbis, & omne aliud va-
 num, aut extraneum negligis: si
 canendo in choro, mentem habes
 in Cælo: si curando salutem alic-
 nam, non oblivisceris animam
 tuam.

*****i*

LECTIO XXIII.

DE SUBORDINATIONE CLERICI:

Pro Dominica 23.

Fili, oportet Clericum suis superioribus esse submissum: non quidem timore pœnæ, sed amore iustitiæ; non in rebus aliquibus, sed in iustis omnibus: nō servilitate animi, sed generositate ingenii: non solum supremo, sed & intermedio: non spe alicuius muneris, sed motivo puræ virtutis: non confitendo imperium viri, sed agnoscendo regnum Dei non ad oculum serviendo, sed propter Deum obediendo: non interpretando mandatum, sed omnino subiiciendo intellectū. Qui enim iudicio arguit quod facit, dum obedit, non verè obedit: & qui iustum ratione discutit, & ob id Deo obedit, non superiori, sed sibi metipsi obedit. Abominor

ego

ego hos Clericos, qui ut non superioribus obsequantur, mandatum superiorum interpretantur, & ubi sciunt distinguere, nunquam noverunt obedire: in manifesto enim videntur esse sapientes; sed in secreto sunt coram me inobedientes: bonum non promovent publicum, sed sensum tuentur privatum: non sunt verè Dei docibiles, sed verè Diaboli rebelles: potestatem superioris revocant in iudicium: non quia zelant majus bonum sed quia zelant suæ rebellionis scandalum, & sic multos alios pusillos in perditionem pertrahunt, & in se inconvertibilem obstinationem contrahunt. Fili, noli talium sequi exemplum: quia multi sunt qui obcæcantur circa proprium & nimium sensum.

Fili, si quæris mihi placere, stude & obedire, qui enim obedit Petro, obedit Christo, & qui obedit suo Domino, obedientiam suam

suam reddit per eum Deo. Memēto quòd ego factus sum obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, ex quo audivi mandatum Dei Patris: quomodo audet resistere servus, ubi videt se subijcere Dominum? Imò ego sicut sol qui aliàs stando contra Gabaon obedivit voci hominis, obedio intra Missæ Sacrificium verbo Sacerdotis. Si ego tibi obedio, dum ut Sacerdos loqueris, cur tu non mihi obedis, dum tibi loquor per verbum superioris? Erit tua humilitas probata, tua benignitas explorata, tua sanctitas minùs suspecta, tua charitas magis adaucta, si tua obedientia fuerit ritè mihi submissa: non autem volo te subijci tantùm Angelicæ potestati, sed humanæ authoritati, ut obedientia tua tantò magis sit crebrior, quantò frequentia hominis cum homine est familiarior, & tantò magis appareat humilior, quantò

ma.

magis secundum naturam homo homini apparet similior, atque æqualior.

Fili, Angeli superiores regunt inferiores, sic & Clerici præsules dirigunt fratres: Et ideò Ecclesia illa est Angelica, ubi viget obedientia vera, in domo Patris mei multe sunt mansiones, & in regno Salvatoris plures sunt ordines, quidam enim abluunt fideles in lavacro, quidam prædicant verbum in pulpito, ~~quidam canunt~~ in choro, quidam solvunt in foro, quidam curant infirmos in lecto, quidam juvant morientes in extremo, quidam solantur reos in supplicio, quidam redimunt captivos sub tyranno, quidam docent pueros in collegio, quidam Evangelizant extraneos in loco longinquo, & quidam profitentur solitudinem in deserto. Clericus autem cum sit primi, & Hierarchici ordinis, omni debet tali, & si-

mili incumbere officio, & omni, si fieri potest, pollere talento, unde non debet ligari ulli loco, aut beneficio, sed dependere à superioris arbitrio, ut ubicumque Dei exigit gloria, ibi Clerici compareat citò persona. Sed proh dolor! Multi Clerici sunt sicut feles, & pauci se habent tanquam canes: feles enim non se dant nisi domui, & mensæ, sed canes seipsum dant homini & personæ: similiter multi Clerici dant seipsum domui Dei, & Ecclesiæ, quia non Dei quarunt gloriam, sed hominis mentem; & sic cum alligentur solo beneficio, rarò dimoventur obedientiæ voto. Aliqui verò sunt, qui non tam se tradunt Dei domui, & loco, quàm Christi successori, & Christo, & ideò illi latrant contra lupum, ut vitent oves lupi raptum, & cum sequantur Christum Dominum, nec beneficio, nec loco, nec commodo,

nec lucro illaqueantur, sed spiritu Dei agitantur, quotiescumque oritur occasio promovendi gloriam Dei, aut procurandi salutem proximi. Et hi sunt veri Dei servi, & fideles Domini domestici, qui plus profunt sibi, & aliis tempore modico, quàm alij lapsu temporis magno: sunt enim sicut Angeli, Dei verbum audiunt, & citò obediunt, non eos retinet locus, quia eos solus possidet Christus. O Fili, si tu ex illis es unus, quàm mihi gratus, & quàm charus. Cave ne te aliorum laqueus capiat: quia multos tandem amor carnis retardat, ne opus perficiant, quod inceperunt; & sic inchoant cum fervore charitatis, sed opus consummant cum corpore carnis.

Fili, ille Clericus est verè Deo obediens, qui nullam nutrit propriam voluntatem, sed in omni casu, & eventu, proprio renun-

H

ciat

ciat commodo, & puro Dei stat
 beneplacito: nam per perfectam
 sui abnegationem conatur perve-
 nire ad conformitatis divine per-
 fectionem. Omnis bonus Clericus
 cum sit vir Apostolicus, moritur
 mundo, ut vivat Deo, & ideo
 cum eo studet habere: Primò, cõ-
 formitatem observantiæ, omnia
 mandata Dei perfectè observan-
 do. Secundò, conformitatem obe-
 dientiæ, cuncta jussa superiorum
 exequendo. Tertio, conformita-
 tem conscientia, cunctis gratia
 motibus obsequendo. Quarto,
 conformitatem patientiæ, cunctis
 vitæ fortibus se humiliter commi-
 tendo. Quintò, conformitatem
 indifferentiæ, bonum, & malum
 de manu Dei æquanimiter acci-
 piendo. Sexto, conformitatem
 complacentiæ, quidquid Deus
 vult ad ipsius solum beneplacitum
 desiderando. Septimò, conformi-
 tatem sapientiæ, cuncta occurrẽ-

tia pro solo illo fine quo Deus ea
 vult, acceptando. Fili, si tu non
 esses adeò sensualis & carnalis si-
 cut es, sed esses spiritalis & cœ-
 lestis ut esse debes, nunquam di-
 ceres: ego id volo, non solùm de
 illicitis, sed etiam de licitis; sed
 tantùm in corde tuo haberès te
 omnino velle intra te & extra te,
 in cognatis & amicis, in corpore
 & mente, in tempore, & æterni-
 tate, non quod tuo beneplacito
 arridet, sed quod Dei volito pla-
 cet. Nunquam te turbaret rerum
 hujus mundi volubilitas, quia in
 Deo tamquam in immobili cen-
 tro tua quiesceret voluntas; dum
 alij timerent, tu esses imperturba-
 bilis, quia Dei volito semper esses
 conformis. O si tu scires qualis
 illius status pax & requies, nun-
 quam cessares in abnegando te,
 donec illuc pervenires: sed ho-
 mines hujus sæculi hoc scire non
 gestiunt, in proprio volito pacem
 non sentiunt.

* * * * *

LECTIO XXIV

DE LIBERTATE CLERICI

Pro Dominica 24.

Fili, oportet Clericum non esse mundi liberum, sed Dei servum. Non autem debet libertatem sibi adscribere sæculi; quæ est non libertas mentis, sed captivitas carnis: qui enim potest alios solvere, nõ debet seipsum illaqueare. Mētis nobilitas est cordis libertas: quis autem erit magis nobilis quam servus Dei fidelis? Illi sunt verè nobiles, quos mundi Deus constituit reges, scilicet omnes Clerici, & fideles ministri, qui tot solent facere Dei liberos, quot faciunt Dei amicos: soli enim Clerici solvendo homines à vinculis vitij, vocant eos in libertatem filiorum Dei. Sint igitur Clerici in Christo liberi, & in Domino vinc-
ti.

ti. Primò, liberi ab omni vitio, quia qui constituuntur aliis exempla virtutum, nō decet esse monstra vitiorum, nec merentur arguere homines, qui inter vitiosos inveniuntur reprehensibiles. Clerici vitiosi non sunt inter homines liberi, sed inter Dæmones primi captivi: ideò caveant ne sint vitiorum mancipia, qui sunt gratiarum, & donorum Dei quasi principia. Secundò, decet Clericos esse liberos ab omni peccato: qui aliorum solvunt vincula, sua priùs debent frangere ligamenta: etsi ob fragilitatem peccata sentiant minima, saltem ob charitatem nunquam debent casu noscere magna. Tertiò, equū est eos esse liberos ab omni commodo: Clerici enim qui nimis quærunt propriæ vitæ commoda nunquam ardua vitæ spiritualis efficiunt mira: nam nimis suam fovendo carnem, non satis am-

plectuntur Domini crucem : & plus quàm opus sit curando valetudinem , non adspirant ad convenientem perfectionem. Quarto justum est eisdem esse liberos ab omni commercio , & lucro : qui enim lucri tenentur desiderio , sibi vacant , & non Deo , imò sepe spiritualia reddunt vœnalia auro. Quinto , oportet Clericos esse liberos ab omni beneficio , & loco : qui enim ligantur omninò beneficiis & locis , sepe sine talento necessario ingerunt se indebito officio , & sic non quærunt animarum lucrum , sed concupiscentiarum suarum commodum , & dum affectum suum locis certis irretiunt , aliquod secretum vitium nutriunt. Sexto , necesse est eos esse liberos ab omni consortio , & amico : non enim merentur conversari cum Angelis , qui nimium commorantur cum hominibus terrenis , & qui nimis adhæret amico , raro

occupa-

occupatur à Deo. Septimò , expedit eos esse liberos ab omni exercitio, & talento : quia qui aliquo cum excessu afficiuntur studio, spiritui adversantur interno, & qui pertinaciter affiguntur talento proprio, nunquam verè subiunguntur obedientiæ justo domino. Octavò, congruit Clericos esse liberos ab omni desiderio, & nuncio vano : qui enim non se evacuane à vanis desideriis, & rebus curiosis, semper sunt quoad sæcularia solliciti, & quoad divina egeni. Nonò, competit Clericos esse etiam liberos ab omni sensibili solatio, & spiritali dono : nam qui quærunt gratiam sensibilem, citò sentiunt tentationem, & qui avidiùs gustum desiderant in devotione suavem, vix patienter ferunt probationem : qui autem adhærent nimium dono, donatorem non quærunt de corde puro, & sic deficiunt à statu

paupertatis spiritualis perfectio:

Fili, vigila, & cura, ut super omnia perfectam animi libertatem possideas: servus enim qui nullam habet propriam voluntatem, sed semper Domini sui sequitur intentionem, cuncta potest ardua aggredi, & nulla adversa vereri, & plus potest boni facere in unico mense quam servus illaqueatus in toto suae vitae tempore. Si requiritur à laico, ut cor suum omnino abstrahat à vanis & temporaneis rebus, quanto magis exigitur à Clerico, ut affectum suum separet à cunctis & visibilibus, & invisibilibus. Cor liberum est pacatum, & beatum: cor verò captivum est cruciatum, & inquietum: melius est paupertate expoliari cum libertate animi, quam facultate repleti cum captivitate peccati: qui liber est, nullo tenetur vinculo; qui verò servus est, gravi subjicitur iugo, & quia

nihil est incūdius pace, ita nihil est nobilius libertate. Quidā reputāt se esse liberos, quia nulli vitiose sentiunt obnoxios; sed quia aliquibus rebusculis vident se esse deditos, debent si servi Dei veri sunt, se se existimare captivos. Beatus sanē est qui istam veritatem discit; Beatior qui talem libertatem aliquando sentit: sed beatissimus qui hunc felicem statum nnnquam amittit: quia ille est semper paratus eundi, & redeundi prout Deo placuerit, & opus Dei incipiendi, & perficiendi; cū enim solum Deum, ubicumque, & illius beneplacitum quærat in omnibus, nullis tangitur aut retardatur hujus sæculi rebus: semper est liber ad orandum, semper ad operandum, liber in mente, & liber in corpore, vitat vel ninimum vinculū, quia fugit omne leve peccatum.

Fili, lingua Clerici in orando

H 5

fit

sic sicut lingua Angeli, lentè se
 explicet, & attentè degustet: si
 autem in prædicando sicut lin-
 gua Apostoli, ferventer bonum
 annunciet, & audacter contra
 malum, zelum prudentem de-
 monstret: peccatoribus pertrac-
 tando, linguam habeat medici,
 quæ sapienter morbum aperiat, &
 suaviter remedium ferat; sed cū
 hominibus conversando, sit lin-
 gua Clerici sicut lingua Philoso-
 phi, ut omnes insipientes arguât,
 & delinquentes libenter reprehen-
 dat. Ego ad hoc natus sum, ut
 testimonium perhibeam veritati,
 & Clericus ad hoc venit in mun-
 dum, ut omnibus libenter, quanta-
 tum patitur prudentia, obloqua-
 tur: & parùm quæ adversari po-
 ssunt, dum urget honos Dei, ve-
 reatur: non debet enim timere
 eos, qui corpus possunt occide-
 re, sed illum solum, qui potest
 ad gehennam mittere, & in æter-

sum damnare. Nobilis Clericus nomen Dei libenter confitetur coram hominibus, quia gaudet ille triumphare in martirio, dum alij gaudent sedere in throno. Potest tyrannus illius obfistere fortitudini, sed nequit illius obesse libertati; eum scilicet non à se loquitur, sed affante Sancto Spiritu, Dei legem coram omnibus profitetur: amat liberari à carnis vinculis per supplicium præmaturæ mortis, qui nullis teneatur affectus sui laqueis, bonis, & rebus istius sæculi & temporaneæ facultatis.

LECTIO XXV.

DE IMMUNITATE CLERICI

Pro Dominica 25.

Fili, oportet Clericum honorari, & considerari: quia ipse instituitur, ut Dei gloria amplifice-

plificetur : qui gaudet Dei gratiis debet & donari mundi privilegiis. Servi regum in honore sunt : quãtò magis servi Dei , qui regi regum continuo serviunt , & qui non solùm sunt ministri Crucis , sed & magistri totius orbis. Communibus populorum legibus non subjiciuntur principes , quia supra alios homines sunt magnates : nec similiter debent Clerici legibus humanis gravantibus subjici , quia sunt & duces Dei populi , & summi Dei ministri. Qui illos audit , me audit ; qui illos spernit , me spernit ; & qui illos tangit , me in medio oculi tangit : quia sicut Angeli sunt meæ manifestatæ majestatis radij , Clerici sunt meæ miraculosæ potestatis capilli : ergo qui illos subjicit , me subjicit : & qui illos percutit , me ipsum aliquo modo cædit. Samsom in septem pilis suam omnem monstrabat potentiam : & Christus septem

ordini-

ordinibus Cleri suam totam ob-
 tentat authoritatis efficaciam:
 gaudeant igitur privilegiis homi-
 num illi qui superant dominium
 Angelorū; & non ligent eos sicut
 servos, Principes, qui captivos
 solent solvere Reges. Qui contra-
 rium facit, mihi bellum indicit;
 tantò autem crudelius, quantò
 mihi regnum meum est carius,
 quod acquisivi ex proprio sangui-
 ne, etsi meum esset ex ipso natu-
 ræ iure: si enim milites sunt muri
 imperij, Sacerdotes sunt turres
 mei regni. Meum igitur regnum
 destruit, qui turres regni mei
 evertit, in quibus turribus stat
 pax cœlestis iustitiæ; & abun-
 dantia divinæ misericordiæ: si-
 cut scriptum est: fiat pax in vir-
 tute tua, & abundantia in turri-
 bus tuis. Fili, vide tu quâ datis
 prætendis gaudere privilegiis; an
 merearis sanctitate id, quo per-
 frueris dignitate! Si verè es tur-
 ris

ris David, qua dicitur, quòd mille clypei pendent ex ea, id est, si tu es protectio totius plebis per operimentum omnis veræ virtutis, verè debes gaudere privilegio, sicut solet assignari in loco sacro. Qui servit verè altari, non solum debet vivere ex altari, sed etiam qui præest altari, debet privilegio cum altari donari: nobilior enim est tutelarior qui præest loco, quàm locus cui præest tutelarior ex instituto.

Fili, Sacerdotium meum est omnium privilegiorum bullariū. Meam habet potentiam, qui meam tenet coronam. Non est mirum quòd meus minister fidelis divinis fruatur gratiis; sed est prodigium quòd homo tam despiciabilis tot & tantis gaudeat privilegiis. Privilegiorum est privilegium, quòd homo aliàs infirmus aut ignarus, imò sæpè vitiosus jus apud se possideat divinum.

Cur ille nō disponere de jis quæ mundi sunt, qui etiam potest de jis jure tractare quæ Dei sunt? Fili, magna est Clerici authoritas, utinam & æqualis sit sanctitas; illa enim duo, etsi malitia viri possit disjungere, voluntas Dei intendit copulare. Malus Clericus, non est minùs Clericus, si verè fuerit institutus: sed est minùs Dei famulus, si non fuerit, magis quàm laici, justus. Duplici titulo gaudent sancti privilegiis: sive quia sunt Dei famuli; sive quia sūt etiã homines sãcti. Si tu igitur desideras frui domus Domini privilegiis, orna te priùs veri servi Dei insigniis, videlicet omnibus virtutibus, & singulis gratiæ donis: armabit Deus contra insensatos pro te omnem orbem terrarum modò tu pro se portaveris in mundo omnium gratiarum operimentum: non subjeceris mundi imperio, modò non te sub

jicias

jicias Diaboli regno; relinque
 omne vitium, & habebis omne
 privilegium: noli quærere crea-
 turæ consolationem, & senties
 Creatoris protectionem: fuge
 mundi inutilem conversationem,
 & obtinebis sancti viri veneratio-
 nem: auge Dei gloriã & Deus tuã
 extendet famam: gaude portare
 crucem, & Crux acquirat tibi ho-
 norem: luce ubique insigni mo-
 destia, & ubique tua scintillabit
 integra vita: sperne sæculi om-
 nia vana, & possidebis iure me-
 rito omnia Dei dona: nam con-
 scientia onerata sacrilegio, nullo
 meretur perfrui privilegio: sed
 omni confundi opprobrio. Multi
 volunt ut immunes videri, qui
 tamen nolunt privilegiorum jus
 bonæ vitæ mereri; sed hi soli du-
 plici honore digni sunt, qui, ut
 tenentur ex officio, integrè vivunt.
 Unde, Fili, antequam colligas
 privilegiorum stipendium, vide

si fervorum Dei habeoas meritum.

Fili, quidam sunt Clerici, qui sunt sicut Pharisei: quærunt primos dignitatis recubitus inter homines: sed non primos sanctitatis gradus inter æquales. Melius sanè esset disputare de primatu martyrij quàm de precessione loci, de profundiori gradu humilitatis quàm de eminentiori statu vanitatis mundi futuri sæculi: est inversio istius mundi, quia erunt ibi novissimi primi, & primi novissimi. Equum est primatum dare in omnibus cunctis superioribus, & cunctis benè merentibus; sed multum altercari de sui dignitate muneris, de sui antiquitate ordinis, de suæ maturitate ætatis, de suæ jurisdictione potestatis, de sua nobilitate aut immunitate, de suo merito aut talento, illa parum ædificant, & multum sanctitati derogant. Fili, si vis ut Deus in te honore-

tur , quere Dei honorem per insignem virtutem , & laus , & honos tibi dabitur ab omnibus , à quibus agnoscitur Deus : tunc sine litigio , honoris Domini cui servis , perfrueris privilegio : sed si intendis , ut homo in tuo munere honorari , cōsidera te supplicium potiùs quàm laudem mereri : quia uteris munere Dei , ut frueris honorem Dei. Iniquum est quòd ille qui Dei tenet locum , non det , sed sibi arroget honoré exhibitum , & id exigat tanquam privilegium , tantum committendo sacrilegium. Si quæris honorari cum Christo , fuge honorem cum Christo , & omnem tibi collatum honorem tribue Deo , & tunc verè eris ex illis , de quibus scriptū est : valdè honorati sunt amici tuī Deus , & nimis cōfortatus est principatus eorū. Virtuti non debetur propriè laus temporis , cum mutabilis sit , sed

ei congruit honos æternitatis,
cum mutari non possit.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XXVI.

DE INTEGRITATE CLERICI,

Pro Dominica 26.

Fili, oportet Clericum esse
hominem omninò perfectū:
integrum mente: qui enim tene-
tur cœlestem profiteri sapientiã,
altam debet gestare mentis intel-
ligentiam, ut perfectio gratiæ
magis elucescat ex perfectione na-
turæ. Oportet Clericum esse in-
tegrum corpore: quia cum Deus
cui servit Clericus, sit omnibus
suis attributis præditus, necesse
est ut eius famulus sit omnibus
suis numeris absolutus. Olim
Deus hostiam reiiciebat quæ non
esset integra, & is Levita postu-
labat omnia sui corporis mēbra:
si hoc autem exigitur in figura,
quan-

quantò magis id debet desiderari in veritatis persona. Sit etiā Clericus integer conscientia: quia conscientia Clerici, cūm deficit iuris regula, est laici ad benè faciendum debita forma: iustum enim est hunc vivere sine infamia qui criminis nulla vel levi debet commaculari nota. Integritas Clerici appareat etiam in suo dicto, quia qui veritatem prædicat eloquio, non decet argui falsitatis in verbo. Integer denique existat Clericus in facto, nil enim debet boni incipere, nisi id velit & optimè consummare.

Fili, multi Deo offeruntur ab hominibus servi, non qui sint in naturalibus integri, vel spiritua- libus dediti: sed qui sepe sint in nativis defectuosi, & in morali- bus admodum vitiosi: unde non quæritur domus meæ decus, nec animarum salus, sed mundi ma- jus commodum, & familiarum

me-

melius bonum : & sic cùm tales ab hominibus eligantur , rarò in sacris ordinibus sanctificantur. Melius esset si modicus esset Clericorum numerus, modò quisque eorum esset à Deo vocatus, & bone exemplo probatus; quàm innumeros videre in Domo Dei famulos , quorum multi queritent non Deo servire , sed sibi indulgere.

Fili , lege quod scriptum est in lege : filius de familia Aaron, qui habuerit maculam, non offerret panes Deo suo; non accedet ad ministerium eius, si cæcus fuerit, si claudus : si parvo, vel magno, vel torto naso, si fracto pede, si manu , si gibbus, si lippus, si albuginem habens in oculo, si scabiem jugem, aut impetiginem in corpore, si herniosus. Ex his autem figuris sensum trahe veritatis : non enim placet Deo Clericus, qui notatur macula conscientie,

tix, aut laborat cæcitate igno-
 rantię, au claudicat corpore ac-
 cediã, aut arguitur ex defectu
 imprudentiã, aut operatur ex
 defectu misericordię, aut caret
 rectitudine iustitiã, aut pri-
 vatur libertate sanctã elo-
 quentiã, aut obſcuratur in
 oculo supernã sapientiã, infa-
 matur lepra in veteratę malitiã,
 aut denique foedatur vitio luxu-
 rię. Illa enim quę legis sunt, ista
 quę ordinis sunt, significant, &
 representant; si non literaliter
 sumantur, sed moraliter. Opor-
 tet enim Clericum irreprehensi-
 bilem esse unius Ecclesiã sponsũ,
 sobrium, prudentem ornatum,
 pudicum, hospitalem, doctorem,
 non vinolentũ, non percussorem,
 sed modestum; non litigiosum,
 sed tuã Ecclesiã benẽ præpositũ,
 non neophytum, sed expertum,
 sine crimine, sine dedecore, non
 superbum, non iracundum, non
 tur-

turpis lucri cupidum, benignum, sanctum, continentem, & sanam doctrinam amplectentem, & fidelem dedique Dei dispensatorem: qui se exhibeat in omnibus per Jesum sicut Dei ministrum, in multa patientia & constantia: in necessitatibus & tribulationibus, in angustiis & plagis, in carceribus & seditionibus, in laboribus & tentationibus, in castitate & longanimitate, in scientia & sapientia, in suavitate & charitate, in Spiritu Sancto & cœlesti dono, in verbo veritatis, in virtute Dei patris; per arma iustitię à dextris & arma perseverantię à sinistris, per nobilitatem, per infamiam & bonam famam, ut mendacem aut veracem, sicut qui est ignotus aut cognitus, quasi mortuus & semper vivus, ut castigatus, & non morificatus: quasi tristans, semper autem letans; sicut egens, multos autem replens;

tamquam nihil habens, & omnia possidens; qui enim gratis accepit Dei charismata, gratis quoque ferat Spiritus Sancti dona. Fili, an sis talis, qualis esse teneris ex tuo aut officio aut beneficio, ex gratiæ vocatione & Ecclesiæ intentione, ex loco aut throno, ex sapientiæ cognitione & conscientię obligatione, tecum gestas aut tuam condemnationē, aut iustificationem: quia tecum habes, aut testimonium tuæ corruptionis, aut signum tuæ integritatis. Noli, Fili, te tradere tyrannidi malę conscientię: quia cūm sis princeps pacis, aliis debes tribuere fructus pacis Christianę.

Fili, Clericus est lucis, & dei filius, & ideò debet sibi, & aliis lucere: & clarere in omnibus: siue dormiendo, siue vigilando, in ipso sit Dominus; idcirco hortor te, ut sis in prosperis humilis, &

in adversis fortis. Corripi inquietos, & suscipe infirmos: solare pusillanimes, & patiens esto ad omnes: malum pro malo noli reddere, sed bonum pro malo disce conferre: semper in Domino gaude; & à mundi gaudio cave: sine intermissione Deo preces effunde, & de omnibus illi gratias age: spiritum noli extinguere, prophetias noli etiam spernere: omnia autem proba, & quod bonum est, serva: ab omni specie mala te abstine, & in omni virtute te cōspicuum redde. Et ipse Deus pacis sanctificet te per omnia, ut integri spiritus tuus, & anima, & corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur. Fidelis est qui vocavit te, qui etiam favet, Amen.

LECTIO XXVII.

DE IRREPREHENSIBILITATE
CLERICI.

Pro Dominica 27.

Fili, oportet Clericum irre-
prehensibilem esse : ipse
autem est irreprehensibilis, qui
est Sacerdos magnus cui non est
inventus similis ; similis, inquã,
in mortificatione vitiorum, simi-
lis in moderatione passionum, si-
milis in applicatione v'rtutum, &
similis in usu donorum, & bono-
rum. Ille est irreprehensibilis, qui
quamvis sit fragilis, non potest
argui de minimo scandalo, etsi
reus sit de aliquo modico pecca-
to : ille est irreprehensibilis, qui
in distribuendo est incorruptibi-
lis, in docendo est intelligibilis,
in operando imitabilis, in minis-
trando admirabilis, in vigilando
infati-

infatigabilis, in gubernando inflectibilis, in abstinendo insuperabilis, & in patiendo invincibilis: ille est irreprehensibilis, qui eligitur justus, ordinatur perfectus, vivit ut Christi servus, & moritur ut Dei sanctus: ille est irreprehensibilis, qui in absolven- do non culpam respicit, sed pœ- nitentiam, & in ligando non iram quærit, sed resipiscentiam: in prædicando non attendit ad per- sonam, sed sequitur prudentiam: qui in dicendo non postulat pro- priam famam, sed quæritat alie- nam animam: qui in percipiendo non exquirat proprium lucrum, sed bonum respicit alienum: qui in utendo evitat inutilem luxum, & observat justum, non impium: qui in dispensando non ditat pa- rentes, sed alimentat pauperes: qui in nominando eligit magis meritos, & non prefert amicos: qui in orando sectatur ordinem,

& non redolet superstitionem: qui etiam in conversando non sapit hominem, sed sentit Christi mirabilem edificationem: qui hominibus non studet placere, seu sensui indulgere; sed curat Deo servire, & ei soli inhærere: qui superioribus gaudet subjacere, & inferioribus vitat nocere.

Fili, quis est hic & laudabilissimus eum? Quia de mille vix reperio unum, qui se totum Deo devoteat, & nil aliud præter Deum exquirat: omnes quærunt quæ sua sunt, imò multi quæ aliena sunt, & nullus ferè invenitur, qui quærat quæ sunt Dei, & Iesu Christi. Interroga ergo te, & vitam tuam scrutare, & invenies te in pluribus esse reprehensibilem; quia in multis videbis te esse hominem sensualem. Si enim in aliquibus ambulas in spiritu, in pluribus vivis ex sensu. Quid tibi prodest profiteri

teri cōditionē irreprehēsilē, & vitam ducere aut vitiosam, aut socordem. Alti gradus debent altum dare vivendi statum, si præsides aliis ordine, quare non præsides sanctitate? Pudeat te igitur habere Clerici altitudinem, & laici tamen vix habere innocentiae morem. Eia, Fili, cogita quod cito evades irreprehensibilis, si omnino mundo renunciaris, si omnino te totum Deo dedicaveris, si tæpè sensum mortificaveris, si frequenter intus ad Deum te recollegeris, si semel in die conscientiam tuam examina-veris, & orationem mentalem coram Deo effuderis.

Fili, sit in Ecclesia irreprehensibilis Clericus, qui habet aliquid de cunctis antiquis figuris: quia perfectio veritatis est ut in se sola exhibeat id totum, quod omnis ejus figura demonstrat. Abel Sacerdos primus docebit te

dare Deo de tuo melius & non
 pejus : melius scilicet tuæ ætatis,
 & sanitatis : melius tuæ mentis,
 & tui cordis : ipse enim obtulit
 de primogenitis gregis sui , & de
 adipibus eorum. Enos docebit te
 pietatem , & modum officium ca-
 nonicum explendi , & nomen Do-
 mini invocandi : quia ipse cœpit
 invocare nomen Domini. Enoch
 docebit te per contemplationem
 cum Deo assiduè conversari , & à
 conspectu hominum abstrahi : am-
 bulavit enim cum Deo Enoch , &
 non apparuit. Noe docebit te, es-
 se hominem rectum atque coram
 Deo perfectum , & esse reconcilia-
 tionem pro populo , cùm omnia
 corruperit caro : ipse enim fuit
 vir justus , atque perfectus in ge-
 nerationibus suis , ambulavit cum
 Deo. Melchisedech docebit te
 consecrare corpus , & sanguinem
 Domini : quia ipse offerebat pa-
 nem , & vinum tāquam Sacerdos

Altis

Altissimi : quia ipse non habebat patrem, & matrem, neque genealogiam : ipse tibi demonstrat quo modo debes, ut sis bonus Clericus, tuam ferè non nosse parentelam. Abraham docebit te, dùm es sacrificaturus, montem Calvarij per meditationem ascendere, ligna Crucis per contemplationem colligere; servum, & asinũ appetitus concupiscibilis, & irascibilis, ad radicem montis per mortificationem sensuum relinquere, & tandem primogenitum, id est cor tuum Deo consecrare, juxta quod illi dictum est: vade ad terram visionis, & ibi offeres Isaac in holocaustum super unum montium. Jacob docebit te loca Deo dedicare: effudit enim oleũ super lapidem, dicens: vere locus iste sanctus est, & in locis sacris Deum super scalam altę orationis adorare. Job docebit te singulis diebus offerre sacrificium ad pu-

blicum familiae Dei bonum. Aaron docebit te non suscipere ministerium, nisi post divinae vocationis praecipuum. Heli docebit te zelum, quem debes habere pro corpore Domini; ipse enim de sella cecidit, cum fuisset capta arca Dei. Samuel docebit ritum offerendi te Deo ab adolescentia, & Clericali semper vestiri toga, & rursus obedientiam tibi demonstrabit, quam debes superiori: ipse enim in omnibus sequebatur consilium Heli. Achimelech, qui denegabat panes propositionis Davidi, docebit te, quomodo non debeas Sacramenta dare indigno peccatori. Elias docebit te zelum legis divinae, & sanctae observantiae: ipse enim zelo zelavit legem Dei: item tibi ostendet quod sicut ipse abeundo Elisaeo tradidit pallium: ita & tu des moriendo maximè digno tuum beneficium. Elisaeus docebit te: qui orando salvavit Hierusalem,

quomodo tu debeas precibus tuã
servare civitatem. Salomon doce-
bit te super omnia sapientiam di-
ligere, & domũ Dei religiosè com-
ponere. Nehemias docebit te, quo-
modo ignem sacrum debeas chari-
tatis post extinctionem iterũ eli-
cere, & servitium Dei inter homi-
nes reintegrare. Onias docebit te,
continuò pro populo intercedere,
& Hieremias pro populo pœnite-
re. Fili, stude, ut his omnibus
sis similis, & irreprehensibilis
efficiaris.

Fili, non solum opus est, ut
Clericus sit in se irreprehensibilis,
sed etiam ut in aliis corripiendis
sit fidelis: Christus enim, quia
poterat dicere: Quis ex vobis ar-
guet me de peccato? Meruit mun-
dum arguere de peccato, & nemo
meliùs potest alios corripere, quã
ille qui novit sine crimine vivere:
Fratres igitur corripiat non ex
abrupto, sed ex corde parato:

non ex livore invidiæ, sed ex amore justitię: non ex irę stimulo, sed ex gratiæ zelo: non in publico, sed in secreto: non ex vanitatis imperio, sed ex eharitatis motivo: non delinquentem confundendo, sed se aculantem suscipiendo: non ad exitium, sed ad profectum; humili libenter condonando, & contumaci prudenter obsistendo: non ut rebellis percat, sed ut citius resipiscat. Gladius Petri, & Ecclesię non est gladius occisionis, & perditionis, sed gladius abscissionis, & simul curationis: gladius enim Petri aurę militis abstraxit à milite; id est, membrum refecavit à corpore; sed manus Christi eandem aurem reddidit sanam militi, & membrum suo restituit corpori, ut discat Clericus illud membrum debere citò restituere corpori Ecclesię per manum sapientis curationis, quod aliquando cogitur

sepa-

separate ad tempus gladio cœlestis jurisdictionis. Clericus enim in Ecclesia non est tyrannus in monarchia, qui mortificat ut perdat: sed ut pater in familia, qui castigat ut regat. Sibi soli sit discretè severus, aliis verò moderatè bonus: sibi parum indulgeat, aliis verò multum admodum pareat: sic enim omnes sancti fecerunt, & sic multos alios salvaverunt.

* * * * *

LECTIO XXVIII.

DE HOSPITALITATE CLERICI

Pro Dominica 28.

Fili, oportet Clericum hospitalalem esse saltem quantum poterit, prout dives fuerit, & status tranquillitas permiserit, aut honestas cœlibatus dicta verit: nam Clericus pauper non potest recipere apud se nisi pauperem;

I 6

sed

sed Clericus dives potest & admittere divitem; nec debet Clericus de sua domo facere Xenodochium, ne illius contemplationis interrumpatur studium: minùsque licet eis extraneas mulieres hospitari, ne de illius pudicitia possint vicini aliquid suspicari. Oportet bonum facere, sed cum ordine & pondere: quia non omne bonum semper, ubiq̃, & quomodocumque est, operandum. Bonum sine circumstantiis debitis vergit ad naturam mali, & bonum operatum servatis regulis habet rationem boni exempli. Debet vitari, quod potest justè vituperari: licet autem imitari, quod debet omninò laudari. Hospitalitas, & charitas multum conveniunt, & Clericum conspicuum reddunt; sed in hoc ambæ differunt, quòd hospitalitas desiderat modum, charitas verò semper quærit excessum: illa in benefa-

nefa-

nefaciendā tenet limitem, ista in diligendo non patitur finem, quia illa nil potest agere nisi regulante prudentia, quæ modum habet: ista vero agit movente gratia, quæ semper progressum suadet. Fili, vide quid possis facere, & si hospitalitatem licet tibi exercere: si enim non potes hospitio passim recipere laicos, saltem fortè potes admittere Clericos: si non potes te beneficium redere erga divites, saltem hospitalis appareas erga pauperes: si nō potes dare prandium, saltem dato panis frustulum: aut si non potes porrigere vinum, æquæ frigidæ exhibe potum: si non potes præbere lectum, præbe tectū, & si adhuc non licet tibi dare tectum, da aliquando ignem, & focum. Multum dat qui, quod habet, comunicat, modò non ex vanitate det, sed ex charitate comunicet: si autem recipis

mag.

magnos, & divites, cave ne obli-
 viscaris parvos & pauperes: noli
 sumptus pro divitibus prodigere,
 quos de tuis redditibus teneris
 pauperibus erogare: mala esset, &
 ingrata illa hospitalitas, quæ non
 ædificaret Ecclesiam, sed tuam
 gravaret conscientiam, eo quòd
 tuam non temperaret expensam.
 Bonum est te esse hospitem, sed
 in hospitalitate simul esse, & re-
 gularem: hospitalitas sine regula
 est bonitas sine debita forma, nec
 meretur apud Deum mercedem,
 quæ apud Deum non obtinet lau-
 dem. Non solùm autem Clericus
 tenetur ex officio domum suam
 dare, dum fieri potest, hospitio,
 sed etiam præter laicos tenetur ex
 zelo misericordiæ cuncta opera
 exercere pro bono publico, &
 pro bono exemplo: quis enim ma-
 gis debet christianam exercere
 misericordiam, quàm ille, qui
 divinam solet prædicare miseri-

cordiam. Unde omnipotenti se tribuat, qui pro omni indigente se Deo dicat. Quomodo misericordiae gratiam petere auderet indigens à laico, si eam non inveniret in Clerico; qui ad id instituitur, ut omni necessitati hominum abundantius subveniatur.

Fili, suadeo tibi à me aurum ignitum emere: neminem enim venientem ad me foras eieci; sed prout congruum fuit, omni benefeci. Esto ad modum Salvatoris (cùm illius extendas missionem, & teneas in aliquo jurisdictione) auris surdorum, oculus cæcorum, pes claudorum, & omnium medela infirmorum; cibus esurientium, potus sitientium, salus ægrotantium, & auxilium omnium pauperum; tabernaculum peregrinantium, oraculum dubitantium, remigium navigantium, & refugium periclitantium. Con- dona te iniuriantibus, ora pro

persequentibus, præsta desiderantibus, & sta coram Deo pro omnibus. Quod si non potes hospitio excipere proximum, saltem in corde tuo hospitē habeto Christum. Clericus enim sine Christo est miles sine socio, Rex sine imperio, pauper sine hospitio, & dives sine thesauro. Qui Christū recipit, apud se Deum admittit, & sic mercedem accipit de bono quod é corde emittit: nullum enim majus potest homo pretendere de suo bono opere salarium, quam apud se, & in se beneficium, & magnificum, & salvificum possidere omnium Dominum. Fili, mirare tuam dignitatem, & metire tuam sanctitatem: si enim Sacerdos es, & celebrare potes, quotidie potes Christum habere hospitio, participando sanctæ Eucharistiæ Sacramento. Qualis autem debeat esse ardor, & splendor famuli, qui quotidie gaudet præ-

sen-

sentia Domini sui, attende: magnum enim possides hospitem, cū quotidie magnum omnium recipis regem.

Fili, si tamquam hospes, aut ex peregrinandi necessitate, aut operandi charitate reciperis apud proximum, cave ut alienam ingrediendo domum, quantum poteris, inde extrahas mundum, & egrediendo ibidem relinquas Deū, aut saltem Dei timorem, & amorem, siue per verbum, siue etiam per bonum exemplum. Sunt enim quidam Clerici, qui dum in mūdo conuersantur, non fugant sua presentia vanitatem sæculi, sed ædificant per sua facta idolum peccati, eo quòd cū debeant ambulare secundum spiritum, humanum, tantū sequuntur sensū: cū fuerint non servi Dei spirituales, sed captivi Diaboli carnales, non curant se introducere, sed quærunt sibi indulgere.

Tu verò nunquam in alienam domum introeas, quin per totam domum eluceas: lux enim Dei non ponitur sub modio ut non proficiat, sed exponitur in candelabro, ut luceat omnibus eam videntibus, qui sunt in mundo, & domo. Tu ergo conare mihi omnes lucrari verbo, & exemplo: utere tua insigni modestia, ubi non admittitur mea doctrina. Confiteantur qui vident te, & recipiunt te tamquam hospitem, te verbi Dei esse præconem: aut saltem in tuo dicto, & facto quisque dignoscatur te esse illius famulum, qui venit salvare, & redimere mundum.

LECTIO XXIX.

DE PAUPERE CLERICI.

Pro Dominica 29.

Flli, oportet Clericos pauperes esse, sed non egenos: cum

enim sint sicut mei discipuli, debent, sicut ait Petrus, & alij Apostoli, posse dicere, & sentire, videlicet: ecce, Domine, nos relinquimus omnia, & sequuti sumus te, quid ergo erit nobis? Nō decet autem eos esse egenos: quia qui ex officio sunt domus Dei œconomi, debent in manibus habere patrimonium Christi, sicut scriptum est: fidelis servus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram. Sint igitur Clerici pauperes spiritu, & affectu: divites, verò, si potest fieri redditu, & censu, modo velint esse non mali dissipatores, sed boni dispensatores, & non pretendant cor suum divitiis apponere tamquam proprietarij, sed studeant facultates possidere sicut tantum usufructuarij, non quærentes scilicet in bonis luxuriam, aut superbiam, sed trahen-

tes ex bonis misericordiam, & erga pauperes eleemosinam. Sicut inter opes hominem esse pauperem est difficilius, quam inter omnes mundi expoliationes, ita & est mirabilius. Unde, Fili, sicut mens servi Dei apparet aliquando fortior inter consolationes nil sibi attrahendo, quam inter desolationes omnia perferendo: ita & voluntas Clerici videtur generosior inter divitias non se illaqueando, quam inter inedia nihil desiderando. Facilius est despiciere bonum in privatione boni, quam contemnere bonum in possessione boni: quia sicut objectum praesens magis movet potentiam, ita & bonum praesens strictius tenet concupiscentiam. O quam magnificus est Clericus qui turgescit in beneficiis, & friget in suis desideriis! Qui temporanea aliis desiderat, & spiritualia sibi procurat, qui iungit nuditatem

cru-

crucis cum purpura regis; & qui contentus sua frugali sufficientia, cætera ritè dispensat tãquam superflua: ipse est illa arbor, quàm vidit Nabuchodonosor, quæ omnia animalia de suo fructu enutriebat, & tamen de succo terræ sibi tantùm sufficientiam exsugebat. Ille verò Clericus est insignis simoniacus, qui quærit bona Ecclesiæ, non ut dispense ægenis, sed ut dissipet vitiis: assimilatur ille principi Sichimitarum, qui ardentè Dinam desiderando dicebat fratribus, augete dotem, postulate dona, tantùm mihi puellam concedatis; filiam Jacob quærebat, sed non circumcisionem Jacob, aut religionem ex animo. Simili modo qui intrat in Ecclesiam tanquam fur, & ut simoniacus petit præbendam, ait vendentibus: augete sortem, postulate munera, tantùm date mihi præbendam. Patrimonium Christi pos-

postulat, sed non mortificationem Crucis, aut obligationem pietatis ex primo motivo: ut vulpes intrat, & sicut ferus postea dissipat; & sæpe quia ingreditur in beneficium per injustam januam; ita egreditur è beneficio per sacrilegā portā. Beatus Clericus qui dū bona nō habet, non quæritat, & qui dūm habet, rectè dispensat: hic enim verè est in Domino pauper qui cūm earet, est plenus, & cūm turget, invenitur ægenus, eo quòd bene utendo eo, quod habet, non sibi, sed Deo possidet.

Fili, si tenes sufficiens patrimonium, noli quærere beneficium, quia brevius erit tuum iudicium: si autem habes sufficiens beneficium, noli petere novum vitæ subsidium: quia porro modicum est pauperi necessarium; sed si possides multiplex sine necessitate beneficium, noli quærere magnū gratiæ auxilium quia ubi multarum

rum

rum gentium reperitur confiniū, raro ibi feritur granum: sed si denique non possides nec patrimonium, nec beneficium, aut utrumque deseris ob plenius contemplationis studium, aut ardentiorē erga salutem animarum zelum, aptior inveniris ad annuncian- dum Evangelium, & prædicandum Christum; habes conscientiam quietiorē, animam alacriorē, mentem pacatiorē; ventrem ieiuniorē, concupiscentiam Inbmissiorē, pœnitentiam faciliorem, diem expeditiorē, noctem vigilantiorē, orationem altiorē, & actionem ferventiorē. Omnia mundi bona etsi aliquando utilia, tamen ferè omnibus sunt potiùs nociva, quàm proficua, qui volunt in Christo perfectè vivere, & Evangelicæ perfectioni studere. Si igitur omninò es nudus à bonis omnibus, non te dejiciat ille Evangelicus

status: ego in terris nil habere volui nec agrum, & tamen Cæsari pro me, & Petro dignatus sum annum solvere censum, & Petrus pro me cum alijs discipulis omnia mundi reliquit, nil tamen eis in necessitate omninò defuit; quia qui pascit corvos suos, pascit & servos; non enim Helias propter corvum in deserto, sed corvus est propter Heliam in mundo. Si verò tu, Fili, dives es quoad redditum, cave ut pauper sis quoad affectum; quia reddes rationem secundum villicationem: Clericus dives in vita sine elemosyna, erit reus pauper in morte sine misericordia.

Fili, qui verè pauper est Clericus, & ab omni cupiditate rerū expoliatus, non solùm vitat nundinas, & fugit usuras, non solùm vitat fori litigia, & fugit mundi negotia, non solùm ignorat numeros, & horret thesauros, non

solùm temnit commercia, & negligit omnia lucra; sed à rebus omnibus temporalibus, & spiritualibus, quoad affectum se se evacuat, ut nudo Deo adhæreat. Nudum Christum nascentem quaerit in præsepio, & nudum Jesum morientem diligit in ligno, & renunciat omnibus, quia solus est illi omnia Deus: vivit sed quasi mortuus, quia nullo movetur desiderio, dum degit in mundo: arbitratur omnia bona esse illi detrimenta, & impedimenta, dum Deum desiderat, & omnia infortunia esse illi adiumenta & lucra, ut se ei faciliùs iungat, videt clare omnia bona esse in unico bono, & ideò relinquit cætera cuncta in mundo. Si autem bonis est utendum, cum cautela utitur, quia malè uti semper veretur. O quàm Apostolicus est ille Clericus! Videt omnia sicut olim Apostoli, ad pedes suos bona tanquam

K

data,

data, & oblata nec tamen ulla possidendi, aut retinendi tenetur concupiscentia: quia non in mundo suum habet animū, sed in Christo suum constituit thesaurū, quærit salvare animas, & non cumulare monetas: non timet pauperiem, quia amplectitur crucem: sed veretur abundantiam, quia in opibus videt sæpius esse corruptelā, & sic extricatus, & liberatus ad Deum desiderat, ad Deum clamat, ad Deum volitat, & in Deo denique perstat.

i

LECTIO XXX.

DE POTESTATE CLERICI.

Pro Dominica 30.

Fili, quis loquetur potentiam Domini ordinariam, qua statutis legibus mundum regit universum, & extraordinariam qua omnem creaturam elevat ad quæcum-

cumque effectum? Et quis loque-
 tur similiter potentias Clerici; po-
 tentiam ordinis; quâ corpus na-
 turale Christi, & sanguinem in
 Sacramento Eucharistiæ, presen-
 tia efficit, immolat Deo, & dis-
 pensat populo; & potentiam ju-
 risdictionis, quâ corpus mysticum
 Christi, Dei plebem, & gregem,
 in mundo Ecclesiæ dirigit, inf-
 truit eloquio, & edificat virtutis
 exemplo? Quis umquam loquetur
 omnes potentias Clerici, proban-
 di spiritus, imponendi manus,
 distribuendi territoria, & confe-
 reudi regna; consecrandi templa,
 & destruendi idola, fugandi Dæ-
 mones & piscandi homines, vo-
 candi principes, & filiandi reges;
 profligandi hereses & ejiciendi
 rebelles: sancienti politiam, &
 decidendi orthodoxam, interpre-
 tandi literam, & designandi scrip-
 turam, convocandi consilia, &
 statuendi decreta, sanctificandi

populos & declarandi sanctos, in-
 formandi mores & faciendi leges,
 Dei annunciandi eloquium &
 Christi conferendi Sacramentum,
 offerendi Sacrificium, & appli-
 candi fructum, instituendi Dei &
 sanctorum cultum, & ordinandi
 sociorum ritum, distribuendi, &
 diluendi peccata; juridicè agen-
 di pro vivis & deprecatoriè pro-
 ficiendi defunctis, spirituales con-
 cedendi de thesauro Crucis indul-
 gentias, & temporales de patri-
 monio Christi, elargiendi elee-
 mosynas, corporum factorum ser-
 vandi reliquias & animarum fide-
 lium habendi curam, damnandi
 reprobos & salvandi electos, de-
 nique ligandi & solvendi, legem
 dandi & dispensandi, delegandi
 & revocandi, orandi & privandi,
 excommunicandi & admittendi, in-
 terdicendi & reconciliandi, suspen-
 dendi & rehabilitandi? Ecce, Fili,
 quot potentia in uno ordine, &

quot excellentię in sacro caractere? Curventur igitur cuncta genua sub illa sacra potentia, quæ regni Dei tenet fores & claves: quæ aperit empyreum, & claudit abyssum; cœli spargit lucem, & inferni extinguit ardorem.

Fili, magna fuit potestas Angeli, qui custodit aditum Paradisi versatili gladio, sed major est potestas Clerici, qui aperit regnum Dei unico verbo: magna fuit potestas Noemi, qui arcæ suæ familiæ tempore diluvij tenuit gubernaculum, sed major potestas Clerici, qui navis Ecclesiæ tempore salutis dirigit clavem: magna fuit potestas Abrahami, qui semel suum filium in monte potuit immolare, sed major potestas Clerici qui millies Dei filium potest ubique sacrificare: magna fuit potestas Moyfis, qui populo Dei potuit depromere legem, sed major potestas Sacerdo-

cerdotis, qui verbo Dei potest
 pascere gregem: magna fuit po-
 testas Aaronis, qui per iuge sacri-
 ficium semel in anno potuit pro
 populo dimittere hircum emissa-
 rium, sed major potestas Sacer-
 dotis, qui per Missæ Sacrosanctæ
 mysterium potest diebus singulis
 pro toto mundo agnum offerre
 immaculatum: magna fuit potes-
 tas Iosue, qui solem fixit Gabaon
 obediente Domino voci hominis,
 sed major est potestas Sacerdotis,
 qui Christum trahit de cælo, ut
 sit in Sacramento, obediente Deo
 verbo consecrationis: magna fuit
 potestas Samuelis, qui figurali
 oleo temporales potuit facere re-
 ges; sed major est potestas Sacer-
 dotis, qui Sacramentali oleo prin-
 cipes potest cõstituire æternales:
 magna fuit potestas Helix; qui
 cælum clausit & aperuit, ut cessa-
 ret, aut afflueret pluvia super
 terram, sed major est potestas Sa-
 cer-

c̄erdotis, qui sinum Dei aut clau-
 dit aut aperit, ut aut sistat, aut
 decidat gratia super conscientia:
 magna fuit potestas Elisæi, qui sus-
 citare potuit tactu corporaliter
 mortuos, sed major potestas est
 Sacerdotis, qui solo verbo potest
 è morte animæ revocare spiritua-
 liter defunctos: mirabilis deniq̃
 est potentia Virginis, qui unige-
 nitum Dei potuit intra viscera
 generare, & aliquo modo est si-
 milis potentia Sacerdotis, qui po-
 test eundem Dei filium supra al-
 taria immolando producere, &
 producendo immolare, cum illa
 sanè differentia, quòd virgo Chris-
 tum genuit de propria carne, Sa-
 cerdos verò eundem producit ex
 vino & pane: Virgo eum genuit
 ut filium, Sacerdos verò eum pro-
 ducit tantum ut donum: sed si
 Virgo eum semel genuit, eundem
 Sacerdos millies producere novit.

Fili, audi quod scriptum sit,

potentes potenter tormenta pa-
 tientur : qui enim malè utuntur
 divina potentia, supplicia meren-
 tur atrociora : nam alios solent
 solvere, seipſos autem nesciunt
 salvare : & in hoc tantò sunt mise-
 riores, quantò fuerunt digniores.
 Noli illos sequi, qui cum sint ser-
 vi altaris & domestici Dei, volūt
 præesse & non prodelle, præ-
 dicant potestatem & non quæri-
 tan sanctitatem, sordent in vitio,
 & cōsummantur in peccato. Dum
 verò induratum est alicujus cor
 sacerdotis, noli velle facere mi-
 racula : quia talis malitia similis
 nequitia Pharaonis, nulla cura-
 tur visibili plagà, sed reservatur
 in diem judicij, ut sit in signum
 majoris iustitia Dei. Tu verò
 qui tam sublimem induit es for-
 titudinem & potestatem, sic de-
 ge, sic vive, ut mecum in cœlis
 vales confidere : si enim fueris
 socius meæ & potestatis & sancti-
 tatis,

tatis, eris & participes mei throni,
& regni. Noli semper solvere, sed
cum causa urget, stude & ligare:
quidam enim semper peccatores
absolvendo, & numquam ligando
eorum non curant animam, sed
aggravant culpam. Noli sanctorum
dare clavibus, meis abutendo cla-
vibus, & noli projicere margar-
itas ante porcos, ad sacra admit-
tendo indignos, sed mea utere po-
tentiâ cum discretionis mensura.

*i** ** ** ** **

LECTIO XXXI.

DE DIGNITATE CLERICI.

Pro Dominica 31.

Fili, si testante regina Sabba,
beati erant pueri, qui adsta-
bant coram Salomone pacifico:
quantò magis dicendi sunt bea-
tiores servi, qui adstant quotidie
coram Deo infinito? nonne magis
est sine paritate, quòd homo ser-

viat Deo, quàm homini mortali
 homo? Dic igitur cum eodem Sa-
 lomone: quatuor sunt minima ter-
 ræ, & illa sunt sapientiora sapien-
 tioribus, lepuscus, & locusta,
 stello, & formica; sed potiùs dic
 cum veritate: quatuor sunt mi-
 nima Ecclesiæ, & illa sunt emi-
 nentiora eminentioribus, Ostia-
 rius, & Exorcista, Lector, &
 Acolitus: nam infimus ordinis
 superioris, major est maximo or-
 dinis inferioris. Magnum est do-
 mus Dei præesse foribus, dignũ
 est in nomine Christi imperare
 Dæmoniis: majus est populum
 Dei instruere lectionibus, & dig-
 nius est in minimis in altari Dei
 fervire ministratibus: sed sine du-
 bio si pro Missarum solemnibus al-
 tum est oblata preparare, altius
 erit consecrata dispensare, & al-
 tissimum denique corpus & san-
 guinem Domini coram Deo con-
 secrare. Primum autem est Sub-
 dia-

diaconorum, secundum Diaconorum, tertium verò Sacerdotū, & Prælatorū. O mirabilis, & ineffabilis dignitas, cui subicitur æternus & æternitas, cui Angeli obsequuntur, sed non assequuntur! O beati servi, qui reges superant, & potentatibus imperant! O felices fortes, quibus homo præ aliis eligitur, ut omnibus dominetur; sed potiùs maledicti sunt servi, qui cùm aliis imperant, & sua vitia nunquam refrænant: gloriosius enim est seipsum Deo subicere quàm aliis imperio triumphare.

Fili, Clericus unctus, est servus Dei, & Sacerdos Altissimi, dispensator gratiæ, & restaurator naturæ, qui cum patre aliquo modo generant, cùm in altari consecrat; cum filio ex officio prædicat cùm, verbum Dei annunciat, & cum Spiritu Sancto sanctificat, cùm aliquod Sacramentum minis-

trat : qui cum Deo mundum re-
 novat , cum hominem in mundo
 reformat : qui Christum iterum
 reficit , cum gratiam in corde ius-
 ti infundit : qui regnum Dei resti-
 tuit , cum peccatum de mundo
 expellit qui universum Deo sub-
 jicit , cum cor peccatoris conver-
 tit ; & qui infinitum cum finito
 congerit , cum Creatorem cum
 creatura conjungit. O sublimis
 profunditas , quæ regnum tene-
 brarum destruit ! O profunda su-
 blimitas , quæ imperium intelli-
 gentiarum excedit ! Gaudeat , qui
 tam deificam dignitatem cum de-
 bita gratia gestat ; horreat , qui
 tam magnificam majestatem indig-
 nâ culpâ deturpat. Melius esset
 rusticum esse , quàm Clericum ,
 nisi ille , qui Clericalem pronte-
 tur sortem , Clerici habeat perfec-
 tionem : monstrum enim est im-
 mane , & nefandum vitam duce-
 re Diaboli , & personam gerere

Christ-

Christi. Fili, noli te vilem præbere vitiis, si tantæ dignitatis gaudes privilegiis: quia tantò profundior erit tuæ perditionis interitus, quantò altior fuerit tui sacri ordinis gradus. Noli igitur te extollere ad ordinem, nisi velis attingere ad ordinis perfectionem.

Fili, quatuor existunt quæ incomprehensibilia sunt, quia aliquo modo infinita existimari possunt. Primum est incarnatio verbi: quia unio humanitatis terminatur ad verbum Dei. Secundum est maternitas virginis, quia respicit filium Altissimi. Tertium est felicitas beati, quia fundatur in objecto boni infiniti. Quartum denique est ordinatio Sacerdotis, quia refertur ad hostiam agni immaculati, qui cum sit filius Dei unigenitus ob consubstantialitatem cum Patre est coæqualis, coæternus, & infinitus. Quis non mirabitur bonitatem Dei in institutio-

ne

ne Clerici : cujus dignitas habet aliquid infinitatis, ut aliquo modo ea sub Deo nil majus possit intelligi? Vide igitur, Sacerdos, qualis est tui officij supereminentia, & tui oneris ineffabilis excellentia. Potest per ista verba te addiscere, sed non te comprehendere : cum enim sis totus ad sacrificium immensum, & ad Deum infinitum relatus & deputatus, tunc solum agnosces te, cum perfecte comprehenderis illum quem in altari tibi tamquam victimam subjicis, & eum, cui soli per tuum ministerium servis. Vide ergo quænam sit conventio, atque proportio inter tantam pretiositatem tui muneris, & tantam vilitatem tui cordis : quod enim deberet esse sicut altare antiquæ legis à cuncta re creata omnino vacuum, mille vanis affectionibus, imò & vitiosis habitibus reperitur occupatum. Quantum præ aliis hominibus

nibus

nibus extoileris, tantum præ aliis peccatoribus punieris : videlicet non secundum mensuram tui vitij, sed & secundum pondus tam divini officij. Hęc lege, time, & cave.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XXXII.

DE STABILITATE CLERICI.

Pro Dominica 32.

Fili, oportet Clericum virum esse stabilem, & constantem: quia Dominum sequitur immutabilem, & semper permanentem. Ille fit stabilis, qui confixus est in arbore crucis: ille fit stabilis, qui destruit imperium mortis: ille fit stabilis, qui abdicavit transitoria mundi: ille fit stabilis, qui superinduit immutabilia Dei. Clericus autem ille est, cui omne quod est, aliquo modo subest: imò & cui ille, qui solus omnia est,

est, tamquam Dominus præest. Sit autem Clericus stabilis primò in gratia: etsi enim omnes alij corruerent, omnes Clerici stare deberent: stant Seraphim, dum alij pereunt Angeli, quia primi sũt famuli Dei: stent similiter Clerici, dum deficiunt alij christiani: evetitur palatium, in quo dum parietes corruunt, columnæ simul etiam cadũt. Secundò sit stabilis Clericus in iustitia; nam mũdus solet iustos pervertere, quia illis novit corruptionem persuadere. Vix ullus est adeò iustus, qui faciat bonum, non est usque ad unum: unde Clericus debet stare & vigilare, ne iniustitiam administrando corruptionem redoleat: quia, ut saltem amicis suis in multis complacere, imò ut aliquibus contra omnem rationẽ iuris faveat, sæpè exemplo publice movetur, modò grato beneficio tentatur; aliàs diũ preca-

rio

rio incantatur, aliquando supplicio cogi videtur: si autem stabilis permanferit in medio corruptionis, est Davidi fimilis qui ftetit immobilis in medio commotionis. Tertió, Clericus fit stabilis in patientia, fcriptum enim eft quòd benè patientes erunt ut annuncient: qui in prædicando, aut laborando, in orando, aut vigilando, in agendo, aut patiando, patiens admodum non fuerit; diu fidelis fervus in domo Dei non erit: nemo enim femel mittens manum ad aratrum, & respiciens retrò dignus eft Dei regno. Sciat Clericus, qui venit ad fervitium Dei, & curam fui proximi, perfectionem non confiftere in diu fruendo, fed in multum patiando: non illum igitur terreat difficultas operis, nec fragilitas carnis, nec potestas Dæmonis, nec denique diuturnitas laboris: omnia enim potest pati, qui

qui amat cum Christo crucifigi:
Quartò, sit Clericus stabilis in
obedientia, quia ipse semper de-
bet inviolabiliter obedire Chris-
to. & Petro, & numquam dese-
rere fundamentum, quod Domi-
nus in Ecclesia sua dignatus est
ponere; sciat se non posse sine Pe-
tre solvere, aut ligare: illi enim
dictum est: tibi dabo claves reg-
ni Cœlorum, quodcumque liga-
veris super terram erit ligatum, &
in Cœlis, & quodcumque solve-
ris super terram erit solutum, &
in Cœlis. Contra Petrum omnis
obediencia est aperta apostasia, &
sub Petro omnis obediencia est or-
dinata potentia: quia supra talem
Petram est unica fundata Christi
Ecclesia. Quintò, denique Cleri-
cus sit stabilis in sapientia & fidei
Orthodoxę doctrina: Clericus
enim qui circumfertur omni ven-
to doctrinæ, diu non adhæret Dei
Ecclesię, sed proprii iudicii liga-

tur phantasia.

Fili, duo semper quandiu vis,
vis, & quandiu sentis, observa;
scilicet novitatem habere gratia,
& vita, & vetustatem tenere Ec-
clesia, & doctrine: ut de thesau-
ro suo proferat nova, & vetera;
antiquorum serva vivendi regulam,
sed eorum demonstrando pro-
gressus annonam. Renovabitur ut
aquila iuventus tua, si tua in vir-
tutibus progressa fuerit vita; &
ambulabis sepe, ut quaerit Paulus
Apostolus in novitate, si semper
augmentum novum addideris tue
iustitiae, id est poenitentiae, gratiae,
& perseverantiae. Clericus qui
non crescit in vita, aut non pro-
cedit in via spiritus; illius nec co-
piam haurit, nec efficaciam sen-
tit intus, & sic non sibi proficit,
nec aliis beneficiat. Stude igitur,
Fili, ascensiones in corde tuo dis-
ponere, & tamen per humilitatem
te semper retinere; sicut Coelum

solet duplici motu contrario
ferri, ut possit in alia corpora ap-
tius influere : ita & Clericus de-
bet duplici oposito motu sui cor-
dis moveri, ut in alios queat con-
gruentius quæ Dei sunt, repen-
dere : motu scilicet charitatis an-
tè, ut Deum ardentius diligat: &
motu humilitatis retrò, ut seip-
sum clariùs noscat : debetque gau-
dere, non quòd illi dicatur : ami-
ce, quomodo huc intrasti ; sed
quòd illi dicatur : amice, ascen-
de superiùs. Quod si tenetur cres-
cere quoad doctrinam, adhæren-
do immobiliter orthodoxæ fidei
sanctionibus, & abhorrendo in-
corruptibiliter ab humanæ super-
biæ opinionibus : quid enim pro-
sunt nova in Ecclesia dogmata,
nisi ad facienda in domo Petri
schismata ? In eis non queritur
veritas, sed introducitur vanitas:
augetur fascis & multitudo diffi-
cultatù, sed non accrescit praxis,
&

& multitudo virtutum. Fili, noli tu ita circumferri omni vento doctrinæ, sed sta sanctioni Ecclesiæ; & quamvis tibi diceretur: ecce novus Christus est in penetrabilibus, noli credere hominibus præter quod tibi Evangelizavit Dominus, prædicavit Paulus, & determinat Petrus,

Fili, quatuor columnæ sunt, quæ Clericum stabilem reddunt; cælestis sapientia, crucis stultitia, magnanimitas animi, & immutabilitas Dei. Si enim antiqui philosophi apparuerunt invariabiles, quia sapientiam profitebantur humanam, quantò magis Clerici debent esse in bono stabiles, qui sapientiam sequuntur divinam: & si stultitia Crucis fecit Christi martyres, inter omnia mortis pericula imperturbabiles: nonne eadem stultitia Crucis debet Clericos in suo officio efficere immobiles, sunt enim Clerici nuncii

Cruci-

Crucifixi: si enim magnanimitas fecit aliàs duces in bello invincibiles, qui tamen erant morti obnoxii, quanto magis eadem animi generositas debet Clericos facere inexpugnabiles, cum ipsi teneant claves mortis, & abyssi. Ipsimet denique tenentur plus quàm omnes esse in servitio Dei stabiles: quia plus quàm laici ipsi mediantur Dei immutabilitatem, & firmitatem; & ob eam rationem sunt firmiores, qui Deo immutabili, & sempiterno sunt proximiores: nec timeant mortem, mortis destructores: nec vereantur Dæmonem, Dæmonis expulsores: non concutiantur à mundo, mūdi iudices; nec turbentur ab Inferno, inferni vindices.

LECTIO XXXIII.

DE SANCTITATE CLERICI.

Pro Dominica 33.

Fili, oportet Clericum sanctū esse: esto igitur sanctus, sicut & ego sanctus sum. Sufficit ut laicus positivè sit probus, convenit ut monachus comparativè sit justus; sed expedit ut Clericus superlativè sit sanctus, maximè si sit supremis mysteriis deputatus. Quis magis erit sanctus, id est, à terra sejunctus, quàm ille, qui alios attrahit, dum cœlum ascendit? Quis magis erit sanctus, id est, lege sancitus, quàm ille qui dum legem Dei verbo, & exemplo prædicat, aliis legem observandam commendat? Quis magis erit sanctus, id est, sanguine tinctus, quàm ille, qui dum Sacramenta conficit sanguinem Christi justis

justis effundit? Quis magis erit sanctus, id est, sanctitate unctus, quàm ille, qui dum gratiam nunciat, vasa justitiæ in manibus portat; sicut fœditas est stipendium sæculi: ita & sanctitas est patrimonium Cleri. Si omnes Christi servi & fideles vocantur ad sanctitatem, quantò magis Christi vicarij, & cooperatores vocabuntur ad Evangelicã perfectionẽ, quæ quidem perfectio nullam debet habere partem cum mundo. Attamen res secus se habet sæpissimè sive contra honorem Dei, sive etiam contra decorem Cleri: nã ad gradum ordinis supremum ascendere est ordinarium; sed ad supremum perfectionis statum attingere est maximè rarum. Unde, Fili, hoc provenit? non certè à defectu mei auxiliij, sed à neglectu mei ministri, qui gaudere intendit de meæ domus singularibus privilegiis, & studere non

quærit donis meæ gratiæ cumu-
landis. Omne curatur accesso-
rium, sed principale nullum te-
net in mente, & pretio locum: ful-
get mea gloria in Ecclesia mea, si
illi qui alios debent vocare ad
sanctitatem, & puritatem, ad cor-
dis mansuetudinem, & spiritus
nuditatem, essent tales, quales
deberent; nimirum omnino sepa-
rati à sæculo, & segretati a pec-
cato, integrè abstracti à rerum
creatarum nihilo, & inseparabi-
liter uniti rerum omnium Deo.
Sed, ò nefanda rerum inversio!
sepe major reperitur sanctitas in-
ter vulgares, & seculares, quàm
inter monachos, & Clericos, qui-
bus non deest copia gratiæ, sed
deficit zelus propriæ justitiæ. Est
autem facilius iis qui pertractant
divina frequentius sanctificari,
modò velint se mundo absconde-
re, Deo soli se prodere, alta con-
templari & bona operari.

Fili, sanctitas est Philosophorum, cum rationis sapientia, ce-
 latio vitiorum; sanctitas est Pha-
 risæorum, cum legis cæremonia
 excusatio peccatorum: sancti-
 tas est Christianorum cum gratiæ
 sufficientia mutatio morum, &
 observatio mandatorum; sed san-
 ctitas est Clericorum cum gratiæ
 abundantia integritas virtutum,
 puritas affectuum, rectitudo in-
 tentionum, multitudo operatio-
 nū abdicatio omnium terrestriū,
 & contemplatio cœlestium & di-
 vinorum. Cur tu nondum es san-
 ctus, cuius tamen sanctus est gra-
 dus, & sanctus est status; nisi quia
 tu non es multum à vitiis purga-
 tus: multum in sensibus mortifi-
 catus, parum à vanis evacuatus,
 & parum virtutibus ornatus, pa-
 rum donis cumulatus, parum ab
 externis separatus, & multum mi-
 nus ab internis occupatus? Velles
 tu gaudere privilegiis sanctorum,
 & nolles spiritum habere Clerico-

rum, dico, qui meam Ecclesiam fundarunt multa sufferendo ludibria, multa portando opprobria, multa recipiendo convitia, multa sentiendo supplicia, & multa subeundo martyria; quibus sanè mundus non erat dignus, quia vivebant in terris cum tanta gratia, & iustitia, virtutibus, & bonis operibus, tentationibus, & passionibus, ut essent spectaculum Dæmonibus, prodigium hominibus, & denique sacrum Deo diviticulum, & toti cælo. Tu autem eorum tenes locum, sed non habes spiritum, velles omnes alios esse sanctos, & nolles te ipsum sanctum esse, aut saltem si velis, id efficaciter non ostendis: quia in manibus tenes crucem & scripturam, legem & gratiam, quibus alij facti sunt sancti, sed non benè uteris tam altis sanctitatis principiis, aut cessa Clerici officium exercere, aut incipe ut sanctus

vivere, & in sancto statu per manere. Multum à te exigir, qui multum pro te fecit, potes quidem à te congruam abdicare sanctimoniam; sed non potes relinquere sanctificandi te aniam: cum enim sis semper Clericus, obligationem contrahis, quàm semper sis sanctus.

Fili, qui intrat quotidie in sancta sanctorum Dei, debet redolere justitiam, & sanctitatem, aut Dæmonis habet malitiam, & iniquitatem. Nonne legisti quod scriptum est: Sacerdotes tui induantur justitiam, & sancti tui exultent? Ubi erit pars tua, nisi cum hypocritis, si tu non habueris sanctitatem Sacerdotis? quæ non est communis, sed singularis: vel potius dicam tibi, quæ non est singularis, sed communis: omnes enim christiani laici debent reperire gratiam videndo Clerici vitam. O quàm mihi gravis est memoria, quam habeo de vita mali

Sacer,

Sacerdotis, qui cum sit meus domesticus, est mihi tamen inimicus: dum autem inimicus homo, & hostis mei nominis maledicit mihi, sustineo utique, & illud tolero; sed cum ille qui dux meus est, & notus meus, qui mecum simul capit dulces cibos mei corporis, & gratos mei sanguinis potus, maledicit mihi malè vivendo, vix meum possum continere furorem. Tu vero, Fili, es ille inimicus servus, qui mecum comedis, & bibis, & tamen mecum non colligis, sed perdis: non enim alios sanctificas, sed & teipsum negligendo prophanas. E duobus unum elige, aut ad barathrum æternæ maledictionis descendere, aut ad apogæum debitæ sanctificationis pervenire. Nolo inter meos servos habere tepidos, & amphibios: Ego enim sum, qui facio ministros meos spiritus, & servos meos flammam ignis: incipe hodie vel-

le attingere sanctitatis fastigium;
& incipies sanctificationis statum.
Primò, enim, requiritur generosa
resolutio. Secundo, frequens
meditatio. Tertio, assidua recol-
lectio. Quarto, discreta mortifi-
catio. Quinto, devota contem-
plat' o. Sexto, interna degustatio.
Septimò, omnimoda evacuatio.
Octavo, divina unctio & reple-
tio. Nonò denique seraphica ig-
nitio, ebullitio, & eructatio. Tunc
servus meus verè sanctus est cum
hanc scalam ascenderit, & mihi
vacando, alijsque feriendo cog-
noverit, & exclamaverit in sum-
mitate scalæ Jacob: quàm mag-
na est multitudo dulcedinis tuæ,
Domine, quam abscondisti ser-
vientibus, & diligentibus te! O
si tu jam haberes tam sanctum, &
seraphicum statum, quàm innu-
meros peccatores converteres, &
justos recreares: quàm jubilosos
Angelos redderes, & homines om-
nes

nes bene edificares. Admoneo te, & cave: ille enim æger est desperatæ sanitatis, qui inter remedia medicinæ non curatur, & ille similiter desperatæ est sanctitatis, qui inter vasa misericordiæ non justificatur. Mundamini, mundamini vos, qui fertis vasa Domini: sanctificamini vos omnes, qui sanctissimi estis Clerici, & servi.

* * * * *

LECTIO XXXIV.

DE ANGELICA CÔTEMPLATIONE
CLERICI.

Pro Dominica 34.

Fili, oportet Clericum esse in mysteriis instructum, in divinis expertum, terrenorum necium, & cœlestium contemplativum: alioquin non posset sancta efficaciter prædicare, quia nesciret alta penetrare, nec vera demonstrare, nec sacra degustare.

Unctio prædicationis sequitur uncti-
 onem contemplationis, & ta-
 lis reperitur præco in dicendo,
 qualis esse dicitur in cognoscen-
 do. Multi depromunt Evangelium
 Dei, & pauci effundunt spiritum
 Christi: quia multi student in
 scholæ exercitijs, & pauci vacant
 gratiæ Sacramentis: quò profun-
 dius Deus radicatur in corde, eò
 efficacius eructatur ab ore; ideo
 quò magis Clericus mentem ad
 eum elevat per orationem, eò ma-
 gis veritatem propallat proximo
 per instructionem. Contemplatio
 decet omnes, maximè vero Sacer-
 dotes; animalia quæ curram Dei
 pertrahunt, ut scriptura exprimit
 & dicit, inveniuntur intus, & re-
 tro plena oculis, ut discant Cleri-
 ci, qui Dei majestatem ubique
 prædicant & gestant innumeris
 divina introspicere modis. Admi-
 ratio, & experientia fecerunt
 scientiam inter Philosophos: si-
 militer

militer contemplatio, & peritia
faciunt sapientiam inter Christia-
nos: quo plus Clericus medita-
tur cœlestia, aut experitur divi-
na; eo altius noscitur mysteria, &
dignius prædicat gratiæ Sacra-
menta. Licet aliquando discere,
quod licet semper ignorare, sed
nemo potest perfectè exprimere,
nisi id dumtaxat, quod studuit
intus penetrare. O quàm sæpè
servi mei mea possent intima cor-
dis secreta agnoscere; si scirent
naturæ creaturis, & scripturæ
figuris studere! O quàm immen-
sa esset eorum, quæ Dei sunt, cog-
nitio, si assidua eorumdem erga
divina esset occupatio: sed quia
raro vacant sacris, ideo sæpè in-
signiuntur prophanis: magis enim
noverunt gesta Imperatorum,
quàm acta Apostolorum; plus
possident humanam historiam,
quàm calleant Bibliam Sacram;
libentiùs loquuntur de pollitia

hujus vani sæculi, quàm de gratia regni Dei. Unde autem hoc, Fili, provenit, nisi ex eo quod diu vana meditantur, & vix divina contemplantur? Habent quidem in Clero gradum, aut ordinem; sed in cœlo non habent nec affectum, nec mentem.

Fili, non te præveniat, neque decipiat hic ordo rerum inverſus, & error hominum perversus. Stude ignorare quantum poteris sæculum, & ſimul penetrare, quantum fas eſt Crucifixũ: non enim in mundo invenies, niſi fallax commercium; ſed in ligno Crucis reperies mirabile gratiæ Sacramentum. Mundus cum ſua ſapientia tamquam ignorans ignorabitur, cum prudentia prudentum hujus sæculi à Deo reprobanditur; ſed Chriſtus cum ſtulticia Crucis tamquam Deus prædicabitur, cùm ſapientia Dei à filiis ſuis in die judicij juſtificabitur.

Me.

Melius est mundum nescire, quàm callere, & melius est Deum agnoscere, quàm nescire, non solum fidei habitu, sed & orationis gustu: quia cognitio mundi est primus gradus magni periculi, & prægustatio Dei est primus usus summi boni.

Fili, Clericus non fit subito contemplativus, nisi magnà Dei gratià illicò preveniatur, & rapiatur; sed sicut avis volitando de ramo ad ramum, de loco ad locū, pedetentim discit volare de arbore ad arborem, & de monte ad montem: ita & Clericus fit à Deo elevatus, & illuminatus, trās- eundo sæpè mente, & corde tamquam duabus alis cum gratiarum auxiliis de mysterio ad mysteriū, de Dei verbo ad verbum, & tandem ascendit de Christi virtute ad aliam virtutem, & de Dei perfectione ad aliam perfectionem; donec obtineat methodum, & ha-

bitum, consuetudinem, & subtilitatem frequenter divina in humanis speculari, & mirari, & tandem perveniat ad illud summum orationis, & contemplationis, quod solus Deus omnia illi sit, & videatur in omnibus: tunc enim verè caduca despicit, & alta petit, terrena negligit, & cœlestia sapit: miratur quod homines, qui ex origine, & ex proprio fine sũt cives cœlestes, lærentur de divitijs Dæmonum, & delectentur de delicijs animalium: imò confunditur se aliàs dilexisse, quæ semper oportuerat ultero odisse: & sic canit in choro magno cum jubilo, eo quod aperto mentis oculo videt se elongatum à magno periculo, agnito, & prælibato summo omnium bono. Fili, potes huc, sicut & alij mei servi fideles, faciliter pervenire, modo à licitis volueris te sæpè abstinere, à vanis omnibus te scemovere, & divi-

nis

nīs suaviter , frequenterque studere ; & donec illuc perveneris , numquā in contentus eris.

Fili Cherubim stabant olim ante propitiatorium oculos aperiētes , & introsipientes , quia Clerici debent vacare ante Crucifixū sedulō īspeculantes , & continuō contemplantes : nam in illo sacro contemplantium libro omnia citō reperiunt , & omnia scibilia illico discunt : nemo enim fit verē spiritualis , nisi sit amator Sanctæ Crucis. Illa arbor assimilatur scalæ Jacob , in qua Deus videbatur in altis & homo in infimis , Angeli noscebantur in intermedio , & cœlum & terra discernebantur ex bino extremo , & sic apparebat Deus , & mundus , Christus , & Angelus , Ecclesia , & natura , gratia , & gloria , & per consequens omnia. Vis ergo , Fili , citō fieri doctissimus : esto sub eruce contemplativus : ibi cognosces , & afflues ,

affluēs, ibi mirabitur, & dilatabitur cor tuum, quando inundatio donorum Dei operiet te, & caligo supra quam stat ille, qui lucem inaccessibleē habitat, involvet te: ibi cum Elia Angelorum comedes escam. Heu, Fili, incipe meditari, & tandem poteris contemplari. Postquam sepius circa sacra ratiocinatus fueris, dulci requie contemplationis perfrueris. Per creaturas eleva mentem tuam ad Creatorem, & per parabolas ascende intelligentia tuā usque ad Redemptorem: omnia sunt occasio devotionis hominibus bonæ voluntatis.

* * * * *

LECTIO XXXV.

DE SERAPHICA DILECTIONE CLERICI.

Pro Dominica 35.

Fili, oportet Clericum continuo orare, & amare: quia illius præcipuum officium est diligere-

ligere Deum, non solum secundum legis plenitudinem, sed & secundum Seraphicæ eharitatis ardorem; ut ex illius incendio, ignis mittatur de cælo, qui in terra ardeat, & usque ad cælum rursus ascendat. Cor Sacerdotis est altare thymiamatis, in quo consumitur compositio cœlestium aromatum, quæ non debet transire ad usum hominum, sed ad suavitatem odoris in conspectu Dei, & Angelorum. Multum debet Deum diligere, qui multum solet orare: nam studium orationis est incendium dilectionis: multum debet diligere, qui multum debet prædicare, nam professio prædicationis est excitatio dilectionis: multum debet diligere, qui multum debet se mortificare, nam vexatio carnis est deflagratio charitatis: multum debet diligere, qui frequentius solet cum Christo in altari communica-

municare, unio enim membri, & capitis est quædam participatio amoris.

Fili, debet igitur Clericus magno erga Deum teneri desiderio, & immenso ardere incendio, cum nihil faciat ex sibi præscripto officio, quod non tendat ad excitementum, & incrementum amoris sacri, & divini. Ut vir seraphicus flagret Dei servus: non enim cœlestis omnium Dominus vult ministrari ex solo timore, sed ex magno amore, eo quod charitas, aut sanctitas sit Dei auctoritas, atque majestas. O quam leve onus, o quam dulce munus est illius famuli obligatio, & professio, qui non novit servire, quia non novit, nisi diligere! Amor enim omnia gravia solet efficere levia; ardua facit communia; aspera reddit plana; & immania mutat in parva. Clericus qui multum diligit Deum, suavitate trahitur,

hitur, alacritate ducitur, efficacitate tangitur, & celeritate movetur: si aliquando oportet cum mundo conversari, tristatur: si sæpè licet cum dilecto commorari, lætatur: non enim ullam reperit requiem, nisi ubi suum potest occupare amorem: non autem citò ad hunc tantæ charitatis attingit apicem, nisi priùs suam devicerit carnem per continuum studium sanctæ lectionis, per assiduum exercitium altæ contemplationis, & per longum martyrium christianæ mortificationis: amor enim divinus etiam in corde servæ Dei primò est exigua scintilla, deinde modica facula, denique fit Seraphica flamma. Miror quòd tam innumeri illius sentiant initium, qui tamen eiusdem umquã non percipiunt perfectum incendium. Fili, hoc à Deo non provenit, qui ab omnibus suis servis vellet perfectè amari: sed sine du-

bio hoc procedit à Dei famulo, qui non curat ab omnibus evacuari, ut à Deo queat penitus adimpleri. Desiderarent omnes Clerici, qui veri meæ domus sunt domestici, amore Dei flagrare, sed non student se à vanis, & inutilibus spoliare, & sic non plenè fruuntur sæculo, nec cœlo, nec mūdo, nec Deo. Fili, ars omnium artiū est studium contemplantium, & sciētia omnium scientiarum est sacrarum lectio litterarum. Attamen quid prodesset Clerico Scripturā Sacram frequentius revolvere, nisi bonitatem divinam ardentius amaret? Quid prodesset altiūs Deum per contemplationem cognoscere, nisi suavius ad eum per dilectionem adspiraret? Mens sine amore lux est absque ardore, & scientia sine gustu est vigilantia sine fructu: multū discere, & parū diligere, est altum sapere, & nihil attingere. Apostoli

impleti sūt in cœnaculo, nō à sole sed ab igne, quia in hoc sæculo melius est ardere, quā lucere. Sint igitur sicut Apostoli, omnes Dei Clerici, nō solum lucidi, sed igniti. Rex amoris nō admittit domesticos, aut aulicos, nisi amātes & fervētes ipse enim Dñs. est sicut ignis conflans, & emundans filios Levi; ipse est qui facit nēcios suos quasi spiritus, & servos suos sicut flāmam ignis. O Fili, si tu scires cor tuum accendere, dūm amor Dei te tangit, & jungit, quā suavis esset tua anima, quā hilaris cōscientia, & quā mirabilis vita! Nil in te appareret, quod amorē Dei non redoleret: nescit enim amor ille intūs se obtegere, cū semel cæpit excrefcere; nescit se continere, cū incipit ebullire; extra effunditur; quia intrā coarctatur. O quā horrendum est Clericum videre mundi sectatorem, & non Dei amatorem: quia

affi-

afficitur erga mundi stercorea, qui potest degustare crocea: & jacet in carnis sterquilinio, qui potest delectari in amoris Seraphici centro.

Fili, ego veni ignem mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur: Toties autem accenditur, quoties hic à Clerico ignis augetur: nam sicut olim Levitæ debebant ignem sacrum in altari lignis alere juxta ritum legis: ignis semper ardebit in altari meo: ita similiter in nova lege omnes Clerici tenentur ignem charitatis augere; primò in proprio corde, & postea in proximi voluntate; sed ille ignis debet esse in Clerico inextinguibilis: qua cum est in corde Clerici, ardet in Dei altari. Sit igitur in eo perpetuus, & intensus, ut inde exsiliat, & in corde laicorum prorumpat. Quotidie potest crescere, si quotidie velit illum nutrire nova carnis mortificatione.

tifica

tificatione, assidua mentis contemplatione, & perfecta cordis evacuatione ab omni affectu rerū vilium, & terrenarum. Sicut proximiores Deo Angeli flagrant Dei amore: ita viciniore Christo famuli, scilicet, Clerici, debent sacro æstuarē ardore: vult enim Deus qui charitas est, serviri in terris eadem cum lege, & ordine, quo ministratur in cœlis: & ideò, Fili, esto Seraph ex incendio, sicut Seraphim tenes locum ex officio. Vulneretur ejusdem amoris jaculo Paranympus illius sponsæ, id est Ecclesiæ, quæ sacro charitatis vulnerata est telo: scriptum enim est, quod vulnerata est sponsa charitate, & quòd ideò languet amore.

* * *

* * * * *

*i** ** ** ** **

LECTIO XXXVI.

DE PERFECTIÖNE CLERICI.

Pro Dominica 36.

Fili, oportet Clericum ornatum esse non solum suæ dignitatis vestibus, sed etiam suæ sanctitatis virtutibus: non solum majestate insignium, sed etiam divinorum gravitate morum: verus enim Clericus est similis alicui, quæ dicitur Avis Paradisi: quia pede terram nunquam tangit, & de rore cœli semper vivit: sic & Clericus bonus corde non jungit cū mundo, & ore semper pendet à cœlo. Verus Clericus est similis voluceri mirabili Phœnici, quæ viva emoritur, & simul mortua suscitatur: sic & Clericus bonus vivens mortificatione cum Christo crucifigitur, & ex resurrectione vitæ spiritualis simul renovatur.

Verus

Verus Clericus mellifluæ comparatur Muscæ quæ flores colligit, favum construit, apiarium incolit, & mel ex ore effundit: nam verus Clericus virtutes quæritat, & Ecclesiam ædificat, in cælo habitat & mel devotionis, seu cælestis unctionis eructat. Verus Clericus laboriosæ assimilatur Formicæ, quæ frumenti grana continuò congregat, germen corruptionis separat, & in horreum commune reportat. Clericus enim electos ut grana frumenti demetit, ab illis germen peccati, extrahit, & eos in horreo cælesti reponit. Verus Clericus est similis Locustæ, quæ continuò saltitando à terra in cælum se elevat, & coronam in suo capite gestat: & Clericus devotus sine intermissione orando, ad Deum passim in die rapitur, & diademate contemplationis super alios honoratur. Clericus verus est conformis Cicadæ,

quæ ex fervore diei contínuò concinuit, & numquam ad terram descendit: sic & Clericus facit, charitate exæstuans laudibus Deû continuis prædicat, & seipsum in humanis numquam prophanat. O quàm mirabilis est ille Clericus, qui talis apparet in hisce omnibus qui scilicet relinquendo omnia etiam minima vitia, abundat in omni etiam perfecta iustitia: quis enim magis tenetur in iustitia abundare, quàm ille cui licitum est Jesum secum portare, & qui ornatur supra laicos, cum superat in Ecclesia iustos. O quàm horrenda, & nefanda est illorum Clericorum memoria, qui non sunt ornati virtutibus, sed spurcati sceleribus, qui non lucent gemmis gratiæ, sed foetent nevis flagitiosæ vitæ; iudicio sine misericordia eos habeo judicare, & quomodo coarctor, usquedum perficiatur.

Fili, Clericus est ornatus, qui

sem-

semper est modestus : quia sua gravitate , & majestate internam animi deceriam prædicat , & mentem coram Deo benè compositam se habere demonstrat. Splendet inter populos , sicut sol inter asterismos ; præsidet inter laicos , sicut rex inter subditos : dum ratiocinatur , quasi cogitationes Dei : dum loquitur , quasi sermones Dei : & dum operatur , quasi operationes Dei suà modestià exhibet. Talis Clericus in ore meo est quasi tuba meum depromendo Evangelium : in oculo meo est quasi specula , gregi invigilando fidelium : in meo brachio est mihi romphæa , meum exterminando adversarium : super dorsum est mihi purpura , meum cohonestando imperium : & deorsum est mihi cathedra , meum firmando , & stabiliendo regnum. O quàm frequenter , & efficaciter Clericus prædicat Crucifixum , qui gestat

animum intus ubique collectum,
 qui foris in omni loco sensum of-
 tendit mortificatum, & qui sive
 inter suos, sive inter extraneos
 gestum habet corporis æqualiter
 ponderatum, numeratum, & men-
 suram: non ut hominibus tantum
 modestus appareat sed ut Christum
 in se habitantem effundat. Hoc
 sanè creditur ab omnibus, quòd
 ille qui non per vanam hypocrisi-
 sim, sed per veram devotionem
 habet exteriorem hominem recte
 compositum, interiorem quoque
 hominem præ se ferat optimè or-
 dinatum, ac proinde virtutibus
 ornatum, & gratiis unctiois cæ-
 lestis oneratum. Pondus habet
 magni Dei, qui onus gestat ange-
 lici troni: virtutem habet Crucis
 patibuli, qui imaginem represen-
 tat Crucifixi. O Fili, talis modest-
 tia non tibi appareat difficilis, mi-
 nus impossibilis: modò enim vir
 internæ fueris recollectionis, &

externæ mortificationis non quoad excessum, sed quoad debitum gradum, illa modestia erit tibi citò facilis & quasi naturalis; quod enim est solitum etiam si ab initio fuerit arduum, tandem naturæ efficitur gratum: cum enim natura hominis sit studio disciplinæ, & gratiæ auxilio superabilis, dum se se à vitiis evacuat, virtutibus se sine dubio ornat, & dum se virtuti insitæ accommodat se à vitio grato informat. O quàm magnus, & immensus est eorū numerus Clericorum qui jam turpi servitute subjiciuntur vitiis: quia noluerunt miserè malis ab initio obstare principiis, tanquam gigantes jam gemunt sub aquis, non quidem fructuosæ pœnitentiæ, sed luctuosæ, & inutilis pœnæ, Cave tu à tam horrenda miseria, supra te reportatà victoria, nil tam durè quàm tyrannis vitiōris, qui cum vitiis numerum ha-

bent suorum annorum quia intus jam sentiunt mactantem carnificem, & prope januam audiunt iudicem condemnantem.

Fili, superat in tanto perfectio Clerici, & iustitiam laici, & sanctitatem monachi, quando ordo infimus, & medius super exceditur à supremo: obligatur enim laicus ad sufficientem iustitiam, monachus adstringitur ad abundantem gratiam, sed Clericus tenetur ad exuperantem sanctimoniam. Debet invenire laicus in Clerico quod vult scire de Christo: in eo enim debet querere, & reperire virtutum omnium exemplum, & omnium sanctarum operationum prototypum, maxime verò, si Clericus habeat curam animarum: Clericus debet esse sicut lux mundi in medio caliginis, sicut sal terræ in medio corruptionis, in medio flammæ incombustibilis, in medio pugnae

in

invulnerabilis, in medio aquæ
 insuffocabilis, in medio terræ in-
 expugnabilis, in medio periculi
 securus, in medio naufragij sal-
 vatus: in medio famis saturatus,
 in medio sitis adaquatus, in me-
 dio honorū humilis; in medio de-
 liciarum insensibilis, in medio
 opum exhæredatus, in medio da-
 pum temperatus, in medio labo-
 ris infatigabilis, & in medio quie-
 tis imperturbabilis; in tentatio-
 ne expertus, in commotione re-
 collectus, in medio licentiosæ li-
 bertatis Christi captivus, & in me-
 dio vitiosæ captivitatis Christi re-
 demptus, in medio letitiæ flens,
 & in medio mortis cum eodem re-
 divivus. Denique tanta est Cleri-
 ci vocatio, atque perfectio, ut
 non debeat esse mundanus in mun-
 do. Audi, Fili, & considera si ta-
 lis non es, qualis esse teneris, sus-
 cita gratiam tuam, quia id omnia
 potes in eo, qui te ad ordinem vo-

cat, & te per suum donum confortat, quia numquam satis eris perfectus, numquam satis tuum meditaberis onus. Amice, ascende superius, & cum magnus sit Dominus cui tu es addictus, magnus sit famulus, qui ad hoc onus est deputatus. Ascende citò ad montis apicem, & relinque laicum ad montis radicem, character tuus non patitur demissionem, nec status tuus patitur dispensationem, Noli te excusare, & retardare: quia jam admissus es ad cœnam, & ad mensam Domini; conare, quantum poteris veri habere perfectionem servi.

LECTIO XXXVII.

DE SPIRITUALI CRUCIFIXIONE CLERICI.

Pro Dominica 37.

Fili, Sacerdos qui solet tam frequenter vitæ Christi communicare, debet jugiter mortem

Do-

mini annunciare ; est enim novus in mundo Christus , non solùm quia est ordinatione unctus , sed quia est incorporatione Crucifixus. Mortem autem Domini annunciat, donec veniat , si dùm vita operatur in laico , operatur in illo : sed mors non operatur in eo, si non fuerit sibi mortuus, & mundo Crucifixus : si nō fuerit indifferens ad prospera, & anhelans ad adversa : si non fuerit abstractus à sensibus , & applicatus intus : si non fuerit omninò serviens spiritui , & multùm dominans carni : si non fuerit plenus Dei gratiis, & denudatus à mundi creaturis : si non fuerit denique tentatus , & probatus , turbatus & pacatus à Deo derelictus, & tamen Deo addictus. Fit autem omnis Sacerdos talis, qui suę gratiæ invenitur fidelis , quia cum in eo inhabitet Christus , efficitur configuratus morti eius : ita ut novum sit Cal-

varium & novum Crucis lignum in corde ipsius extractum, & erectum : de quibus omnis virtus, & bonus habitus, omnis gratia & omnis iustitia effluunt, omnis gradus orationis & omne genus mortificationis procedunt. Unde nil perfectus Sacerdos debet sibi attrahere, sed omnia omninò rejicere. Homo Crucifixus est ab omni honore famæ, ab omni consolatione vitæ, & ab omni possessione fortunæ privatus & spoliatus, quia mortis supplicium est privatio omnium. Tu ergo, Fili, si es verè Christo confixus in Cruce, debes ab omnibus abstinere, & soli Deo tenere : oportet te esse omninò inscium, & æstimare tãquam mortuum cui mundus sic integrè Crucifixus, quia omnis tui sensus est cruci affixus, multa etiam oportet te surda aure transire, & quæ tuæ internæ pacis sunt, cogitare. Utilius tibi est

oculos à rebus displicētibus avertere, unicuique suum sentire relinquere, quam inutilibus, & cōtentiosis sermonibus deservire. Si sepe respexeris ad Crucifixum, & te constitueris ante Deum, devinces proprium carnis sensum, & relinques nimium tuæ mentis iudicium: solus enim amor Crucis te tenebit, & solùm desiderium perfectionis: necesse autem est viro crucifixo non solùm mori sensibus corporis, sed etiam renunciare sensibus mentis, si e per sui despectum, si e per obedientiæ perfectæ exercitiū: Christus enim factus est obediēs usque ad mortē, mortē autē Crucis, cūm exēplar perfectæ instituit mortificationis.

Fili, quòd Clericus homo sit in mundo Crucifixus, & carni omninò mortuus, citò dicitur, sed non tam citò habetur: nam faciliùs ascendit Clericus ad summū ordinis gradum, quàm attingat

extremum perfectionis statum. Mons Calvarij multis apparet rudis : quia in eo non crescunt flores, & ferta, sed tribuli, & dumeta: non delectant rosæ sensum, sed lacerant spinæ appetitum: non vetus homo qui carnalis est, reficitur: sed novus homo qui spiritualis est recreatur. Et quia facilius est sequi carnem, quàm crucem; ideò multi sunt non solum inter laicos, sed etiam inter Clericos, qui audeant montis Calvarij attingere apicem, & mecum portare crucem. Sed, Fili, quod apparet ferè impossibile hujus sæculi sapientibus, potest facile Dei servus; si enim paulatim sensus externos per discretam mortificationem domaverit, & sensus internos per frequentem orationem recollegerit, si virtutum se se dederit exercitio, & gratiarum Dei vacaverit lucro, sensum amittit quod est vitiosi hominis, qui fo-

ris cum actibus suis moritur, & crucifigitur, & simul acquirit quod est virtuosi hominis, qui intus cum suis habitibus reficitur, & sulcitur. Mortificatio autem non est gravis Deum amanti, nec frequens oratio difficilis Deum quæritanti: virtus viro gratia est justo data cum augmento. Et ideo, Fili, incipe teipsum vincere & superare, crucem ascendere, & desiderare, & paucis in tempore incipiet in te vetus homo deficere, & novus se affirmare. Difficultas generositate vincitur, sicut generositas difficultate comprobatur. Supera te hodie in minimo, cras verò in modico, & postea devinces te in magno. Si fidelis fueris in superando te, erit Deus fidelis in elevando te, donec ascendas cum Christo usque ad crucem, & per crucem transeas ad spiritualem resurrectionem. Beatus est Clericus qui ita discit,

& ita facit : quia cùm sit socius
 mei patibuli, erit mecum, & co-
 hæres mei regni. Coronatur ut
 Dominus, qui apud Deum mere-
 tur ut servus, & contra præmia-
 tur sepe ut servus, qui in mundo
 meretur ut Dominus : tamen sepe
 Aulici fideliores sunt in suo gene-
 re, quàm Clerici sint Deo fideles
 in suo ordine. Perit mundus cum
 suis, & ei redditur obsequium eū
 ritu, & diligentia, & vidit Deus
 cum sanctis, & non exhibetur ei
 servitium cum spiritu, & cura:
 hoc autem non audiat Clericus,
 aut Dei servus nisi erubescendo, &
 sibi timendo.

Fili, Clericus est Crucifixus, qui
 est per meditationem à mundo ab-
 stractus, & per mortificationem
 in crucis ligno applicatus: qui ha-
 bet manum dexteram afixam amo-
 re justitiæ, & sinistram desiderio
 patientiæ; pedem dexterum con-
 fixum stabilitate constantiæ; la-

us vero apertum æstu charitatis
divinæ, & qui est quasi anathema
opprobrio humilitatis profundæ,
in illo enim statu tam mirifico, &
Deifico contemnit, & relinquit,
superat, & transvolat omnis, so-
li Deo suo intimè vacat: omniũ
terrenorum statu paupertatis obli-
viscitur: & donis rerum cœlestiũ
æstu charitatis inebriatur. O Fili,
si tu scires, aut saltem scire sic vel-
les artem crucifigendi te, quàm
sæpè sentires me apud te modo te
consolantem, modo te probantẽ,
modo te elevantem, & subito te
derelinquentẽ! Et per illam quã
omnes sancti experti sunt, vicissi-
tudinem; sanctorum recipere, &
degustares unctionem, sed forti-
tam ethi sis Crucis nuncius, tamen
non es Crucis amicus; magis illã
amas portare foris cum Clero,
quàm intus bajulare eum Crucifi-
xo. Quid tibi prodest omnia ha-
bere & vasa, & ornamenta recru-
ciata,

ciata, si tua anima non fuerit Cru-
 ci addicta, & tua vita cruceibus
 circumsignata, magni thesauri of-
 tendis insignia, & illius nullo mo-
 do percipis lucra. Pudeat te esse
 officiarium, & forte beneficia ū
 Domini Crucifixi, & nullum ha-
 bere nec zelum, nec tormentum
 Domini tam despecti. Si tuum di-
 ligis Dominum, tuum pro illo
 crucifige sensum: non enim decet
 Deum in cruce pendente[m] annun-
 ciari per servum in carne liguriē-
 tem. Fili, igitur cave ne cum alijs
 pereas, qui cum alijs ambulas:
 multi enim Clerici sunt Crucifixi
 carnifices, & pauci sunt Crucis
 præcones: Si autem omnes Cleri-
 ci essent verè Crucifixi, omnes
 Christiani essent Dei bene-
 dicti, quia & tot in tantis
 Apostolis non posset re-
 sistere mundus etiam
 infidelis.

LECTIO XXXVIII.

DE BENEDICTIONE CLERICI,

Pro Dominica 38.

Fili, Ego aliàs docendo meos Discipulos, instruxi omnes Clericos: scriptum est enim videns autem JESVS turbas ascendit in montem, & cùm sedisset accesserunt ad eum Discipuli, & aperiens os suũ docebat eos. Primò, eos separavi à turbis communis vulgi, quia longé altior debet esse perfectio Cleri, quam communis sanctitas mundi: Levitæ olim arcam ducentes, & concomitantes à populo magna itineris intercapedine erant præcedentes, atque distantes. Secundò, eos seorsum duxi in montem, quia Clerici debent aspirare, & attingere ad perfectionis apicem, & culmẽ. Tertiò, eis locutus sum sub nomine

mine beatitudinis : quia illi etiam adhuc in via , debent statum pręgustare fœlicitatis : sunt enim prędicti de rore cœli , & de pinguedine terrę : quia Christi sive divinitatem, sive humanitatem communicant Dei Ecclesię : sive etiã quia rorem gratiæ distribuunt, cùm gratiam cœlestem effundunt : & pinguedinem terrę dant , cùm ex adipe frumenti Eucharistię fideles Dei impinguant. Sunt benedicti à Domino qui fecit celum, & terram , quia de rore cœli , & de pinguedine terrę conferunt abundantiam : benedicti sunt illi quibus benedicuntur omnes tribus terrę , quia per eos aperitur fons gratiæ , & janua referatur glorię sempiternę. Fili , Clericis igitur primò dictum est : beati pauperes spiritu quoniã ipsorum est regnũ cœlorum : sunt enim beati & benedicti, si fuerint pauperes humilitate in medio honorum , paupe-

res abdicatione in medio graduū,
& dignitatum: sicut scriptum est:
Reges gentium dominantur earū,
vos autem non sic, sed qui volue-
ri fieri aliorum magister, erit ex-
teriorum minister. Secundò, dictū
est eis: beati mites quoniam ipsi
possidebunt terram: Clerici enim
sunt benedicti, atque beati: si
Mites patiētia permanerint in me-
dio impiorum, sicut agni in me-
dio luporum, & cum prudentia,
& simplicitate convixerint ut co-
lumbæ in medio corvorum. Ter-
tiò, eisdem dictum est: beati qui
lugent, quia & ipsi consolabun-
tur: Clerici enim sunt benedicti,
atque beati: si lacrymas effude-
rint compassionis supra pereūtes,
sicut Christus videns Civitatem
incredulam flevit super eam: la-
crymas etiā compunctionis super
delinquentes, sicut Christus in
Cruce flevit, dum pro peccatori-
bus satisfecit: orans enim cum la-

crymis, & clamore valido exau-
 ditus est pro sua reverentia: tan-
 dem lacrymas devotionis, sicut
 Christus devotione ploravit, dum
 pro resurrectione Lazari, Patrem
 oravit; infremuit enim spiritu, &
 lacrymatus est. Quartò, eisdem
 dictum est: beati qui esuriunt, &
 sitiunt justitiam: quoniam ipsi sa-
 turabuntur: Clerici enim sunt be-
 nediecti, atque beati, si esuriant, &
 sitiant: Primò, perfectionem gra-
 tiarum, iuxta id: qui edunt me,
 adhuc esuriunt, & qui bibunt me
 adhuc sitiunt. Secundò, conver-
 sionem animarum, juxta id Chris-
 ti animam Samaritanæ quærentis:
 cibus meus est, ut faciam volun-
 tatem ejus qui misit me. Tertiò,
 tolerantiam passionum, & mor-
 tificationum: sicut Christus in
 patibulo, dum dixit patri: sitio.
 Quintò, dictum est Clericis: be-
 ti misericordes, quoniam ipsi mi-
 sericordiam consequentur: sunt
 enim

enim benedicti, atque beati, si fuerint misericordes: Primò, erga suos hostes pro eis orando, sicut Stephanus qui dixit: Domine ne statuas illis hoc peccatum. Secundò, erga pauperes multum elargiendo, sicut Petrus qui ait: argentum, & aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc tibi do. Tertiò, erga peccatores, facile miserendo: sicut Dominus, qui solem suum facit oriri super bonos, & malos. Sextò, eis dictum est: beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt; sunt enim Clerici benedicti, & beati, si habuerint puritatem mentis ad Deum contemplandum; puritatem intentionis ad bonum operandum, & puritatem carnis coelibatum observando: hi enim sunt qui non sunt cum mulieribus coinquinati, & quocumque ierint, sequuntur Agnum, quia se castraverunt propter regnum caelorum. Septimò,

mò, eisdem dicitur : Beati pacifi-
ci quia filij Dei vocabuntur : Cle-
rici enim sunt benedicti , atque
beati , si fuerint pacifici , homi-
nes Deo concilians per absolu-
tionem , coniungentes per Eucha-
ristiæ dispensationem , & eos in-
ter se confœdantes per verbi Di-
vini admonitionem. Octavò. Cle-
ricis in eodẽ sermone dictum est:
beati qui persecutionem patiun-
tur propter iustitiam , quoniam
ipsorum est Regnum Cœlorum.
Clerici enim sunt beati , & bene-
dicti ; si propter verbum Evange-
lii , & nomen Jesu Christi , aut
palsi fuerint in honore calumniã ,
aut in ope inedia , aut in vita
jacturam. Sunt igitur boni Cleri-
ci omni beatitudine insigniti. Be-
nedicti sunt á Deo , & agno , be-
nedicti sunt gratia , & gloria , be-
nedicti sunt ab Angelis & electis
benedicti sunt in tempore , & in
corpore , & in mente. Benè igitur

tur

Etur est illis qui portant eloquia
Evāgelij, & gestāt vasa Dñi. Fili,
si bonis Clericis sūt bona omnia,
malis Clericis omnia sūt mala. Vē
eis, quia sicut Abiū, & Nadab ab
igne devorante cruciabantur, eo
quod cum igne prophano, Deo
servire dignantur. Væ vobis mali
Levitæ, & Clerici; qui ob scan-
dalum ante homines cœlum clau-
ditis, & ob inveteratum peccatum
in regnum Dei non intratis, Væ
vobis mali Levitæ, & Clerici:
quia labores pauperum comeditis
& diu malè oratis. Væ vobis, mali
Levitæ, & Clerici: quia multa di-
citis ut profelytos faciatis, & pa-
rum facitis ut vos, & alios sancti-
ficetis. Væ vobis, mali Levitæ, &
Clerici: quia cæcutiendo alios
ducitis, & in foveam quam vobis
fecistis, cum sequentibus indici-
tis: imò pluris munus oblatum fa-
citis, quàm altare sanctitatis. Væ
vobis, mali Levitæ, & Clerici,

quia

quia decimatis, usque ad mentanam
 & anethum, & legis non facitis
 misericordiam, nec iudiciū: mul-
 tū enim ab hominibus accipitis,
 & paucum pauperibus distribui-
 tis: turget vestra decima, & foet
 vestra Ecclesia. Væ vobis ma-
 li Levitæ, & Clerici! Quia mul-
 tum mundatis quod de foris est
 calicis, & paropsidis, & parū
 curatis quod de intus est animæ &
 conscientiæ, vos enim estis cili-
 cem excolantes, & camelum glu-
 tientes. Væ vobis, mali Levitæ &
 Clerici: quia estis similes sepul-
 chris dealbatis extrā, cadaveribus
 vero putridis intrā. Væ vobis ma-
 li Levitæ, & Clerici: quia ædi-
 ficatis altaria martyrum, & orna-
 tis monumenta iustorum: non au-
 tem sequimini vitam innocentium,
 nec imitamini exempla sanctorū.
 Maledicti estis cū vobis bene-
 dixerint peccatores; sicut veri ser-
 vi mei benedicti sunt cū eis ma-
 ledixe-

ledixerint homines: maledictio Dei, si fueritis incorrigibiles, & rebelles, intret & penetret, ut oleum ossa vestra, & vos accingat tamquam reprobationis zonà, fiat mensa vestra in scandalum; vita in opprobrium, & oratio in peccatum, & alij incipiant gradum, aut Episcopatum vestrum: fenerator scrutetur vestram substantiam, & non sit qui exaudiat vocem vestram cum vobis advenerit quod venturum timetis. Fili, audi tanta tonitrua, & tanta fulgura vitæ, quod facile faciet tua anima, si tua bona fuerit vita.

* * * * * i * * * * *

LECTIO XXXIX.

DE FERVORE ZELI APOSTOLICI.

Pro Dominica 39.

Fili, Ego facio spiritus meos Angelos, & flammam ignis meos ministros. Clericus sine zelo est remus sine velo, miles sine telo,

sol sine cœlo , cœlum sine Ange-
 lo : quia à nulla fertur spiritali
 potentia , sed sua sensuali grava-
 tur natura : Clericus sine zelo,
 Dei essentiam colit , sed Dei glo-
 riam non extendit ; Dei amorem
 novit sed Dei honorem non verè
 defendit. Dum psallit , non iubi-
 lat : dùm regit , non vigilat : dùm
 orat , non fervet : dùm laborat
 non movet : dùm docet , non un-
 git : dùm iubet , non tangit : dùm
 arguit , non terret : dùm corripit
 non fovet : dùm ministrat , non
 illuminat : & dùm prædicat , non
 inflammat. Lux est sine calore,
 flos sine odore , æs sine sono , &
 vox est sine tono. Clericus autem
 zelosus qui Dei movetur amore,
 est servus sicut eius Dominus, quia
 facit mirabilia magna solus , cœ-
 lum portat in manibus, mundum
 calcatur sub pedibus , Christi Ec-
 clesiam ædificat, Dei gloriam am-
 plificat, accendit frigidos, instruit

igna-

ignaros, pauperes sublevat, & ægrotos sanat; dispersos colligit, collectos reficit, convertit impios, & perficit iustos. Fugit vitium, quia odit otium: semper enim cupit aut orare, aut laborare: parùm verò comedere, & parùm bibere: parùm quiescere, & parùm cubare; multùm autem famescere & sitire, multùm tabescere, & vigilare: & cùm nil amplius potest facere, appetit aut pati, aut mori ex amore Dei, aut pro Cruce Christi. Ipse dùm orat, est aquila super alios volitans, & Cœlos omnes penetrans: ipse dùm laborat, est bos super socios seminans, & profundius terram exsulcans: dùm militat; leo est fortissimus animalium, omnem devincens Dei inimicũ: dùm triumphat, homo est mitissimus, & humillimus omnium: quia Deum quæritat, & non triumphum. Ipse est currus Domini quem vidit

Ezechiel, quia illuc semper trahitur, & fertur, ubi eum movet spiritus, id est, Domini zelus: ipse est reparatae Ecclesiae sapiens, Architectus similis Israelitico militi, qui post transmigrationem Babylonis reaedificando civitatem Hierusalem trullam tenebat, & enses: dum enim ipse aedificat domum Dei, defendit gregem Christi: dum meditatur, calet: dum sermocinatur, fervet: dum operatur, ardet, & semper igne charitatis, ut nubes igne fulguris, aut agitur, aut agitur.

Fili, fervor Clerici in quatuor consistit, in cura alienae salutis, in progressu propriae perfectionis, in praedicatione Christi, & in glorificatione Dei: qui enim verè est zelosus in mea Domino, continuò quaerit prodesse fratribus aut sacro eloquio, aut bono exemplo. Amat quidem inutilis

tilis servus reputari, sed tamen conatur cuncta operari, quæ faciunt vel ad peccatorum conversionem, vel ad iustorum consolationem: cùm verò curat aliorum profectum, proprium non obliviscitur progressum: nam eùm pro alijs postulat, pro seipso primariò orat: cùm alijs vacat, pro seipso simul laborat: cùm alios sublevat, seipsum mortificat: & cùm alijs prædicat, seipsum condemnat: cùm alios sollicitat, seipsum priùs considerat: & cùm alios onerat, seipsum admodum gravat. Dum jubet credere, ambit ipse morte fidem probare: dū jubet confidere, audet in spẽ contra spem expectare: dum jubet diligere, fervendo jam cœpit amare: dum jubet crucem accipere, jam scivit crucem portare. Christum autem ita existimat, ut velit eum ab omnibus cognosci & diligì, ab omnibus observari &

prædicari. Hæc est illius singula-
 ris devotio, & cœlestis ambitio,
 ut in cunctis gentibus annuncie-
 tur, & suscipiatur. Quando cogi-
 tat, de JESU pensat: quando
 se enunciat, JESUM exultat. Quid
 quid operatur, JESUM assequi-
 tur: & quidquid patitur JESUM
 crucifixum profitetur. Si flet so-
 lus JESUS est ejus consolatio: si
 ridet, solus JESUS est ejus jubi-
 latio. Omnia in omnibus reperit,
 quia cor ejus in solo JESU quies-
 cit; sed quia Christus est prop-
 ter Deum, idcirco dum JESUM
 sequitur, solam gloriam Dei se
 quæritare videtur. Hic apparet
 illius studium, cum oportet lau-
 dare Deum, tunc toto corde pro-
 rumpit, & eum ex totis viribus
 benedicit, & cum se non suffi-
 cientem in hoc munere sentiat,
 omnes sæpe creaturas ad eum be-
 nedicendum invitat. Torquent
 eum indevotiones, & superstitio-

nes, blasphemix, & simonix, perjuria. & sacrilegia, & omne id quod est contrarium gloriæ, & nomini Dei: sed è contra eum replent prædicationes, & orationes, devotiones, & consecrationes, benedictiones Dei, & orationes, benedictiones Dei, & exaltationes, & id omne quod elevat Dei thronum & regnum. O Fili, o Fili, zelus domus patris mei comedit me, idem ignis voret te. Si tu sentiret ardorem, & suavitatẽ zeli Seraphici, quàm ardens esset tua anima, & quàm magna in te esset proximi cura! Non torperes otio, non langueres tædio, sed dulci sepe te moveres stimulo, & cœlesti te recreares zelo.

Fili, zelus Clerici hominem facit cœlicum, quia semper, & in omnibus tendit ad cœlum. Oculos habet. & discernit, quia occasiones augendi gloriam Dei de longinquo prospicit: aures ha-

bet, & audit, quia velociter voluntates Dei intus suscipit: pedes habet & currit, & in necessitatibus fratri citò succurrit: manus habet, & eas tendit, dum super egenum, & pauperem libenter intelligit: cor habet, & diligit, quia bonum ab omni bono creato sapienter distinguit. O si tu haberes zelum quod decet verum Clericū, & hominē Apostolicum, quàm gratum esset mihi tuum servitium, & quàm magnū id quod tibi paratur bravium! sed quia sæpius zelas quæ sunt parentum, aut amicorum, principum, aut magnatorum, non autem ea quæ sunt tui officij, & tui Domini: ideò habes quidem servi Dei nomen, & characterem, sed non habes meritum, & statū. Quid tibi prodest zelare quæ sunt hominum, qui parum remunerant; imò sæpe murmurant post datum magni pro eorum gloria zeli testi-

monium? nonne melius est, & ius-
 tius zelare nomen illius, qui ze-
 lando tuam salutem, amaran pas-
 sus est mortem, & ignominiosam
 sustinuit crucem. Zelus est veri
 fervi, si partes sui teneat Domini,
 tu vero cum zeles potius quæ
 sunt mundi, non Domini zelas
 gloriam, sed Domini inimici. Eru-
 besce de tua segnitie, & de tua
 mollitie, de tua ingratitude, &
 de tua confusione. Fili, qui mo-
 ritur pro rege mortali, conculca-
 tur à malitibus, & debitum amit-
 tit stipendium: qui vero moritur
 pro rege immortalis, honoratur
 cum Martyribus, & præmium
 consequitur æternum. Illud
 faciat Aulicus, istud
 vero ambiat
 Clericus.

LECTIO XL.

DE CVRA PROXIMI:

Pro Dominica 40.

Fili, qui Clericatum desiderat, bonum opus desiderat: quia seipsum sanctificare, proximum salvare, Christum annunciare, Deum colere & adorare desiderat: hæc enim quatuor tam altæ conditionis, & potestatis officia sunt, & elementa. Personæ publicæ est incumbere bono publico promovendo, non verò procurando privato. Regis est agere non pro propria requie, sed pro publica pace: Ducis est gerere non pro singulari suæ domus salute, sed pro tota sui exercitus gente: Pastor non dormit pro se, sed vigilat pro grege. Nauta non curat pro se, sed & pro sibi commissa nave: Orator loquitur pro

sua parte, & patronus litigat pro suo cliente. Si autem unicuique Deus mandavit de proximo suo, quantò magis id onus commissum est Ecclesiæ Clerico, & Episcopo constituto, quibus hoc convenit facere ex professo? Fili, Ecclesiæ Clericorum est curia, sicut militiæ Angelorum corona, in qua triplex est status gratiæ, & Hierarchiæ: infimæ enim Hierarchiæ Angeli homines custodiunt, Archangeli erudiunt, & principatus instituunt, mediæ Hierarchiæ potestates Dæmones ejiciunt, Virtutes mira efficiunt, & Dominationes cuncta ad finem dirigunt; supremæ Hierarchiæ Throni sedent: Cherubim lucent, & Seraaphim ardēt: sic & in Ecclesia fit; quidam enim Clericorum assignantur studio scholarum, ex quibus Pædagogi pueros protegunt. Magistri instruunt, & Pæfecti perficiunt: quidam etiam Cleri-

corum deputantur regimini animarum, ex quibus Pastores lupos repellunt, Doctores mysteria depromunt, & Superiores illorum omnia infima regunt. Quidam quoque Clericorum applicantur contemplationi, & choro horarum, inter quos à vitiis expurgati, ut throni præfident; alii à Deo illuminati, sicut Cherubim splendēt; nique charitate superimmēsa exagitati tamquam Seraphim fervent. Quidam verò in Ecclesia sunt qui non querunt onus officiorum, sed onus beneficiorum, & illi non sunt Clericorum socij, sed Aulicorum porci: quia aut otiantur, aut luxuriantur: non Christum prædicant, sed mundū proclamant. Quidam etiam sunt qui tantum ordinis gradum, & honorem desiderant, sed animarum cultum, aut salutem non curant: & hi non sunt regularium socij, sed sæcularium irregulares

monachi: quia nec actioni nec
cōtēplationi vacant, sed seipſos
aut ſpiritualia negligendo, aut
temporalia promovendo guber-
nant. Fili, ſi es Clericus aut oleo
unctus, conſecra te alicui Ecele-
ſiæ, aut ſanctæ familiæ, ut poſſis
alienæ ſalutis vacare curæ, aut
ſaltem Dei cultui, & gloriæ.

Fili, ſi animarum curam habes
dormi, ut leo, apertis oculis,
quia ſemper adverſarius veſter
Diabolus tamquam leo rugiens
circuit querens quem devoret,
cui tu debes reſiſtere in fide: non
agas ut ſtruthio crudelis, qui ad
ſuos pullos obduratur quaſi ſui
non ſint, ſed eſto omnibus ſubdi-
tis tuis miſericors, ſicut Pater
tuus cœleſtis miſericors eſt bonis,
& malis, qui ſolem ſuum facit
oriri ſuper juſtos, & injuſtos: ſi-
cut grus vigila, qui ſocios custo-
diendo omnes, hoſtis detegit inſi-
dias: ſicut gallus decanta, qui

homines excitando omnes noctis
distinguit vigilias, sicut Aquila
volita, quæ pullos suos ad volan-
dum provocat, super eos voli-
tans: quia tu alios debes docere
terrena despiciere, cœlestia pete-
re, & super alios alta contempla-
tione Deo vacare: sicut columba
clamita, quæ pullos suos gemif-
cendo ad gemendum invitat, sed
altius clamitans: nam tu alios de-
bes præcedere in pœnitendo, ge-
mendo, & lacrymando: sicut Pe-
licanus sanguinem pro pullis tuis
funde, quia bonus pastor ponit
animam suam pro ovibus suis: si-
cut Phœnix vitam tuam in ligno
crucis perde: quia bonus Dei cul-
tor ponit vitam suam pro gloria
Dei nominis; in hoc enim sunt
duæ alæ quibus bonus, & devo-
tus Clericus supra se rapitur, &
ad summum perfectionis defertur
cùm videlicet quidquid habet,
devovet proximo, & qui i-

quid

quid est, soli sacrificat Deo, aut mortificatione, aut martyrio: nemo enim majorem caritatem habet, quàm ut quis animam suã det pro amicis suis. Amici Clerici sunt Deus, & proximus; si ob utrumque dat omnia aut deserendo, aut distribuendo; aut si omnia patitur, aut desiderio, aut martyrio, ad summam perfectionem pervenit: quia ad perfectam caritatem attingit. Vide, Fili, quàm sancta, & alta est tui muneris obligatio! & cave, quia multi volunt fieri Rectores qui non habent Rectorũ mores: multi quærunt esse pastores, qui non tenent pastorum dotes. Quomodo enim scirent alios regere, qui nesciunt seipsum gubernare? Quomodo scirent pro aliis se exponere, qui numquam noverunt propriam salutem zelare? Fili, si non es paratus mori: quotiescumque id honos Dei exegerit, aut

la-

salus gregis id expetierit, noli alius præesse, sed sufficiat tibi ipsi prodesse per mortificationem vitiorum, & exercitium virtutû: qui enim nondum sanctus est, debet prius sanctificare suã animã, quàm aliorum velle sanctificare conscientiam.

Fili, si tu es Rector, esto bonus pastor. Oportet te oves perditas diligenter querere, inventas sapienter colligere, collectas prudenter dirigere, directas abundantè reficere, resectas patienter à lupis defendere, defensas ad ovile æternæ salutis tandem patienter deducere. Rebelles virga directionis contunde, contumaces pœnã vitæ compunctionis compelle, fastidientes oportet te sale condire divinæ sapientiæ, periclitantes oportet arte monere correctionis fraternæ, vulneratas oleo, & vino cura, languidas super humeros porta. Vive non tibi,

sed summo pastori, & gregi: non sis tibi mercenarius, sed tuo gregi necessarius. Noli quærere velus tuarum ovium, aut tellus bonum, & decimalium; cum enim non feruntur oves compassionis in humeris, sed teruntur greges sub exactioris numeris, non pascit gregem Christus, sed mactat ovem Diabolus: quis bonus pastor non quærat gregis pellem, sed pro ovili effundit citò sanguinem: & qui aliter agit, non est salutis opifex, sed occisionis carnifex. O quis mihi dabit, Fili, quis mihi dabit locū, & excessum, in quo & cū quo debeo deplorare perditionē tot animarū, quas tāquā bonus pastor acquisiveram, meam in cruce pro illis ponendo vitam: quod enim ego emi magno pretio, mali pastores seiplos pascentes tradunt pro nihilo lupo. Væ illis in tempore, & væ illis in æternitate: non enim intrant in meum

æternitatis ovile, nec sinunt etiã
alios introire. Tu verò cave, quia
si præes, de omni ove reddes ra-
tionem solvendo ex proprio ære,
pellem pro pelle, sanguinem, pro
sanguine, animam pro anima, &
vitam pro vita. Hoc ego tibi dico
hodie quod faciam tibi in æterni-
tate, si non feceris quodcumque
potueris, & si non passus fueris
quodcumque sufferre potueris
pro propria salute, & grege. Si
nondum aliis præes, tene te in hu-
militate, non te exponas in tali
dignitate, nisi vocatus, & para-
tus: non solum bona voluntate,
& intentione, bono zelo, & puro
motivo, sed & præsentis sanctita-
te & perfectione, præsentis studio
& merito. Quod jam non apprehē-
dis, dum est fruendum dignitate,
scies clarè cùm aperientur oculi
tui in æternitate: continuò igitur
labora, te ipsum efficaciter
sanctifica, & aliorum sanctifica.

tionem procura; transiet enim citò prælationis gloria, & veniet illicò mortis horrendæ hora, in qua velles te numquã fuisse magnum Clericum, sed parvum rusticum, non animarum parochum sed terræ villicum.

LECTIO XLI.

DE EXHIBITIONE BONI EXEMPLI.

Pro Dominica 41.

Fili, oportet Clericum modestum esse, & benè compositum semper, & ubique, quia continuò debet, & Deo lucere, & proximo bonum exemplum præbere. Ipse est lux mundi quæ tenebras fugat peccati: ipse est sal terræ, qui corruptionem prævenit carnis humanæ: ipse est civitas supra montem posita, quæ cõfœderat cum humanis divina: un-

de, qui bonum denūciat Dominū,
 qui bonum prædicat E āgelium,
 qui bonum profitetur studium,
 qui bonum exercet commercium,
 qui bonum construit ædificium:
 & qui bonum distribuit Dei be-
 neficium; bonum exhibeat ubi-
 cumque fuetit exemplum, non
 autem quodcumque, sed irrepre-
 hensibile, in quo appareat & vir-
 tutis excellentia, & boni operis
 præstantia, & gratiæ fragrantia, &
 Dei inhabitantis præsentia: ut si
 laici non credūt Clerici eloquio,
 saltem illius fidem adhibeant fa-
 cto. Servus Dei qui non novit ni-
 si bona facere, non novit etiam
 nisi bonum exemplum præstare:
 sed quia audet sæpè mala agere,
 nescit nisi malum exemplum aliis
 dare. Homo internusexternè tan-
 dem detegitur, quamvis ad tem-
 pus sæpè obnubiletur: si tu es in-
 tus coram Deo benè dispositus,
 apparebis extra coram proximo

benè ordinatus ; sed si fueris malus in tua interna conscientia, tandem talem te monstrabis in tua exteriori vita. Potest homo malus passim simulare, sed nescit homo nequam se omninò celare : tandè videtur in opere, quod habetur in corde. Si igitur vis benè alios ædificare, oportet te benè intus vivere, & sensus reformare : non datur fama boni nominis, nisi ei qui habuerit vitā viri frugi: si verò aliquādo malus apud homines benedicitur, aut hoc obtinet apud peccatores, & sui criminis fautores, aut Deus id permittit ut mundus qui est totus in maligno positus, sit à malo ad majorem perditionem delusus : qui enim non vult illuminari à vero lumine, meretur decipi à simulationis arte. Relinque mundum perire sub fallacia boni apparentis, & stude Dei populum illuminare ex presentantia boni realis : prædicas Deū

verum, nuncias verbum verum;
 vocas ad regnum verum: hoc igitur
 facias per bonum verum, per
 zelum verum, & per exemplum
 etiam verum.

Fili, nil tam offendit Dominum,
 aut Dei malè edificat populum;
 quam nequam Clerici scandalum.
 Non est modicum malum, cum
 sol qui debet lucere in mundo,
 deficit lumine: & non est exiguum
 peccatum; cum Clericus qui te-
 netur splendere in sæculo, vilescit
 aliquo crimine: quia non so-
 lus homo contemnitur, sed ex hoc
 etiã Deus ipsemet blasphematur,
 ideò scriptum est quòd ille qui
 scandalizaverit unicum ex pusillis
 qui in me credunt, meretur cum
 mola asinaria demergi in profun-
 dum maris: imò post subersionem
 aquarum in oceano, meretur ille
 combustionem ignium in inferno,
 cum ad peccandum trahit alios
 malo malæ vitæ exēplo, eo quòd

macula in Clerici fama , nec ulla
satis abluitur aquà : nec ullà satis
corripitur pœna. Fili, prohibetur
tibi omne activum scandalum,
quia est peccaminosum : est enim
in personà publicà malè agendi
tradita forma. Parvuli videntes
magnos mala publicè agere, exi-
stimant se impunè mala saltem
secretò facere posse , & sic pecca-
tum publicū plurimorum sit sin-
gularium exemplar malorum. Si
autem , Fili, aliquo modo conti-
gerit quòd vita tua aliquòd scan-
dalum passivum dederit , non
oportet te angore destruere , sed
hominum malignum statum de-
plorare; nam quia sæpè in se ma-
lè sunt dispositi , ideò sæpè quòd
innocuum est, non respiciunt, ni-
si sub forma peccati. Quidquid
recipitur secundum statum reci-
pientis videtur : mors Christi erat
salus mundi , & charitas Crucifi-
xi erat sanctitas sæculi , & tamen

Judæi in me invenerunt non lapidē sacri ædificij, sed petrā maximī scandali, quia cū essent in malo ligno positi, non intellexerunt opus Dei. Beatus igitur fuit quidam passus sum in ligno, non est passus scandalum ex meo patibulo. Fili, si hujus sæculi sapientes qui erga sæcularia putantur magni, & qui revera erga spiritualia sunt parvuli, sæpe existimant esse merum scandalum, quòd tu pro gloria Dei grandem exhibeas zelum: noli opus Dei relinquere; sed stude illud consummare: non debet interrumpi pro hominibus, quod agendum præcipit Deus, modò non excedas limites discretionis, & teneas partes prudentis executionis, sufficiat tibi tuæ puritas intentionis. Angeli Dei in consummatione sæculi colligent scandala regni primò activa, ut qui scandalizaverit pusillos, cum mola asinaria æternæ obstinationis

nis detrudatur ad inferos. Secundo scandala passiva, ut qui falso putavit bonum esse malum verè sentiat iudicium Dei esse iustum.

Fili, etiamsi mundus sit ex se malus, esto tu servus Dei bonus: augebitur eius concupiscentia, si tua fuerit mala vita: quia si te non vult in bonis sequi, gaudebit te in malis imitari; sed eius excēcabitur, & aggravabitur, confirmabiturque malitia, si tua bona fuerit vivendi regula, & si non fuerit illius conscientia reformatata: quia dūm Clericus bonā vitā lucet in sæculo, Spiritus Sanctus arguit mundum de iustitia, de iudicio, & de peccato. Mundum igitur aut muta per tuum zelum, aut damna per bonum exemplum: illum si tibi obedierit, iustifica: quia gratiam Domini Iesu Christi in manibus gestas: si verò tibi restiterit, judica: quia Dei iustitiam tuo ministerio portas. Tibi

datur solvere, & ligare, solve te in mundo, ne sis mundi precipitium, & rursus, solve mundum dum ex contritione poenitet, & liga mundum dum cum obstinatione foetet: & sic utramque erga teipsum, & erga mundum solvendi, & ligandi exercebis potentiam. Bonus Clericus conatur prodesse omnibus; sed non relinquit suum proprium opus: cum enim alios aedificat, seipsum quoque sanctificat, & dum lucet proximo in publico, splendet sibi in secreto.

LECTIO XLII.

DE USU BONI TEMPORANEI.

Pro Dominica 42.

Fili, non oportet Clericum turpis lucri, & temporanei esse cupidum, sed magni meriti, & caelestis fructus esse avidum,

& avarum : debet se reputare ullo
 bono egenum, qui debet se se sen-
 tire summo bono plenum : non
 quærat mundi imperium, qui te-
 net Dei regnum: non colligat co-
 cleas, qui possidet margaritas; &
 non desideret siliquas porcorum,
 qui preparat escas Angelorum:
 qui distribuit totius mundi præ-
 tium, non exquirat sæculi vani
 thesaurum; despiciat ostia mariti,
 qui gestat claves cœlorum: qui
 referat, aut obturat corda homi-
 num, non ambiat, aut cupiat bo-
 na peccatorum : qui disponit de
 plenitudine gratiæ, non se excru-
 ciet de parte fortunæ : magnus
 est sine exemplo satrapa & Domi-
 nus, Sacerdos & Clericus, qui
 quotidie celebrat, & communicat,
 quia Deum habet suum tanquam
 debitum sibi censum quotidianum.
 O ineffabile beneficium ! O mi-
 rabile imperium ! O infinitus re-
 ditus ! O immensus thesaurus : il-

le sine dubio Clericus est supra modum avarus, cui Deus non sufficit pro omni bono, & lucro, & pro omni commodo & thesauro. Mundi servus non quærit Dominum, sed sui laboris stipendium: Dei verò famulus non querit sui meriti salarium, sed sui Domini regnum; ipse imperat ubi Dominus regnat; ipse extollitur, ubi Dominus dominatur: sicut è eōtra ipse patitur, ubi Dominus blasphematur. Vide, Fili, si servus es Dei, si tibi mundus totus desipit, si solus Deus tibi sapit, si quæ tui sunt libenter consecras, & si quæ Dei sunt, intacta reserves: si tui non desideras gloriam nominis, sed divinæ intendis gloriam majestatis: si non sentis cum seculo, sed vivis integrè Deo, servus es verus: & potes dicere: Deus meus, & omnia; quia post Deum te alia non afficiunt cūcta. **Fili, bonum habes Dominum, illum**

lum igitur ama, & ipse solus erit tibi omnia; officium & beneficiũ, almutia & præbenda, mithra & cathedra, cauda & purpura, sedes & requies, domus & incolatus, Biblia & Bibliotheca, Ecclesia & ara, scientia & sapientia, solitudo & beatitudo, chorus & cantus, regnum & imperium, divitiæ & deliciae, sanitas & eternitas, amicus & socius, cibus & potus, mensa & vita, thorus & thronus, mundus & Paradisus, & denique erit tibi omnia sive intus, sive extra: sive subtus, sive supra, sive in terris, sive in cœlis: in cœlis: sive in tempore, & in æternitate. O Fili si esses multum orationi deditus, & in contemplatione expertus, id scires, id disceres, id saperes, atque sentire: imò sæpè in publicum id de promeres, & altè super tecta prædicares, qui enim meus verè est servus, ipse novit quid istis tibi dixe-

rim litteris quia cum divina gustaverit, ipse est mihi testis fidelis. Fili, os bovi trituranti non debet ligari: quia ex mea Evangelica lege dignus est operarius sua mercede; idcirco licet Clerico quærere, quæ illi sunt necessaria, eum scriptum sit: qui servit altari, vivat de altari; sed ei non licet frustra desiderare superflua: quia non est meus discipulus, nisi qui renunciat omnibus: quærat igitur vincere, sed non quærat abundare: sicut pauci sunt qui malè utantur simplici sufficientia: ita & pauci sunt qui non abutantur inutili abundantia: facilius est servare patientiam inter modica, quàm tenere modestiam inter immodica, & ideò legitur quòd melius est modicum iusto, quàm multas peccatorum possidere divitias. Attamen rari sunt Clerici qui non quærant, aut saltem cupiant beneficiorum multitudinẽ,

imò

imò & hisce multis pinguedinem;
postea non semper sed sæpè acci-
dit quòd prodeat quasi ex adipe
iniquitas eorum. Transeunt in af-
fectus cordis, & in desiderium se-
culi, cogitant, & loquuntur ne-
quitiã, quia de corde suo ver-
bum bonũ non eruẽtant, eo quòd
opera sua Deo regi non dicant:
iniquitatem loquũtur in excelso,
& in cœlo ponunt los suum: quia
prophanant malã vitã sacrificium
quod offerunt, & Sacramentum
quod gerunt. Lingua eorum trá-
sit in terra: quia jure possessionũ
eorum timetur potentia; dies ple-
ni inveniuntur in eis: quia cùm
multũ in mea mensa manducet,
& parũ in Ecclesia mea vigilẽt,
non nisi senio deficiunt, dũm ve-
ri servi mei se cito labore confi-
ciunt: solent & dicere incrassati
& impinguati: quomodo scit
Deus, & si est scientia in excelso?
Quia cùm videant se inter crimi-

na prosperis cumulari, meos verò fideles servos omnibus spoliari, Deum nec ad malos nec ad bonos intendere audent intra se suspicari: in labore fervorū Dei non sunt: quia sub squalore porcorum Diaboli subsunt: & tamen ecce ipsi peccatores obtinuerunt in Ecclesia mea divitis, & sæpè servi mei veri jacent inter quilibet: Diaboli sugunt mamillas regum, & Angeli mei vix possident micas de mensa divitum; sed si intraveris in sanctuarium Dei, & videas in novissimis eorum, invenies judicium incipere à domo Dei, & potenter cruciari, quia fit plagarum modus pro ratione delictorū. Fili, tota mea gloria est in mundo, & totus honos cū verus Clericus seipsum mihi totum consecrat, & totum suū redditum servato necessario pauperibus erogat, aut operibus bonis destinat, magnus est quæstus pietas

tas

tas cum sufficientia. Fili, unicum
 cœlum sufficit unico motori mo-
 vendum: ita sufficiat unicum be-
 neficium unico rectori regendū:
 satis est unica navis dirigēda uni-
 co nauclero: satis est sit unica dor-
 mu Dei gubernāda unico ex Clero.

Fili, si tibi sufficit quod ha-
 bes, noli quærere quòd abundes.
 Melius est Clerico turgere grati-
 is, quàm scaterere præbendis: non
 quærat dives fieri, qui renunciat
 omnibus hujus mundi. Facilius
 est philosophari cū penuria, quã
 ex copia contemplari: multi sunt
 qui plurimum servorum meorū te-
 nēt locū, & dignitates, qui tamē
 unici solius veri servi nec habent
 gradum, nec qualitates; qui vo-
 lunt sua, & non quærunt mea:
 quia inhiant ad proprium com-
 modum, & meum non curant ul-
 lo modo lucrum: quidam assimi-
 lantur Ruthi cognato, qui cupie-
 bat possidere hæreditatem, sed

non cōsobrini assumere sibi uxorem: quærunt enim præbendam, sed non curam: exquirunt decimas, non animas: suæ vanitatis seplendorem, sed non gregis salutem. Tu vero si es beneficarius, noli te jactare, vt Dominus; sed stude dispensare, vt usus, fructuarius. Accipe tibi necessarium secundum statum & gradum, & distribue superfluum seruando locum & debitum: noli dare extraneis quod debes tuis populis possidendo dignitatem. Noli amittere humilitatem, habendo copiam status, ne perdas paupertatem spiritus: noli possidere propter ventrem sed propter crucem: noli denique quæ mei sunt juris, prodigere, vt in die iudicij possis bonam rationem reddere de vel minima spica possessionis, & de vel minima anima tuæ jurisdictionis; sequere exemplū illorū sanctorū meorū Clericorū hui sunt tāquam

quam totum possidētes, & tamē
quasi nihil habentes, quia non sibi
possident, sed mihi: non, sibi me-
um dominium attribunt, sed quod
sibi commissum est, largē distri-
buunt: qui noverunt servare li-
bertatem Evangelicæ Paupertatis
in medio abundantis copiosi-
tatis, & aliquam mortificatio-
nem sufferre, ut meis pauperibus
queant subvenire: si enim illos
secutus fueris, sine dubio eris ille
Evangelicus fidelis servus, quem
constituit Dominus super famili-
am suam, ut det illis in tempore
tritici mensuram: nam audire tā-
dem poteris: euge serve bone, &
fidelis, quia super pauca fuisti fi-
delis, supra multa te constituam.
Quod si nullum habes benefi-
cium, noli id ardentē desiderare,
ne te Diabolus de simonia, aus-
cudentia possit aliquando ten-
tare: jacta cogitatum tuum in
Domino, & ipse te enutriet; qui

escã omni corvo: non quærit dat
 servus de expensa domus, vbi sa-
 piens dirigit Dominus: intra me-
 cum in laborem, & mecum in-
 trabis inmensam: magnum habes
 beneficium, si meum sentis in te
 spiritum: amplum tenes domi-
 nium, si secundum meum duce-
 ris zelum. Imple te omni gratia-
 rum dono, & eris secundum cor
 meum homo, & ego ero tibi in
 omnibus fidelis Dominus. Me-
 memento quòd multi remunerantur
 in hoc seculo, quia non debent
 præmiari in futuro.

LECTIO XLIII.

De Distributioni Diei.

Pro Dominica 43.

Fili, Oportet Clericum ope-
 ratorem esse justitiæ, & co-
 operatorem gratiæ, æconomum

temporis, & aeternitatis: debet autem tempus sae vitae bene distribuere, ut possit Ecclesiae bonum exemplum praebere. Si patitur lassitas, aut permittat aetas, surgat summo mane, erecto subito ad Deum corde: & eodem momento quo incipit evigilare, inchoet Deum orare; & dum gestit surgere, curet Deum benedicere. Similiter antequam lectum statuta hora meat, orationem suam depromat: & quantum fieri potest, omnes horas diei modo semper consueto distribuatur, & exercitia pietatis congrua praescripta sibi lege decernat: ordinatione enim Dei perseverat dies, & omnia secundum ordinem serviunt ei. Quanto magis id debet facere Clericus, qui ut Deo soli serviat, est pro cunctis omnibus deputatus. Si igitur inter fratres habitat, societatis constitutiones diei distributiones custodiat, non violando sine infir

mitate, non invertendo sine necessitate, non improbando temeritate, sed observando ex charitate: non solum in magnis, sed etiam in modicis: nam qui fidelis est servus in minimis, invenitur justus in magnis. Studeat apparere, si Deo intendit placere, in surgendo citatissimus, in orando ferventissimus, in laborando diligentissimus, in incedendo modestissimus, in conversando gratiosissimus, in comedendo abstinentissimus, in bibendo continentissimus, in agendo prudentissimus, in tolerando patientissimus, in legendo studiosissimus, in filendo observantissimus, in loquendo efficacissimus, in proximum curando vigilantissimus, in Deum contemplando ardentissimus, in laudes Dei canendo suavissimus, in ritus sacros servando decentissimus, in ebediendo humillimus,

in

in præcipiendo considerantissimus, in foro maximè compositus, & in choro maximè Religiosus, in dando maximè largus, & in accipiendo maximè parcus. Si verò solus propriam domum incolat cū suis domesticis, aut amicis quātūm potest fieri, hora consueta surgat, hora consueta orationē suam faciat, hora consueta officiū recitet, hora consueta Sacrum Misse Sacrificium celebret, aut saltē ei assistat, hora consueta prandeat, hora consueta studeat, & hora consueta vigilet, hora consueta fileat, & hora consueta animum recreet, hora consueta vesperè comedat, & hora denique consueta in lectulo cubet. Omnia fiant cum ordine debito, & cum ingenti merito, ex magno zelo, & pro fine bono: ille autem distributionis diurni, & nocturni temporis potest, & debet interrumpi usus, vel lege necessitatis, vel

vel debito charitatis, vel motiv
honestatis, vel dùm aliquis ali-
us virtutes exigit easus. Fili, con-
sidera, & vide, si enim benè dis-
tribuis diem, optimè compones
viræ tuæ seriem: qui rectè vivit
quotidie, consetur omni tem-
pre vivere rectè.

Fili, præcipua exercitia, quæ
quotidie debes attendere, & ferè
nunquam sine causa interrompe-
re, sunt silentium, & studium. of-
ficium & sacrificium. Silentium
autem Clerici est contemplatio
Dei: qui enim ex devotione si-
let, non operatur, sed otatur,
si non orationi vacet. O quã mul-
tum inter se discrepant Clericus
orationi deditus, & Clericus ab
oratione alienus! nam ille regi-
tur spiritu, & ille ducitur sensu:
ille gaudet in solitudine & ang-
tur in societate, iste verò crucia-
tur in angulorum silentio & de-
lectatur in hominum consortio:
ille

crucē prædicat, quia divina de ille gustat; iste verò voluptatem enuntiat, qui terrena eructat. Studium Clerici est lectio cuiusdam utilis libri, vt seipsum copiosius intus per orationem, & extrà per lectionem illuminando, discat altius sapere, & securius fratres docere: officium Clerici est horas canonicas persolvere, & illius sacrificium est cor cum Christo in altari Deo suo offerre. O quam beatus est ille Dei servus, qui quotidie servato ordine & tempore, hora & cæremonia, cum attentione & devotione; cum gratia & perseverantia officium suum canonicū recitat, & sacrificium Missæ inervetum Deo dicat! non enim potest tam frequenter maxima religionis persolvere exercitia, quin sentiat (nisi omnino sit perditus) maxima vitæ spiritualis aut lucrari, aut experiri dona. O Fili, si tu esses fidelis

tuis

piis diei exercit tuis, non esses tepidus, sed fervidus : non vacuus, sed Deo plenus: & quia in te charitas continuò cresceret, nūquam te carnis infirmitas aggravaret.

Fili, omnis Clericus verè Religiosus, & zelosus deberet singulis hebdomadis vacare in aliqua Dei perfectione contemplanda, & virtute Christi aliqua imitanda: deberet quocumque mēse, sumpto aliquo die pœnitere de præterito, & discernere de profectu futuro : deberet in quacumque solemnitate statum sibi applicare mysterij per aliquam internam dispositionem animi : denique singulis annis deberet saltem semel per aliquod tempus modicum solitudinis quærere latibulum, spirituale iterare exercitium, orationis duplicare studium, sequendo alicujus sapientis Directoris consilium, ad majorem in vita spiritali progressū, ibique speculati,

culari, & mirari attentè, & alta
 mente hominis vitia, Dæmonis ar-
 tificia, mundi ridicula, & Chris-
 ti exempla, peccati vilitatem, vi-
 tæ brevitatem, mortis infallibi-
 litatem & iudicij austeritatem;
 qualia sunt naturæ beneficia, gra-
 tiæ auxilia, Christi benevolètia, &
 amoris Dei mirabilis efficacia.
 Clericus qui sic benè utitur suæ
 vitæ tempore, floret sine dubio in
 æternitate: quia fit in domo Do-
 mini fidelis servus & prudens,
 quem Deus constituit super fami-
 liam suam, vt det illi in tempore
 tritici mensuram: qui vero se ne-
 gligit, & tempus suæ vitæ prodi-
 git, nec seipsum sanctificat, & ra-
 rò alios salvat: non enim nisi
 qui amaverit exercitium solitu-
 dinis, fit magnæ vas benedic-
 tionis: nequit effunde-
 re, qui seipsum nes-
 cit implere.

LECTIO XLIV.

De Cultu Dei.

Pro Dominica 44.

Fili, Oportet Clericum piūm;
 & religiosum esse: ipse enim
 est ex munere verus Dei cultor, &
 Dei publicus adorator, qui non
 solum cum Angelis, sed etiam
 pro omnibus creaturis, cœlis &
 elementis, astris, & plantis, ho-
 minibus, & animalibus, denique
 pro omnibus tenetur Deum ado-
 rare, & colere in spiritu & veri-
 tate, cum ritu & Charitate: ipse
 ex suo publico officio protesta-
 tur de summo Dei dominio, ut
 per eum super terram continuet
 tur Christi devotio, atque reli-
 gio. O cœleste beneficium! O Div-
 inum officium, ò mirabilis con-
 ditio! ò ineffabilis occupatio!

Ideirco fit Clericus summus Dei servus, & primus; primus, inquam, in lumine fidei, primus in fortitudine spei, primus in magnitudine charitatis, primus in profunditate humilitatis, primus in altitudine sanctitatis, primus in puritate cordis, primus in elevatione mentis, primus in operatione virtutis, & primus in consummatione perfectionis: primus in credendo, quia fides Clerici est Evangelium populi Christiani: primus in sperando, quia spes Clerici est telonium omnis hominis iusti: primus in diligendo, quia charitas Clerici incendium est Seraphicum totius mundi: primus in orando, quia religio Clerici est forma cultus divini: primus in operando, quia bona operatio Clerici est exemplar studij humani: primus in abstinendo, quia abstinentia Clerici est abdicatio omnis boni creati: pri-

mus

mus denique in patiēdo, quia patiētia Clerici est exhibitio hominis crucifixi: qui enim verum videt Clericum, hominem videt non terrestrem sed cælestem, non corruptum sed reformatum: non dubitantem sed illuminantem, non tepidum, sed Seraphicum, & non humanum sed divinum: Deum enim ubique sapit, qui Deum ubique colit; Deum semper redolet, qui semper Deo tanquam servus proprio Domino hæret. Novum facit Dominus super terram, cum verum Clericum ponit super Ecclesiam: quia sic omne prodigium fit aut ob extensionem fidei, aut ob manifestationem Dei: ita verus, & perfectus Clericus in mūdo à Deo missus, continuo verbo, aut exemplo prædicat Evangelium, & Dei assidue annūciat cultum. O quàm mihi suavis, & hominibus amabilis, Angelis laudabilis & dæmoni-

monibus terribilis sincera, & pura devotio Clerici, qui Deum solum in omnibus respicit, & seipsum in cunctis cōtemnit. Quæcunque Dei sunt, illi sunt quasi propria, & quæcunque hominis sunt, ei sunt quasi aliena. Plorat quòd alij cor suum circa vana afficiant, & curat ut omnes cor suum in Deo solo reponant, & ideò dum est aliquid aut volendum, aut cogitandum, aut dicendum, aut faciendum, aut tuendum, semper dicit in omnibus quis ut Deus; & cum sciat, & videat, quòd Deus cuncta infinitè transcendat, quasi meras quisquillas pertractat creaturas, & suum facit vnicum, summum scilicet Deum.

Fili, ut Clericus sit erga Deum multum affectus, necesse est, ut in fide sit admodum radicans; in spe firmiter constitutus, & in charitate abundanter repletus: ipse

se enim si doctus fuerit, clarum s-
 didicit quod hæc est vita eterna,
 ut homines cognoscat Deum, &
 quem misit Jesum Christum: &
 quia scit, quod non est impossi-
 bile Deum esse, ipse arguit, quod
 ille sine quo nihil aliud potest
 esse, necessario debet esse: si e-
 nim infallibiliter constat esse id
 quod dicitur contingens esse, mul-
 to magis videt necessario esse id
 quod necessario necessarium de-
 bet esse, ut fortuitum sit per id
 quod tanquam necessarium esse
 supponit: & sic omnia creata,
 quia de nihilo facta, & Dei ar-
 bitrio producta, tanquam aut ni-
 hilum considerat, aut propter se
 solum necessariū quod ipse Deus
 est, ipse exultat. Porro ipse idem
 non ignorat quod videbatur qua-
 si positivè impossibile; probari
 posse Crucifixum Deum verum,
 & non reum virum esse: & insu-
 per apparebat comparativè im-

pos-

possibilius illud ab ignaris probari posse, qui non noverant magna posse, & alta nosse: imo videbatur superlativè impossibilissimum, quòd à piscatoribus id fieret Doctoribus persuasum. At quia videt vltimum mirabiliter esse verum, ideò indeclinabiliter invigilat ad Deum colendum, & celebrandum per Dominum Jesum Christum, per quem in Deum credit, confidit, & diligit ex toto corde, quia totum Deo suo devovet affectum, ex tota mente, quia totum suum Deo discèdo applicat intellectum: & ex tota fortitudine, quia pro Deo suo refugit patibulum, non timet periculum, non horret supplicium, sed currit ad martyrium. Ille sic Deo dicatus, & applicatus est verus Dei servus, quia totus est in Deo, totus cum Deo, & totus pro Deo in manibus tenèdo Evāgelia, operibus servando mādata, imo & conatibus tāgendo ad

ad consilia præcedit ad Dei cuncta promissa. Quis autem magis debet Dei cultui invigilare quam ille, quem Deus dignatus est à plebe segregare, & suo servitio singulariter deputare.

Fili, horrendum est quod multi inveniuntur Clerici, de cultu divino valdè ignari, vel quia non sunt Christo Domino devoti, vel quia sunt paucùm Spiritu Sancto uncti, vel quia rarò sunt Deo applicati. Si tu igitur vis excellere in arte colendi Deum, stude te sæpe ante oculos presentem habere Christum: ipse enim qui primus fuit Dei servus, & Cleri Prælatus, continuò suam fugièdo propriam gloriam, quærìtabat divinam; non suum nomen exaltabat, sed Patris nomen assidue prædicabat, juxta quod erat scriptum: narrabo nomen tuum Domine fratribus meis: vnde ipse dicebat: Pater, manifestavi no-

tuum hominibus. Tu ac similiter, quia hic solus finis Clerici & Diaconi, Sacerdotis & Pontificis semper Deum scilicet colere & cunctis colendum proponere, semper adorare & orare, quotidie sacrificare & laudes ejus decantare. Hoc igitur fac vnicum tuum ut pote debitum, postponendo omne aliud extraneum: frequenter cogita, & tenta, quid novi facere poteris pro gloria illius nominis? non te devoret æstus ullius vani desiderij, sed comedat te zelus domus Dei. Bonum in Deo habes Dominum, bonum in te Deus habeat servum; nil boni scias, quod non citò facias, ut illius nomen extendas, & si non potes illud prædicare publicæ Barbaris, illud secretò annuncia creaturis sive in templo, sive in deserto, sive in omni loco: si os tuum non audet clamare, cor tuum audeat ipsi Desiderium

suum revelare: ipse enim est scrutator cordium, & amat prædicari ardenti oratione in águlo, cum non potest annunciar i alta prædicatione in testo.

LECTIO XLV.

DE PERTRACTATIONE SACRÆ
REI.

Pro Dominica 45.

Fili, Oportet Clericum esse Sacrum, & rei Sacræ cultorem eximium: quæcûque enim sunt de Dei domo, tenerur pertractare singulari cû zelo: quia domum Dei magna decet sanctitudo. Primò, debet sanctam Eucharistiam cum animi sanctitate, & mentis pietate, profunda genuflexione, & intima adoratione tangere: quia illud sanctissimum

dépositum Christum integrum omnium Dominum solet sub specie visibili continere. Secundò, debet omnia Sacramenta cum ritu sacro & statu debito conficere: & cum puro motivo, & magno zelo conferre, Dei in eis reverendo gratiam, & per ea Christi referendo memoriã. Tertiò sanctorum corpora, & sacras reliquias debet cum veneratione suscipere atque gestare: quia illa sunt gloriosæ resurrectionis semina, miraculosæ operationis tegmina, publicæ devotionis germina, Christianæ protectionis agmina, sanctorum charitatis pignora, & Domini amoris erga plebem fidelium signa. Quartò, cum religionis cultu, & devotionis spiritu sunt tractandæ Christi cruces, & sanctorum imagines: quia illæ sunt insignia redemptionis, & istæ sunt trophæa devotionis, & omnes sunt libri fidelium in qui-

bus legitur quomodo vetus homo est crucifigendus, & novus est publicè profitendus, Quinto, magnæ reverentiæ sunt Clerico habenda templa & altaria, Vasa sacra, & ornamenta Sacramentalia, & cuncta consecratione, aut benedictione spirituali insignita: quia illa omnia ad domitum Dei spectant, religionis spiritum excitant, mysteria significant, cultum Dei magnificant: devotionem populi amplificant: & quæ æterna sunt, tacite præfigurant. Fili, oportet te in templum ingredi cum attentione, in templo morari cum oratione, & è templo egredi cum spirituali vntione: necesse est te sacra paramenta cum pietate induere, cum majestate deferre, & cum gravitate deponere: & omnia quæ Dei sunt, cum splendore colere, & cum nitore tenere: sũt enim magno Deo hi Clerici

edio,

Edio, qui redditus Ecclesiarū comedunt, & quod cultui Dei necessarium est, in domo Dei non relinquunt. Maledicti sint maledictione temporis, & æternitatis qui spoliant sanctorum imagines vt accrescant fervorum colores qui curant vt ipsorum mensa splendeat, & Dei ara sordescat: qui canum panem comedunt in auro, & Angelorum panem relinquunt in cupro: qui domum propriam operiunt tapetibus, & domum divinam negligunt cum desolatis parientibus: qui ligurire faciunt suos officarios, & perire sinunt tabe meæ domus vicarios. Horescat, & rigescat hæc legendo mens mei servi devota, quia ego iuravi in ira mea quod tales non introivunt in requiem meam: multi enim eorum dum meum corpus portatus sine tētorio, feruntur ad infernum cum curru tractorio.

Fili, quis magis debet habere spiritum religionis, devotionis, & orationis, quàm Clericus, qui est totus divino cultui deputatus: ipsius est distinguere quæ sunt gratiæ, ab his quæ congruunt soli naturæ. Unde illi incumbit ex officio sæpe vacare spirituali orationis exercitio: nõ debet hic tempus vitæ suæ insumere in conversatione hominum, qui admissus est per singularitatem suæ gratiæ ad consortium Angelorum. Vaca igitur, Fili, non tibi, vt mundo seruias, & carni indulgeas; sed mihi, vt Deo te subicias, & tuis obligationibus rectè respondeas: nihil in spirituali nimium premas, & nihil tantisper negligas: stude vt tendas ad maxima, & ne temnas etiam modica: si autem non vales continuo orationis studio te tradere, nec in alto gradu contemplationis diu consistere, oportet

te

te ad inferiora pro relaxatione descendere, aut actioni publicæ pro bono animarum interdum vacare: & cum nec illud nec istud potes libenter facere, necesse est tuæ vitæ tædium patienter portare. Bonum est aliquando sub onere carnis gemere, sui vilitatem vilitate cognoscere, de sua industria nihil sibi promittere, & Dei mirabilem gratiæ potentiam prædicare, quæ cum succurrit, natura currit; & cum disparet, natura non paret; tunc Fili, expediat tibi ad externa, & communia confugere, & in bonis rebus sensibilibus te exercere, ariditatem spiritus magnanimitate digerere, & tuum magnum in hoc mundo exilium tranquillè videre: nam ego tandem veniam, & curabo, & sanabo te, faciamque te inter æterna requie perfrui, & peracti laboris oblivisci: & tunc senties cor tuum non amplius angustari, sed

in campū novæ dilatationis spat-
 tiari, dicendo: quàm suavis es,
 Domine, omnibus sustinentibus,
 & quærentibus te! & disces quò
 magna est Dei domus, eo quòd
 magnus sit Dominus.

Fili, volo ut anima tua & vi-
 ta tua fit sancta, quia manus tua,
 & fors tua non tangit nisi sancta.
 Si ille qui tangit picem mundi,
 coinquinatur: ille sine dubio qui
 tangit crucem Christi, purifica-
 tur. Quis autem ille est? nisi Dei
 iervus qui diu noctuque tempus
 suum habet paratū, ut crucis pos-
 sit meditari mysterium, & reg-
 num Dei contemplari sempiternū.
 Si autem, prout requirit tui ordi-
 nis status, perveneris ad oratio-
 nis vñctionem, & mortificationis
 perfectionem, noli sanctum dare
 canibus, nec tuum secretum re-
 velare peccatoribus: nam secu-
 rius est tuam gratiam, aut sancti-
 tatis fragrantiam silentio abscon-
 dere,

dere, quàm illius exuberantiam, & ebullientem copiam alijs ostēdere: cautius est seipsum despiciere, quàm donum Dei datum efferre. Omnis vitæ status est mutationi obnoxius: si hodie benè recollectus inveniris, crastino dissipatus, aut exsiccatum reperieris: nec est vitæ spiritualis profectus magis securus cùm bona recipis, sed cùm mala humiliter geris. Perfectio est abnegatio, & ideò melior videtur qui patitur subtractionem, quàm qui gratiæ sentit infusionem. Sed in quocūque statu te reperias, viam tuam ne vlllo modo negligas: in die visitationis memento diei futuræ tentationis, & in die tentationis spera in diē succedētis. visitationis Sēper autē esto æqualis in omnibus, sed præsertim cùm sacra per tractas, esto pius, & religiosus: verus Dei servus tam benè observat vel minimam consilij rubricā;

quàm notabiliorem præcepti
cæremoniam.

LECTIO XLVI.

De Observantia Ritus Sacri.

Pro Dominica 46.

Fili, Oportet Clericum ornatum esse, non solum quia debet fulgere coram Domino interna perfectionis sanctimonia; sed etiam quia tenetur splendere coram populo externa Religionis cæremonia: quia Deus est summus omnium Dominus, & Rex regum facile primus, ei decet servire sine strepitu, sed non eum fas est obsequi sine ritu: ei debetur ab omnibus singularis latriæ cultus, sed omnia cum ordine fiant in illius & servitio, & domo, id est, cum pondere, mēfura, & numero:

mero: cùm enim Deus mundum creavit, ut ait scriptura, hominẽ cum reverentia pertractavit: hoc autẽ nõ melius apparuit nisi in hoc, quòd omnia in pondere, numero, & mensura disposuit: similitè dum homo opus Dei peragit, illud cum debitis circumstantiis efficit: alioquin bonum malè facit, quia bonum cum malo conjungit. Deus quidem cùm sit Creator omnium, & fecerit terram, & cælum, non indiget templis manufactis, ut suum statuat dominium, sed vult in spiritu, & veritate adorari in corde hominum. Attamen ipse miraculis approbat hoc esse illi gratum, cùm homo illi domum ædificat, consecrat, & ornat: hoc enim manifestum est in constructione, dedicatione, & consecratione templi Hierosolymitani, quia cùm Salomon Rex pacificus illud Deo maximo, & optimo cū holocaustis,

to obtulit, Deus illi voce multa promisit, & totam victimam in testimonium ignis de cœlo cō-
 buisit: similiter dum venerabilis
 Sylvester, Romanus, Pontifex
 summus Basilicam Sācti Salvato-
 ris Chrismate consecravit, imago
 Sancti Salvatoris contra parietem
 populo videndam, & veneran-
 dam se se miraculosè demonstra-
 vit. Si autem placent Deo singu-
 laria loca, & tēpla: ita & illi gra-
 tæ sunt præscriptæ cultus regu-
 læ, & devotæ ritus cæremoniæ:
 non enim novi testamenti Domi-
 nus, & alius antiquæ legis Deus:
 ut autem olim Deus præscripsit
 methodum omnis cultus divini
 per Moysen: ita & in novissimo
 tempore sancit Deus cæremonias
 sui cultus per Ecclesiæ suæ au-
 thoritatem. Sponsæ est docere ar-
 tem placendi sponso: Ecclesiæ est
 monstrare modū serviendi Chris-
 to, & Deo.

Fili;

Fili, Igitur mihi ministerium exhibendo, Ecclesiæ præscriptum teneto ritum, sed ritus sugendo spiritum, & spiritus colligendo fructum. Cæremonia enim est instituta sive à Deo in veteri testamento, ut patet maximè in Levitico, sive à Christo in novo Evangelio, ut cùm surdum aperuit digito, panem multiplicavit elevato ad cælum oculo, Lazarum suscitavit duplicato suspirio, Eucharistiam instituit abluto Apostolorum collegio, & cæcum illuminavit sputo, & luto tanquam collyrio, rursusque ab Apostolis, & à Consiliis est cæremonia Sacra sancita in diversis Ecclesiis: institutiones contemnit: imò Deum ipsum dijudicat, qui sancita Dei cõdemnat, & ideo graviter sine dubio delinquit, qui scienter ritus sacros omittit, imò superbè sapiendo peccat, qui cæremoniam quasi despiciendo nõ

observat. Eam igitur, Fili, fac
 primò, cum gravitate, quia om-
 nis aliquid sacrum significat. Se-
 cundò, cum integritate, quia et-
 tiam modicum religio vera ob-
 servat. Tertio, cum venustate:
 quia cultum Dei decetia magni-
 ficat. Quartò verò, cum dexteri-
 tate: quia pia cæremonia assisten-
 tes non gravat: per eam autem
 reddes Dei cultum magis congru-
 um, mysterium regni Dei magis
 conspicuum, Clerum altari ma-
 gis assiduum, & populum Dei
 sacris magis devotum. Cæremo-
 niis noli addere, neque minuere,
 nec relinquere, neque invertere,
 nec gestu tantum efficere, sed &
 Spiritu penetrare. In his efformā-
 dis quære Authoris intentionem;
 Ecclesiæ Religionem, tui animi
 devotionem, & populi instruc-
 tionem. Surge dum surgendum,
 sede dum sedendum, sta dū stan-
 dum; ambula dum ambulandum,

caput tege dum tegendum, & genua flecte dum prosternendum: & verte te semper quo te convertendum. Dum instruis aut exorcizas, dum præcipis, aut anathematizas, caput tuum tege: similiter dum baptizas aut confirmas, dum solvis, aut ordinas, & dum recipis pœnitentes, aut contrahentes ligas; sed dum benedicis, & oras, dum infirmos ungis, aut fidelibus Eucharistiam dispensas, caput tuum detege: quia Deum rogas, aut formam precatoriam Sacramenti pronuncias, aut Christum ipsum met das.

Fili, Sancta Sacramenta sunt Christi instituta, & gratiæ instrumenta: hujus est enim Sacramenta instituere, cuius est & gratiam dare: Sacra benedicta Ecclesiæ sunt instituta & fidei incitamenta: quia hujus est benedicere, cuius est & mittere, & ordinare, scilicet Ecclesiæ, quæ in omni

bus benedicendo, & orando constituit ritus in gestu corporis, & in elevatione mentis, in locis & templis, in vasis & paramentiis, in ablutionibus, vnctionibus, oblationibus & thurificationibus, in igne & luce, in fonte & pulvere, in cereis & ramis, in velis & mappis, in cruce denique & in omni sacra imagine. Tu autem,

Fili, stude habere plenitudinē Spiritus, & perfectè omnes perficies ritus, non solùm cum levi studio, sed cum grandi zelo. Tu scis quòd nil relinquitur faciendum civilitatis debitæ in Regum curia: quantò magis nihil erit ommittendum Sacræ cæremonia in Christi Ecclesia: nunquid major est homo mortalis, quàm Deus immortalis, scriptum est enim: nunquid plusquam Salomon hic? nunquid plus debetur honoris imagini, quam primario exemplari! omnes reges hujus sæculi sūt

tantum minuti radij Dei: si ergo cum tanta observantia ritus Reges coluntur, & supra alios distinguntur, quid non debent Clerici facere, ut cultum Dei supra omnem cultum faciant resplendere? Jacob oleum effudit supra lapidem quia scalam videbat coelum tangentem: quanto magis debet ritum servare Clericus in Ecclesia, ubi vera scala caeli reperitur, scilicet Eucharistia? ubi sunt enim Angeli descendentes, & ascendentes supra filium hominis, ad commercium inter terram, & coelum instituendum. Fili, dum igitur coram Deo oras, aut celebras: dum aliquid benedicis, aut Sacramentum aliquod conficis, vide cui servis, cogita quid facis? & omnia bene observabis: si omnia secundum ordinem oportet facere ex Paulo Apostolo, quanto magis Sacra, & divina quibus homo solet Deum colere, & illius mysteria pertractare?

LECTIO XLVII.

DE STUDIO SACRI BIBLIAE

ELOQUII.

Pro Dominica 47.

Fili, Oportet Clericum esse amplectētē eum qui secundū doctrinam est fidelem sermonē, ut potens sit in doctrina sana, & eos qui cōtradicūt arguere; sunt enim multi inobedientes, vaniloqui, & seductores. Studium autem Clerici est lectio divini eloquij: non enim debet Clericus eructare dicta Senecæ, sed oracula Isaia: nec profiteri eloquentiam oratorum Demosthenis, & Ciceronis, sed efficaciam Apostolorum Petri & Puali, qui nō docuerūt in sublimitate sermonis; sed in efficacitate virtutis.

Contemplativi est Deum videre
in creaturis, & Clerici eum le-
gere in scripturis: verbum enim
Dei lex est sapientiam præstans
parvulis, & lux est illuminans
oculos sacerdotis. Verba mea
spiritus & vita sunt, quia omni-
bus etiam mortuis profunt, &
qui illa legunt, spiritualiter de-
gunt: verba mea sunt sacra elo-
quia, quia oris mei sūt dicta: ver-
ba mea sunt vera testimonia, quia
voluntatis meæ sunt signa: ver-
ba mea vocantur divina judicia:
quia sapientiæ meæ sunt placita
verba mea dicuntur mandata,
quia meæ authoritatis sūt indi-
cia: verba mea sunt verba, quia
mei verbi sunt expressiva. Mei
sermones nuncupantur veritates,
quia Dei veri sunt enunciationes:
sermones mei nuncupantur etiam
leges, quia mei servitio obligant
homines: mei sermones nominan-
tur justificationes, quia gratia
Dei-

Dei sunt dispositiones : sermones mei nominantur æquitates , quia sunt rectitudinis constitutiones : sermones mei sunt semitæ , quia sunt viæ vitæ vehicula , aut vasa gratiæ. Fili , Biblia Sacra sit tui tabula studij tui mēsa animi , tui medulla eloquij , & tui sapientia verbi : verba autem mea non sunt trahenda , neque ad prophanam scurrilitatis lætitiā , neque ad pomposam vanitatis complacētiam , neque ad quæstum , aut alium abusum : sed accipienda cum præparatione , legenda cum devotione , ruminanda cum attentione , explicanda cum interpretatione , proferenda cum religione , & prædicanda cum compositione. Scripturas meas lege & scrutare : quia ipsæ tibi testimonium perhibebunt de me , sub sono litteræ in venies spiritum medullæ. Beatus igitur Clericus , quem ego erudiero , qui degustat ,

& experitur in animæ suæ meditatione id quod profundat, & scrutatur in mæ scripturæ lectione. Fili, libri philosophorum non te facient, nisi Philosophum, sed libri sanctorum te facient sanctum.

Fili, Vir Clericus, si fuerit ad ultimum ordinem promotus, est cœli claviger, & Dei minister, habet enim si fuerit ordinatus, approbatus, devotus & eruditus, quatuor cœli claves, quibus ianuas regni Dei aut claudit, aut aperit, clavem Ordinis, clavem jurisdictionis, clavem orationis, & clavem denique interpretationis. Clavis ordinis est singulariùs clavis Christi, quia dū corpus Christi, seu sãguis in Sacramento efficitur, non tã minister Christi, quàm Christus ipsemet operatur. Clavis jurisdictionis est particularius clavis Petri, quia ei Dominus non solum dedit òmnia regna mundi,

sed etiam claves sui regni sempiterni, ut per plenariam potestatem totius jurisdictionis spiritualis obtineat sedem. Clavis orationis fuit maximè clavis Helix, quia orando claudebat, aut aperiebat cœli januam ne plueret, aut plueret super terram: & Clavis denique interpretationis fuit apprime clavis Esdræ, qui deperditam restauravit scripturam: & iterum dum primæ litteræ emittit sonum, verum scripturæ restituit sensum. O quàm ineffabile est privilegium Clerici! ut Sacerdos consecrat, ut Pastor congregat, ut orator precatur, & ut doctor verbum Domini interpretatur: modò litteraliter, dum litteram sequitur: modo moraliter; dum quod legit, moribus attribuitur: modo allegorice, dum sub cortice litteræ Ecclesiæ militantis statum intelligit: modo vere anagogicè, dum sub ymbra figuræ

figuræ

gura Ecclesiæ triumphantis me-
dum detegit : semper vero utili-
ret, dum non proprium iudicium,
sed Patrum, & Sanctorum sensum
in explanâdis scripturis sectatur.
Fili, audi: omnibus quidem eru-
ditio, & scripturæ lectio est uti-
lis ad docendum, arguendum,
admonendum, & regnum denique
Dei instituendum : sed quia ver-
bum Dei est gladius utraque par-
te acutus, hos qui curiositate
tenentur, occidit; qui vero cha-
ritate moventur, defendit : illos
mortificat, & istos ædificat: in il-
lis est gladius occisionis, in istis
vero est gladius mortificationis
usq; ad medullam spiritus, &
compagem membrorum. Quære i-
gitur in sacro eloquio non elo-
quentiam verbosem vanitatis, sed
sapidam revelationem veritatis;
quia eodem spiritu quo Deus vo-
luit eam hominibus tradi, debet
& legi : non ergo in eo desideres

subtilitatem, sed utilitatem. Homines quidem, & sepe rudes illud scripserunt; sed spiritu Dei agitante, & inspirante hominibus tradiderunt; idcirco non est attendendus stylus scribentis, sed sensus revelantis: non est quaerenda in Sacra scriptura doctrina Philosophorum, sed scientia factorum, scilicet, esse religionem & fidem erga Deum, humilitatem & charitatem, patientiam & obedientiam, gratiam & sanctitatem, hoc tibi sufficit, quod Deus id dicit: quòd si alibi cum nimio affectu legeris, non Clerici leges propria, sed aliena: nec unquam multum eructabis veræ devotionis mustum, nisi hujus lectionis, & contemplationis tibi congruum obtinueris gustum.

Fili, Doctrina Christi, & sancti Evangelij omnes alias in multis superat & præcellit: qui illius spiritum haberet, manna absconditum

inveniret. Quis autem magis deberet illius habere sēsum, & spiritū; quā ille qui illius dirigit domum, & bonum: quod si vis facilius doctrinam hanc intellegere, & degustare, oportet te sæpius à curiosis, & vanis abstrahere, & illi soli vacare; & si vis ei soli vacare, necesse est cor tuum ab omnibus visibilibus, & invisibilibus evacuare: non invenit fontem, nisi qui totū prætergreditur rivum, nec gustat Deū datorem nisi qui superat omne donum. Qui vult verba Christi rectè explanare, oportet ut studeat totam vitam suam ei conformare: quis enim melius potest scire Domini sensum, quàm ille qui habet illius affectum? Lege igitur, sed benè vivendo lege Evangelium & castum eloquium sicut argentum examinatum: ipsum te docebit si fueris Dei docibilis, cordeque mitis, & humilis: sive per historias, sive per figu-

ras, five per parabolas, five per sententias, five per dogmata, five per paradoxa, five per libros historiales, five per Prophetales, sed maximé per sapiéntiales quomodo debeas vivere & te implere, ut post plenitudinem tuam & copiam & possis in alios effundere, & crectare. Hec est autem altissima, & vtilissima lectio sui ipsius vera cognitio, & despectio, de se ipso nihil boni credere, & de proximo nil mali sentire: si enim videres aliū magna, & gravia peccata patrare, non debes ideo te melioré æstimare; nescis enim quandiu p̄ssis in bono perseverare. Bona est scientia, sed melior bona cōscientia: permilla est tibi lectio sufficiens voluminum Philosophorum, sed præcepta est frequens meditatio eloquij Sanctorum, ut possis de Christo rationem reddere, hos qui contradicunt, arguere: hos qui tecum sentiunt,

tiunt, inst. vere, & te ipsum melius sanctificare: nisi scripturam dum pores meam legeris, post vitia tuâ de hoc asperrimè punieris.

LECTIO XLVIII.

De Predicatione verbi Divini.

Pro Dominica 48.

Fili, Omnis Clericus debet continuatim benefacere, & verbum Dei passim annunciare, si non eloquio, saltem exemplo: Ego enim feci per triginta annorum curriculum: quia regnum Dei non est in voce, sed in opere: non in verbo, sed in facto. Multi tamen haberent talentum predicandi, si haberent zelum alios Deo lucrandi. In multis capacitas non sufficit, & hoc opprobrium est: in aliquibus studiositas non proficit,

& hoc vituperium est: in alijs
 charitas deficit, & hoc vitium est:
 in alijs zelofitas languescit, &
 hoc scandalum est. Tu vero, Fili;
 potes facilè prædicare, si volue-
 ris per lectionem scripturæ fre-
 quentiolem, & per reformatio-
 nem tuæ vitæ strictionem te re-
 formare. Si scires te sæpè interi-
 us in corde recolligere, & vñctio-
 nem spiritus in oratione emunge-
 re: si tam citò interiorem pleni-
 tudinem nõ fineres effundere, sed
 diu sacram velles meditationem
 revolvere: posses Deũ altius præ-
 dicare, & spiritus mustum co-
 ram alijs eructare. Si quæreres
 scripturam sacram flexis genibus
 sæpius perlegere, libros spiritua-
 lium, & sanctorum Patrum fre-
 quentius revolvere; auderes alio-
 rum salutem zelare, & cum vir-
 tute magna Evangelizare: Domi-
 nus enim dat verbum Evangeli-
 zantibus virtute magna, sed quia

nimis te tenet sollicitudo temporalium, aut multitudo vanorum effectuum, non curas pro Deo alloqui, sed studes pro teipso operari. Multi inter Clericos non prædicant: quia se non posse excellere non existimant, & hoc vanitas est: multi similiter non prædicant, quia in discendis scripturis non vigilant, & hoc otiositas est: multi quoque non prædicant, quia non nisi beneficia querunt, & hoc cupiditas est: alij denique non publicè prædicant, quia contra propria vitia clamare formidant, & hoc foeditas est.

Fili, si tu prædicare nescis, quia sacra nescis, time: quia ignorans ignorabitur: si non publicè dicis, quia debita non discis, cave, quia piger tandem famem patietur: si non loqueris, quia non excellis, horre: quia non intendis prædicare Dei gloriam, sed

tuam extendere famam : si denique nil promissis, quia non vis, aut laborem refugis, treme: quia peribit tui nominis in libro vitæ memoria, eo quod talentum Domini abscondis in terra : lux autem est tibi data à Patre luminum, non ut ponatur sub modio, sed exponatur in Ecclesiæ candelabro, ut omnibus luceat, qui in domo sunt, & deambulare intendunt. Quod si denique velles prophetizare, & evangelizare, nec tibi datur, nec ab hominis studio, nec à Dei dono; sta in humilitate, & fortè eris in majori securitate, Christum annuncia per tua opera. Efficacius sæpe prædicat unicum bonæ ædificationis exemplum, quàm magnum frequentis sermonationis exercitium. Totum Evangelium Clericus in Ecclesia annunciat cum totum Christum ut sanctus in sua vita demonstrat: perfectius est Deum annunciare

annosis sanctitatis exemplis, quam
Christum Evangelizare novis ver-
boſitatis eloquiis.

Fili, Si præco es verbi Dei, &
nuncius Paradisi, prædica Evan-
gelium omni creaturæ per sanc-
tatem tuæ vitæ, & puritatem
tuæ doctrinæ: loquere ut missus,
& non ut intrusus, loquere gravi-
ter & non leviter, loquere suavi-
ter sed efficaciter, loquere audaci-
ter sed tamen prudenter, loquere
decenter sed non placenter, lo-
quere evidenter & non nimis
ſcienter, loquere gratioſè sed non
artificioſè. Eloquentia enim ora-
toris publici est ſicut ſtipata do-
mina quæ ſuco, & monilibus or-
nata intendit lenociniis attrahere,
& demulcere, ſed eloquentia præ-
dicatoris Evangelici est ſicut mo-
deſta vidua, quæ velo, & dolo-
ribus obteſta, quærit lacrymis
convertere, & movere. Melius est
vti malleo chalybis ad marmore-

am rupem infringendam, quam malleo eboris: vita igitur scurrilia, & inutilia, nova & vana, curiosa & fastuosa, commentitia & complacentia: & dum facis prædicantis officium præpara prius cor tuum in oratione, prædicando contra ipsum, & interius loquentem auscultando Spiritum Sanctum. Post hæc invenies sermonis materiam, & ordinis formam in septem præconum meorum promptuariis, scilicet in testimoniis sacrae Scripturae, in suffragiis Patrum doctrinae, in lineamentis antiquae figurae, in monumentis verae historiae, in documentis sacrae scholae, in argumentis rationalis naturae, in tegumentis vulgaris parabolae, & in exemplis visibilis creaturae. Autoritas autem sacrae Scripturae passim est citanda, & autoritas prophanæ doctrinae singulatim vitanda. Oportet insuper loqui cum vinctio-

ne & devotione, cum seriositate actionis, & puritate intentionis, breviter quidem sed sufficienter, quia verbū abbreviatū fecit Dominus super terrā, Græcis, & Barbaris, sapientibus, & rudioribus, quia omnibus est debitor, qui verbi Dei est nunciator. Oportet quoque prædicare aut perfectionem Dei, aut veritatem fidei, aut humanæ naturæ vitium, aut gratiæ divinæ donum, aut poenam, & gloriam, & non ea quæ faciunt ad irritamentum vanitatis, & curiositatis; sed illa quæ sunt boni moris, & æternæ salutis. Habet autem canoram vocem, qui sanctitatis obtinuit opinionem: habet firma latera qui ab opere Evangelizandi cum à sinistris irridetur, non deficit: & cum à dextris laudatur, se nullo modo extollit: habet linguam solutam qui facit quod dicit: habet manum liberam qui bona quæ loquitur, illi-

cò operatur : habet corpus bene
 compositum , qui cor suum ad
 solam gloriam Dei tenet intentum :
 felicem habet memoriam , qui Dei
 non amittit præsentiam & rectum
 ostendit iudicium , qui antequam
 alios arguat , confundit seipsum.
 Bene invenit , qui solius Dei ho-
 norem , aut proximi salutem in-
 quirat , bene digerit qui coram
 Deo cuncta dicenda disponit : be-
 ne ordinat , qui methodum Patrù
 observat : bene pronunciat , qui ze-
 lum Apostolorum demonstrat : be-
 ne suadet , qui nuda , & vera Dei
 eloquia docet : bene denique mo-
 vet , qui non auribus arridet , sed
 corda audientium movet .

Fili , Verus præco Divini Verè
 bi non est similis canali , qui cunc-
 ta dat , & nil sibi reservat ; sed
 fonti , qui dum communicat , si-
 bi copiam servat : non est similis
 mutis canibus non valentibus la-
 erare ; sed gallis excitantibus , qui

solent sæpè cantare, ut vigilias noctis denotent, & quemque ad epus suum invitent. Beatus ille Dei servus, & verbi nuncius, qui assimilatur api sapienti: nam colligendo flores d: scriptis sanctorum mel conficit deliciarum celestium, quibus tanguntur Dei populi, & trahuntur. Beatus Dei servus, & verbi Dei nuncius, qui assimilatur cicadæ clamanti: nam cicada non canit nisi ex fervore, ex pectore, & ex arbore: sic & Apostolicus prædicator nõ fatetur, nisi ex fervore charitatis, ex corde veritatis, & ex arbore Crucis: non enim debet prædicare, nisi solum Iesum Christum & hunc Crucifixum, & omnia debet arbitrari tanquam stercora propter eminentem scientiã Iesu Christi, ut ipsum Christum, & propter Christum fratrem suum possit lucrari. Quàm mirabiles fuerunt Apostoli concionatores; ipsi enim

fuerūt, sicut sagittæ in manu potentis: quia rectè prædicarunt, & multos amoris cœlestis jaculo vulnerarunt: ipsi etiam fuerunt sicut tubæ ductiles, quia quò magis inter malleos persecutionis toleraverunt, eò clariùs & altiùs resonarunt. Fili, fac tu similiter clama, & ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, & annuncia populo meo scelera eorum, & domui Jacob peccata eorum; sed ut utiliùs prædices aliis, esto priùs tuba ductilis multa patièdo, & tolerando: quomodo enim posses Crucifixum prædicare, si nescis re crucifixo conformare, & quomodo scires suum Deum annunciare, si nequis seriò Deo vacare? Vade relinque omnia & erit in te tota Crucis sapientia. Hoc ego tibi hodie prædico, quia est totius Evangelij plenitudo. O si esses ab omnire, imò & á te evacuat, quàm citò esses á Deo pene-

tratus, & ad Deum elevatus? & sic supra te erectus prædicares, & clamares, sicut ego: si quis sitit veniat ad fontem, scilicet aquarum viventium: tu scires quale est donum Dei, & quis est qui loquitur tibi, & sic alijs tu donum illud revelares, & nomen meum fratribus tuis annunciaries.

LECTIO XLIX.

De Recitatione Canonici Officij.

Pro Dominica 49.

Fili, Oportet Clericum esse virum pietatis, & orationis: quia ipse est de ordine illorum spirituum, qui semper adstant ante Deum. Si cœlum esset papyrus, sol cœli calamus, scriba doctus Angelus, qui scriberet per omne sæculi tempus, nondum sciret Clericus, qualis est ille Do-

mi-

minus, cuius ipse est singularis ser-
 vus, exhauriretur in scribendo
 tota Angelorum potentia, & in
 legendo tota hominum intelligē-
 tia, & in referendo tota seculorū
 permanentia, & in retinendo to-
 ta librorum sapientia: antequam
 disceret Dei servus, qualis &
 quantus est ille Dominus cui om-
 nia serviunt, & omnia obediunt:
 sicut est scriptum: ordinatione
 tua, Domine, perseverat dies,
 quoniam omnia serviunt tibi. Fi-
 lii, cuncta Deo serviunt ex debi-
 to, sed tu insuper ex officio, non
 autem pro te solo, sed legatione
 fungens pro Christo, agis etiam
 pro toto mundo. Age igitur quod
 agis, & attende cui servis: & simi-
 liter pro quo solvis: quia si be-
 nē tuo officio functus fueris, du-
 plicato premio remuneraberis: si
 autem tuum debitum non persol-
 veris, extremo supplicio punieris.
 Cū dederit Deus gallo secretam

intelligentiam, ideò ejus cantus denunciat auroram, sol oritur, & exit homo ad opus suum usque ad vesperam, & feræ nocturnæ sese obtegunt intra spelūcam: Clericus surgat tāquam vigil custos de nocte, ut cuncta ad Deum laudandum sua invitet voce: & tunc fugient nocturni lemures, quia in vigilant gregi sacri Pastores. Fili, esto de numero eorum qui summo mane amant Deum benedicere, & collaudare: quia erit mihi jure legis sacrificium, si tota die tuum mihi dignè recitaveris sacrum officium: timeo enim & horreo illos Clericos, qui quærent duplicia officia ut citius in dicendo balbutiant, & nolunt nisi simplicia beneficia, ut diutius vivēdo liguriant: serviūt mundo secundum mūdi beneplacitum, & non oblequantur Deo secundum Dei debitum ritum; & sic non sunt domus meæ necessarii.

rij, sed domus Diaboli auxiliarij: non Dei sunt domestici, sed mundi sæpe aulici; nō enim quarunt quæ meæ sunt gloriæ, sed quæ sunt propriæ famæ: non curant in templo meo decorem; sed in sua domo splendorem. Maledictus sit qui ita se gerit, videt enim quod perit, nec tamen poenitet, sed sibi complacet: de suo exitio non dolet, sed de suo vitio gaudet, imò correctorem non recipit, quia cū peccator in profundum jam venerit, libenter omne bonum contemnit.

Fili, esto tu sedulus in recitatione tui canonici officij, & in solutione quotidiani tui pensis sequentes observando regulas, si tuas dignè desideras dicere horas. Dic illud non vna die, sed quotidie: non cum conscientia onerata peccato, sed cum anima sacro conscia zelo: non sine necessitate in foro aut publico vico, sed

sed si fieri potest in choro, aut in secreto loco: si etiam potest fieri non cum solo breviario, sed cum Clericorum numero, quia cum sit oratio pro publico, quantum fas est, non debet fieri a privato: non compresso numero partium, sed ordine servato horarum: non dicendo vespere quod recitandum est mane, nec etiam recitando mane quod est dicendum vespere, nisi aliqua pia causa id exigat, aut legitima quædam necessitas premat: non spe quotidiani lucri, sed desiderio gloriæ Dei: non in ordine ad majus licentiæ otium, sed in ordine ad continuum bonæ vitæ exercitium: non cum præcipiti celeritate, sed cum humili gravitate: non cum evagatione vultus, sed cum compositione gestus: non cum ostentatione hypocrisis, sed cum dulci simplicitate cordis: non cum spiritu contracti moris, sed cum impetu re-

novati fervoris: nō neglecto corporis habitu, sed observato Ecclesie ritū, potius stando, quam sedendo quia septem sunt spiritus, qui semper stant coram Deo ob intimos raptus. Attamen per indulgentiam licet sedere in psalmis, lectionibus, & versibus, sed semper oportet surgere in horarū initiis, hymnis, & canticis, versiculis, & orationibus: imò & genuflectere opus est diebus jejuniorum, aut vigiliarum in precibus. Saeculo quoque sancitum est in oratione Domini, aut Symbolis fidei; & in his quę sunt melius Evangelij, & in claudente Antiphona Beatę Virginis tempore Paschali, & in officio integro dominicę diei surge: in aliis verò diebus genuflecte, & semper (si infirmitas aut libertas patitur) dum solus officium recitas, hos ritus observa: aut si in choro decantas, cum choro observante te ipsum cōfor-

ma. Super autem omnia hæc semper habeto tria, magnam devotionem, intimam attentionem, & purissimam intentionem, devotionem scilicet sancti, attentionem Angeli, & intentionem Christi: si in recitando non potes aliquod meditari mysterium, enuclea litteræ sensum; & si adhuc non potes cogitare sensum, saltem vocis cum bona intentione audito sonum.

Fili, sic tuum officium recita, ab humanis te extrica, & ad divina te excita, aut cum contritis per compunctionem, aut cum aridis per resignationem, aut cum devotis per consolationem, aut cum Seraphicis per jubilationem. Ante orationem præpara animam, & post recitationem gratiam agnosce acceptam. Officium autem non sit tibi siccum studium litterarum, sed ad pium usum horarum; & noli te dispensare ab

oratione mentali eo quod vaces
orationi vocali, nisi aut cura ne-
cessaria proximi, aut aliqua in-
firmitas corporis tibi subripiat
horam solitam diei, vsum debi-
ti temporis. Clericus sine brevia-
rio est miles sine gladio, sed Cle-
ricus sine contemplatione est Philo-
sophus sine speculatione, qui
multa legit, & nil perfectè cog-
noscit: quis autem magis debet
contemplationi operā dare, quā
ille qui totum cor suum tenetur
Deo applicare? Quod si vis vti-
liter orare mentaliter, desine vi-
vere carnaliter: Deus non se li-
berè communicat nisi ei qui se in
multis superat. Falluntur qui pu-
tant contemplantium consolatio-
nes recipere, & non curant con-
templantium mortificationes e-
xercere: non datur panis filiorum
canibus, nec margaritæ tradun-
tur porcis, segnitiam quæritan-
tibus: oportet orare ex mente,

sed est opus seipsum mortificare
 in carne : simul conveniunt , &
 mortificatio sensuum , & con-
 templatio rerum spiritualium. O
 Fili , si tu auderes te mortificare,
 ego dignarer me tibi commu-
 nicare , quia Dominus solet
 servo suo secreta dicere,
 cum servi in multis no-
 verit fidelitatem
 probare.

LECTIO L.

De Administratione Sacramenti.

Pro Dominica 50.

Fili , Oportet Clericum esse
 dispensatorem honorã Dei,
 & gratiarum , sicut sapientem œ-
 conomum : non enim inter ma-
 nus tenet solùm Dei eloquia , sed
 etiam Christi habet Sacramenta :

Per verbum autem instruit & disponit, & per Sacramentum instituit, & absoluit. Verbum sine Sacramento est lex sine auxilio, sed Sacramentum sine auxilio, sed Sacramentum sine verbo est piscina sine lavacro: jungit autem Deus verbum, & signum, & fit Sacramentum; accedit enim verbum ad aquæ elementum, & fit baptismi Sacramentum: accedit verbum ad balsami chrismamentum, & fit confirmationis Sacramentum: accedit verbum ad peccatoris lamentum, & fit poenitentiae Sacramentum: accedit verbum ad panis, & vini alimentum, & fit Eucharistiae Sacramentum: accedit verbum ad rei Sacre tactum, & Clerici unguentum, & fit ordinis Sacramentum: accedit verbum ad infirmi oleo lenimentum, & fit Extremæ Unctionis Sacramentum; accedit verbum ad mutui consensus liga-

mentum, & fit matrimonij Sacramentum. Vide, Fili, quàm operatorius sit sermo divinus, qui non solum fecit ut id quod non erat, fieret, sed etiam facit ut id quod erat, non periret: sicut enim mysterium Redemptionis factum est per copulationem verbi Dei personalis cum signo visibili humanæ formæ: ita & Sacramentum justificationis factum est per conjunctionem verbi Dei vocalis cum signo sensibili superadditæ materiæ, ut rivus sanctificans cum fonte sanctitatis aliquam saltem haberet convenientiam. O si tu sepe perpenderes, & cogitares, à quo Sacramenta proveniunt, de quo etiam fonte effluunt, quid ab instituyente accipiunt, quid à conferente expetunt, & quæ in suscipiente efficiunt, nunquam ad ea accederes sine humili formidine, & nunquam eadem conferres sine devoto mentis horrore. O

vos igitur omnes Clerici mundamini, & sanctificamini, quia fertis vasa Domini; si enim subitanea morte peribant olim Clerici, qui indignè tantum pertractabant veritatis imagines, quo digni erunt supplicio illi hodie ministri qui indignè prophanant etiam veritates? Paveant aut caveant, capiant aut sapiant, quia vix unquam morietur morte iustorum, qui polluerit Sancta Sanctorum: corruit Oza quia indigne tetigit arcam Domini, quid ergo continget iis qui malè tractaverint novi vasa testamenti? In arca erat tantum tabula legis lapidea, sed in Sacramento est lex Dei ignea: in arca erat urna tantum mannae, sed in Sacramento est corpus & sanguis Dominicæ cœnæ: in arca erat virga Moyfis, sed in Sacramento reperitur gratia Christi.

Fili, In Sacramentis Christus conjunxit naturam, & gratiam;

naturam in signo, & gratiam in significato, ut per illud ostenderet se esse authorem gratiæ simul, ac creatorem naturæ: instituitque tã sacra lantificationis instrumenta, & vasa sub signo visibili, & significato invisibili, eo quod sint à Christo visibili, & invisibili, data à ministro visibili; & invisibili, collata subdito visibili, & invisibili, pro operando effectu visibili, & invisibili, scilicet, resurrectionem carnis, & beatitudinem mentis: ut Clericus qui illa dispensat, & applicat, ritu visibili, & spiritu invisibili sciat uti: nõ enim sufficit illa dare & cõferre cum præscripta cæremonia: sed etiam id necesse est agere cum consciëntia optimè ordinata, non quòd Sacramenta indigeant conferentis justitia, ut sancta sint, cum sint sufficienter imò & abundanter efficacia ex gratia instituētis; sed quia oportet

tet sancta sancté tangere, & per-
 tractare. Fili, in omni Sacramen-
 to habes causam in præterito, ef-
 fectum in præsentis, & finem in
 futuro: omne enim Sacramentum
 præteritæ passionis Christi est
 commemoratio, gratiæ præsen-
 tis Christi infusio, & futuræ glo-
 riæ præfiguratio, ut tu discas
 quoad præteritum te hominem
 debere veteré habere crucifixum,
 quod præsens te novum debere
 per gratiam possidere reformatum,
 & quoad futurum te debere ad
 perfectum virum adspirare Christo
 omninò in cælis configuratum.
 Dum igitur conficis Sacramentum,
 Sacramenti habeto signum, &
 spiritum, applicando materiam
 recita formam, servando cæremo-
 niam, ritus noli invertere nor-
 mam, faciendo actionem reno-
 va intentionem, & præbendo in-
 tus attentionem ostende foris de-
 votionem; dando autem tam

Spirituale beneficium, temporale noli quærere lucrum: magnū facit quæstum qui suum sanctificat proximum, qui Dei longiùs extendit imperium, & qui de novo Christi distribuens meritum, de novo in corde hominum ipsū inserit Christū. Da ergo sine mora dum venit hora, cum patientia, & reverentia, cum magno zelo, & recto modo, non præferendo divitem pauperi, sed tribuendo omni petenti; quia apud Deum non est Judæus, neque liber, neque servus, sed nova creatura, & novum opus.

Fili, Sacramenta in manu Sacerdotis sunt sacra vasa æternæ salutis, idèo malus est, atque sacrilegus, qui dum illa alijs ad sanctificationem communicat, eadem sibi ad damnationem reservat. illis vtere non solum ad bonum fidelium, sed maxime ad tuum profectū: ad profectum,

R₂

in

inquant, majoris gratiæ, & justitiæ, donorum atque virtutum. In his invenies vitam, & hauries salutem à Domino, si bené usus fueris illorum beneficio: ibi enim fides augmentatur, vbi Dei virtus obtegitur: ibi spes solidatur, vbi pignus gloriæ recipitur: ibi charitas dilatatur, vbi amor Dei sentitur: ibi lucet prudentia, vbi ad finem verum, vera reperiuntur media: ibi viget iustitia, vbi Deo & proximo redduntur debita: ibi apparet temperantia, vbi refrigeratur concupiscentia: ibi corroboratur constantia, vbi anima excitatur ad magna: ibi fovetur religio, nutritur devotio, docetur mortificatio, & instituitur oratio, vbi Deus colitur, & degustatur, vetus homo deprimitur, & novus elevatur. Fili, bené utere Sacramentis, & longè te abstrahes à creatis, altè vinctes in humanis, & mirè te obvolues à divinis: quia

prudentiùs cavebis à periculis,
 rariùs indulgebis vitiis, & fre-
 quētiùs gaudebis gratiæ auxiliis.
 O si tu perpenderes quanta bona
 in illis continentur, & si degusta-
 res attenté alta quæ in illis habē-
 tur! esses magis à Deo nūcupatus
 interiùs & minùs extrà negotiis
 implicatur: non tam citò te dissi-
 paret mundi vanitas, aut atrahe-
 ret sensus cupiditas: quia sæpè.
 & subitò te illuminaret Spiritus
 Snncti veritas & te moveret ardē-
 tior Dei charitas, Sacramentū, &
 silentium duo sunt, quæ citò
 hominē sanctū efficiūt.

* * * * *

LECTIO LI.

De Celebratione Missæ Sacrificij:

Pro Dominica 51.

Fili, Soli Deo immortalis, &
 invisibili, optimo, maximo
 ut honor, & amor, gloria, & me-

R;

mo.

moria sempiterna: soli enim Deo
 deberur omnis religionis cultus,
 quia solus ipse est Dominus, ipse
 solus altissimus, & ipse solus fon-
 taliter Sanctus: vnde quidquid ab
 Ecclesia benedicatur aut conse-
 cratur, soli Deo tribuitur, & de-
 putatur Sacra, sub patrocinio sūt
 Sanctorum, sed non efficiunt in
 nomine eorum. Soli Deo Creatori,
 & consummatori dicantur tē-
 pla, & altaria, benedicuntur tym-
 pana, & sacra vasa, instituuntur
 ceremonialia, & ornamenta, di-
 riguntur thuribula, & omnia ora-
 tionis collecta, offeruntur sacri-
 ficia, & vota. Illi soli debetur
 omne religionis exercitium, cui
 soli competit totius mundi domi-
 nium, & ideò illi soli Ecclesia om-
 nem suum consecrat ritum & cul-
 tum, spiritum & intentum, cui
 deputat quoque omnes Clericos
 & servos, Pontifices, & Sacerdo-
 tes, ut ab aliis hominibus assump-

ti, & pro omnibus deputati offerant sacrificia, & conferant Sacramenta: non autem quodcumque sacrificium offerunt, quia nō jam hircorum, aut arietum sanguinem fundunt; sed panem, & vinum in corpus & sanguinem Domini nostri Jesu Christi verbo sacro convertunt, ut sacrificium cruentū Crucis, quod peractum est semel in monte Calvarij, pluries reiteretur incruētum in omni loco totius mundi: cum enim Deus sit solus Imperator totius vniuersi, debet sacrificio recognosci in quatuor partibus orbis. Sacerdos igitur quātūm potest, quotidie, & vbiq̄ licet celebret cum antecedenti præparatione, cum consequenti religione, & cum comitanti intentione, & cum subsequenti gratiarū actione: qui enim mysteria celebrat, dignē Deo consecrat, si bona vita se longē antè præparat.

debita immediatè se antè pœnitentia purgat. Qui sacrificium peragit, opus benè conficit, si spiritum religionis attrahit, & in se per continuam devotionem nutrit: qui Sacramentū Deo dicat, aut populo applicat, rem benè pertractat, si veram intentionem efformat, & si non potest servare semper actualem, saltem teneat virtualem, quæ scilicet nulla actione interrumpitur extranea, aut nulla inficitur distractione voluntaria: qui sacrificium peregit, Deo satisfecit, & sibi etiam profuit, si dignas gratias retulit, Deum colaudando, Christum imitando, mundum contemnendo, & mortem Domini per mortificationem sensuum annunciando. Fili, igitur præpara animam tuam ante missā, ordina tuā modestiā intra missā, reforma tuam vitam post missam: qui enim quotidie alitur de corpore, & sanguine Domini, debet

vitam & sanctimoniam in se ostēdere Christi.

Fili, Quatuor sunt religionis Christianæ principia, & instituta: primum est cultus qui instituitur: secundum lex quæ constituitur: tertium Sacramentum quod confertur, & quartum sacrificium quod offertur. Quoad primum proprii spiritus noli sequi impetum, sed sanctum Ecclesiæ servato ritum: quoad secundum conare ad consilia, ut melius possis custodire mandata: quoad tertium dà cum magno zelo quod gratis accepisti ex Dei dono: & quoad quartum sacrifica cum religionis motivo, quod consecras cum ordinis supremi privilegio. Quatuor autem motiva sunt, cur Sacerdotes Deo pro omni dono, aut suo filio, aut suo servo, aut huic mundo collato, sive nature, sive gratiæ, sive etiã gloriæ: Tertium est quod opus illud gerant

R5

pro.

propitiatorie, id est, pro cunctis mundi peccatis magnis, & parvis, & pro remittendis culparum poenis: exceptis tantum culpis omnibus consummatis, quia in inferno nulla est redemptio: Quartum est ut sacrificium offerant impetratorie per Christum, postulantes gloriam ipsius Dei, & Christi, sanctificationem Ecclesiae, & perfectam consummationem totius naturae, ut in omnibus Dei operibus voluntas Dei impleatur, & plenitudo Christi ejus perficiatur. Fili, super omnia cave ut paratus accedas ad altare, & unctus, & plenus recedas ab altaris opere. Ita vive, ut semper sis paratus id opus perficere: si quotidie potes consecrare, noli Deum privare summo suo honore, Ecclesiam suo decore, Angelos gloria, homines gratia, reos venia, justos lætitia, defunctos refrigerio, vivos solatio, & omnia denique suo fine de-

bito: finis enim omnium est Deum fateri principium, & finem omnium per religionis exercitium, & maxime per Missæ sacrificium, quia per Christum, qui est entis increati, & creati cōfinitū, cuncta in eo oblata ad suum redeunt summum rerum principium.

Fili, Aut tantū sacris mysteriis stas, aut tu ipse celebras; si tantū stas, ibi esto sicut Angelus, id est modestia compositus, gratia dispositus, devotione vinctus, & contemplatione absorptus. Si verò celebras, hoc fac ut Christus, id est charitate flagrans sanctitate fragrans, memoriam Christi annuncians, & Crucis victimam imitans: sacerdos enim novæ legis est sacri opifex sacrificij, & simul ingreditur sortem agni occisi: sicut autem Christus sacerdos primus est Hostia per altaris sacrificium: ita & Clericus, qui est sacerdos illius, debet esse victi-

ma per mortificationis martyriū:
 se se in omnibus offerendo Dei
 volito, & beneplacito, hujus vitæ
 afflictiones sufferendo cum omni
 victimæ motivo, & zelo: quomo-
 do enim annūciaret sacerdos aliis
 mortem Domini, nisi in se exhi-
 beret effigiem veri sacrificij? Cō-
 tinuò igitur se Deo in die conse-
 cret, qui mane sacrificium Chris-
 ti exercet, ut victima sit illius ca-
 ro, & anima moriatur cunctis ex-
 ternis sensibus, sicut in hostia est
 sensibus mortuus Christus: ibi e-
 nim os habet, & non dicit: ocu-
 los habet, & non videt; aures
 habet, & non audit; pedes
 habet, & non ambulat; & manus
 habet, & non palpat: ita fiat
 mortuus sæculo, qui quo-
 tidie tam magno va-
 cat sacrificio.

LECTIO LII.

De Preparatione ante Missam.

Pro Dominica 52.

Fili, Sacerdos celebraturus, aut Clericus Missarum solēniis participaturus (sicut ab Ecclesia sancitum est) orationi aliquantulū vacet quia magna mysteria, & magna Sacramenta, magnam requirunt præparationem, & magnam devotionem : & si id exigunt à laico, qui minùs eisdem participat, quātò magis id requirunt à Clerico, qui copiosius sacra degustat. Frequenter Sacramenta suscipere, aut mysteria recolere, & non se efficaciter convertere, nec in vita spiritali proficere; signum est pravæ consciētix, reprobx animæ, finalis sæpe impœnitentiæ, & acerbioris gehennæ:

sed multum Sacramentis participare, mysteria penetrare, & inde multum se à vanis evacuare, & de die in diem se alius sanctificare, indicium est magnæ justitiæ, altæ gratiæ, certæ gloriæ & divinæ vitæ. Nam Clericus qui inter sacra malè vivit, fit citò Diabolus: & Clericus, qui inter sancta benè vivit, evadit subitò Angelus: imò lucet inter cætera, sicut sol radians inter astra, de omnibus probè dijudicat, à nemine ferè judicatur, quia à se vitia cuncta fugat, & à nullo crimine maculatur. O Fili, si scires te ad mea festa, & Sacramenta devotè præparare: sentire te gratia mea, & divina donorum Dei copià abundare: per Sacramenta enim, quæ meam mortem denunciant, fieres mundo omninò mortuus, & per mysteria quæ meam vitam prædicant, evaderes in spiritu redivivus. **Fac ut, te operètur mysteria in**

verè Deo vivendo , & in te etiam operentur Sacramenta , omnino mundo moriendo : hoc autè maxime fit in eo qui sæpe dignè Eucharistiã sumit : scriptũ est enim : quotiescumque id manducabitis , mortem Domini annunciabitis donec veniat , & redeat : & illius manducationis fructum inveniat.

Fili , Non sine causa David Psalter divinus de me scripsit : viderunt ingressus tuos , Deus meus , viderunt ingressus tuos ; sicut enim sol in nullam Cœli , & mensesum domum ingreditur , quin multa bona in mundo visibili operetur : ita cùm ingressus meus sit pacificus , ego sol justitiæ oriens ex alto sanitatem , & sanctitatem , ut scriptum est , ferens in pennis , id est , misericordiæ meæ radiis , in nullum ingredior locum , in quo novum non conferam bonum . Ego exivi à patre , & veni in mundum , intrando in

Virginis uterum, & plura feci mirabilia: paravit se mūdus ad meum adventum per perennem fidē, & ardens desiderium. Mater verò mea disposuit sua viscera per castam humilitatem, & devotum silentium, quia erat scriptum: Et ipse erit desiderium collium æternorum, & rursus: bonum est cum silentio præstolari salutare Dei: tu, Fili, similibus die Dominica ad communionem te para. Ego intravi post nativitatem in templum, vbi se disposuerat Simeon per longā expectationem, & sanctum cunctis moriendi rebus propositum, & Anna similiter per assiduam orationem, & diuturnū jejunium: tu fac similiter, para te die Lunæ, hæc premeditando in corde. Ego intravi in Sichar sedendo juxta Jacob puteum, vbi Samaritana invenit suam salutem, & conversionem, cognovit donum Dei, & Christum mundi Sal-

vatores: tu die Martis illud mysterium cogita, & aquam salutis, & donum Dei cum Samaritana desidera. Ego intravi in Centurionis domum, & ibi curavi illius puerum, ipse autem me prævenit perfidem, & orationem; per humilitatem, & religionem; tu cum sequere die Mercurij illud meditando, & cum Centurione te ad ingressum meum parando. Ego intravi in Zachæi palatium, ipse vero Zachæus voluit me videre, ideò turbam cœpit relinquere, arborem ascendere, & ad me venientem accurrere: tu die Jovis hæc meditare, & similia operare: desidera me recipere, incipe omnem creaturam fugere, crucem meam dignare accipere, & ad occursum meum ardentem accedere. Ego intravi in Marthæ castelum: ibique inveni Martham laborantem, & Mariam contemplantem: tu vero die Veneris pa-

ra te ad recipiendum me per opē-
 ra misericordiæ , & per requiem
 contemplationis divinæ : quia
 gaudeo cœnare cū anima in qua
 viget vtraque vita, & operatoria,
 & contemplativa. Ego intravi in
 civitatem, & in cœnaculum quod
 reperi grande, stratum, scopis
 mundatum, & tapetibus paratum:
 fac etiam (hæc considerando die
 Sabbati) ut in corde tuo inveniā
 amplitudinem charitatis, stramen
 humilitatis, munditiem purita-
 tis, & ornamentum omnis deni-
 que virtutis. Fili, si hisce aut si-
 milibus, te quotidie ante Missam
 paraveris cogitationibus, & affec-
 tionibus, videbis ingressus meos,
 & exclamabis, sicut Judæi cū
 intravi in civitatem me videndo,
 & mirando : quis est hic ? & in-
 numerata tibi dabo munera : quia
 pro ratione præparationis fit po-
 tior gratia communionis. Cave
 ne pertractes cum animi consue-

tudine, quod teneris semper respicere cum mentis renovatione: & sit tua vita erga me eo fervētior: quò mea mensa erga te est frequentior; semper novam messem colligit, qui novo labore terram suam colit.

Fili, Multi Clerici, quia non attendunt, ut decet, ad terribilia Missæ mysteria, eis participant, nunquam ferè mutata vita: quis quod est sumum Dei beneficium, per malum vsum fit sumum hominis maleficium: vertitur in sacrilegium, religionis sacrificium, ubi homo non attendit ad id quod recipit; sed pertractat panem filiorum, quasi sederet in mensa Dæmoniorum: & ideo nulla superest hostia propitiationis Clerico, qui hostiam divinæ religionis indigno prophanaverit ministerio. Fili, ante sacrificium præpara multò cor tuum, plenitudine scilicet devotionis, quia

sum-

summum in eo efficit cultum rē-
 ligionis : modò tantum myste-
 rium considera , modò hoc pas-
 cha cum Christo desidera , modò
 pœnite , modò crede , modò di-
 lige , modò confide , modò te hu-
 milia , modò ora , & júbila : quod
 si non licet tibi multum tempo-
 ris dare , & te attentè præparare ,
 saltè custodi te semper paratum .
 Primò , per integram morum cou-
 versionem . Secundo , per conti-
 nuam cordis devotionem . Tertio ,
 per assiduam bonã operationem .
 Quarto , per convenientem cum
 Christo intentionem : etsi enim
 habeas conscientiam ab antiquo
 paratam , debes tamen semper de
 novo habere intentionem rectifi-
 catam , Magnam de tali mysterio
 concipiendo ideam , & ad Dei ,
 & Ecclesiæ mente , & fide
 ingrediendo intentio-
 nem , & finem .

LECTIO LIII.

De Gratiarum actione post Missã.

Pro Dominica 53.

Quando in anno contingit.

Fili, Si ante celebrationem Missæ mysterium exigit preparationem multorum actuũ: post celebrationem Missæ beneficium postulat actionem debitam gratiarum. Quò magis crescit doni multitudo, eò magis debet accrescere recipiẽtis gratitudo. Sacerdos qui quotidie Christum recipit, quotidie novam obligationem gratias agendi incurrit, & parum prodest nova donatoris recipere munera, si inde non fiat donatarij major erga benefactorem gratia. Verum quidem est tanti esse ponderis beneficium quod

quod homo recipit, dum panem
coelestem comedit, & calicem
Domini bibit, quod non suffice-
ret ad Deum laudandum pro tan-
to dono nec vnus annus, imò nec
totius humanæ vitæ tempus. Sed
quantum possibile est mortali ho-
mini, grates debitas rependit, qui
post summptionem se diu recollig-
git, & post actionem diviniùs pro-
ut fieri potest, vivit. Ille autem
benè coelesti pane utitur, qui il-
lius panis proprias qualitates mu-
tuatur. Nam vera nutritio, est
temperamenti cibi communica-
tio. Cum igitur, Fili, sacerdos
Eucharistiam sumat maximè sub
ratione victimæ: ideò quærit
Christus, ut ipse in vita sua ex-
hibeat statum hostiæ participatq:
scriptum est enim, quotiescum-
que manducaveritis, mortem Do-
mini annūciabitis. Ille mortē Do-
mini annūciat, qui immolationem
Christi in vita demonstrat: cum

autem Christus fit hostia pro peccatis, hostia reconciliationis, & hostia thymiamatis, & holocausti; verè ille Sacerdos vivit ex Christo, qui hæc tria hostiarum genera exprimit in seipso: si fuerit hostia pro peccatis, per poenitentiam: hostia pacifica, per justitiam: & hostia holocausti, per cœlestis charitatis sapientiam. Sacerdos novæ legis debet purgare, qui est sal terræ, & in hoc est hostia expiativa: debet illuminare, quia lux est mundi, & in hoc hostia est pacifica; debet, & inflammare, & unire, quia dicitur civitas supra mōtem posita, & ob eam rationem est hostia holocaustica. Vide, Fili, si statum habes victime per mortificationem tuæ vitæ, cur sumeres tam frequenter agnum ab origine mundi occisum, si illius non vis profiteri martyriū? Morere igitur cunctis vitæ tuis sensibus, ut in te

talis videatur operari cibus, qui dum vitam communicat beatitudinis, mortem annunciat carnis. Ascendis ad Calvarium, quoties altare ingrederis ad peragendum sacrificium, non redeas de tali loco, nisi sit in te omninò Crucifixus vetus homo.

Fili, Pondera verbi Dei diversa opera, & discas qualis debet esse tua post sumptionem Eucharistiæ occupatio mentis, & fructus illius panis cœlestis. Die Dominica quid operetur vnigenitus in sinu Patris considera, & ut eadem in te operetur, prout est possibile, desidera: ibi enim Patrem exprimit, Spiritum Sanctum producit, vita est omnium, & lex scripta omnium tabularum: pete ut faciat te Deum posse per gratiam exprimere, quem ipse exprimit per naturam: ut in te faciat Spiritum Sanctum spirare, vitam divinam gustare, & mandatum

charitatisi erbare. Die Lunæ eum in sinu Matris delitescentem meditare, & eum postea, ut potest fieri, imitare: ibi enim exinanivit semetipsum per incarnationē, perfecit corpus suum per accretionē, obtulit se Patri per obedientiam, & sanctificavit Precursorē per gratiam: pete ab illo humilitatem, vitæ spiritualis progressū: veram Deo submissionem, & verum erga salutem aliorum zelum. Die Martis eū vide in sinu Synagogæ, dum eū habuit inter ulnas suas Simeon summus legis Pontifex: ibi enim fuit verè cognituss & tanquam signum cui contradiceretur pro ruina, aut vita multorum, declaratus: ibi Simeon amisit amorem rerum visibilibum, & ipse puer se obtulit Patri in holocaustum: pete tu hæc vidento, ut eum semper venientem agnoscas ut in eo non mortem, sed vitam invenias: ut per eū moria-

rismundo, & per eundem con-
 secreris soli Deo. Die Mercurij
 Christū post communionē cōli-
 dera in sinu suæ gloriæ in mōte
 Tabor faciem habentem radiosā
 ad modum solis, vestem gestan-
 tem candidam ad modum nivis
 stantem inter Moysē, & Heliā, &
 nubē recipientem obumbrosam:
 postula tu ab illo, ut te in parte
 superiori illuminet, & in inferio-
 ri te refrigeret, ut te statuat inter
 vitam activam, & contemplativā,
 & gratiam Spiritus Sācti in te ef-
 fundat copiosam. Die Jovis pen-
 sa, quod ipse fecerit cūm eum in
 sinu suo habuit cœlestis sponsa,
 id est, Ecclesia per duodecim A-
 postolos designata: nam pedes,
 qui significant affectus eorum, la-
 vit, mentem tali cœna recreavit,
 eis memoriam mortis suæ com-
 mendavit, & quasi ad martyri-
 um per suum calicem excitavit:
 pete ut hæc in te fiant efficaciter,
 qui

qui huic tā magnificæ cenæ participas frequenter. Die Veneris illum contēplare in sinu Crucis, vbi audit ludibria, sentit vulnera, sitit, & petit supplicia, & salutis edit verba, & perficit mysteria: obsecra ergo, ut illius imitando vestigia possis patiēter ferre opprobria, currere ad martyris, desiderare sēper aspera, & consummare tuæ perseverantiæ opera. Die denique Sabbati eū aspice in sinu sepulchri positū in sindone mūda, absconditū sub excisa petra, redolētē aromata, & jam refulgētē ex nova vita: desidera tu similiter internū hominē sēper habere purum, cor quoque gestare contritum, redolere ex copia gratiæ, & ambulare in novitate vitæ, spiritalis scilicet, & cœlestis, Angelicæ, & Divinæ.

Fili, Postremò hic est vltimus regulę Clericalis Epilogus, quod Clericus non debet nec leviter in

secreto peccare, nec in manifesto
 tantisper scandalizare; cuncta de-
 bet mandata servare, & ad confi-
 lia adspirare; contra tentationes
 stare, & pro persecutoribus ora-
 re; à vanis se extricare, & nego-
 tiis nō se implicare; sēsualia abdi-
 care, & spiritualia degustare, ab
 omni ente creato se evacuare, &
 soli Deo semper vacare, nil de sa-
 culo hoc quæritare, & ad cœles-
 tia continuò anhelare; tempora-
 lia bené dispensare, & in spiritua-
 libus abundare; alienam salutem
 incessanter curare, & propriæ an-
 tea vigilare, quotidie officium
 recitare, & si fieri potest, Missam
 celebrare; scripturæ studere, & in
 cathedra docere: rarò conversa-
 ri, nunquam nugari: tempus rec-
 tē insummere, & quæ sua sunt, nō
 nimis requirere: Crucem suam
 tollere, & mortem libenter pro
 Dei gloria recipere, superioribus
 se subjicere, & inferioribus pro-
 fice.

ficere, necessaria sibi reservare & superflua aliis dispensare: nil in seruitio Dei negligere, & nil ex se addere, domum suam bene componere, & domum Dei recte gubernare, cœlibatum colere, & cū sanctis habitare, nil sibi attrahere, & cuncta Dei gloriæ dare, assiduò seipsum perficere, & vsque ad mortem in bono perseverare. Sic enim agendo, & patiando, & Christum Dominū imitando erit Dei servus fidelis in maximis, & in minimis, nec timebit à frigidibus nivis, nec ab ardoribus ignis: quia non patietur iræ Dei diluvium, nec illius vindictæ incendium servus, qui habuerit Domini sui amorem intensum, & qui conatus fuerit ad debitum perfectionis suæ attingere statū; per gratiam illius qui est omnium Clericorum lux, & thesaurus Dominus Jesus Christus, cui sit honor, & gloria in sæculorum sæcula, Amen.

I D E A

*A SACERDOTE ANTE
Celebrationem Missæ altè
mente perpendenda.*

ANtequam Sacerdos altaria Domini ingrediatur mysteria celebraturus Sãctissimæ Missæ, ut digniùs, attentius, rectius, & devotiùs tam augustum, & Divinum opus peragat: necesse est ut altam, & sublimem quæ ab homine mortali in terris haberi potest, concipiat æstimationem, venerationem & admirationem. Quamobrem hic ineffabilis idea tanti mysterij ex quinque infinitatibus contexta, quam Sacerdos profunda mente meditetur, describitur,

& ordinatur.

Dicat ergo Sacerdos sacrum intendens facere, profundè coram Deo humiliatus, intimè recollectus, & devotè Deo quasi perfusus.

Habeo modò intentionem celebrandi incomprehensibilia Missæ Mysteria, & sacrificandi modo Eucharistico agnum immaculatum Deo soli, & unico, omnium Creatori, Redemptori, & Consummatori, qui est simpliciter infinitus:

Primò, Per perfectionem suæ naturæ.

Secundò, Per immensitatem suæ magnitudinis.

Tertiò, Per eminentiam suæ dominationis.

Et hoc facio sacrificium per sacerdotem infinitum scilicet Dominum rostrum Jesum Christum, cujus personam perago:

Primò, Quoad dignitatem suæ personæ, quia est verbū Dei.

Secundò, Quoad plenitudinē

*sua gratia quia non est ei data
ad mensuram.*

*Tertiò, Quoad durationem sue
praelatura, quia est sacerdos
in aeternum.*

*Dando victimam Deo, quae est
infinita: scilicet ejusdem Christi
miranda humanitas:*

*Primò, Quoad pretium valoris.
Secundò, Quoad efficacitatem
meriti.*

*Tertiò, Quoad extensionem sa-
tisfactionis.*

*Super altare, non quidem mate-
riale, quia non potest sanctificare
hostiam: sed spirituale, videlicet
hypostasim verbi, quae sanctifican-
do, & portando humanitatem ostē-
dit suam esse triplicem virtutem
infinitam respectu ejusdem humani-
tatis: scilicet.*

*Primò, Humanitatem termi-
nando.*

*Secundò, Ejus vitam sanctifi-
cando.*

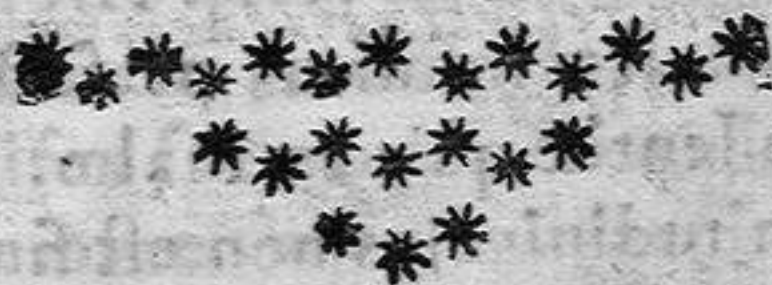
Tertiò, Eiusdem opus elevando
scilicet ad meritum infinitum.

Propter intentionem infinitam,
quia videlicet desidero.

Primò, Reddere Deo omnipo-
tenti omnem timorem, honorẽ,
& amorem ei debitum ab om-
ni creatura per Jesum Chris-
tum, qui ei debetur infinitus.

Secundò, Gratias agere eidem
Deo pro collatis omnibus do-
nis Domino Jesu Christo, &
sponsa ejus Ecclesia, qua qui-
dam dona sunt infinita.

Tertiò, Obtinere cupio per vir-
tutem ejusdem sacrificij om-
nia bona vite aeterna, qua in-
finita sunt pro omnibus De-
oblectis.

EXPLANATIO SUPRA
dictæ Ideæ.

VT autem supra recensita
Missæ idea ab omni sacer-
dote facilius intelligatur, & benè
concipiatur, ibidem interpreta-
tivè enucleatur.

Primò, dictum est suprâ, quòd
sacerdos soli Deo consecrat: quia
cùm opus liturgiæ, seu sacrifi-
cium sit summus actus religionis,
& patriæ, soli Deo debetur: quia
ipse est solus Creator, & finis om-
nium, juxta quod Psalmista cõ-
fitemur, cùm ait: Psalm. 90. Om-
nes dñi gentium Dæmonia: Domi-
nus autem cœlos fecit. Hic autè
Deus noster infinitus perfectione
suæ essentiæ quia ex Psalm. 144.
Magnitudinis ejus non est finis; &
cùm ipse solus includat omnem
rationem essendi, solus potest

dicere, ego sum qui sum, id est: per infinitam essentiae plenitudinem: cætera autem cuncta sunt per limitatam creaturæ participationem. Item Deus dicitur infinitus per immensitatē suæ magnitudinis, quia sive extra, sive intra mundum ubique est: vnde apud Hierem. cap. 23. ait, Cœlum & terram ego impleo. Denique infinitus nuncupatur ob eminentiam suæ dominationis, & potestatis, nam scriptum est Psalm. 23. Domini est terra, & plenitudo ejus, orbis terrarum, & universi qui habitant in eo.

Secundò, Sacerdos, qui immolat in Missæ sacrificio, dicitur in ista idea infinitus: quia ipse est Dominus Jesus Christus, juxta illud Hebr. 9. Christus assistens pontifex futurorum bonorū, &c. (Presbyter enim non offert in sua persona, sed in persona Christi,) qui quidem Christus est in-

finitus, five quoad dignitatē per-
 sonæ, eo quòd sit filius Dei altis-
 simi, & persona increata verbi
 juxta illud Luc. 1. ideoque quod
 nascetur ex te sanctum, vocabitur
 filius Altissimi, five quoad ple-
 nitudinem gratiæ, vnde Apost.
 Colof. 2. ait, in quo inhabitat om-
 nis plenitudo Divinitatis corpo-
 raliter, five quoad æternitatem
 muneris sacerdotalis, cùm Psalm.
 109. David dixerit, tu es sacer-
 dos in æternum secundum ordi-
 nem Melchisedech, id est, offe-
 rens panem, & vinum in Eucha-
 ristia, confirmatque Paulus ad
 Hebr. cap. 7. cùm ait: si secundum
 ordinem Melchisedech, exurgis
 alius sacerdos qui non secundum
 legem mādati carnalis factus est:
 sed secundum virtutem vitæ in-
 solubilis.

Tertiò, Dicitur hostia offeren-
 da infinita; videlicet sacra Chris-
 ti humanitas: quia quamvis illa

(c) 2006 Ministerio de Cris-

Christi humanitas ex anima, & carne conflata, fit omnino finita, & in ratione essendi, & in modo operandi quoad se, cum pura sit creatura: attamen eo quod sit assumpta, & terminata, & elevata, & deniq. Deificata per unionem hypostaticam à persona increata, & infinita Verbi Dei, cum actiones sint suppositorum, id est, opera attribuantur personis, & non naturis; opera, & labores ipsius humanitatis Christi ratione personæ increatæ verbi, & filij Dei qua sustinetur, sunt ex Theologis infiniti valoris, meriti, & satisfactionis: vnde Paulus 2. ad Timoth. ait de Christo: ipse est Salvator omnium, maximè vero fidelium, imò antiqua legis sacrificia erant elementa vacua, & egena ad merendam vitam æternam quæ est infiniti præmij: nisi actio, & passio humanitatis Christi simul ac nostra bona opera, &

martyria elevalent ad merendum
mercedis infinitæ bravium. Qua
de causa Hebr. 10. Christus in-
grediens mundum dixit: hostiam,
& oblationem noluisti, corpus
autem aptasti mihi: tunc dixit:
ecce venio.

Quartò, Dicitur illud sacrifi-
cium offerri supra altare infinitū,
& spirituale, hypostasim scilicet,
seu personam Verbi: quia cū re-
ligio fidelium sit omnino spiri-
tualis, & ejus exercitium aliquo
modo invisibile, in Missæ sacrifi-
cio colitur Deus invisibilis: ex
sacerdote invisibili Christo ra-
tione glorię: per victimam invi-
sibilem scilicet humanitatem ra-
tione specierum sacramentalium,
quibus nostris sensibus obtegitur:
supra altare spirituale, scilicet
hypostasim Verbi. Nam sicut Ap-
postolus scribit ab Hebr. capit. 9.
quod IESUS summus pontifex
ingressus est sancta sanctorum,

per amplius, & perfectius tabernaculum non manu factum, id est; templum: ita nunc idem Christus Sacerdos Deo Patri suo non offert supra altare lapideum, sed super altare non ejus creationis: quia consecrat super amplius, & perfectius altare non manufactum, id est, super substantiam, & personam suam, quæ nostræ Religionis est nova spiritualis, & infinita ara, præfigurata ab illo altari de quo Josue cap. 22. dicitur quod filij Israel ædificaverunt juxta Jordanem altare infinitæ magnitudinis: idque probatur ex duplici functione altaris: aræ enim est gestare victimam juxta id, Psalm. 50. Tunc imponent super altare tuum vitulos: secundum altaris officium est superpositam sanctificare hostiam: unde Christus Matth. cap. 23. cæci, quid enim majus, donum, an altare, quod sanctificat donum? Costat

autem solam personam Verbi portare, & sanctificare humanitatem Christi, & ideo oportet concludere eandem Verbi personam esse in sacrificio Missæ aram infinitæ magnitudinis, non quãtitate mobilis, sed immensitate virtutis.

Quintò, In idea finis, propter quem Missa celebratur, infinitus esse dicitur, eo quòd Missæ sacrificium offeratur aut latreuticè ad Deum colendum prout meretur, cultu scilicet patriæ infinito, qui à Jesu Christo modo infinito Deo Patri exhibetur juxta id Joã. cap. 8. aut Eucharisticè, id est, ad reddendas Deo gratias pro collatis donis omnibus creaturis, & Christo, quæ quidem dona prout sunt in Christo sunt infinita, ut unio hypostatica, plenitudo gratiæ, & gloriæ. Unde Apostolus asserit 1. ad Colos. cap. 19. Quod placuerit Deo in Christo omnem plenitudinem inhabitare, id est,

bonorum spiritualium, & charismatum infinitudinem: aut propitiatorie, & impetratorie ut omnes peccatores & iusti per sacrificium Crucis, & altaris possint obtinere veniam, & gloriam sempiternam: quæ quidem duo saltem quoad durationem æternam sunt duo beneficia infinira: vnde Petrus de Christo loquens. 2. can. cap. 1. Dixit: per quem Deus omnia nobis pretiosa donavit. Ex dictis fit palam sacrificium celeberrimum Missæ esse opus ex quinque infinitatibus constans, ut pote ex infinitate Dei cui offertur, ex infinitate sacerdotis qui celebrat, ex infinitate Hostiæ consecræ, ex infinitate altaris hostiam sanctificantis, & ex infinitate intenti Christi instituētis, & Ecclesiæ celebrantis, ex quibus efformatur augustissima illa idea, quã sacerdos debet mente revolvere de terribilissimo Missæ mysterio antequã

celebret. Ut autem brevioribus terminis istæ ideæ confingantur, supposita jam intellectione illorum verborum præmissæ explanationis, potest sacerdos celebraturus apud se admirando dicere:

O quam terribile, & mirabile, Augustum, & Divinum est illud opus, & mysterium, quod intendo modo facere: volo enim sacrificare.

(Essentia,

Deo in (Præsentia,
finito. (Et potentia.

Per sa- (Dignitate,
cerdotē (Sanctitate, tate.
infinītū. (Et duratione, seu eterni-

(Valore,

Hostiam (Merito,
infinītā. (Et satisfactione.

Supra al- (Longitudine,
tare in (Latitudine, nis.
finitum. (Et profunditate perfectio-

Pro infi (Latentia,
nito in- (Eucharisticè,

tento. (Et impetratoriè, Amen.

*Forma intentionis dirigēda ad rec-
tè Sacrum Missa sacrificium
celebrandum.*

Pro usu Sacerdotis celebraturi.

Ego indignus Dei omnipoten-
tis Sacerdos, atque humilli-
mus minister intendo nunc celebra-
re Sacratissimum, & Augustissi-
mum Missa sacrificium secundum
eiusdem Dei omnipotentis intentū,
Domini nostri Jesu Christi institu-
tum, omnium Sanctorum beneplaci-
tum, & Sancta Catholica ac Ro-
mana Ecclesia ritum.

Primo in quantum possum.

*Scilicet intensivè id est, secundū
infinitam perfectionem intentionis
Dei Patris omnipotentis istud sa-
crificium desiderantis & acceptā-
tis pro finibus sibi soli Deo cognitis.*

*Extensivè, id est, secundum
profundissimam extensionem totius*

Re-

Religionis Jesu Christi Domini nostri erga Deum Patrem suum omnipotentem, & diversos alios fines mihi cognitos aut incognitos, quos habet Ecclesia Dei.

Durative, id est, vellem cum Jesu Christo qui est Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech, non solum modo, sed etiam sine ulla intermissione per totam aeternitatem idem sacrificium offerre Deo cum toto suo valore, merito, & satisfactione.

Multiplicative, id est, non solum in unico altari, sed supra omne altare, & in omni loco vellem idem Sacrosanctum sacrificium continuo dare, & celebrare.

Secundo, in quantum scio:

Scilicet latrentice, id est, ut reddam Deo per Jesum Christum pro tota Ecclesia, & omni creatura infinitum cultum laetitia, & Religionis soli Deo debitum.

Eucharisticè, id est, ut grates
aetern-

æternas referã Deo per Iesũ Chri-
 tum Dominum nostrum pro quocũ-
 que beneficio humanitati sacratissi-
 ma Christi, Deipara Virgini, om-
 nibus sanctis, cunctisque etiam le-
 vibus creaturis ab ipso Deo collato
 sive per influxum natura, sive per
 illapsam gratia, sive denique per
 statum glorie.

Propitiatoriè, id est, celebretur is-
 tud sacrificium pro conversione om-
 nium peccatorum, pro remissione
 omnis culpa, & aliena, & mea pro
 relaxatione omnis pœna pro peccato
 debita.

Impetratoriè, id est, ad obtinẽ-
 dam omnẽ extensionem glorie Dei;
 exaltationem nominis Domini nos-
 tri Iesu Christi, propagationem to-
 tius Ecclesie, perseverantiam ius-
 torum, & collationem omnium be-
 neficiorum sive naturalium sive su-
 pernaturalium, que necessaria sunt
 omnibus creaturis ad peragendum
 beneplacitum Dei.

Tertiò, in quantum obligor.

*Scilicet ex debito: quia creatura sum cum omnibus creaturis, nam omnia tenentur sacrificare Deo ut serviant ei, & profiteantur se à Deo esse, & pro Deo agere, & vel-
le consummari.*

Ex justitia: quia peccator sum cum omnibus peccatoribus, confiteor enim me propter commissa peccata mortis supplicium meruisse cum omnibus alijs peccatoribus, & mortis Christi sacrificium pro tali debito me modo Deo offerre, ut iustus pro reis ex pleno merito satisfaciat Deo.

Ex amore: quia Christianus sum cum omnibus Christianis, id est, intendendo offerre sacrificiũ Missæ Deo in testimonium gratitudinis, eo quòd per idem sacrificium fuerint omnes fideles redempti, abluti, vocati, & justificati.

Ex officio: quia Sacerdos sum cum omnibus sacerdotibus, & Le-

vitis

vitis istud perago sacrificium, ut
meo perfungar munere pro me, &
totius Ecclesie pastore, & grege.

Quartò, denique in quātū audeo.

Scilicet desiderare istud Sacrum
perficere secundum omnem latitu-
dinem, sublimitatem, & profun-
dum religionis, devotionis, gratia,
& charitatis create, & increata il-
lius qui dicebat hoc instituens. Sa-
cramentum desiderio desideravi hoc
pascha manducare vobiscum, Amē.

Pro Defunctis commendantis.

Volo similiter istud celebra-
re sacrificium pro omnium
defunctorum animabus sive in
genere, sive in specie sublevandis
præsertim pro N. ut prosit ei.

Primò acceptativè, id est, in
quātum Deus acceptare decrevit.

Secundò satisfactivè, id est, se-
cundum totā satisfactionem quā
Christus pro ipsis exhibuit.

Tertiò applicativè, id est, in quantum ex officio ego possum ipsis animabus applicare.

Quartò deprecativè, id est, secundum omnia suffragia, & preces Ecclesiæ, & omnium Sanctorum, istud proficiat sacrificium ejusdem animabus, sive ad illuminationem tenebrarum, sive ad extinctionem flammarum, sive ad expiationem culparum, sive ad solutionem omnium poenarum, Amen.

Vt autem talis forma intèrionis dirigenda brevius fiat, apprehensis terminis sic recitari potest:

EGO indignus Dei omnipotentis famulus, & sacerdos intendo celebrare sanctissimum, atque augustissimum Missæ sacrificium.

Primò prout possum.

Intensivè, extensivè, durativè,

tivè, & multiplicativè.

Secundò prout scio.

Latrenticè, Eucharisticè, propitiatoricè, & impetratoriè.

Tertiò prout teneor.

Ex debito, quia creatura sum cum omnibus creaturis.

Ex justitia, quia peccator sum cum omnibus peccatoribus.

Ex amore, quia Christianus sum cum omnibus fidelibus.

Et ex officio, quia Sacerdos sum eum omnibus sacerdotibus, & Levitis.

Quartò denique prout audeo.

Desiderare, & velle cum Christo Domino, & Ecclesia illius sp̄osa secundum omnem longitudinem, latitudinem, sublimitatem, & profundum gratiæ, & justitiæ, charitatis, & puritati sententionis, & devotionis, religionis, & zeli illius qui dicebat: desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum, fiat, fiat.

Itē pro omnibus fidelibus defūc-

tis idem offero Sacrificiū accepti-
 tativè prout Deus acceptat, satis-
 factivè prout Christus satisfecit
 pro eis: applicativè, prout ab eo fa-
 cultatè applicandi illud, & de pre-
 cativè prout suffragia Ecclesiæ eis
 possunt prodesse: ut illis proficiat,
 sive ad illuminationē tenebrarū,
 sive ad extinctionē flammarū, si-
 ve ad expiationē culparū: sive de-
 nique ad omnem eorum solutio-
 nem poenarum ; Amen.

EXERCITIUM ANNUALE
Clerico, & Sacerdoti proprium.

*Ad adorandas Dei perfectiones om-
 nes fide cognitæ.*

CUM ex debito incūbat Chris-
 tiano, ex officio vero Cleri-
 co & Presbytero adorare, & pro-
 fiteri omnes quæ Dei ratione cog-
 nitæ sūt, & fide revelatæ perfec-
 tiones, simul ac colere, & imitari
 omnes quæ de Christo Evangeli-
 zātur virtutes; hæc enim duo ob-
 jecta Deus, & Christus sūt viato-

ribus in hoc sæculo motiva Religionis, in futuro vero extant elementa beatitudinis juxtà quod scriptum est, hæc est vita æterna ut cognoscant te Deum verum, & quem misisti Jesum Christum: idcirco pro annuali Religionis exercitio, & sanctæ imitationis subjecto Clerici, & sacerdotis hic servato aliquo ordine referuntur 53. quæ de natura Dei ipsiusque attributis sciri possunt, & tot annumerantur capita quæ de Christi gratia, & virtutibus dici possunt ut singulis diebus dominicis anni Clericus aut Sacerdos novo selecto Religionis objecto, & mutato imitationis subjecto per curriculum cujuscumque hebdomadæ habeat de Deo quid adorandum, & de Christo quid imitandum, & sic resumptis devotionis viribus ex tam grata, & debita hujus exercitij materiâ peracto totius anni cursu Clericus aut Sacerdos adoravit, & imitatus

est, quantum humanæ mentis fragilitas patitur, si vè quæ Dei sunt, si vè quæ Christi sunt.

Igitur à die Dominica usque ad Sabbatum subsequens potest, & aliquo modo debet Clericus siue Sacerdos, ut suo perfungatur officio, scilicet hanc quæ ordinationem contingit, Dei perfectionem, illaque fide, & mente ingredi per Missæ Sacrificium, Sacram Communionem, Officij canonici recitationem, frequentem mentis elevationem, crebram cordis aspirationem, adorando, benedicendo, mirando, & in tali perfectione per totam hebdomadã quasi sponsa introducta in novã cellam vinariam stando, & sese alta contemplatione inebriando. Similiter selecta die Dominico ex ordine nova Christi virtute, siue per internum affectum siue per externã praxin, tenetur hunc qui illi proponitur, Christi imitari, & subsequi virtu-

ris habitum, ut fiat veré vir Dei,
Religiosus per divinorum contem-
plationem, & perfectus per virtu-
tum imitationem.

ORDO PERFECTIIONVM DEI
Quos Clericus, aut Sacerdos debet
ordinatim colere per annum.

1. **P**Rima igitur Dominica anni, & per totam hebdomadam subsequenter servus Dei debet mente, & fide naturam Dei sæpius in die intrare, & ibi stare, habitare, & adorare de qua dicitur: ego sum qui sum, quia scilicet alia cuncta nihil sunt. *Exod. 3.*

2. Dominica 2. Assumat adorandam, & colendam actibus internis, & externis unitatem Dei, de qua dicit Paulus Apostolus: vnus Dominus, vna fides, vnum baptisma. *Eph. 4.*

3. Dominica 3. veritatem Dei, de qua dicitur: est autem Deus verax. *Rom. 3.*

T3.

4. Do.

4. Dominica 4. Bonitatem, juxta id: Nemo bonus, nisi solus Deus, *Luc. 18.*

5. Dominica 5. Societate, juxta id: Societas nostra fit cum Patre, & cum Filio ejus Jesu Christo 1. *Can. Ioan 8. 3.*

6. Dominica 6. Solitudinem Dei, juxta id: quia tu es Deus solus, &c. *Tob. 8.*

7. Dominica 7. Dei simplicitatem, juxta id: cum simplicibus, id est similibus sermocinatio ejus. *Prov. 8.*

8. Dom. 8. Vitam Dei, juxta id: vivo ego, dicit Dominus. *Ezech. 48.*

9. Dominica 9. Magnitudinē, juxta id Psalm. 47. Magnus Dominus, & laudabilis nimis.

10. Dominica 10. Independentiam Dei: juxta id: Ego sum primus, & novissimus. *Apoc. 1.*

11. Dominica 11. Infinitatem Dei, juxta id: Magnitudinis

ejus non est finis. *Psalms*. 144.

12. Dominica 12. Majestatem Dei, juxta id 2. *Parab.* 7. Majestas Domini implevit domum.

13. Dominica 13. Immortalitatem Dei, juxta id 1. *ad Timoth.* 1. Regi sæculorum immortalis.

14. Dom. 14. Immutabilitatem Dei, juxta id *Malac.* 3. Ego Dominus, & non mutor.

15. Dominica 15. Intelligentiam Dei, juxta id *Exod.* 1. Implevi eum spiritu Dei, sapientia, & intelligentia.

16. Dominica 16. Scientiam Dei, juxta id 1. *Reg.* 2. Quia Deus scientiarum, Dominus est.

17. Dominica 17. Præscientiam Dei, juxta id, 2. *Act.* Hunc definito cōsilio, & præsentia Dei traditum per manus iniquorum affligentes interemistis.

18. Dominica 18. Sapientiam Dei, juxta id *Psalms.* 50. occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

19. Dom. 19. Voluntatem Dei; juxta id *Psalms*. 72. in voluntate tua deduxisti me.

20. Dominica 20. Libertatem Dei, juxta id *Psalms*. 113. omnia quæcunque voluit, fecit.

21. Dominica 21. Dominatorem Dei, juxta id *Psalms*. 144. regnum tuum, regnum omnium sæculorum, & Dominatio tua in omni generatione, & generationem.

22. Dominica 22. Authoritatem Dei, juxta id *Psal.* 128. præceptum posuit, & non præteribis.

23. Dominica 23. Impeccabilitatem Dei, juxta id: quoniam nõ Deus volens iniquitatem tu es.

Psalms. 5.

24. Dominica 24. Sanctitatem Dei, juxta id *Psalms*. 10. psallam tibi in cythara sanctus Israel.

25. Dominica 25. Puritatem Dei, juxta id: mundi sunt oculi tui, ne videas malum. *Abac*. 1.

26. Dominica 26. Charitatem

Dei, juxta id: Deus e charitas est,
&c. 1. *Ioan.* 4. *cap.*

27. Dom. 27. Zelum Dei, juxta
id 4. *Reg.* 89. Zelus Domini faciet
hoc.

28. Dominica 28. Communicabi-
litate[m] Dei infra se, & extra se,
juxta id 1 *Pet.* *cap.* 5. qui est ejus
quæ in futuro revelanda est, glo-
riæ communicator.

29. Dominica 29. Paternitatem
Dei juxta id *ad Ephes.* 2. ex quo
omnis paternitas nominatur, &c.

30. Dom. 30. Patientiã Dei, jux-
ta id *Rom.* 15. Deus autẽ paciẽtiæ,
& solatii det vobis id ipsum sape-
re, &c.

31. Dominica 31. Misericor-
diam Dei, juxta id *Psalms.* 19. mi-
rifica misericordias tuas, qui sal-
vos facis sperantes in te.

32. Dominica 32. Clementiam
Dei, juxta id 2. *Paral.* 30. cle-
mens est Dominus Deus, &c.

33. Dom. 33. Equitatem Dei,

T5

qua

quacuique suū tribuit, juxta id *Psa.* 118. quia equitas judicia tua.

34. Dominica 34. Liberalitatem Dei, juxta id 2. *Reg.* 12. si hæc parva sunt, adiciam, & majora, dicit Dominus.

35. Dom. 35. Justitiam Dei, qua aut remunerat, aut punit, juxta id *Psalms.* 10. quoniam justus, & justiciam dilexit.

36. Dom. 36. Affabilitatē Dei, qua cum hominibus, & electis eō-
versatur, juxta id: deliciae meae esse cum filiis hominum. *Prov.* 8.

37. Dom. 37. Attractionem, qua ad se attrahit omnia, juxta id: Traham eos in funiculis Adam, & in funiculis charitatis. *Ose.* 11.

38. Dom. 38. Providentiā Dei, juxta id *Sap.* 14. tua autem pater providentia gubernas omnia.

39. Dom. 39. Magnificentiam Dei, qua magna facit, juxta id *Psalms.* 67. magnificentia ejus, & virtus in nubibus.

40. Dom. 40. Potentiam Dei, juxta id *Psalms. 70.* introibo in potentias Domini.

41. Dom. 41. Fœcunditatem Dei sive internam, sive externam, juxta id *Isai. 66.* nūquid ego, qui alios parare facio, sterilis ero?

42. Dom. 42. Causa litatem qua concurrat cum agentibus, juxta id *Isa. 26.* omnia nostra opera operatus est Dominus.

43. Dom. 43. Fortitudinē Dei, qua vincit hostes, juxta id *Job. 36.* ecce Deus excelsus in fortitudine sua.

44. Dominica 44. Infatigabilitatem, juxta id *Ivan. 5.* Pater meus usque modo operatur.

45. D. 45. Vigilantiā Dei, juxta id *Dan. 4.* Ecce vigil, & sanctus descendit de cœlo.

46. Dom. 46. Fidelitatem Dei, juxta id *1. Cor. cap. 1.* fidelis Deus per quem vocati estis in societatem filii ejus.

47. Dom. 47. Super eminentiam Dei, qua omnia antecellit, juxta id *Psal.* 112. Excelsus super omnes gentes Dominus, & super coelos gloria ejus.

48. Dom. 48. Inaccessibilitatem Dei, qua à nullo attingitur juxta id 1. *Timoth.* 6. lucem habitat inaccessibleem.

49. Dom. 49. Abundantiã Dei, juxta id, *Psal.* 15. Dixi Domino meo, Deus meus estu, quoniam bonorum meorum non eges.

50. Dom. 50. Tranquillitatem Dei, quæ nunquam turbatur, juxta id *Sap.* 12. Tu autè dominator virtutis cū trāquillitate judicas.

51. Dom. 51. Gloriam Dei, juxta id *Ezech.* 10. Elevata est gloria Domini de super Cherub. &c.

52. Dom. 52. Beatitudinem Dei, juxta id *Eccles.* 48. Beati sunt, qui te viderunt, &c.

53. Dom. 53. Aeternitatem, & omnes incognitas Dei perfectio-

nes,

nes, juxta id: regnū tuum, regnū
omnium seculorum *Psalm. 44.*

Anno vero quo non dabitur 53.
Dom. adorabitur felicitas Dei eū
ipsius æternitate Dominica 52.

* * * * *

ORDO VIRTUTVM DOMI-
*ni nostri Iesu Christi, quas Clericus
aut Sacerdos per anni curricula
tam venerari, aut imitari
tenetur.*

SUbique ter annectuntur Chris-
ti virtutes juxta numerū præ-
missum cū aliqua, prout fieri po-
test, correlatione ad Dei perfec-
tiones, & singula anni hebdoma-
da post antecedentem dominicam
habeat Clericus seu Sacerdos sta-
tutum servando ordinem, aliquā
ante oculos è Christi virtutibus
quam sibi proponat sequendam
sive modò actibus internis, sive
modò

modò externis, prout ipsius Clerici aut sacerdotis status patitur, & mens à Dei gratia præmoverar.

Dominica igitur prima proponat sibi gratiam Christi ut in ea crescat, juxta id Petri; crescite verò in gratia. 2. *Pet. cap. 3.*

Dom. 2. Accipiat imitandam concordiam, juxta id: quoties volui congregare filios tuos, sicut gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti *Matth. 8.*

Dominica. 3. Virtutem veracitatis, juxta id: Magister scimus quia tu verax es. *Matth. 12.*

Dominica 4. Bonitatem ad dandum se altari, juxta id: omni peccanti te tribue, *Luc. 6.*

Dom. 5. Amicitiam, juxta id: Magister vester est amicus publicanorum. *Luc. 7.*

Do. 6. Solitudinē juxta id: ascendit in mōtē solus orare. *Matt. 14.*

Dom. 7. simplicitatem, juxta id: estote simplices, sicut columbae.

ba. *Matth.* 10.

Dom. 8. Bonam ædificationem, seu exemplaritatem, juxta id: exemplum dedi vobis. *Ioan.* 13.

Dom. 9. Humilitatem, juxta id: discite á me, quia sum humilis corde, *Matth.* 11.

Dominica 10. Obedientiam, juxta id: Christus factus est obediens usque ad mortem, *Phelipp.* 2.

Dom. 11. Modestiam, juxta id: providebam Dominum in conspectu, Dominum in conspectu meo semper. *Psalms.* 15.

Dom. 12. Religionem, & fidem ratione nostri, juxta id: nos adoramus quod scimus. *Ioan.* 4.

Dom. 13. Mortificationem, juxta id: filius hominis tradetur ad, &c. *Matth.* 26.

Dom. 14. Constantiam, juxta id: quæ quæritis? ego sũ. *Ioan.* 18.

Dom. 15. Prudentiam Christi, juxta id: fidelis servus, & prudens, quem &c. *Matth.* 24.

Dom. 16. Docilitatem, juxta id: mirabantur super prudentia, & responsis ejus. *Luc. 2.*

Dom. 17. Reverentiam judiciorum Dei, juxta id: confiteor tibi Pater, Rex cœli, &c. *Matth. 11.*

Dom. 18. Sapientiam, juxta id: crescebat Puerætate, & sapientia, &c. *Luc. 2.*

Dom. 19. Conformitatem voluntatis, juxta id: non quod ego volo, sed quod tu, *Matth. 16.*

Dom. 20. Indifferentiam, juxta id: ita Pater quoniam sic placitum est ante te. *Matth. 11.*

Dom. 21. Orationem, juxta id: oravit tertio eundem sermonem, dicens. *Matth. 26.*

Dom. 22. Silentium, juxta id: ipse verò tacebat, ita ut miraretur præses. *Marc. 14.*

Dom. 23. Observantiam, juxta id, non veni solvere legem, sed adimplere. *Matth. 5.*

Dom. 24. Profectum spiritua-
lem,

lem, qui non fuit in Christo nisi
extensivè, aut manifestativè, &
in nobis realiter, juxta id: cresce-
bat pueritate, & gratia. *Luc. 2.*

Dom. 25. Castitatem, jux-
ta id: ecce sponsus venit, exite ob-
viam ei. *Matth. 25.*

Dom. 26. Charitatem juxta id:
cum dilexisset suos, in finem dile-
xit eos. *Ioan. 13,*

Dom. 27. Zelum, juxta id: ze-
lus domus tuę comedit me. *Ioan. 2.*

Dom. 28. Gratitude, juxta
id: gratias agens benedixit, &c.
Matth. 22.

Dom. 29. Confidentiam, juxta
id: scio Pater quod tu semper me
audis. *Ioan. 11.*

Dom. 30. Patiētiã, juxta id: ne-
scitis cujus spiritus estis, &c.
Luc. 9.

Dom. 31. Misericordiam, juxta
id: misereor super turbã. *Mat. 13.*

Dom. 32. Clemētiã juxta id: re-
mittuntur tibi peccata tua. *Luc. 7.*

Dom. 33. Æquitatem, juxta id:
reddite Cæsari, quæ Cæsaris sūt,
& Deo quæ Dei sunt. *Luc. 20.*

Dom. 34. Liberalitatem seu
eleemosynam, juxta id: petite, &
accipietis, &c. *Ioan. 16,*

Dom. 35. Justitiam, juxta id:
Pater dedit Filio omne judicium,
&c. *Ioan. 5.*

Dom. 36. Mansuetudinem, jux-
ta id: ecce rex tuus venit mansue-
tus. *Matth. 21.*

Dom. 37. Devotionem, juxta
id: quotidie eram in templo do-
cens, &c. *Marc. 14.*

Dom. 38. Providentiam, juxta
id: quando misi vos, nunquid ali-
quid defuit vobis? *Luc. 22.*

Dom. 39. Munificentiam, jux-
ta id: qui pertransiit benefacien-
do *Act. 10.*

Dom. 40. Timorem filialem;
juxta id: cœpit Jesus pavere, &c.
Marc. 14.

Dominica 41. Sanctam opera-
tio-

tionem, juxta id : Pater meus vs-
que modo operatur, & ego ope-
ror. *Ioan. 5.*

Dom. 42. Diligentiam, juxta
id : opus quod dedisti mihi, con-
sumavi. *Ioan. 17.*

Dom. 43. Fortitudinem, jux-
ta id : cū fortis armatus custodit
atrium suum, &c. *Luc. 11.*

Dom. 44. Longanimitatem,
juxta id quæ placita sunt ei, facio
semper. *Ioan. 8.*

Dom. 45. Vigilantiam, juxta
id : erat pernoctans in oratione
Dei, *Luc. 6.*

Dom. 46. Fidelitatem, juxta id:
coelum, & terra transibunt, verba
autem mea nō transibūt. *Mat. 24.*

Dom. 47. Recollectionem, jux-
ta id: ego in Patre, & Pater in me
est. *Ioan. 10.*

Dom. 48. Temperantiam, jux-
ta id: cūm jejunasset 40. diebus,
& 40. noctibus. &c. *Matth. 4.*

Dom. 49. Paupertatem, jux-
ta

ta id: vulpes foveas habent, &c:
 filius autem hominis non habet,
 &c. *Matth. 8.*

Dom. 50. Equanimitatem,
 juxta id: cum navicula operire-
 tur fluctibus: ipse verbo dormie-
 bat. *Matth. 8.*

Dom. 51. Mundi despectum,
 juxta id: confidite Ego vici mun-
 dum. *Ioan. 16.*

Dom. 52. Spem quam Chris-
 tus habuit ratione resurrectionis
 suae carnis, juxta id: tertia die re-
 surget. *Matth. 20.*

Dom. 53. Perseverantiam, quã
 Christus non habere non poterat,
 eo quod esset impeccabilis, de
 qua, *Ioan. 19.* scribitur: con-
 summatum est.

TABULA

LECTIONUM QUAE IN

hoc Libro continentur.

DE Christi Sacerdotio, Lectio 1. pag. 1.

De sorte Clerici, Lect. 2. pag. 10.

De vocatione Clerici, Lect. 3. pag. 17.

De renunciatione Clerici Lect. 4. pag. 24.

De educatione Clerici, Lect. 5. pag. 31.

De obligatione Clerici L. 6. p. 38.

De Tōtura Clerici, L. 7. pag. 45.

De Toga Clerici, Lect. 8. pag. 54.

De camera Clerici, Lect. 9. p. 66.

De

- De mensa Clerici, Lect. 10. p. 66.
 De vita Clerici, Lect. 11. pag. 72.
 De fama Clerici, Lect. 12. p. 80.
 De incolatu Clerici, L. 13. p. 86.
 De coelibatu Clerici, L. 14. p. 94.
 De poenitētia Clerici, Lect. 15.
 pag. 101.
 De cōsciētia Clerici, L. 16. p. 108.
 De sciētia Clerici, L. 17. p. 115.
 De cōversatione C. L. 18. p. 124.
 De spiritualitate C. L. 19. p. 132.
 De maturitate Cler. L. 20. p. 138.
 De unctiōe Cler. Lect. 21. p. 148.
 De missione Cle. Lect. 22. p. 156.
 De subordinatione C. L. 23. p. 164.
 De libertate Cler. Lect. 24. p. 172.
 De immunitate C. L. 25. p. 194.
 De integritate Cler. L. 26. p. 187.
 De irreprehensibilitate Clerici,
 Lect. 27. pag. 194.
 De hosp̄talitate C. L. 28. p. 203.
 De paupertate Cler. L. 29. p. 210.
 De potestate Clerici, Lect. 30.
 pag. 218.
 De dignitate Clerici, Lect. 31.

pag. 225.

De stabilitate Clerici, Lect. 32.

pag. 231.

De sanctitate Clerici, Lect. 33.

pag. 239.

De Angelica contemplatione
Clerici, Lect. 34. pag. 247

De Serephica dilectione Clerici.

Lect. 35. pag. 254.

De perfectione Clerici, Lect. 36.

pag. 262.

De spiritali crucifixione Cleri-
ci, Lect. 37. pag. 270.

De benedictione Clerici, Lect.

38. pag. 279.

De fervore zeli Apostolici, Lect.

39. pag. 287.

De cura proximi, Lect. 40. pag.

296.

De exhibitione boni exempli.

Lect. 41. pag. 305.

De usu boni temporanei, Lect.

42. pag. 312.

De distributione diei, Lect. 43.

pag. 322.

458 **T A B U L A.**

De cultu Dei, Lect. 44. pag. 330.

De pertractatione sacræ rei. Lect.

45. pag. 338.

De observantia ritus sacri Lect.

46. pag. 246.

De Studio sacri Bibliæ eloquij.

Lect. 47. pag. 354.

De prædicatione verbi Divini.

Lect. 48. pag. 363.

De recitatione Canonici officij.

Lect. 49. pag. 373.

De administratione Sacramenti.

Lect. 50. pag. 381.

De celebratione Missæ sacrificij.

Lect. 51. pag. 389.

De præparatione ante Missam,

Lect. 52. pag. 397.

De gratiarum actione post Mis-

sam. Lect. 53. pag. 405.

Idea Sacerdotis ante Missæ cele-

brationem, pag. 414.

FINIS.

Concilio nun-
deat consilium.
arcibus muniē-
dentissimis Ci-
tis simul enite-
tuapropter urbs
quod insupera-
m vero accedūt
Principum in-
gia, quibus Te
sunt dedignati,

ne